

සූත්‍රානන්තරපිටකයෙහි

එක්තිස්වැනි ග්‍රන්ථය

අප්පද්‍යනපාළි

ද්විතීය භාගය (2 කාණ්ඩය)

ථෙරීඅප්පද්‍යන

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ සම්මතයෙන් හෙරලියාවල සුධම්මාරාම
විහාරාධිපති ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත,
වේඨරුවේ සිරි අනෝමදසොභිධාන
සියම් මහානිකාය-ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ පාර්ශ්වයෙහි
අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2526
රාජ්‍ය වසි. 1983

Buddha Jayanti Tripitaka Series – Volume 37 (2)

THE THIRTY-FIRST BOOK IN THE

SUTTANTA PITAKA

APADANAPALI

PART II (Vol. 2)

THERI APADANA

WITH

THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE VIDYAVISARADA,

PANDIT WENDARUWE SIRI ANOMADASSI THERA M. A.

THE ANUNAYAKA THERA OF JAYAWARDHANAPURA (KOTTE)

CHAPTER OF SIYAM NIKAYA

AND

THE INCUMBENT OF SUDHARMARAMA

HERALIYAWALA, ACCORDING TO THE ASSENT OF

TRIPITAKA EDITORIAL BOARD

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLICAN

GOVERNMENT OF SRI LANKA

B.E. 2526

C.E. 1983

සුභතනපිටකේ බුදුකතිය

ආ පද්‍යනපා ලී

(පේරි අපද්‍යන)

දුතියො භාගො

(දුතියො බණ්ඩා)

සුත්‍රානපිටකයෙහි කුදුගන්ථය

ආ පද්‍යනපා ලී

(සුචරිතවදන)

දුතියො භාගො

(2 වැනි කාණ්ඩය)

“තථාගතප්පචේදිනො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විච්චො විරොචති
නො පටිච්ඡනෙනා.”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධර්මය හා විනය විවෘත දූරයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”

(අධ්‍යක්ෂකරනිකාය, තිකතිපාන - හරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාවේ

මෙම කාණ්ඩය මුද්‍රණය කිරීම සඳහා

මෙහි පහත සඳහන්

පරිත්‍යාග යොදා ගන්නා ලදී.

පූජ්‍ය පී. සෝමාරාකාර නායක ස්වාමීන් වහන්සේ	රු.	60,000/-
වී අලෙවි මණ්ඩලය	රු.	25,000/-
ඒ. ඒ. කුසුමාවතී මහත්මිය	රු.	1,000/-
යූ. බී. ඒකනායක මහතා	රු.	500/-
සුථ පරිත්‍යාග කීපයක්	රු.	470/-

මෙයින් ජාතික කුසල සම්භාරය දායක කාරක සියලු දෙනා

අනුමෝදන් වෙත්වා !

පටුන CONTENTS

	පිටුව
සංස්කාරක නිවේදනය	xv
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය	xvii
සංකීර්ණ නිරූපණය	xix
පාළි භෝගිය	xxi
විසය සූචි	xix-xx
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-219
භාෂාදිපාද - අනුකතමණිකා	221-243
සංකීර්ණයම - අනුකතමණිකා	245-247
විසයසපදනුකතමණිකා	249-259
ඉදිකාඉදි නිරූපණය	261
බුද්ධිජයනම් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	263

සංස්කාරක නිවේදනය

සූත්‍රාන්ත පිටකයෙහි කුසුගත් සභියට අයත් බුදුකපායාදි පසළොස් ග්‍රන්ථයන් කෙරෙහි අපද්‍රව්‍යාප්තිය තෙළෙස්වැනි ග්‍රන්ථය යි. බුද්ධජයකහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලායෙහි ලා අපද්‍රව්‍යාප්තිය කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් ගෙන 36-37 වැනි ග්‍රන්ථයන් ලෙස මුද්‍රණය කරවීමට සම්මත කරන ලද්දේ ය. ලංකාබෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනායෙන් රාජකීය පණ්ඩිත කලලල්ලේ ධම්මානන්ද නායක සභිකයන් වහන්සේ විසින් අපද්‍රව්‍යාප්තිය සපුරා හෙළ බසින් පරිවර්තන කොට ඇතැයි කියනු යුක්තය. පද්‍රව්‍යාප්තියෙහි පටන් අවසාන කොටස ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයට නො ලැබුණු හෙයින් පෙරාපද්‍රව්‍යාප්තිය යසපද්‍රව්‍යාප්තිය ද පෙරි අපද්‍රව්‍යාප්තිය ද නැවත පරිවර්තන කරන්නට සිදුවිය. එහෙයින් ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයේ සමමතය පරිදි එකී ග්‍රන්ථශූභය පරිවර්තන කරනු සඳහා වේධිකවේ සිරි අනොමදාසංඝාතිකාන අනුනායක සභිකයන් වහන්සේට පවරා දෙන ලද්දේ ය.

සම්පාදකමණ්ඩලයේ සමමතය ඉතා සතුටින් පිළිගත් අනුනායක සභිකයන් වහන්සේ පාඨ ශෝධනය ද කරමින් අටුවාවක් හෝ ටීකාවක් වැනි පරිවර ග්‍රන්ථයකු නැති පෙරිඅපද්‍රව්‍යාප්තිය මැනවින් සිංහල භාෂාවට පරිවර්තන කළහ. එහිදී අවසානයෙහි අපද්‍රව්‍යාප්තිය කිහිපයක් අපගේ පරිවර්තන වෙයි.

සංස්කාරක අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් තැන්පත් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන්ගේ ක්‍රියා සංවිධානය ඇති වූ සමාජවාදී ප්‍රජා-තාන්ත්‍රික ජනරජයේ අනුග්‍රහයෙන් දෙහිවල තිසර මුද්‍රණාලයෙහි මුද්‍රණය කරවන ලද්දේ විය. සම්බුද්ධ ශාසනයාගේ උද්දීප්තියට කාරණ වූ ත්‍රිපිටක ධර්ම ප්‍රචාරයෙන් ජනිත වූ කුශලය මේ මැ අධිකාරයෙහි සහාය වූ හැම දෙනෙකුන්ට මැ ආයුරාරෝග්‍යාදි සම්පත් හා සහමොක් සුව පිණිස පවතිනා යි ආශංසනය කරමිනි.

මේ වගට, ශාසනෝදයකාරී,

ලබ්‍රහ්ම ලම්කානන්ද

මහානායක සභික

ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන සම්පාදක

2526
1983 ජූලි 10 වැනි දින

ත්‍රිපිටක කායසාලය
මහානායක වාරිකාරාමය
115, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 7.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අභ්‍යවහාරපණ්ඩිත, බ්‍රිතාන්‍යයාමික ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක මහාසංචාරපාදයන් වහන්සේ.

සහායක :

අභ්‍යගම විද්‍යාවන්තපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශ්වරාවායඪ, කෝදුගොඩ ශ්‍රී භානාලොක දක්ෂිණලඛ්‍යායෙහි ප්‍රධාන සභ්‍යනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලඛ්‍යාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාගීශ්වර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලඛ්‍යානාදු—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රිධම් මහාසභ්‍යනායක මහානායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභ්‍යාරාමයෙහි අධිපති අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධම්පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලොක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රිධම් මහාසභ්‍යනායක අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රිධම් මහාසභ්‍යනායක අනුනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවන පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංචාරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිහිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලඛ්‍යාර නායක සංචාරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධශ්‍රාවක ධම්පියායෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාවායඪ, ශාස්ත්‍රවායඪ, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකවායඪ උඩුවේ ජනානාදු සංචාරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලොක මාවතෙහි බෞද්ධාලොක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සභ්‍යනායක සංචාරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සි.මු. - සිහළකර්මමුද්දිත ටේරි-අපදනපාළි
ම.ජ.සං - මෙරලා ජට්ඨසංගීතිපිටකපොඤ්ඤා
සා. - නායකකර්මමුද්දිත ටේරි අපදනපාළි
PTS. - Pali Text Society Edition

THE PALI ALPHABET

IN SINHALA CHARACTERS

VOWELS

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē   ඔ ō

CONSONANTS

ක ka	ඛ kha	ග ga	ඝ gha	ඞ ṅa
ච ca	ඡ cha	ජ ja	ඣ jha	ඤ ña
ට ta	ඨ tha	ඩ da	ඬ dha	ණ na
ත ta	ථ tha	ද da	ධ dha	න na
ප pa	ඵ pha	බ ba	භ bha	ම ma
ය ya	ර ra	ල la	ව va	ස sa
හ ha	භ bha	ඬ dha	ඞ ṅa	ඤ ña
ක ka	ඛ kha	කි ki	කී kī	කු ku
ඛ kha	ඛ kha	කි kha	කී kī	කු ku
ග ga	ග ga	ගි gi	ගී gī	ගු gu

CONJUNCT-CONSONANTS

කක ka	කඛ kha	කු ku	කී kī
කච ca	කඡ cha	කඣ jha	කඤ ña
කට ta	කඨ tha	කඩ da	කඬ dha
කත ta	කථ tha	කද da	කධ dha
කප pa	කඵ pha	කබ ba	කභ bha
කය ya	කර ra	කල la	කව va
කහ ha	කභ bha	කඬ dha	කඞ ṅa
කක ka	කඛ kha	කු ku	කී kī
කච ca	කඡ cha	කඣ jha	කඤ ña
කට ta	කඨ tha	කඩ da	කඬ dha
කත ta	කථ tha	කද da	කධ dha
කප pa	කඵ pha	කබ ba	කභ bha
කය ya	කර ra	කල la	කව va
කහ ha	කභ bha	කඬ dha	කඞ ṅa
කක ka	කඛ kha	කු ku	කී kī
කච ca	කඡ cha	කඣ jha	කඤ ña
කට ta	කඨ tha	කඩ da	කඬ dha
කත ta	කථ tha	කද da	කධ dha
කප pa	කඵ pha	කබ ba	කභ bha
කය ya	කර ra	කල la	කව va
කහ ha	කභ bha	කඬ dha	කඞ ṅa

අ a   ආ ā   ඉ i   ඊ ī   උ u   ඌ ū   එ ē   ඔ ō

අපද්‍රව්‍යපාලි - ද්විතියනාගෙ

(2) ද්විතියනාගෙ

පේරි අපද්‍රව්‍ය විසය සූචි

1. සුමේධාවග්‍යො 2-25

1.	සුමේධාවද්‍රව්‍ය	2-5
2.	මේධලාද්‍රව්‍ය	6-7
3.	මේධපද්‍රව්‍ය	6-7
4.	සමකමනස්‍යාවද්‍රව්‍ය	8-9
5.	නළමාලිකාවද්‍රව්‍ය	8-11
6.	එකමනස්‍යාවද්‍රව්‍ය	10-13
7.	කට්‍රිකමනස්‍යාවද්‍රව්‍ය	12-15
8.	සතතුප්‍රමාලිකාවද්‍රව්‍ය	14-17
9.	පක්‍ෂදීපිකාවද්‍රව්‍ය	18-21
10.	උදකද්‍රව්‍ය	22-25

2. එකුපොසවිකාවග්‍යො 26-107

1.	එකුපොසවිකාවද්‍රව්‍ය	26-29
2.	සලලප්‍රමාලිකාවද්‍රව්‍ය	30-31
3.	මොදකද්‍රව්‍ය	30-33
4.	එකසනද්‍රව්‍ය	32-35
5.	පක්‍ෂදීපිකාවද්‍රව්‍ය	36-39
6.	සාලමාලිකාවද්‍රව්‍ය	40-41
7.	මහාපභවගොතමීඅපද්‍රව්‍ය	40-71
8.	බෙමාවද්‍රව්‍ය	72-87
9.	උප්‍රව්‍ය	86-101
10.	පට්‍රාවද්‍රව්‍ය	100-107

3. කුණ්ඩලකෙසිවග්‍යො 108-183

1.	කුණ්ඩලකෙසිවද්‍රව්‍ය	108-117
2.	කිසාගොතමීඅපද්‍රව්‍ය	116-123
3.	බම්‍රිදිකාවද්‍රව්‍ය	122-129
4.	සකුලාවද්‍රව්‍ය	128-133
5.	නන්දනපදකලාමීඅපද්‍රව්‍ය	134-143
6.	සොණාවද්‍රව්‍ය	142-147
7.	හඳුකාවලානිඅපද්‍රව්‍ය	146-157
8.	යසොධරාවද්‍රව්‍ය	158-171
9.	දසහිකුනිසහසොණාවද්‍රව්‍ය	170-173
10.	අට්‍රාවසහිකුනිසහසොණාවද්‍රව්‍ය	174-183

4. ඛනිකවග්‍ය 184 - 219

1.	යසවතීපමුබ්බිකඛුනිනං අපදනං	..	184-185
2.	බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාභිකඛුනිනං අපදනං	..	186-193
3.	උපපලදයිකාපදනං	..	192-197
4.	සිගාලමානාපදනං	..	196-201
5.	සුක්කාපදනං	..	200-205
6.	රූපනඤ්ඤාපදනං	..	206-209
7.	අඛණ්ඩාපදනං	..	208-211
8.	පුණ්ණාපදනං	..	212-215
9.	අමබ්බාලිපදනං	..	214-217
10.	පෙසලාපදනං	..	216-219

සුභනන්දපීඨකේ බුදුකතිය

අපද්‍රව්‍ය

තනියෝ පාඨෝ

සුභනන්තපිටකේ බුද්දකතිකායේ

අපද්‍යනපාලි

තනියෝ භාගෝ

ථෙරිඅපද්‍යන පාලි

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සමමා සම්බුද්ධස්ස

1. සුමේධාවග්ගො .

1. 1 සුමේධාපද්‍යනං

1. භගවති කොණාගමනෙ සඤ්ඤාරාමමිති නවතිවෙසමිති¹
සබ්බියො තිස්සො ජනියො විහාරද්‍යනං අද්‍යසිමිති.
2. දසකකිත්තුං සතකකිත්තුං දසසතකකිත්තුං සතානං ව සතකකිත්තුං²
දෙවෙසු උපපජ්ජිමිති කො වාදෙ මානුසකෙ භවෙ.
3. දෙවෙ මහිඤ්ඤා අහුමිති මානුසකමහි කො වාදෙ
සත්තරත්තසස මහෙසී³ ඉත්ථිරත්තං අහං ආසිං.⁴
4. ඉධි⁵ සඤ්ඤිතකුසලා සුසම්ඤ්ඤකුසලපා
ධනඤ්ජානී ව ඛෙමා ව අහමිති ව තයො ජනා.
5. ආරාමං සුකතං කත්වා සබ්බාවයවමණ්ඩිතං
බුද්ධප්‍රමුඛසඤ්ඤස්ස නිය්‍යාදෙත්වා පමෙ.දිතා.⁶
6. යත් යත්ථුපපජ්ජාමි තස්ස කම්මස්ස වාහසා
දෙවෙසු අගගතං පත්තා මනුසෙස්සු තථෙව ව.
7. ඉමසමිංයෙව කප්පමිති බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම මහායසො
කස්සපො නාම ගොතෙත්ත උප්පජ්ජී වදන් වරො.
8. උපට්ඨාකො මහෙසිස්ස තද ආඨි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුත්තමෙ.

1. නිවෙසනමිති - සිවු, මජ්ඣ.

2. සතානී ව සතකකිත්තුං - ස්‍යා.

සතකකිත්තුං සතානං - PTS.

3. සත්තරත්තමහෙසී - මජ්ඣ.

4. හවිං - මජ්ඣ, PTS.

5. තත් - ස්‍යා.

6. සමෙමාදිතා - මජ්ඣ.

සුත්‍රාන්තපිටකයේ බුද්දකනිකායයෙහි

අපද්‍යන පාලි

තෙවන භාගය

ථෙරී අපද්‍යන පාලි

ඒ භාග්‍යවත් අභිත් සම්මා සම්බුද්ධරජාණන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1. සුමෙධා වර්ගය

1. 1 සුමෙධා අපද්‍යනය

1. කොණාගමන බුද්ධරජාණන් වහන්සේ අභිනවයෙන් කරවන
ලද සඤ්ඤාමයෙකැ වැඩවසන සමයෙහි යෙහෙළි වූ ධනඤ්ජානී යැ,
බෙමා යැ, මා (සුමෙධා) යැ යන අපි තිදෙන ඒ බුද්ධරජාණන්
වහන්සේ කරවා දුනුමහ.

2. (එ පිනෙන්) දසවරැ සියවරැ දහස්වරැ දසදහස්වරැ දෙවියන්
කෙරෙහි උපනුමහ. මිනිසත්ඛවිහි උපන්වාර කියනු කිම.

3. දෙවියන් කෙරෙහි උපන් කලැ මහත් සෘද්ධි ඇති වූමහ.
මිනිසුන් කෙරෙහි (උපන් කලැ) කවර කලා යැ. මම සත්විති
රජකෞන් ස්ත්‍රීරත්නය වූ මෙහෙසි වූමු.

4. ධනඤ්ජානී යැ, බෙමා යැ, මා යැ යන අපි තිදෙන
මෙලොව්හි රැස්කළ කුසල් ඇත්තමෝ මහත් ඉසුරුමත් කුලභන
වූමු.

5. සියල් අභිත් පිරිසුන් අරමක් මොනොවට කරවා බුදු
පාමොක් සහනට පවරා දී ප්‍රමුදිත වූමහ.

6. (මම) යම් යම් තෙතෙකට උපන් විසින් යෙම ද, එ
කුසල් බෙලෙන් දෙවියන් අතරැ අගතැන් පැමිණියමු. මිනිසුන්
අතරැ ද එසේ මැ යි.

7. මේ (හදු) කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහායගස් ඇති ගොත්‍ර
විසින් කාශ්‍යප නම් වූ දෙශකයන් අතරැ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුද්ධරජාණන්
කෙනෙක් පහළ වූ සේක.

8. එකලැ බරණැස් පුරවරයෙහි මහර්මී බුද්ධරජාණන් උපසංඝයක
වූ නරෙස්වර කිකි නම් කසිරපෙක් වූයේ යැ.

4 අපද්‍යනපාළි - සුමේධවග්ගො

9. තස්සාසුං සත්ත ධීතරො රාජඤ්ඤ සුබ්බේධිනා¹
බුද්ධුපට්ඨානනිරතා² බ්‍රහ්මවරියං වරිංසු තා.
10. තාසං සභායිකා හුඤා සීලෙසු සුසමාහිතා
දඤා දුතානි සක්කවට්ඨං අගාරෙව චතං³ වරිං.
11. තෙන කලෙමන සුකතෙන වෙනනාපණ්ඩිතී ව
ජහිඤා මානුසං දෙහං තාවකිංසුපගා අහං.
12. තතො චූතා යාමමගං⁴ තතො'හං තුසිතං ගතා
තතො ච නිමොණරතීං වසවත්ඤ්ජුරං තතො.
13. යඤ්ඤාපපජ්ජාමි පුඤ්ඤකම්මසමොහිතා⁵
තඤ්ඤා තඤ්ඤා රාජුතං මහෙසිත්තමකාරමිං.
14. තතො චූතා මනුස්සතො රාජුතං චක්කවත්තනං
මණ්ඩලිනඤ්ඤා රාජුතං මහෙසිත්තමකාරමිං.
15. සමපත්තිමනුභොකාන දෙවෙසු මානුසෙසු ව
සබ්බඤ්ඤා සුඤ්ඤා හුඤා තොකජාතිසු සංසරිං.
16. සො හෙතු ච සො පහවො නං මූලං සා ච සාසනෙ ඛනති⁶
තං පඨමං⁷ සමොධානං තං ධම්මරතාය නිබ්බානං.
17. කීලෙසා ක්කාපිතා මඤ්ඤං හවා සබ්බෙ සමුග්ගා
නාගිව ඛණ්ඩනං ඡෙඤා විහරාමි අනාසවා.
18. ස්වාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස⁸ සන්තකෙ
නිසෙසා විජ්ජා අනුප්පත්තා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
19. පටිසම්භිද චතසෙසා ව⁹ විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමෙ
ඡළභිඤ්ඤා සට්ඨකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤා සුදං සුමේධා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුමේධාපේරියාපදනං පඨමං.

---

1. සුබ්බේධිතා - සායා.
2. බුද්ධාපට්ඨානනිරතා - මජ්ඣං.
3. වතං - සායා.
4. යාමසගං - සායා.
5. පුඤ්ඤකම්මසමොහිතා - සුමු.
6. බමං - මජ්ඣං.
7. පඨමං තං - මජ්ඣං.
8. මම බුද්ධා - මජ්ඣං.
9. චතසො - මජ්ඣං. (සබ්බසො)

9. ඒ රජුට සත් දු කෙනෙක් වූහ. සුවසේ වැඩුණු ඒ රාජකන්‍යාවෝ බුදුවටත්ති නිරත වූහ. උහු තුටු බඹසර සැරුහු.

10. මම ඔවුනට සහාය වැ සිල්හි මොනොවට පිහිටියා සකසා දන් දී ගිහිගෙහි ම (රැඳී) වත් සපුරාලිමි.

11. ඒ කුශලකම්භෙතුයෙන් ද, වෙනනාප්‍රණ්ඩි හෙතුයෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා (උත්පත්ති වශයෙන්) තව්තිසා දෙවලොවට පැමිණියමු.

12. මම එයින් සැවැ යාමදෙවලොවට ගියමු, එයින් සැවැ තුෂිතයට ගියමු, එයින් සැවැ කිම්බරුනියට ද, එයින් සැවැ වශවර්තිසුරයට ද ගියමු.

13. පින්කම්හි මොනොවට පිහිටි මම යම් යම් තෙනෙකැ උපන්මු ද, ඒ ඒ තෙනැ (දෙව්) රජුනට මෙහෙසිබව කළමු.

14. එයින් ව්‍යුහ වූවා මිනිසත්බව්හි සක්විතිරජුනට ද, පෙදෙස් රජුනට ද මෙහෙසිබව කළමු.

15. (මෙසෙයින්) දෙවියන් කෙරෙහි දු මිනිසුන් කෙරෙහි දු සැපත් වළඳා සියලු තත්ති සුවපත් වැ නොයෙක් ජාතිවලැ (උපත් විසින්) හැසුරුණමු.

16. (යථොක්ත දෙවිමිනිස් සැපත් ලැබීමට) ඒ විහාර දනය හෙතු වියැ, එය ප්‍රභවය වියැ, එය මුල් වියැ, එය මැ බුදුසසුන්හි නිධාන කෘතන්‍ය වියැ, එය ප්‍රථම සමාගමය වියැ, එය දමිති ඇලුණ සුමේධාවගේ නිර්වාණපද්‍යාප්තිය වී.

17. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. බැලුම් සිදු සරණ ඇත්රැජිතක සෙයින් ආසුව රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

18. බ්‍රැහ්මග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේගේ හම්යෙහි මට එකානන්‍යයෙන් යහපතක් වූයේ යැ. ත්‍රිවිද්‍යාවෝ අනුප්‍රාප්ත (පිළිවෙළින් පැමිණි) යහ. බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

19. මම සිව්පිළිසිඹියාවෝ ද, අෂ්ටවිමොක්‍ෂයෝ ද, සඬ අභිඤ්ඤාවෝ ද පසක් කරන ලදහ. බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදී.

මෙසෙයින් සුමේධා හික්‍ෂණි තොමෝ මේ ගාථා පැවැසූ යැ.

පළමුවැනි සුමේධා සංවිට් අපදන සි.

1. 2 මේඛලාදුයිකාපද්‍යනං

20. සිද්ධස්ස හගචනො දුපං කාරාපිකා¹ අහුං,
මේඛලිකා මයා දින්නා නවකමමය සජ්ජනො.
21. නිට්ඨිතෙ ච මහාදුපෙ මේඛලං පුන'දසහං,
ලොකනාථස්ස මුනිනො පසන්නා සෙඨි පාඨිභි.
22. චතුනවුතෙ ඉතො² කප්පෙ යං මේඛලමදං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දුපකාරස්සිදං ඵලං.
23. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං -පෙ- විහරාමි අනාසවා.
24. සවාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
25. පටිසම්භිද චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං මේඛලාදුයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.

මේඛලාදුයිකාපේරිඅපද්‍යනං දුතියං.

1. 3 මණ්ඩපදුයිකාපද්‍යනං

26. කොණාගමනස්ස මුනිනො මණ්ඩපො කාරිතො මයා
ධූවං ච විවරමදං³ බුද්ධස්ස ලොකබන්ධුනො.
27. යං යං ජනපදං යාමි නිගමෙ රාජධානියො
සබ්බස්ස පුජිතා හොමි පුඤ්ඤකම්මස්සිදං ඵලං.
28. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං -පෙ- විහරාමි අනාසවා.
29. සවාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
30. පටිසම්භිද චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං මණ්ඩපදුයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.

මණ්ඩපදුයිකාපේරිඅපද්‍යනං තතියං.

---

1. දුපකාර:පිකා - මජ්ඣං, සිමු.
දුපකාරමකාසහං - සත්ථා.
2. චතුනවුතො - මජ්ඣං.
3. ඵලං නිවිවරංදසිං - සිමු, මජ්ඣං.

1. 2 මෙබලාදයිකා අපද්‍යනය

20. සිද්ධාර්ත්ථ ගඟවත්තට ස්තුප කරන්නෝ වූහ. ශාස්තෘහු පිණිස (කරනු ලබන) නවකම් සඳහා මා විසින් මෙබලාවක් දෙන ලදී.

21. මහසෑ (නවහම්) නිම් කල්හි ද මම් යළි මෙවුලක් දුනුමු. ලොකනාථ වූ මුනිදුන්නට සියදිවයෙන් (දිවි හිමි කොට) ප්‍රසන්න වූවා වෙමි.

22. මෙයින් සුඤ්චන කප්භි, එකල යම් මෙවුලක් දුන්නෙමි ද, (එ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි. මේ වූකලි සෑයක් කරවීමේ විපාක යි.

23. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලද ... අනාසුච වැ වෙසෙමි.

24. මාහට එකැතින් යහපතෙක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

25. සිව්පිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙයෙයින් මෙබලාදයිකා හිඤ්ඤා මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළායැ.

දෙවැනි මෙබලාදයිකා සංවිර්ථපද්‍යන යි.

1. 3 මණ්ඩපදයිකා අපද්‍යනය

26. කොණාගමන බුදුරදුන්නට මා විසින් මණ්ඩපයක් කරවන ලදී. ලොකබන්ධු වූ භාග්‍යවතුන්හට නිරන්තරයෙන් සිවුරු ද දුන්මු.

27. යම් යම් දනව්වකට යන්නෙමිද, නියම්ගම්-රජදහනකට යන්නෙමිද එ හැමතන්හි පුදනලද වෙමි. මේ වූකලි පින්කම්හි එල යි.

28. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... ආසුච රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

29. එකාන්තයෙන් මාහට ස්වාගතයෙක් වී යැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

30. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ මණ්ඩපදයිකා හිඤ්ඤා නොමෝ. මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

තෙවැනි මණ්ඩපදයිකා සංවිර්ථපද්‍යන යි.

1. 4 සඬකමනසාපද්‍යනං

31. විපසිස්ස¹ හගවතො ලොකජෙට්ඨස්ස තාදිනො
රටීයං පටිපනනස්ස කාරයනනස්ස පාණිනො.
32. සරතො නිකම්භිකාන අවකකුජ්ජා නිප්පජ්භං
අනුකම්පකො ලොකනාටො සිසනෙන² අක්කම් මම³
33. අක්කම්භිකාන සිරසි⁴ අගමා ලොකනායකො
තෙන විත්තප්පසාදෙන කුසිතං උපපජ්ජහං⁵
34. කිලෙසා ක්කාපිනා මග්ගං -පෙ- විහරාමි අනාසවා.
35. සාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
36. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං සඬකමනසා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.

සඬකමනසාටේරියාපද්‍යනං වතුසං.

1. 5 නළමාලිකාපද්‍යනං

37. වජ්‍ජාගානදීතිරෙ අහොසිං කිත්තරි තද,
අද්දසං වීරජං බුද්ධං සයමුං අපරාජිතං.
38. පසන්නවිත්තා සුමනා වෙදජාතා කතකුජ්ජලි,
නළමාලං ගහෙකාන සයමුං අභිපුජ්ජිමිං.
39. තෙන කමමෙන සුකගෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව,
ජනිකා කිත්තරිදෙහං අගච්ඡිං තිද්දසං ගතිං.⁶
40. ජතතිංසදෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරසිං,
දසනතං වක්කවත්තිතං මහෙසිත්තමකාරසිං,
සංවෙජෙකාන මෙ විත්තං⁷ පඤ්ඤා අනගාරියං.

1. කොණ්ඩකරුස්ස - ස්‍යා, PTS.

2. සිරසි - PTS.

3. තද - PTS.

4. සිරසිං - ස්‍යා.

5. අගමාස'හං - මජ්ඣං.

6. ගණං x ස්‍යා, PTS.

7. සංවෙදිකා කුසලං - ස්‍යා, PTS.

සංවෙජිකා මෙ විත්තං - සිච්චු.

1. 4. සබ්බකමනත්ථ අපදනය

31. ලොකජොෂ්ඨ වූ තාදි (අකම්පා) ගුණසුක්ත, ප්‍රාණීන් (සසරකතරින්) එතෙර කරවන විදර්ශි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වීරියට පිළිපත්වුවත් හමියෙහි --

32. මම ගෙන් නික්මැ යවිහුරු වැ වැද වැටුණමු. ලොකනාථයන් වහන්සේ අනුකම්පා කරන සේක් මාගේ ශිෂ්‍යාන්ත (කෙහෙ) ඇක්මැටු සේක.

33. (මා) හිස ඇක්මැ ලොකස්වාමී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩිසේකි. මම ඒ චිත්ත ප්‍රසාදහෙතුයෙන් උත්පත්ති වශයෙන් තුෂිත දෙව්ලොවට (උපත් විසින්) පැමිණියමු.

34. මා විසින් කෙලෙස්ග්‍ර දවන ලදහ ... ආඥාව රහිත වැ වාස කෙරෙමි.

35. එකාන්තයෙන් මට ස්වාගතයෙක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

36. සිවුපිළිසිඬියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලද්දේයි.

මෙසේ සබ්බකමනත්ථ භික්ෂුණි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සිවුවැනි සබ්බකමනත්ථා සථවිරිඅපදන යි.

1. 5 නළමාලිකා අපදනය

37. එක්කලෙක මම වන්ද්‍රභාගා නදි තීරයෙහි කිදුරියක් වූමු. ස්වයම්භූ වූ අපරාජිත වූ චිරජ වූ (සිද්ධාර්ථ) බුදුරදුන් දුටුමු.

38. පහත් සිතැති (එහෙයින් මැ) සොමනස් වූ උපත් ප්‍රීති ඇති මම බද්දිලි වැ නළමාලාවක් (හුණ මල්දමක්) ගෙන (එයින්) සම්බුදුරදුන් ගරුබ්‍රහ්මනින් යුතු වැ පිදුමු.

39. එ කුශලකම්හෙතුයෙන් ද වේතනාප්‍රණිධි හෙතුයෙන් ද කිදුරු සිරුර හැරපියා (උපත් විසින්) දෙවගනියට ගියමු.

40. (එහි) සනිසක් දෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරදියෙමි. (පසුව) දස සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූමු. (මෙ අත්බවහි) මා සිත සංවේගයට පමුණුවා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා වෙමි.

41. චතුනවුතෙ ඉතො කසො යං පුඤ්ඤිපුප්ඤ්ඤි,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුඤ්ඤිපුප්ඤ්ඤිං ඵලං.
42. කිලෙසා කුමාරිකා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරිකම්භා නාඤ්ඤති පුනඤ්ඤවා.*
43. කිලෙසා කුමාරිකා මග්ගං -පෙ- හවා සබ්බෙ සමුහතා,
44. සවාගතං චත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
45. පටිසම්බුද්ධ චතසෙසා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං නළමාලිකා භික්ඛුනී¹ ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

නළමාලිකාපේරියාපදනං පඤ්චමං.

1. 6 එකපිණ්ඩපාතදසිකාපදනං

46. නගරෙ බන්ධුමනියා බන්ධුමා නාම බන්ධියො
තස්ස² රතෙඤ්ඤ අහුං හරියා එකජ්ඣං වාරයාමහං³
47. රහොගතා නිසිද්ධිකා එවං විනෝතස්ථං තද,
“ආදය ගමනියං භි කුසලං නාඤ්ඤ මෙ කතං.
48. මහාභිතාපං කටුකං සොරරූපං සුදරුණං,
නිරයං නුත ගච්ඡාමි එසං මෙ නාඤ්ඤ සංසයො.”
49. රාජානං උපසංඝතො ඉදං වචනමබ්බවං,
“එකං මෙ සමණං දෙභි හොජ්ඣෙසාමි බන්ධිය.”
50. අදස් මෙ මහාරාජා සමණං භාවිතිඤ්ඤං,
තස්ස පතනං ගහෙකාන පරමනෙකන පුරුසිං.⁴
51. පුරුසිකා පරමතො ගතොලෙපමකාසහං,
සහස්සගස්සනකෙනෙව⁵ චක්ඛුගෙන⁶ ඡාදයිං.

1. පෙරි - සිමු, මජ්ඣං.

2. යසා - සිමු.

3. එකච්චං වාදයාමහං - සයා.

4. තප්පං - සයා, PTS.

5. ජාලෙන පිද්ධිකාන - මජ්ඣං, සයා, PTS.

6. පිතවොලෙන - සයා.

මහානෙලෙන - PTS.

* සිමු. පොඤ්ඤෙසු අයං ගාථා න දිස්සතෙ.

41. මෙයින් සුඤ්චනකස්ති යම් පුෂ්ප පුෂාවක් කරන ලද ද,
(එ පිනෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි, මෙ පුෂ්පපුෂායෙහි විපාක යි.

42. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන
ලදහ, සියලු ආප්තියෝ ක්ෂිණයහ, දැන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

43. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... සියලු හවයෝ නසන
ලදහ.

44. මට එකාන්තයෙන් යහපතෙක් මැ වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

45. සිවුපිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ නළමාලිකා හික්කුණි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

පස්වැනි නළමාලිකා සංවිර්ථපදන යි.

1. 6 එකපිණ්ඩදයිකා අපදනය

46. බන්ධුමති නගරයෙහි බන්ධුමත් නම් රජෙක් වියැ. මම්
ඒ රජහට භාය්‍යා වූමු, නිරතුරු ඉඳුරන් පිනවා වාස කළමු.

47. එකල මම් රහසිගත වැ හිඳැ මෙසේ සිතමු: “(පරලොව)
රැගෙන යායුතු, මා විසින් කළ කුශලකම්යෙක් නැත.

48. මහත් බිහිසුනු තැවිම් ඇති කටුක වූ භයානක සමභාව ඇති
අතිශයින් දරුණු වූ නිරයට එකාන්තයෙන් යමු, තෙල කරුණෙහි ලා
මට සැකයෙක් නැති.”

49. රජු කරා එළඹැ මම් මෙ වදන් කීමු: “රජතුමනි, මා
හට එක් මහණ කෙනකුත් දෙනු මැනැවැ, (මම ඔවුන්) වළඳ
වමු” යි.

50. මහරජ මාහට භාවිතෙක්‍රිය මෙණ කෙනකුත් දුන්නේ යැ.
ඔබ පාත්‍රය ගෙන උතුම් බොජුනෙන් (එය) පුරවා ලීමු.

51. මම උතුම් බොජුනෙන් (පාත්‍රය) පුරවා සුවඳ විලවුන් ද
දුනුමු. දහසක් අගනා පිළිසහලෙකින් (සිරුර) වැස්වුමු.

52. ආරම්භං මම¹ එතං සරාමී යාවජීවිතං,
තත්ථ විතතං පසාදෙකා තාවතිංසං අගච්ඡතං.
53. තිංසානං දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං,
මනසා පජ්ඣිතං මයං නිබ්බත්තති යථිඤ්ඤං²
54. විසානං චක්කවත්තීනං මහෙසිත්තමකාරයිං,
ඔචිතත්තාව³ හුත්වාන සංසරාමී හවෙසවතං.
55. සබ්බබ්බතමුත්තාහං අපෙතා මෙ උපාදිකා,
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා⁴ නත්ථිදන්ති පුතබ්බතො.
56. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ - යං දනමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමී පිණ්ඩපාතස්සදිං එටං.
- 57-59. කිලෙසා කාපිතා මයං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං එකපිණ්ඩපාතදයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

එකපිණ්ඩපාතදයිකාපේරියාපදනං ඡට්ඨං.

1. 7 කටචජුභික්ඛාදයිකාපදනං

60. පිණ්ඩවාරං වරන්තස්ස තිස්ස නාමස්ස සඤ්චිතො,
කටචජුභික්ඛං පග්ගස්ස බුද්ධසෙට්ඨස්ස⁵දස්භං.
61. පටිග්ගහෙතො සමුඛුදො තිස්සො ලොකග්ගනායකො,
විථියා සණ්ඨිතො සත්ථා අකා මෙ අනුමොදනං.
62. “කටචජුභික්ඛං දන්වාන තාවතිංසං ගම්ඝස්සි,
ජත්තිංසදෙවරාජුතං මහෙසිත්තං කරිස්සස්සි.
63. පඤ්ඤාසං⁶ චක්කවත්තීනං මහෙසිත්තං කරිස්සස්සි,
මනසා පජ්ඣිතං සබ්බං පටිලච්ඡස්සි සබ්බද.
64. සමපත්තිං අනුභොජිතා පබ්බටිස්සස්සි⁷කිඤ්ඤානා,⁶
සබ්බාසවෙ පරිඤ්ඤාය නිබ්බාධිස්සස්සි⁷නාසවා.”

1. මමං - මජ්ඣං.

2. යජීව්ඤං - සායා.

යදීව්ඤං - PTS.

3. උපටිතත්තා - සායා.

4. සබ්බාසවපරික්ඛිණා - මජ්ඣං.

5. පඤ්ඤාසං - මජ්ඣං.

6. පබ්බටිස්සස්සිඤ්ඤානා - සීඝ්‍ර.

7. නිබ්බාධිස්සස්සිඤ්ඤානා - සීඝ්‍ර.

52. මාගේ තෙල අරමුණ දිවිහිමියෙන් සිහි කෙරෙමි, මම එහි (එ මහණුන් කෙරෙහි) සිත පහදවා උපන් විසින් තවතිසාවට ගියමු.

53. තිසක් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවූයමි, මනසින් පැතු ද සිතැහි සේ මට නිපැයෙයි.

54. විසි සක්චිත්තපුනට මෙහෙසි වූමු, මම තමා මැ රැස්කළ පින් ඇති වැ (සුගති) හවයන්හි (උපන් විසින්) හැසුරුණමු.

55. මම සියලු හවබන්ධනයෙන් මුක්ත වෙමි, මාහට උපාදනයෝ පහවැ ගියහ, සියලු ආශ්‍රවයෝ ක්ෂිණයහ, දැන් මට පුනර්භවයෙක් නැති.

56. මෙයින් එකානුවන කප්හි එකලැ යම් දනක් දුනුම ද, (එතැන් පටන්) දුගතිය නො දනිමි, මෙ පිණිඳුනයාගේ විපාක යි

57. 59. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලද ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් එකපිණ්ඩදයිකා මෙහෙණ මෙ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සවැනි එකපිණ්ඩදයිකා සංවිරිඅපදන යි.

1. 7 කටවජුහිකබාදයිකාපදනය

60. පිඬු පිණිස හැසිරෙන ශාස්තෘ වූ තිස්ස නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට මම කෙණෙසි අහරක් සපයා ගෙන දුනුමු.

61. ශාස්තෘ වූ ලොකාග්‍රන්ථායක තිස්ස සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ (එ අහර) පිළිගෙන විටියෙහි වැඩසිටියේක් මට අනුමොදනා කළ සේක.

62. “(තෝ) කෙණෙසි අහරක් දී තවතිසායෙහි උපදනෙහි (එහි) සතිස් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරන්නෙහි.

63. පනයක් සක්චිත්තනට ද මෙහෙසිබව කරන්නෙහි, මනසින් පැතුතාක් සියල්ල හැම කල්හි ලබන්නෙහි.

64. සැපත් වළඳ කොට පළිබෝධ රහිත වැ පැවිදිවන්නෙහි, සියලු ආශ්‍රව (පහාන පරිඤ්ඤා විසින්) පිරිසිඳ දැන අනාශ්‍රව වැ පිරිනිවෙන්නෙහි” යි.

14 අපද්‍යාපාළි - සුමේධාවග්‍යො

65. ඉදං වක්‍යාන සමිබ්‍රදො නිසෙසා ලොකග්‍යානායකො,
නහං අබ්‍රහ්මා¹ ධීරො² හංසරාජාව අබ්‍රෙරෙ.
66. සුදිනනං මෙ දනවරං සුඨිට්ඨා යාගසමපද,
කටච්ඡුභිකඛං දක්‍යාන පත්තාහං අවලං පදං.
67. ජෙට්ඨ නවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං දනමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි භික්‍ෂාදනස්සදං එලං.
- 68-70. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මග්ගං - පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං කටච්ඡුභිකාදයිකා භික්‍ෂුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

කටච්ඡුභිකාදයිකා ථෙරියාපදනං සත්තමං.

1. 8 සත්තමාලමාලිකාපදනං

71. නගරෙ අරුණවතියා අරුණවා² නාම ධනතියො,
තස්ස රඤ්ඤ අහුං හරියා වාරිකං වාරයාමහං³.
72. සත්තමාලා⁴ ගගෙක්‍යාන උප්පලා දෙවගජිකා,
නිසජ්ජපාසාදවරෙ එවං විනෙතසි තාවදෙ.
73. “කිං මෙ ඉමාහි මාලාහි සිරසාරොපිතාහි මෙ,
වරං මෙ බුද්ධසෙට්ඨස්ස ඤාණමහි අභිරොපිතං.”
74. සමිබ්‍රදං පතිමානෙනති දාරාසනෙන නිසිද්⁵හං,
“යද් එනිති⁶ සමිබ්‍රදො පුජයිස්සං මහාමුනිං.”
75. කකුඨො විලසනේතාව මීගරාජාව කෙසරි,
භික්‍ෂුසඤ්ඤන සභිතො ආගඤ්ඨි වීරියං ජිනො.
76. බුද්ධස්ස රංසිං දිස්වාන හට්ඨා සංවිග්ගමානසා,
දාරං අවාපුරික්‍යාන⁶ බුද්ධසෙට්ඨං අපුජයිං.

1. ධීරො - මජ්ඣං.

2. අරුණො - මජ්ඣං.

3. වාරිකං වාරයාමහ - මජ්ඣං.

4. සත්තමාලං - මජ්ඣං.

5. එනිහ - PTS.

6. අපාපුරික්‍යා - සරා.

65. ලොකාග්‍රන්ථායක ධීර වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙය වදාරා අහසට (වදනා) හංසරාජයක්හු සෙයින් නභොගර්භයට පැන නැංග සේකි.

66. මා විසින් උතුම් දනක් දෙනලද යැ, යාගසම්පත් මොනොවට යාග විසින් කරන ලදයැ, කෙණෙසි අහරක් දී මම අවල වූ නිවනට පැමිණියෙමි වෙමි.

67. මෙ කපින් දෙයානුවන කප්පි (උපන් මම) එකලැ යම් දනක් දුනුම් ද, (ඒ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො දන්මි. මේ වූකලී භික්ෂාදානයෙහි විපාක යි.

68-70. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලද ... බුදුසයුත් කොට නිමවන ලදී.

මෙ සෙයින් කටවිජුහිකබාදයිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සත්වැනි කටවිජුහිකබාදයිකා සංවිර්ඳපද්‍යන යි.

1. 8 සත්තුප්පලමාලිකා අපද්‍යනය

71. අරුණවති නගරයෙහි අරුණවත් නම් රජෙක් වියැ. මම එරජ්‍යට භාය්‍යා වූමු. ඉඳුරන් පිනවීමෙහි ලා (රජු) මෙහෙයවා ලූමු.

72. එකල්හි දෙවසුවදවහන උපුල්මල්දම් සතක් ගෙන උතුම් පහා මතුයෙහි හිඳ මෙසේ සිතුවු.

73. “මෙ මල්දම් (මා) හිසෙහි පළඳවාලීමෙන් මට කවර නම් වැඩෙක් ද? (මෙය) බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ ඥාන (ශීඝ්‍ර) යෙහි අභිරොපණය කරන ලද්දේ වඩා ලා මට උතුම් වෙයි.

74. යම් විටෙකැ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ වඩනා සේක් ද, එවිටැ (ඒ සිතී) මහාමුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ පුදන්නෙමි” යි මම සම්බුදුරදුන් බුහුමන් සහිත වැ අපෙක්ෂා කෙරෙමින් දෙර වෙතැ හුන්නෙමු.

75. දිලියෙන පච්ඡකටයක් සෙයින්, කෙශර සිංහරාජයකු සෙයින් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ භික්ෂුසඤ්ජා සහිත වැ විථියෙහි වැඩම කළසේක.

76. බුදුරැස් දැක හර්ෂ (සතුටු) වූයෙමි සංවිග්නමනස් ඇතියෙමි දෙර හැරපියා බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ පිදුමු.

77. සත්තලසලපුජානි පරිකිණිණානි¹ අමබරෙ,
ඡදිං² කරොනනා බුද්ධස්ස ඵෙකෙ ධාරයනති තෙ.
78. උදගගචිත්තා සුමනා වෙදජානා කත්ඤ්ඤලි,
තත්ථ චිත්තං පසාදෙඤා තාවතිංසං අගඤ්ඤ³භං.³
79. මහානෙලස්ස ඡදනං ධාරෙන්නි මම බුද්ධනි,
දිබ්බගතං පවායාමි සත්තුපපලානිදං ඵලං.
80. කදපි නියමානාය ඤාතිසංඝෙස්සන මෙ තද,
යාවනා පරිසා මය්‍යං මහානෙලං ධරියති.
81. සත්තති දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරසිං,
සබ්බත්ථ ඉස්සරා හුජා සංසරාමි භවාභවෙ.
82. තෙසලිච්ඡිවක්ඛන්තං මහෙසිත්තමකාරසිං,
සංඝො මං අනුවක්කන්ති⁴ ආදෙය්‍යවචනා අහුං.
83. උපපලස්සෙව මෙ වණේණා ගතො වෙව පවායති
දුබ්බණ්ණියං න ජානාමි⁵ බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
84. ඉඤ්චාදෙසු කුසලා බොජ්ඣංගභාවනාරතා,
අභිඤ්ඤාපාරමිත්තනා බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
85. සතිපට්ඨානකුසලා සමාධිජ්ඣානගොචරා,
සම්මපට්ඨානමනුශ්ඤානා බුද්ධපුජායිදං ඵලං.
86. විරියං මෙ ධුරධොරය්‍යං යොගකෙම්බාධිවාහනං,
සබ්බාසවා පරිකිණි⁶ නත්ථිදති පුනඤ්ඤාවො.
87. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තද්⁷
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පුප්ඵද්දනස්සයිදං⁸ ඵලං.
- 88-90. කිලෙසා කුමාරිකා මය්‍යං - කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං සත්තුපපලමාලිකා හිතමුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සත්තුපපලමාලිකාපේරියාපද්‍යනං අට්ඨමං.

-
1. සුචිකිණිණානි - සායා.
පචිකිණිණානි - PTS.
  2. ඡදිං - මජ්ඣං.
  3. අගඤ්ඤං - මජ්ඣං.
  4. මමනුවක්කන්ති - මජ්ඣං.
  5. දුග්ගතිං නාභිජානාමි - සායා, PTS.
  6. සබ්බාසවපරිකිණිණා - මජ්ඣං.
  7. පුප්ඵමභිජුජයිදං - මජ්ඣං.
  8. බුද්ධපුජායිදං - මජ්ඣං.

77. සත් උපුල්මල් අභස්කූසැ විසිරිණ. ඒ උපුල්හු සෙවෙණියක් කෙරෙමින් බුදුරජුන් මතුයෙහි ධරා සිටුනාහ.

78. ඔඳවැඩි සිතැති සුමනස් වූ ප්‍රීතිමත් වූ කෘතාඤ්ඤි වූ මම ඔබ කෙරෙහි සිත් පහදවා තව්නියා දෙව්ලොව උපනුමු.

79. මා මුදුන්හි මහනෙල් සියනක් ධරත්. (මම) දෙවසුවද වහන කෙරෙමි. මේ වනාහි සත් උපුලක් පිදීමේ විපාක යි.

80. කිසිවිටෙකැ නැ සමුහයා විසින් ගෙන යනු ලබන මට යම් පමණ පිරිස් වෙ ද, (එ පිරිස්) එකල්හි මට මහනෙල් ධරනු ලැබෙයි.

81. සැත්තැවක් දෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු. (මෙසේ) සියලු තන්හි ඉසුරු වැ කුදුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙමි.

82. තෙසැටක් සක්විතිරජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු. සියල්ලෝ මා අනු වැ වැටෙති, (මේ) හැඳනියසුතු වදන් ඇතිවුමු.

83. මාගේ පැහැය උපුලක පැහැය මෙන් වෙයි. (උපුල්) සුවද (මගේ කයින්) හමා යෙයි. දුර්වර්ණ බවක් නො දැනිමි, මේ බුද්ධ පූජායෙහි විපාක යි.

84. සෘද්ධිපාදයන්හි නිපුණ වෙමි. බොධාබ්ගාචාර්යයෙහි ඇලුනොමි අභිඤ්චාරයට පැමිණියෙමි (ද) වෙමි. මේ වූකලි බුද්ධපූජායෙහි විපාක යි.

85. සතිපට්ඨානයෙහි දක්ෂ වෙමි. සමාධි-ධ්‍යාන ගොචර කොට ඇත්තෙමි. සම්‍යක්ප්‍රධන්ති පුන පුනා යෙදුණුමු. මේ වනාහි බුද්ධ පූජායෙහි එල යි.

86. මාගේ වියඞිය (යොගසෞම්‍යංඛ්‍යාන නිවනට පමුණුවන) ධුරවාහක (ගැල අදනා) ගවයා යි, (මාගේ) සියලු ආප්‍රවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

87. මෙයින් එක්තිස්වන කප්හි යම් කුඟල කම්පක් කළුමු ද, (එ හෙතෙයෙන්) දුගති ය නො දැනිමි, මේ වූකලි පුෂ්පදනායාගේ එල යි.

88, 90. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් සත්කුප්පලමාලිකා මෙහෙණි මේ ගාථා පැවසූ යැ.

අටවැනි සත්කුප්පලමාලිකා සංවිරිඤ්ඤා යි.

1. 9 පඤ්චදිපිකාපද්‍යනං

91. නගරෙ හංසවතිශා වාරිකි¹ ආස'හං තද,
ආරාමෙන ච ආරාමං වරාමි කුසලස්සිකා.
92. කාලපක්කම්හි දිවසෙ අග්ගසං බොධිමුත්තමං,
තස්ස විත්තං පසාදෙත්වා බොධිමුලෙ නිසිද්දහං.

  93. ගරුවිත්තං උපට්ඨපෙත්වා සිරෙ කත්තන අඤ්ඤාලිං,
සොමනස්සං පවෙදෙත්වා එවං විතොතස්සි තාවදෙ.
  94. “යදි බුද්ධො අමිතගුණො අසම්පෘපිපුග්ගලො,
දග්ගෙසතු පාටිහිරං මෙ බොධි ධම්මාසතු අයං.”
  95. සහ ආවජ්ජනා² මග්ගං බොධි පජ්ජලි තාවදෙ,
සබ්බසොඤ්ඤමයො³ ආසි දිසා සබ්බා විරොචස්සුං.⁴
  96. සත්තරත්තිඤ්චං තස්ස බොධිමුලෙ නිසිද්ද'හං,
සත්තමෙ දිවසෙ පතෙන දීපසුජං අකාය'හං.
  97. ආසනං පරිවාරෙත්වා පඤ්චදීපානි පජ්ජලුං,
යාව උදෙති සුරියො දීපා මෙ පජ්ජලුං තද.
  98. තෙන කමමෙන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිති ච,
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගච්ඡහං.
  99. තස්ස මෙ සුකතං ව්‍යාමහං පඤ්චදිපිති⁵ චුච්චති
සට්ඨියොජනමුඛෙධං⁶ තිංසයොජනවිත්තං.
  100. අසඛ්‍යානි දීපානි පරිවාරෙ ජලනති මෙ
යාවතා දෙවහවනං දීපාලොකෙන ජොතති.⁷
  101. පරමුඛා නිසිදීත්වා යදි ඉච්ඡාමි පසස්සතුං,
උද්ධං අධො ච නිරියං සබ්බං පෘෂ්ඨාමි වත්ඛුතා.
  102. යාවතා අභිකඛ්ඛාමි දඬුං සුගතදුග්ගතෙ,
තස්ස ආවරණං නත්ති රුකෙක්ඛස්ස පබ්බතෙස්ස වා.

1. වාරිකි - ස්‍යා.

2. ආවජ්ජනෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා, PTS.

3. සබ්බසොඤ්ඤමයා - සිමු.

4. විරොචයි - සිමු, මජ්ඣං.

5. පඤ්චදීපානි - මජ්ඣං.

6. සත්තයොජනමුඛෙධං - සිමු, ස්‍යා, PTS.

7. ජොතයි - සිමු.

1. 9 පඤ්චදීපිකාපද්‍යනය

91. එකල්හි මම් හංසවකී නගරයෙහි හැසිරෙන්නක් වූවු. කුසල් කැමැති වැ අරමින් අරමැ හැසුරුණුමු.

92. (එක්) කථවර පොහෝ දිනෙකැ උතුම් බෝරුක දුටුවු. එහි සිත් පහදවා මම් බෝමුල්හි හුන්නු.

93. එකල්හි බුහුමන් සිත් එළවා හිස් මුදුන්හි ඇඳිලි බැඳ සොම්නස් ලැබ මෙසේ සිතුවෙමු.

94. “ඉදින් (පියුමතුරා) බුදුහු අපමණ ගුණ ඇතිසේක් නම් අසම වූ අප්‍රතිපුද්ගල සේක් නම් මට පෙළහර දක්වන සේක්වා ! මේ බෝරුක බබළාවා” ! යි.

95. මාගේ ආවර්ජනාව හා සමග එකෙණෙහි බෝරුක දිලුණේ ය සියල්ල රන්මුවා මෙන් විය. සියලු දිශාවෝ බැබළුණාහ.

96. මම් ඒ බෝමුල්හි සන්ද්‍රවලක් හුන්නෙමු. සත්වැනි දවස පැමිණි කල්හි මම් දීප පූජාවක් කළෙමු.

97. ආසනය පිරිවරා ප්‍රදීප පසෙක් දිලුණේ ය. එදවස හිරු උදාවන තාක් මාගේ ප්‍රදීපයෝ දිලුණාහ.

98. එ පුණ්‍යකම් හෙතෙසෙන් ද, වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙසෙන් ද, මම් මිනිස්කය හැර පියා තථිකසා දෙව්ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියෙමු.

99. එහි මට මොනොවට කරන ලද විමනෙක් වියැ. සැට-යොදුන් උස් වූ තිස්සොදුන් පුළුල් වූ එ විමන ‘පඤ්චදීපි’ යි කියනු ලැබෙයි.

100. දෙව්විමන යම් තාක් ප්‍රදීපාලොකයෙන් දිලියේ ද (එ තාක්) අසංඛ්‍යාසංඛ්‍යාත ප්‍රදීපයෝ භාත්පස දිලියෙන්නාහ.

101. ඉදින් (මම) පරාමමුඛ වැ හිඳ දක්නට රිසියුම් නම් උඩ ද යට ද සරසැ ද (වූ) සියල්ල මසැසින් දකිමි.

102. සුගත දුර්ගතයන් දක්නට යම් පමණින් රිසියුම් ද රුක්හි වෙවයි පවුහි වෙවයි එහිලා ආවරණයෙක් නැති,

103. අසීති දෙවරාජුනං මහෙසිත්තමකාරයිං,
සනාතං චක්ඛවත්තිනං මහෙසිත්තමකාරයිං.
104. යං යං යොනුපපජ්ජාමි දෙවත්තං අපං මානුසං,
දීපසත්‍යසහස්සාති පරිවාරෙකා ජලනති මං.¹
105. දෙවලොකා වට්ඨානා උප්පජ්ජං මාතුකුච්ඡයං,
මාතුකුච්ඡගතං සතතිං² අකඛි මෙ න නිමිලනි.
106. දීපසත්‍යසහස්සාති පුඤ්ඤකම්මසම්බන්ධා,
සුඛිසරෙ පජ්ජලනති³ පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
107. පච්ඡිමෙ හවෙ⁴ සමපතෙත මානසං විනිවට්ටයිං,
අජරාමරං⁵ සීතිභාවං නිබ්බානං ඵස්සයිං⁶ අහං.
108. ජාතියා සත්තචස්සා'හං අරහත්තමපාපුණිං,
උපසම්පාදයි බුද්ධො ගුණමඤ්ඤය ගෞතමො.
109. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමුලෙ වා පාසාදෙසු ගුහාසු වා,
පුඤ්ඤගාරෙ ච ක්‍රියායනායා⁷ පඤ්ඤිපා ජලනති මෙ.
110. දිබ්බචක්ඛු විසුඬං මෙ සමාධිකුසලා අහං,
අභිඤ්ඤපාරමිපසත්තා පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
111. සබ්බවොසිතවොසානා කතකිට්ඨා අනාසවා,
පඤ්චදීපා මහාවීර පාදෙ චන්දනි⁸ චක්ඛම.
112. සත්‍යසත්‍යෙස්ස ඉතො⁹ කප්පෙ යං දීපමදදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
- 113-115. කිලෙසා කුමාපිතා මග්ගං -පෙ- තතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්කං සුදං පඤ්චදීපිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පඤ්චදීපිකාපේරියාපද්‍යනං නවමං.

1. පරිවාරෙ ජලනති මෙ - මජ්ඣං.
2. ගතා සතති - මජ්ඣං, PTS.
3. ජලනති සුඛිකාගෙතෙ - මජ්ඣං.
4. පච්ඡිමහවෙ - සිමු.
5. අජරාමරං - මජ්ඣං.
6. පස්සයිං - සායං.

7. ක්‍රියායනෙත - සිමු.
8. ක්‍රියායනා - PTS.
9. චන්දනියා - මජ්ඣං.
8. චන්ද්‍රි - මජ්ඣං, PTS
9. සත්‍යසත්‍යෙස්ස - මජ්ඣං.

103. අසුවක් දෙවරප්‍රනට මෙහෙසිබව කරවීම්. සියක් ගණන් සක්විත්තනට ද මෙහෙසිබව කරවුයෙමි.

104. දෙව් අත්බව යැ, යළි මිනිසත් බව යැ යන යම් යම් අත්බවකට (උපත් විසින්) එළැබෙමි ද, මා පිරිවරා සියදහස් ගණන් පහන්හු දිලියෙන්.

105. දෙව්ලොවින් සැව (මනුලොව) මවුකුසිති උපන්මි; මවුකුසට ගියා වූ ම මාගේ ඇස් (පිය) නිමිලනය නො වෙයි.

106. (මම) පුණ්‍යකම්පමත්වාගත යෙමි, (එහෙයින්). සියක් දහසක් පහන්හු කිහිරි ගෙහි දිලියෙන්නාහ. මේ දීපද්‍යායාගේ ප්‍රතිඵල යි.

107. පශ්චිමභවය පැමිණි කල්හි මනස කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවා ලිමි. පරාමරණ නැති සිහිල්බව වූ නිවන මම ස්පඨ කළමු.

108. ජාතියෙන් සත්හැවිරිදි වූ මම රහත්බවට පැමිණියමු, ගෞතම ගෞත්‍ර ඇති බුදුහු ගුණ සලකා (මා) උපසපන් කළහ.

109. මණභූපයෙහි වේවයි, රුක්මුල්හි වේවයි, පහයෙහි වේවයි, ගුහායෙහි වේවයි, ශුන්‍යාගාරයෙහි වේවයි ධ්‍යාන කරන මාහට ප්‍රදීප පසෙක් දිලියෙන්නේ ය.

110. මට දිවැස විශුද්ධ වියැ, මම සමාධියෙහි නිපුණ වීමි. අභිඤ්චාරයට පැමිණියෙමි වෙමි. මෙ වූකලී පඤ්චදීපද්‍යායාගේ ප්‍රතිඵල යි.

111. වක්ඛරමත් මහාවීරයන් වහන්ස, සියලු බ්‍රහ්මවයච්චාස වැස නිම වූ කෘතකෘත්‍ය වූ අනාසුච වූ පඤ්චදීපා මෙහෙණ (බබ) පා වදියි.

112. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි, එකලැ යම් ප්‍රදීපද්‍යායක් ප්‍රද්‍යාය කළමුද, (එ හෙතෙයෙන්) දුර්ගතිය නො මැ දනිමි, මෙ වනාහි පඤ්චදීපද්‍යායාගේ ප්‍රතිඵල යි.

113-115. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුද්ධශාසනය කරන ලදී.

මෙසෙයින් පඤ්චදීපිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ යැ.

නවවැනි පඤ්චදීපිකා සංවිර්ඳපද්‍යා යි.

1. 10 උදකද්ධිකාපද්‍යනං

116. නගරෙ ඛනචුමතිසා අහොසිං උදහාරිකා,
උදහාරෙන පීවාමී තෙන පොසෙමී දුරකෙ.
117. දෙය්‍යධමෙදො ව මෙ නාත්ති පුඤ්ඤකෙඛිකෙත අනුත්තරෙ,
කොට්ඨකං උපසඬකමම උදකං පට්ඨපෙසභං.
118. තෙන කලෙමින සුකතෙන තාවතිංසමගච්ඡභං,
තත් මෙ සුකතං ව්‍යම්භං උදහාරෙන නිලමිතං.
119. අච්ඡරානං සහසසසසස¹ අහං හි පවරා තද,
දසට්ඨානෙනි තා සබ්බො අභිභොමී සද අහං.
120. පඤ්ඤාසං දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරසිං,
විසතිවසසව්‍යතීනං මහෙසිත්තමකාරසිං.
121. දුට්ඨෙ හට්ඨෙ සංසරාමී දෙවතෙත අථ මානුසෙ,
දුග්ගතිං නාහිජානාමී දකද්ධසසිදං² ඵලං.
122. පබ්බතග්ගෙ දුමග්ගෙ වා අනාඤ්ඤෙ ව භූමියං,
යද උදකමිච්ඡාමී ඛිංසං පටිලභාමහං.
123. අචුලස්සිකා දිසා නත්ති සන්තතතඤ්ඤිතා න ව,³
මම සබ්බාපමඤ්ඤාය මහාමෙසො පවසසති.
124. කදුචි නියමානාය ඤාතිසබ්බෙත මෙ තද
යද ඉච්ඡාමහං වසසං මහාමෙසො පවසසති⁴
125. උණ්ණං වා පරිළාභො වා සරිරෙ මෙ න විජ්ජති,
කායෙ ව මෙ රජො නත්ති දකද්ධසසිදං ඵලං.
126. විසුඤ්ඤාමනසා අජ්ජ අපෙතමලපාපිකා⁵,
සබ්බාසවා පරිකම්භො⁶ නත්තිද්ධි පුතබ්බවො.

---

1. සහසසානං - සායා.
2. උදකද්ධසසිදං - සිඬු.
3. සන්තතතා ඤ්ඤිතාපි - මජ්ඣං.
4. අජායථ - මජ්ඣං.
5. අපෙතමනස පිකා - මජ්ඣං, PTS.
6. සබ්බාසවපරිකම්භො - සිඬු, මජ්ඣං.

1. 10. උදකදයිකාපද්‍යනය

116. බන්ධුමති නගරයෙහි (පෙර මම) දිය අදනා කළදෑස්සක් වූවු. දිය ඇදීමෙන් ජීවත් වෙමි, එයින් දරුවනුදු පොෂණය කෙරෙමි.

117. අනුත්තර වූ පුණ්‍යකෂෙත්‍රයෙහි මාහට දෙයධර්මයක් (පුද්ගල නිසි දෑයක්) නැත. (එ හෙයින්) නහන කොටුව වෙත එළැඹීම මම දිය එළවා තැබූයෙමි.

118. එ කුශලකම්යෙන් මම (උපත් විසින්) තවතිසා දෙවලොවට ගියවු. එහි මාහට දිය ඇදීමේ පිනෙන් නිර්මිත වූ මොනොවට කළ විමනෙක් විය.

119. එකල්හි මම දහසක් අස්සරාවනට අග්‍ර වූවු. හැම කල්හි දස කරුණෙකින් ඒ සියල්ලන් අභිභවා සිටිමි.

120. පනයක් දෙවරපුනට මෙහෙසිබව කරවූයෙමි. විසිසක්විති රජුනට ද මෙහෙසිබව කරවූයෙමි.

121. දෙව්බව යැ, යළි මිනිසත්බව යැ යන හවද්වයෙහි සැරි සරමි, දුගතිය නො ම දනිමි. උදකද්‍යායාගේ මේ විපාක යි:

122. පවු අග්නි වේවයි, රුක් අග්නි වේවයි, අහස්හි වේවයි, පොළොවහි වේවයි යම් විටෙකැ දිය රිසියෙමි ද, (එවිටැ) මම වහා (දිය) ලබමි.

123. වැසි නොවටනා දිශායෙක් (මට) නැත. නැවීමක් කැකැරුණු බවෙක් දු නැති. මාගේ අදහස් දැන (මෙන්) මහාමෙඝය වෙසෙසින් වස්නේ යි.

124. යම් විටෙකැ මම වැසි රිසි වන්නෙමි නම් එවිටැ නැ සමූහයා විසින් ගෙන යනු ලබන මට මහවැසි වයි.

125. මාගේ සිරුරෙහි උණුසුමක් වේවයි, දහයෙක් වේවයි නැත, මාගේ කයෙහි රජස් ද නැති. මේ වූකලි උදකද්‍යායාගේ විපාක යි,

126. අද (මම) විශුද්ධ මනස් ඇති වෙමි, පහ වැ ගිය කෙලෙස්-මල ඇති වෙමි, සියලු ආසුව ගෙවී ගියේ යැ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

24 අපදනපාළි - සුමේධාවගෙහා

127. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං කම්මකරි¹ තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි දකදනස්සිදං එලං.

128-130. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං -පෙ- බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ඤං සුදං උදකදයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්තාති.

උදකදයිකාපේරියාපදනං දසමං.

කසුප්පුඤ්ඤානං:

සුමේධා මෙබලාදයි චණ්ඩපසඤ්ඤාමං දද,
නළමාලී පිණ්ඩදද කටච්ඡු උපපලපද.

දීපද දකද වෙච ගාථායො ගණිතා ඉහ,
එකං ගාථාසතං වෙච තිංසනී ව තදුක්කරිං.

සුමේධාවගෙහා පඨමො.

1. යමුදකමදදිං - සිමු.

127. මෙයින් එකානුවන කප්භි, එකලා යම් පුණ්‍යකම්යක් කළමු ද, (එ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො දනිමි. මේ උදකදනසාගේ විපාක යි.

128-130. මා විසින් ක්ලේශයෝ දවන ලදහ ... බුද්ධශාසනය කරන ලද්දේ යි.

මෙසෙයින් උදකදයිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ යැ.

දසවැනි උදකදයිකා සංවිර්භපදන යි.

එහි උද්දනය :

සුමේධා යැ, මෙබලාදයිකා යැ, මණ්ඩපදයිකා යැ, සංකමනත්ථා යැ, නළමාලිකා යැ, පිණ්ඩපානදයිකා යැ, කච්ඡුතිකාදයිකා යැ, උප්පල-මාලිකා යැ,

දීපදයිකා යැ, උදකදයිකා යැ යන මොවුන් පිළිබඳ අපදන දසය යි. මෙහි ගාථා එක්සිය කිසෙකි.

පළමුවැනි සුමේධා වර්ග යි.

2. එකුපොසටීක වග්ගො

2.1 එකුපොසටීකාපද්‍යනං

131. නගරෙ ඛන්ධුමනියා ඛන්ධුමා නාම ඛක්ඛියො,
දිවසෙ පුණ්ණමායං¹ සො උපවසි² උපොසථං.
132. අහං තෙන සමයෙන කුමහදසී අහුං තභිං,
දිසා සරාජකං³ සෙනං එවාහං විනාසිං තද.
133. “රාජාපි රජ්ජං ජංඛිකා උපවසි⁴ උපොසථං,
සඵලං නුන තං කල්ලං ජනකායො පමොදිතො.”
134. යොතිසො පච්චවෙකඛිකා දුග්ගච්ඤා⁵ දළිඳ්දකං,⁶
මානසං සංපහංසෙකා⁶ උපවසිං උපොසථං.
135. අහං උපොසථං කතා සමමාසමුද්ධාසාසනෙ,
තෙන කල්ලෙමන පුකතෙන තාවතිංසං අගච්ඡහං⁷
136. තස්ම මෙ සුකතං වාමිහං උද්ධං⁸ යොජනමුග්ගතං,
කුටාගාරවරුපෙනං සයනාසනභූමිතං.⁹
137. අවජරා සතසහස්සා උපනිට්ඨනති මං සද,
අඤ්ඤා දෙවෙ අතිකකම්ම අතිරොචාමී සබ්බද.
138. චතුසට්ඨිදෙවරාජුතං මහෙසික්කමකාරසිං,
තෙසට්ඨිචකාවතනං මහෙසික්කමකාරසිං.
139. පුච්ඡණ්ණවණ්ණො හුකාන භවෙසු සංසරාමහං,
සබ්බස්ම පවරා හොමී උපොසථසංඝිදං ඵලං.
140. හත්ථියානං අසීසයානං රථයානඤ්ඤා සිව්ඛං¹⁰
ලභාමී සබ්බමෙතමපි උපොසථසංඝිදං ඵලං.

1. පුණ්ණමායං - මජ්ඣ.

2. උපපජ්ජි - සායා, PTS

3. සරාජකං - මජ්ඣ.

4. දුග්ගච්ඤා - සායා

5. දළිඳ්දකං - මජ්ඣ.

6. සංපහංසෙකා - මජ්ඣ.

7. තාවතිංසමගච්ඡහං - මජ්ඣ.

8. උද්ධං - මජ්ඣ.

9. මහාසනසුභූමිතං - මජ්ඣ.

10. මහාසයන භූමිතං - PTS

10. කෙවලං - සිමු, සායා, PTS

2. එකපොසථික වර්ගය.

2.1 එකපොසථිකාපදනය

131. බන්ධුමති නුවර බන්ධුමත් නමැති රජෙක් වියැ. හේ පුණ්ණපොහෝ දිනැ පෙහෙවස් විසි.

132. එසමයෙහි මම එනුවර කළදස්සක් වූමු. (පෙහෙවස් වසන) රජු සහිත සෙනග දෑක මම මෙසේ සිතුමු:

133. “රජ ද රජය හැරපියා පෙහෙවස් විසි යැ. එකැතින් ඒ ක්‍රියාව ඵල සහිත යැ, ජනසමූහයා ප්‍රමුදිත වූයේ වෙයි” යනු සි.

134. (මම දු) දුග්ගි බව ද දිළිඳුබව ද නුවණින් මෙනෙහි කොට සිත පහදවා පෙහෙවස් වූසුමු,

135. මම (විපස්සි) සම්බුද්ධසුනෙහි පෙහෙවස් වැස ඒ කුශල කම්යෙන් තව්තිසා දෙව්ලොව උපන්මු.

136. එහි මට විමනෙක් මැනැවින් කරනලද වෙයි. (එ විමන) යොදුනක් උස් යැ, මනාකුළුගෙවලින් යුතු යැ, (හැඳපුටු ඇ) සෙනසුනෙන් සැරහුණේද වෙ.

137. සියදහසක් අප්පරාවෝ සැම කල්හි මට උවටැන් කෙරෙති. (මම) සැමද සෙසු දෙවියන් ඉක්මවා අතිශයින් බබළමි.

138. සුසැටක් දෙවරජුනට මෙහෙසි වූමු. නෙසැටක් සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූවා වෙමි.

139. මම රන්වන් සිව්පැහැ ඇති වැ හවයන්හි හැසිරෙමි. සියලු තන්හි උතුම් වෙමි, මේ වූකලි පෙහෙවස් විසීමේ විපාක යැ.

140. හස්තියාන - අශ්වයාන - රථයාන - සිව්ගෙවල් යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ වනාහි පෙහෙවස් විසීමේ විපාක යැ,

141. සොවණ්ණමයං රුපිමයං අරොපි ඵලිකාමයං,
ලොහිතඛකමයකෙඤ්ච සබ්බං පටිලභාම'හං.
142. කොසෙය්‍යකඛලියාති බොමකප්පාසිකාති ව,
මහස්සාති ව වජ්‍ජාති සබ්බං පටිලභාම'හං.
143. අනං පානං බාදනීයං වස්සෙත්‍යාසනාති ව,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසථස්සිදං ඵලං.
144. වරගැට්ඨකඤ්ච මාලකඤ්ච චූණ්ණකකඤ්ච විලෙපනං,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසථස්සිදං ඵලං.
145. කුටාගාරකඤ්ච පාසාදං මණ්ඩපං හම්මියං ගුහං,
සබ්බමෙතං පටිලභෙ උපොසථස්සිදං ඵලං.
146. ජාතියා සත්තවස්සො'හං පබ්බජිං අනගාරියං,
අඛිඨාමාසෙ අසමපන්නෙ අරහත්තං අපාපුණිං,¹
147. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්‍යං භවා සබ්බෙ සමුහතා,
සබ්බාසවා පරික්ඛණා නත්ථිදති පුතඛලාවො
148. එකනවුතො ඉතො කප්පෙ යං කම්මමකරිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි උපොසථස්සිදං ඵලං.
149. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකං,
තීස්සො විජජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
150. පටිසම්භිද චතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉතං සුදං එකපොසටිකා හිකබ්බති ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

එකපොසටිකාපෙරියාපදනං පඨමං.

1. අරහත්තමපාපුණිං - මජ්ඣං.

141. මම රන්මුවා වූ ද, රිදීමුවා වූ ද, පිළිමිණිමුවා වූ ද, රත්-
මිණිමුවා වූ ද (උපහොග පරිහොග වස්තු) සියල්ල පිළිලබමි.

142. නිතිරිපිළි යැ, එළලොම්පිළි යැ, කොමු පිළි යැ, කපු
පිළි යැ (අන්‍ය වූත්) මහාර්භ වස්තු දැයි යන සියල්ල පිළිලබමි.

143. ආහාර පාන හා කැයුතු දෑ ද, වස්ත්‍ර හා ශයනාසන ද
යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස් විසීමේ විපාක යි,

144. මහඟු සුවඳ ද, මල්දම් ද, වත්සුණු හා විලවුන් ද යන
තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස් විසීමේ විපාක යි.

145. කුළුගෙවල් යැ, මහපහා යැ, මණ්ඩප යැ, සඳලු සහිත
ගේ යැ, ගුහා යැ යන තෙල සියල්ල ලබමි. මේ පෙහෙවස්
විසීමේ විපාක යි.

146. උපතින් සත්හැවිරිදි වූ මම බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු.
(පැවිද්දෙන්) අඛමසක් නො පැමිණි කල්හි රහත්බවට පැමිණියා වෙමි.

147. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන
ලදහ සියලු ආසුවයෝ ක්ෂීණ වූහ, දැන් (මට) පුනර්භවයෙක්
නැති.

148. මෙයින් එක්අනුවන කප්හි යම් කුශලකම්යක් කළමු ද,
(ඒ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො හඳුනමි, මේ පෙහෙවස් විසීමේ
එල යි.

149. බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹීම මට ස්වාගත (-යහපත්) වියැ,
ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

150. මේ සිවුපිළිසිඹියා ද, අජටච්චොක්ඛ ද, භට් අභිඥ ද මා
විසින් පසක් කරන ලද යැ. බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් එකුපොසටිකා මෙහෙණ මේ ගාරා පැවසූ යැ.

පළමුවැනි එකුපොසටිකා සාවිරාපදන යි.

2. 2 සලලපුඤ්ඤාපදනං

151. වජ්ඣාගානදිතීරෙ අගොසිං කිත්තරි තද,
අඤ්ඤාහං¹ දෙවදෙවං වඩ්ඤාමන්තං නරාසහං.
152. ඔව්භික්ඛාන සලලං බුද්ධසෙවධංසං² දස'හං,
“උපසිඤ්ඤ මහාවීර³ සලලං දෙවගන්ධකං.”
153. පටිග්ගහෙතො සමබ්බුද්ධො විසස්සි ලොකනායකො,
උපසිඤ්ඤ මහාවීරො පෙකඤ්ඤානාය මෙ තද.
154. අඤ්ඤාපිං පග්ගහෙතොන වජ්ඣානං දිපදුක්ඛමං,⁴
සකං විතං පසාදෙතො තතො පඤ්ඤාමාරුහිං.
155. එකනවුතෙ ඉතො⁵ කප්පෙ යං පුඤ්ඤාදිං තද,
දුග්ගතිං නාභිජානාමි බුද්ධපුජාසිද්ධං ඵලං.
156. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්හං -පෙ- විහරාමි අනාසවා
157. ස්වාගතං වත මෙ ආසි -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
158. පටිසම්භිද්ධ වතසෙසා ව -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං සලලපුඤ්ඤානික්ඛන්ති ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සලලපුඤ්ඤා ථෙරියාපදනං දුතියං.

2. 3 මොදකදුට්ඨිකාපදනං

159. නගරෙ ඛන්ධුමනියා කුමහදුට්ඨි අගොස'හං,
මම භාගං ගහෙතොන ගජ්ජං උදකභාරිකා.⁵
160. පඤ්ඤානි සමත්තං දිස්වා සන්තාවිතං සමානිතං,
පසන්නාවිතො සුමනා මොදකෙ තිණ්දස'හං.
161. තෙන කමමෙන සුකතෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව,
එකනවුති⁶ කප්පානි විනිජානං න ගච්ඡ'හං.

1. අද්දසං - PTS.

2. උපසිඤ්ඤ මහාවීරො - මජ්ඣ., PTS.

3. පදවිදුක්ඛමං - මජ්ඣ.

4. එකනවුතිතො - මජ්ඣ.

5. ගච්ඡං උදකභාරිකං - සිඛු.

උදකභාරිකෙ - සායා.

6. එකනවුති - සායා.

2. 2 සලලපුෂ්පිකාපද්‍යනය

151. (පෙර) මම වන්දනාගා නදිතීරයෙහි කිපුරියක් වූමු.
එකල දෙවියන්ට දෙවි වූ නරග්‍රෙෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ
සක්මන් කරනු දුටුමු.

152. මම සලල මල් නෙලා “මහාවීරයන් වහන්ස, දිව්‍යමය
සුවදැනි සලල මල් සුමුතා සේක්ව”යි බුදුග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේට
දන්මු:

153. එවිට මහාවීර වූ ලොකනායක විපස්සී සම්බුදුරජාණන්
වහන්සේ මා බලා සිටිය දී මැ (එමල්) සිඹ වදළසේකැ.

154. ද්විපදෙන්තම බුදුරදුන් ඇදිලි බැඳ වැඳ සිය සිත පහදවා
ගෙන එතැනින් නික්මැ පර්වතයට නැගුණමු.

155. මෙයින් එක්අනුවන කප්පි යම් මලක් (පූජා විසින්)
දිනිමි ද, (එ පිනෙන්) දුග්‍රතිය නො දනිමි. පුෂ්පපූජායෙහි මේ එල සි.

156. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... අනාසුව වැ වාස කෙරෙමි.

157. මට යහපතක් වියැ ... බුදුසසුන් කරන ලද යැ.

158. සිවුපිළිසිඹියා ද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙ සෙයින් සලලපුෂ්පිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

දෙවැනි සලලපුෂ්පිකා සංවිරිඳ්‍යපද්‍යා සි.

2. 3 මොදකදයිකාපද්‍යනය

159. මම බන්ධුමති නගරයෙහි කළදස්සක් වූමු. දිය අදනා
මම මගේ (අහර) කොටස රැගෙන (දිය අදනට) ගියමු.

160. මගැ (වඩනා) ශාන්ත සිත් ඇති සන්ත්‍රන්තමන් ඇති මහණ
කෙනකුත් දක මම පහන් සිතැති වැ සොම්නස් වැ මොදක
(-රසකැවිලි) තුනක් ඔබට දන්මු.

161. එ කුශලකම්හෙතෙසෙන් ද, වෙනනාප්‍රණීධියෙන් ද මම එක්අනු
කපක් මුළුල්ලෙහි දුග්‍රතියකට (උපන් විසින්) නො ගියමු.

162. සමපත්තං¹ නං කරිකාන සබ්බං අනුභවාමහං,²
මොදකෙ තිණි දකාන පත්තා'හං අවලං පදං.
- 163-165, කිලෙසා කුමාරා මග්ගං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉදං සුදං මොදකදසිකා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.
- මොදකදසිකා පෙරියාපදනං තතියං.

2.4 එකාසනදසිකාපදනං

166. නගරෙ හංසවතියා අහොසිං බාලිකා³ තද.
මාතා ච මෙ පිතා චෙව කම්මන්තං අගමංසු තෙ.
167. මජ්ඣන්තිකමහි සුරියෙ අද්දසං සමණං අහං,
විජියං⁴ අනුගමන්තං ආසනං පඤ්ඤපෙස'හං.
168. ගොණකච්ඡන්ධාදිහි⁵ පඤ්ඤපෙසා'ගමාසනං,⁶
පසන්නච්ඡන්ධා සුමනා ඉදං වචනමබ්බවිං.
169. "සන්නත්තා කුටීරා භූමි සුරො මජ්ඣන්තිකෙ ධිතො,
මාලුතා ච න වායන්ති කාලො චෙත් උපට්ඨිතො."⁷
170. "පඤ්ඤත්තමාසනමිදං තවත්ථාය මහාමුත්ති,
අනුකම්පමුපාදය නිසීද මම ආසනෙ."
171. නිසීදි තත් සමණො සුදන්තො සුඬමානසො,
තස්ස පත්තං ගහෙතාන යථාරක්ඛමදසහං.
172. තෙන කමෙමන සුකතෙන චෙත්තාපණ්ඩිති ව,
ජහිකා මානුසං දෙහං තාවතිංසමගව්ඡහං.
173. තත් මෙ සුකතං වාමහං ආසනෙන සුතිම්මතං,
සට්ඨියොජනමුඛෙබ්බං තිංසයොජනවිකුතං.

1. සමපත්ති - මජ්ඣ., සමපත්තිකව - සං. 2.
2. අනුභවං අහං - මජ්ඣ., 3. මාලිකා - සං., PTS
4. විජියා - මජ්ඣ., 5. ගොණකච්ඡන්ධාති - මජ්ඣ., PTS
6. මමාසනං - මජ්ඣ., මහාසනං - PTS
7. චෙට්ඨෙමෙති - මජ්ඣ., චෙට්ඨෙමෙති - PTS

162. මම ඒ කුශලය කොට සියලු සැපත් අනුභව කරමි.
මම මොදක තුනක් දන් දී අවලපදය වූ නිවනට පැමිණියා වෙමි.

163-165. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ මොදකදයිකා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

තෙවැනි මොදකදයිකා සංවිරාපදන යි.

2.4 එකාසනදයිකාපදනාය

166. එක්කලෙක මම හංසවති නගරයෙහි බාලිකාවක් වූවු,
මාගේ මවත් පියාත් කර්මාන්තස්ථානයට ගියාහු යැ.

167. හිර මුදුන් සමයෙහි වීරියෙහි වඩනා මහණ කෙනෙකුත්
මම දුටුවු. (මම ඔබට හිඳුනා සඳහා) අස්නක් පැනවූවු.

168. මම කොඳුපලස්, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරි, ආදියෙන්
අසුනක් පනවා පහන් සිත් ඇති වැ සොමනස් වැ මෙ වදන් කිමි.

169. පොළොව රත්වී ඇත, කවර්ධ (-කැකැරුණාක් මෙන්) යැ,
හිර මධ්‍යාහ්නයෙහි සිටියේ යැ, සුළං ද නො හමයි, වළඳනා
කාලය ද එළැඹූ සිටියේ යැ.

170. (මම මෙසේ කිමි.) “මහවුනිතුමනි, මෙ අස්න ඔබ
සඳහා පනවන ලද යැ, මාගේ අස්නෙහි අනුකම්පා කොට වැඩ
හිඳිනු මැනැවි.”

171. මොනොවට දූමුණු පිරිසුදු මනස් ඇති ශ්‍රමණයන් වහන්සේ
එහි වැඩහුන්න. ඔබගේ පාත්‍රය ගෙන මම (අහරින්) පුරවා දුන්වු.

172. එ කුශලකම්යෙන් ද, වෙනතාප්‍රණිධියෙන් ද, මිනිස් කය
හැරපියා තව්තිසා දෙව්ලොවැ උපන්වු.

173. එහි මට විමනක් කරන ලදී. (එය) අස්නෙන් යුතු කොට
මොනොවට නිමවන ලද යැ. සැට යොත්තක් උස් යැ, පනස්
යොත්තක් පුළුල් යැ.

174. සොණණමයා මණිමයා අපොපි එලිකාමයා,
ලොභිතඛ්‍යමයා වෙව පලලඛ්‍යා විවිධා මම.
175. තුලිකාවිකතිකාහි කට්ඨිසසවිත්තකාහි ව,
උද්දඵකනනලොමීහි¹ පලලඛ්‍යා මෙ සුසස්තා.²
176. යද්‍ය ඉවජාමි ගමනං භාසබ්බිකා සමජ්ඣනං,³
සහ පලලඛ්‍යාසෙධෙධන ගවජාමි මම පස්සිතං.
177. අසීතිදෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං,
සත්තත්ථිකකවත්තීතං මහෙසිත්තමකාරයිං.
178. හවාහවෙ සංසරතති මහාභොගං ලභාමහං,
භොගෙ මෙ උභනනා නත්ති එකාසනඵලං ඉදං.⁴
179. දුවෙ හවෙ සංසරාමි දෙවකො අථ මානුසෙ,
අඤ්ඤා හවෙ න ජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
180. දුවෙ කුලෙ පජායාමි ඛන්ඛයෙ වාපි බ්‍රාහ්මණෙ,
උම්මාකුලිනා⁵ සබ්බස්ස එකාසනඵලං ඉදං.
181. දෙමනස්සං න ජානාමි විත්තසන්තාපනං මම,
වෙවණ්ණියං න ජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
182. ධාතියො මං උපට්ඨතති චූෂ්ඨා ඛෙළාසිකා⁶ බහු,
අභෙධන අඛං ගවජාමි එකාසනඵලං ඉදං.
183. අඤ්ඤා නභාපෙතති භොපෙතති අඤ්ඤා රමෙතති මං සද්ද
අඤ්ඤා ගතං විලිමෙපගති⁷ එකාසනඵලං ඉදං.
184. මණ්ඩපෙ රුකබමුලෙ වා සුඤ්ඤාගාරෙ වසනතියා,
මම සඛ්‍යාපමඤ්ඤාය පලලඛෙය්‍යා උපතිට්ඨති.
185. අයං පච්ඡිමකො මඤ්ඤා චරිමො විත්තනෙ හවො,
අජ්ජාපි රජ්ජං ජබ්බිකා පබ්බජිං අනගාරියං.
186. සත්තසහසෙස ඉතො කපෙස යං දනමදදිං තද්ද,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි එකාසනඵලං ඉදං.
- 187-189. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මඤ්ඤා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුද්දං එකාසනදයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්තාති.

එකාසනදයිකා ථෙරියාපදනං වතුස්සං.

1. උද්දඵකනනලොමී ව - මජ්ඣ.

2. සුසස්තා - මජ්ඣං, සායා.

3. භාසබ්බිකාසමජ්ඣනං - මජ්ඣං.

4. එකාසනසයිදං ඵලං - මජ්ඣං.

5. කුලිකා - සායා, PTS

6. වෙලාසිකා - මජ්ඣං, වෙලාසිකා සායා, වෙලාසිකා - PTS

7. විලිමෙපතති - මජ්ඣං.

174. මාගේ විවිධ වූ පයඝ්‍රීකයෝ රන්මුවා යැ, මිණිමුවා යැ, පිළිමිණිමුවා යැ රන්මිණිමුවා ද වෙත්.

175. මාගේ පයඝ්‍රීකයෝ පුළුන් මෙට්ටයෙන් හා රූ නභාකළ එළලොම් ඇතිරියෙන් ද රන්කම් කළ නිහිරි ඇතිරියෙන් හා විසිතුරු එළලොම් ඇතිරියෙන් ද දෙ ද ඇතිරි එක් ද ඇතිරියෙන් ද මොනොවට අතුරන ලද්දහ.

176. භාසයෙන් හා ක්‍රීඩායෙන් සමර්පිත වැ යම් විටෙකැ ගමනක් රිසියෙම් ද, වරපයඝ්‍රීකය සහිත වැ මා රිසි තෙතට යෙමි.

177. අසුදෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරවූමු. සැත්තැවක් සක්විති රජුනට ද මෙහෙසි වූමු.

178. කුසුමහත් බෙවෙහි හැසිරෙන මම් මහත් භොග ලබමි. මාගේ භොගයන්හි අඩුබවෙක් නැති. එක අසුනක එල සි මේ.

179. දෙව් බව යැ මිනිසත් බව යැ යන හව දෙකේ හැසිරෙමි අත් හටයෙක් නො දනිමි. මේ එක් අසුනක් පිදීමේ එල සි.

180. කැත් කුලෙහි යළි බමුණු කුලෙහි යන දෙකුලෙහි උපදිමි. සැමනන්හි උසස් කුල ඇති වූමු. එකාසනදනයේ එල සි මේ.

181. දෙමනස නො දනිමි. මාහට, සිත්තැවිල්ලකුදු නැත. විවර්ණ බව නො දනිමි. මේ වූකලි එක් අසුනක් දීමේ විපාක සි.

182. කුසු වූ ද, කෙළතොලු වූ ද බොහෝ උපමවුහු මට උවටත් කෙරෙති, (මම ඔවුන්ගේ) ඇකයෙන් ඇකයට යමි, මේ එක් අසුනක් දීමෙහි විපාක සි.

183. සැම කල්හි මා අන්හු නහවති, අන්හු වළඳවති, අන්හු තුටු කරවති, අන්හු ගඳ විලෙවුන් දෙත්. මේ එකාසනදන එල සි.

184. මණ්ඩපයෙහි වේවයි, රුක්මුලැ වේවයි, ඉන්‍යාගාරයෙහි වේවයි මාගේ සිත්හසර දූන පළභ එළැඹැ සිටියි.

185. මේ මාගේ අන්තිම (පැසුලු) හටයයි, අද රජය හැරපියා බුදුසසුන්හි පැවිදි වීමි.

186. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි යම් දනක් දුනුමු ද, (එතැන් පටන්) දුගතිය නො දනිමි. මේ වනාහි එක් අස්නක් පිදීමේ විපාක සි.

187.--189. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන කරන ලදි.

මෙසේ එකාසනදයිකා මෙහෙණ මේ ගැටා පැවසූ යැ.

සිවුවැනි එකාසනදයිකා සංවිරාපදන සි.

2.5 පඤ්චදීපදයිකාපදනං

190. නගරෙ භංසවතියා වාරිකා¹ ආස'හං තද,
ආරාමෙන ව ආරාමං² වරාමී කුසලනීකා.
191. කාලපසකමනි දිවසෙ අද්දසං බොධිමුත්තමං,
තස්මි වීක්කං පසාදෙතො බොධිමුලෙ නිසීදහං.
192. ගරුචික්කං උපට්ඨපෙත්වා සීරෙ කත්වාන අඤ්ඤිං,
සොමනස්සං පච්චෙදෙතො එවං විනොතසිං තාවදෙ;
193. “යදි බුද්ධො අට්ඨගයසො අසමසට්ඨග්ගලො,
දසෙස්සතු පාටිහීරං මෙ බොධි ඕභාසතු අයං.”
194. සහ ආවජ්ජගා මඤ්ඤං බොධි පජ්ජලි තාවදෙ,
සංඛසොණ්ණිමයා ආසි දිසා සංඝා රොවසී.³
195. සත්තරක්කන්දිවං තස්මි බොධිමුලෙ නිසීදහං,
සත්තමෙ දිවසෙ පත්තෙ දිපපුජං අකාසහං.
196. ආසනං පරිවාරෙතො පඤ්ඤදිපානි පජ්ජලුං,⁴
යාව උදෙති සුරියො දිපා මෙ පජ්ජලුං තද.
197. තෙන කමෙමන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිති ව,
ජහිතො මාත්තුසං දෙහං කාවතීංසමගච්ඡහං.
198. තස්මි මෙ සුකතං ව්‍යමනං පඤ්ඤදිපිති⁵ චූචති,
සට්ඨියොජනමුඛෙබ්බං තිංසයොජන වීක්කං.
199. අසඩ්ධියානි දිපානි පරිවාරො⁶ ජලනති මෙ,
යාවතා දෙවහවනං දිපාලොකෙන ජොතති.
200. පරමමුඛා⁷ නිසීදිතො යදි ඉච්ඡාටි පසස්සතුං,
උද්ධං අධො ව තිරියං සබ්බං පස්සාමී චක්ඛුතා.
201. යාවතා අභිකලොමී දුමුං සුගතදුගතනෙ⁸
තස්මි ආවරණං නත්ථී රුකෙකසු පට්ඨතෙසු වා.
202. අසිති දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරසිං,
සත්තනං චක්කවත්තනං මහෙසිත්තමකාරසිං.

1. වාරිකී - මජ්ඣං.
2. ආරාමෙන විහාරෙන - සංඝා, PTS
3. විරොවතී - සංඝා, PTS
4. පජ්ජලිං - සිමු

5. පඤ්ඤදිපානි - මජ්ඣං සංඝා,
6. පරිවාරෙතො - ථෙරී
7. පුඤ්ඤමුඛා - සංඝා, PTS
8. සුකතදුගතනෙ - සංඝා, PTS, ථෙරී

2.5 පඤ්චදීපදයිකාපද්‍යනය

190. ඒ සුවහස්වන කප්භි මම භංසවතී නගරයෙහි වාරිකා කරන්නක් වූවා කුසල් කැමැති වූ අරමින් අරමැ හැසුරුණුමු.

191. මම (එක්) කළුවර පොහෝ දිනෙකැ උතුම් බෝරුක දුටුයෙමි එහි සිත පහදවා බෝරුක් මුල්හි හුන්නාමු.

192. එවේලෙහි බුහුමන් සිත් එළවා ඇඳිලි බැඳ සොම්නස් ලැබ මෙසේ සිතුවෙමි :

193. “ඉදින් (පියුමතුරා) බුදුහු අපමණගුණ ඇතිසේක් නම් අසම වූ අප්‍රතිප්‍රද්ගල සේක් නම් මට පෙළහර දක්වන සේක්වා. මේ බෝරුක බබළාවා” යි.

194. මාගේ ආවර්ජනාව හා සමග එකෙණෙහි බෝරුක දිලුණේ යැ. සියල්ල රනින් කරනලද මෙන් වියැ. සියලු දිශාවෝ බැබළුණාහ.

195. මම සන්ද්‍රව්‍යාලක් ඒ බෝරුක්මුල්හි හුන්නෙමි සත්වැනි දවස එළැඹි කල්හි පහන් පූජාවක් කළමු.

196. ආසනය පිරිවරා ප්‍රදීප පසෙක් දිලුණේයැ. එදවසැ හිරු උදවනතෙක් මාගේ ප්‍රදීපයෝ දිලුණහ.

197. මැනැවින් කළ ඒ කුශලකම් හෙතෙසෙන් ද වෙතනා ප්‍රණිධි හෙතෙසෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා මම දෙව්ලොවට (උත්පත්ති වශයෙන්) ගියා වෙමි.

198. එහි මට මොනොවට කරනලද විමනෙක් වියැ. සැට යොන්නක් උස් වූ තිස්සොන්නක් පුළුල් වූ ඒ විමන පඤ්චදීපී යි කියනු ලැබෙයි.

199. යම්තාක් දෙව්විමන ප්‍රදීපාලොකයෙන් දිලියේද (ඒතාක්) අසඹියාසඹියාන ප්‍රදීපයෝ භාත්පස දිලෙත්.

200. ඉදින් (මම) පරාමමුඛ වූ හිඳෑ දක්නට රිසියෙමි නම් උඩ ද යට ද සරස ද වූ සියල්ල මසැසින් දකිමි.

201. සුගත - දුර්ගතයන් දක්නට යම්පමණින් කැමැත්තෙමි නම් එහිලා රුක්හි වේවයි පවුහි වේවයි ආවරණයෙක් නැති.

202. දෙවරපුත් අසුදෙනකුත්හට මෙහෙසි වූමු. සියගණන් සක්විති රජුත්හට ද මෙහෙසි වූමු.

203. යං යං යෙනුපපජ්ජාමි දෙවනං අථ මානුසෙ,
දීපසතසහස්සානි පටිවාරො¹ ජලනති මෙ.²
204. දෙවලොකා චවිකාන උපපජ්ජි මානුකවෘත්තං,
මානුකවෘත්තා සනති³ අකති මෙ න නිමිලති.
205. දීපසතසහස්සානි පුඤ්ඤකම්මසමඬිති,
ජලනති සුනිකාගෙහෙ පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
206. පච්ඡිමෙ හවෙ සමපනෙත මානසං විනිවට්ඨං,⁴
අජරාමරං සිතිභූතං⁵ නිබ්බානං ඵස්සයිං අහං.
207. ජාතියා සත්තවස්සාහං අරහත්තමපාපුණිං,
උපසම්පාදයි බුද්ධො ගුණමඤ්ඤාය ගොතමො.
208. මණ්ඩපෙ රුක්ඛමූලෙ වා පුඤ්ඤාගාරෙ වසනායා,
සද්ධ පජ්ජලනෙ දීපං පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
209. දිබ්බවක්ඛු විසුද්ධං මෙ සමාධිකුසලා අහං,
අභිඤ්ඤාපාරමිප්පත්තා පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
210. සබ්බවොසිතවොසානා කතකිංචා අනාසවා,
පඤ්ඤිපා මහාවීර පාදෙ වන්තී වක්ඛුම.
211. සතසහස්සෙ ඉතො⁶ කප්පෙ යං දීපමදදිං තද,⁷
දුක්ඛනිං නාභිජානාමි පඤ්ඤිපානිදං ඵලං.
- 212-214. කිලෙසා ක්කාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං පඤ්ඤිපදයිකා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.
- පඤ්ඤිපදයිකා ථෙරියාපදනං පඤ්ඤමං.

1. පටිවාරෙකා - සිමු.

2. මං - සිමු.

3. මානුකවෘත්තං සනතිං - සිමු.

4. විනිවත්තයිං - මජ්ඣං.

5. අජරාමරං සිතිහාවං - මජ්ඣං.

6. සතසහස්සතො - මජ්ඣං.

7. යං දීපමඬ්ඪයිං - සිමු.

203. දෙව්බව යැ, මිනිස්බව යැ යන යම්යම් ගතියෙකැ උපද-
නෙම ද සියදහස්ගණන් පහන් මා අවට දිලියෙයි.

204. දෙව්ලොවින් සැවැ (මනුලොව) මවුකුසැ උපන්නෙමි,
මවුකුසට ගියා වූ මාගේ ඇස් නිමිලනය (පිය) නො වෙයි.

205. (මම) පුණ්‍යකම්සමත්වාගතයෙමි. (එහෙයින්) සුවහස්
පහන්වු නිශීරිගෙහි දිලෙන්නාහ. මේ වූකලි පඤ්චදීපද්‍යායාගේ එලයි.

206. පශ්චිමභවය පැමිණිකල්හි මනස කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවා
ලැබූ. ජරා - මරණ රහිත සිහිල් වූ නිවන මම ස්පර්ශ කළෙමි.

207. ජාතියෙන් සන්තැවිරිදි වූ මම රහත්බවට පැමිණියෙමි.
ගොතම ගොත්‍ර ඇති බුදුහු ගුණ සලකා (මා) උපසපත් කළහ.

208. මණ්ඩපයෙහි වෙවයි, රුක්මුල්හි වෙවයි, ඉන්‍යාගාරයෙහි
වෙවයි වෙසෙන මාහට හැමකල්හි පහනක් දිලෙයි. මේ වූකලි
පඤ්චදීපද්‍යායාගේ එලයි.

209. මට දිවැස විශුද්ධ වියැ, මම සමාධියෙහි දක්ෂ වූමි.
අභිඤ්චාරයට පැමිණියා වෙමි. මේ වනාහි පඤ්චදීපද්‍යායාගේ එලයි.

210. වක්ඛරමත් මහාවීරයන් වහන්ස, සකල බ්‍රහ්මවර්ථවාස
වැස නිම වූ කාතකාන්‍ය ඇති අනාසුච වූ පඤ්චදීපා මෙහෙණ
(ඔබ) පා වදියි.

211. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි යම් පහන් පූජාවක් කළා
වෙම ද, (ඒ හෙතෙයෙන්) දුගතිය නො මැ දනිමි. මේ වූකලි
පඤ්චදීපද්‍යායාගේ ප්‍රතිඵලයි.

212—214. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන්
කරන ලදි.

මෙසෙයින් පඤ්චදීපද්‍යායා හිසුණි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යැ.

පස්වැනි පඤ්චදීපද්‍යායා සංවිරාපද්‍යා යි.

2.6 සාලමාලිකාපද්‍යනං

215. චන්ද්‍රගාගානදීතීරෙ අගොසිං කිනතරී තද,
අඤ්ඤං විරජං බුද්ධං සයමිනුං අපරාජිතං.
216. පසක්ඛවිත්තා සුමනා වෙදජාතා කතඤ්ඤි,
සාලමාලං ගහෙකාන සයමිනුං අභිපුප්පයිං.
217. තෙන කමමන සුකතෙන වෙනතාපණ්ඩිති ව,
ජහිකා කිනතරීදෙහං¹ තාවතිංසගවජ්ඣං.
218. ඡුක්ඛංස දෙවරාජුතං මහෙසිත්තමකාරයිං,
මනසා පඤ්ඤං මඤ්ඤං නිබ්බන්ධනි යටිච්ඡිතං.
219. දසනතං චක්ඛවජ්ඣතං මහෙසිත්තමකාරයිං,
ඔච්ඡිත්තාව² හුකාන සංසරාමි හවෙසාහං.
220. කුසලං විජජතෙ මඤ්ඤං පබ්බජිං අනගාරියං,
පුජාරහා අහං අජජ³ සක්ඛාපුත්තස්ස සාසනෙ.
221. විසුඤ්ඤානසා අජජ අපෙතමනපාපිකා,
සබ්බාසවාපරිකම්මො නඤ්ඤති සුනඤ්ඤවා.
222. චතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ යං බුද්ධමභිපුප්පයිං,
දුග්ගතිං නාහිජානාමි සාලමාලායිදං එලං.
- 223-225. කිලෙසා ක්ඛාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉදං සුදං සාලමාලිකා භික්ඛුණි ඉමා ගාථායො
අභාසිකාති.

සාලමාලිකා පෙරියාපද්‍යනං ජට්ඨං.

2.7 මහාපජාපතිගොතමීඅපද්‍යනං

226. එතද ලොකපජේසාතො වෙසාලියං මහාවතෙ,
කුටාගාරෙ සුසාලායං වසතෙ නරසාරථි.

1. මානුසං දෙහං - සිමු

2. සුචිත්තතාව - PTS

3. අහමජජ - සිමු

2. 6 සාලමාලිකාපදනය.

215. එක්කලෙක වම වන්දනාගා නදීතිරයෙහි කිඳුරියක් වැ උපන්වු. ඒ (මම) ස්වයම්භූ වූ විරජ වූ (සිද්ධාක්ෂී) බුදුරදුන් දුටුවු.

216. පහන් සිතැති (එහෙයින් මැ) සොමනස් වූ උපන් ප්‍රීති ඇතියෙම් බද්දිලි වැ සාලමාලාවක් (සල්මල්දමක්) ගෙන එයින් සම්බුදුරදුන් පිදුවු.

217. ඒ කුශලකම්යෙන් ද වෙහනාප්‍රණිධියෙන් ද කිඳුරු සිරුර හැරපියා දෙවකයට ගියවු.

218. සතිසක් දෙවරපුනට මෙහෙසි වූවු. මනසින් පැතු යමක් වෙද, ඒ සියල්ල මට සිතැහි සේ උපදියි.

219. (මිනිස් ලොවැ) දසසක්විත්තනට මෙහෙසි වූවු. පෙර පින් රැස්කළ හෙයින් කුදුමහන් බෙවෙහි හැසිරෙමි.

220. මට කුසල් ඇත. බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවු. මම අද ශාක්‍ය පුත්‍රයන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පූජාර්භ වෙමි.

221. අද පිරිසිදු මනස් ඇති වෙමි. පහවූ චිත්ත සංක්ලෙශ ඇති වෙමි. සියලු ආසුරයෝ ඤාය වූහ. දැන් (මට) පුනර්භවයෙක් නැති.

222. මෙයින් සිවු අනුවන කප්හි යම්හෙයෙකින් බුදුරදුන් පිදු-යෙමි ද එහෙයින් දුගතිය නො මැ දනිමි. මේ වූකලි සාලමාලා පූජායෙහි එලයි.

223-225. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

සාලමාලිකා මෙහෙණ මෙසෙයින් මේ ගාථා පැවසුවා යැ.

සවැනි සාලමාලිකා සංවිරාපදන යි.

2.7 මහාපජාපති ගොතමී අපදනය

226. ලොවට පහනක් වූ වෙහෙයාපන දමනයෙහි සාරවී වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ එක්සමයෙකැ විශාලා මහනුවර මහාවනයෙහි මැනවින් කරන ලද කුටාගාර ශාලායෙහි වැඩ වසන සේකැ.

227. තද ජිනස්ස මාතුච්ඡා මහාගොතම් හික්ඛුති,
තභිං කතෙ¹ පුරෙ රමෙම වසී හික්ඛුත්‍රපස්සයෙ.
228. හික්ඛුතිහි විමුක්ඛාහි සතෙහි සහ පඤ්චහි,
රහොගතාය තස්සෙවං විත්තස්සායි² විතක්කිතං.
229. “බුද්ධස්ස පරිනිබ්බාණං සාවකග්ගසුගස්ස වා
රාහුලානඤ්ඤානං නාහං ලච්ඡාමී පස්සිතුං*.”
230. පටිගජවායුසඛ්ඛාරො³ ඔස්සජ්ඣානං⁴ නිබ්බුතිං,
ගච්ඡෙය්‍යං ලොකනාථොන අනුඤ්ඤානා මහෙසීනා.”
231. තථා පඤ්චසතානමපි හික්ඛුතිතං විතක්කිතං,
ආසී ඛෙමාදිකානමපි එතදෙව විතක්කිතං.
232. භූමිවාලො තද ආසී නාදිතා දෙවදුදුහි,
උපස්සයාධිවජ්ඣායො දෙවතා සොකපිළිතා.
විලපනතා සකරුණං⁵ තස්සසුති පවත්තයුං,
233. මිත්තා⁶ හික්ඛුතියො තා හි උපගන්ථාන ගොතමිං.
නිපච්ච සිරසා පාදෙ ඉදං වචනමමුචිං:
234. “තස්ස තොයලවාසික්ඛා මයමයො රහොගතා
සාවලා චලිතා භූමි නාදිතා දෙවදුදුහි,
පරිදෙවා ව සුයනති කිමස්සං නුත ගොතමී.”
235. තද අවොච සා සබ්බං යථාපරිචිතක්කිතං,
තායොපි සබ්බා ආහංසු යථාපරිචිතක්කිතං.
236. “යදි තෙ රුචිතං අයො නිබ්බාණං පරමං සිවං,
නිබ්බායිස්සාම සබ්බාපි බුද්ධානුඤ්ඤාය සුබ්බතෙ.
237. මයං සභාව නික්ඛන්තා සරාපි ව හවාපි ව
සහයෙව ගමිස්සාම නිබ්බාණපුරමුක්කමං.”
238. නිබ්බානාය වජ්ජතිතං කිං වක්ඛාමීති” සා වදං
සහ සබ්බාහි නිග්ගවුඤ්ඤි හික්ඛුතිනිලයා තද.

1. කථිං යෙව - සා

2. විත්තස්සායි - මජ්ඣං.

3. පටිකච්චවායුසඛ්ඛාරං - මජ්ඣං.

4. විසජ්ජිතාන - මජ්ඣං.

5. සුකරුණං - මජ්ඣං.

6. සබ්බා - සා, PTS

* ඉමිසසා ගාරායානනපරං “සිමු, මජ්ඣං” පොත්කෙසු

“බුද්ධස්ස පරිනිබ්බාණං සාවකග්ගසුගස්ස ව

මහාකස්සපනඤ්ඤා ආනඤ්ඤානුලාන ව:” අයමි ගාරාදිසසනෙ,

න සාම පොත්කෙසු.

227--228. එකල්හි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුළුමවු වූ මහා පජාපති ගොතමී තෙරණියෝ එ නගරයෙහි කරන ලද රම්‍ය වූ මෙහෙණුවරෙහි කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුණු (-රහත්) මෙහෙණන් පන් සියයක් සමග වාසය කළහ. විවේකී වූ හුන් ඔවුන්ට මෙබඳු මනෝසංකල්පයක් පහළ වියැ.

229. “මම බුදුරදුන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දෙ අගසව්වන් වහන්දැගේ පිරිනිවීම හෝ රාහුල - ආනන්ද -නන්ද තෙරණුවන්ගේ පිරිනිවීම හෝ දක්නට නො ලබමි.

230. ලොකනාථ වූ මහර්මීන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලද වූ කල් ඇති වූ ආයුසංස්කාරයන් හැර පියා නිවීමට යන්නෙමි නම් මැනවි.”

231. පන්සියයක් මෙහෙණන්හට ද එබඳු ම විතර්කයක් වියැ, බෙමාදි තෙරණිවරුන්ට ද තෙල විතර්කයම වූයේ යැ.

232. එකෙණෙහි මහපොළොව කම්පිත වියැ, මෙසගර්ජනා ද වූයේ යැ. මෙහෙණවරට අරක්ගන් දෙවතාවෝ ශොකයෙන් පෙළුණහු වැලපෙමින් කඳුළු වැගිරවූහ.

233. ඒ (ගොතමී තෙරණිය හා) මිත්‍ර මෙහෙණෝ ද ගොතමිය වෙතැ එළැඹූ පා මත සිරසින් වැද වැටි මෙවදන් බිණූහ :

234. “ආයුධාවනි, දිය පොදකින් (සිය සිරුරු) තෙමාගත් අපි එහි රහොගත (-එකලා) වූමිහ. ඒ අවල වූ පොළොව සැලිණ, මෙසයෝ ගර්ජනා කළහ, වැලපිමි ද ඇසෙයි, ගොතමී උත්තමාවනි; එකැකින් (මේ) කුමක් සඳහා ද ?”

235. එවිට ඔ යම් අයුරකින් විතර්කකරනලද නම් සියල්ල කිවා යැ. ඒ සියලු මෙහෙණෝ ද (නමන්) විතර්කකළ අයුරු (එලෙසින් ම) කීහ.

236. “ආයුධාවෙනි, පරම ශාන්ත වූ නිවන ඉදින් ඔබට රිසි නම් මනා වුත ඇති උත්තමාවනි, (අපි) සියල්ලෝ ද බුද්ධානුඥයෙන් පිරිනිවෙන්නමු.

237. අපි එක් වූ ම ගෙයිනුදු හවයෙනුදු නික්මුණෝ වමහ උතුම් නිවන්පුරයට එක්වූ ම යන්නමු.”

238. එවිටැ ඔ නොමෝ (ගොතමී) “නිවනට යන්නන්හට කුමක් කියමි ද” යි පවසමින් සියල්ලන් සමග මෙහෙණවරින් බැහැර වූ ගියා යැ.

239. උපාසයෙ යාබ්ව්ඤා දෙවතා තා බ්මනතු මෙ,
භික්ඛුනිනිලයොසදං පච්ඡිමං දස්සනං මම.
240. න ජරා මච්ඡු වා යඤ්ඤාදියෙහි සමාගමො,
පියෙහි විප්පයොගො¹ තං වජ්ඣසං² අසභිතං.
241. අවිතරාගා තං සුඤ්ඤා වචනං සුගතොරසා,
සොකච්ඡා පරිදෙවංසු “අග්ගා නො අසාසුඤ්ඤා.
242. භික්ඛුනිනිලයො සුදෙසු භූතො තාහි චිතා අයං,
පහාතෙ විය තාරායො න දිස්සන්ති ජිනොරසා.
243. නිබ්බානං ගොතථී යාති සතෙහි සහ පඤ්ඤි,
නදිසතෙහිව සහ ගඬගා පඤ්ඤි සාගරං.
244. රජිකාය වජ්ඣන්තං තං³ දිස්වා සඤ්ඤා උපාසිකා,
සරා නිකඛලව පාදෙසු නිපච්ච ඉදමබ්බවිං.
245. “පසිදස්සු මහාභොගෙ අනාථායො විහාය නො,
තයා නා සුත්තං⁴ නිබ්බාතුං” ඉච්චො⁵ විලපිංසු තා.
246. නාසං සොකපහාණඤ්ඤා අවොච මධුරං ගිරං,
“රුදිතෙන අලං සුත්තා භාසකාලො⁶යමජ්ජ වො.
247. පරිඤ්ඤානං මයා දුක්ඛං දුක්ඛංගෙතු විචජ්ජිතො,
නිරොධො මෙ සච්ඡිකතො මග්ගො වාපි සුභාවිතො.

(භාණවාරං පඨමං)

248. පරිච්ඡේදො මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධාස්ස සාසනං,
ඕභිතො ගරුකො භාරො හවනෙත්ති සමුහතා.
249. යං සඤ්ඤා පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං,
සො මෙ අඤ්ඤා අනුප්පන්නො සංඝසංඝෙසුජනකායො.
250. බුද්ධො නාස්ස ච සඤ්ඤා අනුතො යාව තිට්ඨති,
නිබ්බාතුං තාව කාලො මෙ මා මං සොචථ පුත්තිකා.

1. පියෙහි න විශොගො¹ - මජ්ඣං.
2. වජ්ඣසං - සරා.
3. වජ්ඣන්තං - මජ්ඣං.
4. සුත්තං - PTS
5. ඉච්චො - මජ්ඣං.
6. ඉච්චො - මජ්ඣං, සරා
ඉච්චො - PTS

239. “මෙහෙණවර අරක්ගත් යම් දෙවිකෙනෙක් වෙත් නම් උහු තුමු මට ඤාතා කෙරෙත් වා. මෙහෙණවර මේ මාගේ පත්විම දර්ශනයයි.

240. යම් තෙනෙකැ ජරා වේවයි, මරණ වේවයි, අප්‍රියසමප්‍ර-යොග වේවයි, ප්‍රියවිප්‍රයෝග වේවයි නැත්ද අසංස්කෘත වූ (-ප්‍රත්‍යයෙන් සකස් නොවූ) එතැනට යන්නෙමි.” යි (කිවු.)

241. නො රහත් බුද්ධපුත්‍රයෝ එ වදන් අසා සොවින් පෙළුණාහු “අහෝ, අපගේ මදුරින් ඇතිබවැ” යි වැලඳුනාහු යි.

242. ඔවුන්ගෙන් වෙන් වූ මේ භික්ෂුණි ආරාමය භික් වියැ, සුයෝධාදයයෙහි තාරකා මෙන් බුද්ධපුත්‍රී (භික්ෂුණි) හු නො පැහැත්.

243. ගඬකා නදිය පන්සියයක් නදින් සමග සයුරට වදනායේ මොපජාපති ගොතමී පන්සියයක් මෙහෙණන් සමග නිවනට යෙයි.

244. වීරියෙහි වඩනා ඇය දක යැදුහැ ඇති උවැසියෝ ගෙයින් නික් මැ පා මතුයෙහි වැද හෙවැ මෙ වදන් බිණුහු.

245. “ මොහාග්‍රාවත් උත්තමාවනි, (අප කෙරෙහි) පහදිනු මැනැවි. අනාථ වූ අප හැර පියා ඔබ පිරිනිවන්තට යුතු නැතැ” යි ඔහු මහත්සේ හඬ නගා වැලඳුනාහ.

246. ඔවුන්ගේ ශෝකප්‍රභාණය සඳහා (ගොතමී කොමෝ) මිහිරි වදන් පැවසූ යැ : “දරුවෙනි, හැඩිමෙන් කට නැත, නොපට අද මේ සිනාසීමට කාලයයි.

247. මා විසින් දුක පිරිසිදු දක්නා ලද යැ, දුකට හෙතුව දුරු කරන ලද යැ මා විසින් දුක නිරෝධය පසක් කරන ලද යැ, මාර්ගය ද මැනැවින් වඩනා ලද වෙයි.

(පළමු බණවර යි)

248. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කොට නිමවන ලද, ස්කන්ධභාරය බහාලන ලද, තෘප්තාව මුලිනුපුටා නසන ලදී.

249. යම් අතීයක් සඳහා ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූයෙමි ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤායෙවූ ඒ අතීය මා විසින් අනුප්‍රාප්තයි.

250. බුදුරජාණන් වහන්සේත් ඔබගේ අනුත වූ සඤ්චීයත් යම්තාක් සිටුනා සේක් ද ඒතාක් පිරිනිවෙන්නට මට කාලය වෙයි. දියණියනි, මා ගැන සොක නොකරව.

251. කොමඤ්ඤානන්දනාදි නිට්ඨන්ති රාහුලො ථිනො,
සුඛිනො සහිතො සබ්බො භතදසො ච තිත්ථියා.
252. ඔක්කාකවංසස්ස යසො උසස්සිතො මාරමග්ගනො,
නත්තු සමපති කාලො මෙ නිබ්බානස්වාය පුත්තිකා.

  253. විරප්පභුති යං මග්ගං පත්තිනං අජ්ජ ඩිජ්ඣකිතෙ,
ආනන්දභෙරිකාලො'යං කිං වො අසුඤ්ඤි පුත්තිකා.
  254. සවෙ මග්ගි දයා අත්ථි යදි චත්ථි කතඤ්ඤනා,
සඤ්ඤාමග්ගිති යා සබ්බා කරොථ විරියං දළ්භං.
  255. ථිනං අද්ධි පබ්බජ්ජං සමුඤ්ඤො යාවිතො මයා,
තස්මා යථා'හං නන්දිස්සං තථා තමත්තුතිට්ඨං.
  256. තා එවමත්තුසාසිත්වා හික්කුන්ති පුරකකිතා,
උපෙච්ච චුඤ්ඤං චන්දිත්වා ඉදං චචනමබ්බවි:
  257. “අහං සුගත මාතා තෙ¹ ත්වං ච විර පිතා මම,
සඤ්ඤාමග්ගි² නාථ තයා ජාතමග්³ ගොතම.
  258. සංවද්ධිතො'යං⁴ සුගත රුපකායො මයා තච,
අනිත්ථියො⁵ ධම්මකායො⁶ මම සංවද්ධිතො⁴ තයා.
  259. මුහුත්ත'තණ්හාසමනං ධීරං ත්වං පාසිතො මයා,
තයා'හං සන්තමච්චන්තං ධම්මධීරං හිං පාසිතා.
  260. චුඤ්ඤානරක්කිතො⁹ මග්ගං අනණ්ණො¹⁰ ත්වං මහාමුත්තෙ,
පුත්තකාමා ථියො යා තා¹¹ ලහනතු¹² තාදිසං සුතං,
  261. මන්ධාතාදිනරිත්තං යා මාතා සා භවණ්ණවෙ,
නිමුත්තා'හං තයා පුත්ත තාරිතා භවසාගරා.
  262. රඤ්ඤා මාතා මහෙසීති සුලභං නාමමිත්තිනං,
චුඤ්ඤාමාතාති යං නාමං එතං පරමදුලලං.
  263. තඤ්ඤා ලඤ්ඤං මයා විර පණ්ඩානං මමං තයා,
අණ්ණං චා මහන්තං චා තං සබ්බං පූරිතං මයා.

---

1. තෙමාතා - සබ්බසු.
2. සඤ්ඤාමග්ගි - මජ්ඣ.
3. ජාතමග් - මජ්ඣ.
4. සංවද්ධිතො'යං - මජ්ඣ.
5. අනිත්ථියො - මජ්ඣ., ආනන්දියො - සයා.
6. ධම්මකායා - සිමු, PTS
7. මුහුත්තං - මජ්ඣ.
8. ධම්මධීරමග් - සයා.
9. ධම්මනාරක්කිතො - මජ්ඣ.
10. අනණ්ණො - මජ්ඣ.
11. යාවං - මජ්ඣ.
12. ලහනති - මජ්ඣ., සයා, රෙවි.

251. කොණ්ඩකකු - ආනන්ද - නන්ද ආදී තෙරණුවෝ ද, ජිනපුත්‍ර රාහුල තෙරහු ද සිටුනාහ. සඬ තෙමේ සුඛිත යැ සහිත යැ තීක්ෂිකයෝ නැසුණු දර්ප (-මාන) ඇත්තාහු යි.

252. ඔක්කාක වංසයේ මරුන් මඩනා යශස උස්වැ නැගැ සිටියේ යැ, දූරියනි, නිවන් සඳහා මාහට දූන් කාලය නො වන්නේ ද ?

253. බොහෝ කලෙකැ යිට මා විසින් යමක් පතන ලද නම් එය අද සිදු වෙයි, මෙ වනාහි සන්තොෂ්ඨතක හෙරිවාදනයට කාලයයි. දූරියනි, තොපගේ කඳුළින් කවර වැඩෙක් ද ?

254. ඉදින් මා කෙරෙහි දයායෙක් ඇත් නම් කෘතඥතායෙක් ඇත් නම් (තෙපි) සියල්ලෝ සඬවීසිවිතිය සඳහා දැඩි වීර්යය කරව.

255. මා විසින් අයදනා ලද බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගමුන්ට ප්‍රවුණාව දුන්සේකැ, එහෙයින් යමසේ මම සතුටු වන්නෙමි නම් එසේ ඒ අනු වැ (තෙපි දු) සිටුව" යි.

256. ඔවුනට මෙසේ අනුශාසනා කොට මෙහෙණන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දී බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹැ වැද මෙ වදන් පැවසූ යැ :

257. “සුගතයන් වහන්ස, මම ඔබගේ මවු වෙමි, වීරයන් වහන්ස, ඔබ ද මාගේ පියා වෙති. නාථයන් වහන්ස, (ඔබ මට) සදහම් සුව දුන්න, ගෞතමයන් වහන්ස, ඔබ වෙතින් (මම) උපන්නෙමි වෙමි.

258. සුගතයන් වහන්ස, ඔබගේ රු කය මා විසින් වඩන ලද යැ, මාගේ අනිත්‍රතිය දහම් කය ඔබ විසින් වඩන ලදි.

259. මා විසින් ඔබ මොහොතක් (සා) පිපාසා සන්තිද්‍රවන කිරි පොවන ලදහු, මම ඔබ විසින් අත්‍යන්ත ශාන්ත වූ දහම් නැමැති කිරි පොවන ලද වෙමි.

260. මහාමුනිවරයාණනි, මා විසින් වැඩිමෙහි රැකීමෙහි ලා ඔබ ණයගැති නො වෙති. පුතුන් කැමැති යම් ස්ත්‍රීහු වෙත් නම් ඔහු ඔබ බඳු පුතකු ලබන්වා.

261. මන්ධාතු ආදී රජුන්ගේ යම් වෙක් වූ නම් ඔබ බවසයුරෙහි ගිලුණා යැ. පුත්‍රයාණනි, ඔබ විසින් (මම) බවසයුරෙන් තරණය කරන ලද වෙමි.

262. ‘රාජ මාතා - රාජ මහෙසි’ යන නම ස්ත්‍රීන්හට සුලභ යැ, ‘බුද්ධමාතා’ යි යම් නමෙක් ඇද්ද, තෙල නම පරම දුර්ලභයි.

263. මාගේ ඒ ප්‍රණීධිය ද ඔබ වෙතින් මා ලද යැ, කුඩා වෙවයි. මහත් වෙවයි ඒ සියලු කිස මා විසින් පුරණ ලදි.

264. පරිතිබ්බාතුමිව්ඡාමි විභායෙමං කලෙඛරං,¹
අනුජානාහි මෙ වීර දුක්ඛන්තකර නායක.
265. චක්ඛංඤාසධරාකිණෙණ් පාදෙ කමලකොමලෙ,
පසාරෙහි පණාමං තෙ කරිස්සං පුත්තපෙමසා.²
266. සුවණ්ණරාසිසංකාසං සරිරං කුරු පාකටං,
කඤා දෙහං සුදිට්ඨං තෙ සන්තිං ගව්ඡාමි නායක.”
267. ද්වන්තියලකඤ්ඤපෙනං සුප්පභාලඤ්ඤානං තනුං
සඤ්ඤාසනාව ඛාලකං මාතුච්ඡං දඤ්ඤි පීනො.
268. චුලලාරවිඤ්ඤාසධාරො නරුණාදිවචසප්පභෙ,
චක්ඛංඤිතෙ පාදතලෙ තතො සා සිරසා පති.
269. “පණමාමි නරාදිවචං ආදිට්ඨකුලකෙතුකං,
පමුණිමෙ මරණෙ³ මඤ්ඤං න තං ඉක්ඛාමහං පුනො.
270. ඉත්ථියො නාම ලොකග්ග සබ්බදෙසකරා මනා,
යදි කො චත්ථි දෙසො මෙ බමසසු කරුණාකර.
271. ඉත්ථිකානඤ්ඤි පබ්බජ්ජං යමහං⁴ යාචිං පුනප්පුනං,
තත්ථ වෙ අත්ථි දෙසො මෙ තං බමසසු නරාසහ.”
272. මයා භික්ඛුනියො වීර තවානුඤ්ඤාසධාරො සාසිතා,
තත්ථ වෙ අත්ථි දුනතිතං තං බමසසු බමාධිප.⁵
273. “අක්ඛන්තො නාම බන්තබ්බං කිං හවෙ ගුණභුසනෙ,
කිමුත්තරං තෙ චක්ඛාමි නිබ්බානාය වජ්ජනියා.
274. සුදෙඨ අනුතෙ මම භික්ඛුසඤ්ඤ
ලොකා ඉතො නිස්සරිතුං කමන්තො,⁶
පභාතකාලෙ වාසනං ගහානං⁷
දිසවාන නිය්‍යාති ව චඤ්ඤෙඛා.
275. තදෙතරා භික්ඛුනියො පිනග්ගං
නාරාව චඤ්ඤාගතා සුමෙරුං,
පදකම්මං කත්ථ නිපට්ඨං⁸ පාදෙ
ධීතා මුඛන්තං සමුදික්ඛමානා.

1. කලෙඛරං - මජ්ඣ.

2. පුත්ත උක්ඛමෙ - මජ්ඣං පුත්ත පෙමහං - සායා

3. සරණං - සායා

4. යං තං - මජ්ඣං

5. බමාධිති - සායා

6. බමන්තෙ - මජ්ඣං

7. ගහානං - මජ්ඣං

8. කට්ඨ - මජ්ඣං

264. මේ කය හැර පියා පිරිනිවෙන්නට රිසියෙමි, වීර වූ දුක් කෙළවර කරන නායකයන් වහන්ස, (ඒ සඳහා) මට අනුදාන වදළු මැනවි.

265. සක් - අනුසු - දද ලකුණින් ගැවැසුණු පියුට් බඳු සියුමැලි පා දිගු කරනු මැනැවි. පුත්‍රප්‍රෙමයෙන් ඔබට ප්‍රණාම කරමි.

266. රත්කඳක් බඳු (ඔබ) සිරුර පාළු කරනු මැනැවි. නායකයන් වහන්ස, ඔබගේ කය මැනැවින් දැක්වීමකොට ශාන්තියට යන්නෙමි" යි.

267. පිටොන්ද්‍රයන් වහන්සේ ද්වන්ත්‍රිංශද්වර ලක්ෂණාපොත සුප්‍රභා-යෙන් අලංකෘත සන්ධ්‍යාවලායෙන් ඉවත් වූ බාලාර්ක (ලහිරු) බඳු (සැ)ඔරිරය සුළුමටට දර්ශනය කර වූ සේකැ.

268. ඉක්බිති ඔ නොමෝ ප්‍රබුධපද්මසූරාභ වූ පරුණ සුයඨියා බඳු ප්‍රභාවත් වක්‍ර ලක්ෂණ ඇති ශ්‍රීපාද මතුයෙහි පිරිසින් වැඳ වැටුනා යැ.

269. සුයඨිවංශයට ධවජයක් වූ නරාදිත්‍යයන් (නරශ්‍රෙෂ්ඨයන්) හට මේ පැසුළු මරණයෙහිදී ප්‍රණාම කරමි. මම යළි තොප නො දක්මි.

270. ලොකාග්‍රයන් වහන්ස, ස්ත්‍රීභූ නම් සියලු වරද කෙරෙන් සි දන්නා ලදහ. ඉදින් මාගේ කිසියම් දෙසෙක් ඇත්නම් කරුණාවට ආකරවූ උතුමාණනි, එය ඤාමා කරනු මැනැවි.

271. යම් හෙයෙකින් මම් ස්ත්‍රීනට ද පැවිද්ද පුනපුනා යාඥ කළමු ද. ඉදින් එහිලා මාගේ දෙසෙක් ඇත්නම් නරොත්තමයාණනි, එය ඤාමා කරනු මැනැවි.

272. වීරයන්වහන්ස. ඔබගේ අනුඥයෙන් භික්ෂුණිහු මා විසින් අනුශාසිතයහ. ඉදින් එහිලා වරදවා කළ අනුශාසනයෙක් මේ නම් ඤාමාධිපයාණනි, එද කමන්න.

273. ගුණාහරණ ඇති තැනැත්තිය, ක්ෂමාවට කරුණු නැති තත්හි ඤාමා කළයුතු කුමක් නම් වන්නේ ද, පිරිනිවන සඳහා යන තොපට මතුයෙහි කුමක් කියමි ද.

274. පවිත්‍ර වූ අනුන වූ මාගේ භික්ෂු සඤ්ඤා මේ ලොවින් නික්මයායට යන කල්හි, පහන්වන කල්හි ග්‍රහනාරකාවන්ගේ ව්‍යසනය දැක වන්ද්‍රලෙඛාව නික්මැ යන්නා මෙනි.

275. මෙරු පර්වතය වටා යන වන්දානුගත තාරකා සෙසින් ඒ සෙසු භික්ෂුණිහු පිටොන්ද්‍රයන් වහන්සේ ප්‍රදක්ෂිණා කොට පාමුල වැඳ වැටී (බුදුරදන්) මුවන බලවින් සිටියාහ.

276. “න කිත්තපුබ්බං¹ තච දස්සනෙන
චක්ඛුං න සොතං තච භාසිතෙන,
චිත්තං මම කෙවලමෙකමෙව
පප්පුය්‍ය තං ධම්මරසෙන තිත්තං,
277. නදතො පරිසායං තෙ වාදිදප්පාපභාරිනො,²
යෙ තෙ දකඛන්ති වදනං ධඤ්ඤා තෙ නරපුබ්බව.
278. දීඝඛගුලි තමෙනෙව සුභෙ ආයතපණ්හිකෙ
යෙ පාදෙ පණ්මිස්සන්තඃ³ තෙපි ධඤ්ඤා ගුණඤ්ඤිර.
279. මධුරානි පහට්ඨානි දෙසස්සොනි භිතානි ව,
යෙ තෙ වාක්‍යානි සොස්සන්තඃ⁴ තෙපි ධඤ්ඤා නරුක්ඛම.
280. ධඤ්ඤාභං තෙ මහාවීර පාදපූජනතප්පරා,
තිණ්ණසංසාරකන්තාරා සුවාකොයන සිරිමතො.’’⁵
281. තතො සා අනුසාසෙනා භික්ඛුසඤ්චපී සුබ්බතා,
රාහුලානඤ්ඤා ච වඤ්ඤා ඉදමමුචි:
282. “ආසීටිසාලයසමෙ රොගාවාසෙ කලෙඛරෙ,
තිබ්බතො දුක්ඛසංසාතෙ⁶ ජරාමරණගොචරෙ
283. නානාකලිමලාකිණ්ණො⁷ පරායතො නිරිහකෙ,
තෙන තිබ්බාතුමිව්භාමී අනුමඤ්ඤා ජුක්ඛකා.’’
284. නඤ්ඤා රාහුලහස්සෙ ච විතසොකා නිරාසවා,
ධිතාවලට්ඨිතිට්ඨරා⁸ ධම්මං අනුචිත්තායුං.
285. ධීරස්සා සභිතං ලොලං අසාරං කදලුපමං,
මායාමරිච්ඡදිසං ඉත්තරං අනවට්ඨිතං.
286. යත් නාම ජිනස්සායං මාතූච්ඡා බුද්ධිපොසිකා,
ගොතමී නිධනං යාති අනිච්චං සබ්බසභිතං.’

1. කිත්තපුබ්බං - මජ්ඣං.

2. වාදිදක්ඛපභාරිනො - මජ්ඣං.

3. පණ්මිස්සන්ති - ස්‍යා

4. සුයන්තඃ - මජ්ඣං.

5. සද්ධම්මෙන සිරිමතා - PTS

6. දුක්ඛසංසාතෙ - මජ්ඣං, දුක්ඛසංසිද්ධතෙ - ස්‍යා

7. කලලමාකිණ්ණො - PTS, කුණ්ටමලාකිණ්ණො - ස්‍යා

8. ධිතාවලා ධිති ධීරා - ස්‍යා, PTS

276. - (වැළි දු ගොතමිය මෙසේ පවසයි :) “ඔබගේ දර්ශනයෙන් (අපගේ) ඇස තෘප්ත නොවූ විරු යැ. ඔබගේ භාෂිතයෙන් කතා තෘප්ත නොවූ විරු යැ. හුදෙක් මාගේ ඒ එකම සිත ධර්මයෙන් තෘප්තියට පැමිණ සිටියි.

277. නරශ්‍රේෂ්ඨයාණනි. අභිතනාද පවත්වන (පර) වාදීමාන-මථනය කරන ඔබගේ ශ්‍රී මුඛය යම් ඒ කෙනෙක් දැකින් ද, උහු තුමු භාග්‍යවත් හ.

278. (ලොකික - ලොකොත්තර) ගුණ ධරණ උතුමාණනි, දිගු ඇඟිලි ඇති, තඹවත් නිය ඇති, දිගු විඵම් ඇති ශුභ වූ (ඔබ) පා යම් කෙනෙක් ප්‍රණාම කෙරෙත් ද, උහු ද ධන්‍ය (පින්වත්) හ.

279. නරොක්තමයාණනි, මිහිරි ප්‍රීතිය ඇති කරන දොෂය නසන (මෙමුභිසහගත වූ)හිත වූ ඔබගේ වචන යම් කෙනෙක් ශ්‍රවණ කෙරෙත් ද, ඔහු ද ධන්‍යයෝ යි.

280. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබ පා පිදිමෙහි නිරත වූ තරණය කළ සසරකතර ඇති මම ශ්‍රීමතාණන්ගේ සුඤ්ඤ වාක්‍යයෙන් භාග්‍ය-සම්පන්න වෙමි.”

281. ඉක්බිති මනාවුත ඇති භික්ෂුසංඝයාට ද අනුශාසනා කොට රාහුල - නඤ්ඤ - ආනඤ්ඤ යන තෙරණුවන් වැද මෙවදන් පැවසූ :

282-283. “ සර්පාවාසයක් බඳු රොගයනට වාසස්ථාන වූ දුක් කඳක් වූ නොහොත් දුකින් පෙළුණු ජරා - මරණ දෙකට ගොදුරු වූ නොයෙක් කුණු කසලින් ආකීර්ණ වූ ආත්මායත්ත (තමාසතු) නො වූ අනුත්සුක වූ ශරීරයෙහි කලකිරුණෙමි වෙමි. එහෙයින් පිරිනිවේනට රිසියෙමි. දරුවනි, (එය) අනු දනි වු”.

284. පහ වූ ශොක ඇති ආයුච රහිත නන්ද තෙරණුවෝ ද රාහුල හද්‍රයෝ ද පව්වක් (නොසැලි) සිටුනා සෙයින් නිර වැ සිටියාහු දහම් සැඟවී අනු වැ සිතු හු.

285. “ ප්‍රත්‍යයෙන් සකැපුණු සැලෙන අසාර (එහෙයින්ම) රඹකඳක් වැනි මායාවක් මිහිඟුවක් බඳු බොහෝ කල් නො පවත්නා කිර වැ නො සිටි මේ කයට නිඤ්ඤ වෙවා.

286. මෝ නොමෝ වූකලි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ සුළු මව යැ, බුදුරදුන් පොෂණය කළ ගොතමී පිරිනිවීමට යෙයි. සියලු සකර දහම් අනිස යැ.”

287. ආනඤ්ඤ ව තද්ධ සෙධො සොකච්චො ජිනවච්ඡලො,
තත්ඤ්ඤාති ධරනොතා සො කරුණං පරිදෙවති.
288. “භා සන්ති¹ ගොතමී යාති නුත බුද්ධොපි නිබ්බුතං,
ගච්ඡති න විරෙතෙව අග්ගිරිව නිරික්කන්තො.”
289. එවං විලපමානං තං ආනන්දං ආහ ගොතමී:
“සුත්තියාගර ගඞ්ඨිර බුද්ධපට්ඨානානපෑර.
290. න සුත්තං සොචිතුං පුත්ත භාසකාලෙ උපට්ඨිතෙ,
තව² මෙ සරණං පුත්ත නිබ්බානං සමුපාගතං.³
291. තයා තාන සමප්පකිට්ඨො පබ්බජ්ජං අනුජානි නො,
මා පුත්ත විමනො භොගි සඵලො තෙ පරිස්සමො.
292. යං න දිට්ඨං පුරුෂෙහි තිත්තිකාවරියෙහි පි,
තං පදං සුකුමාරිහි සත්තවස්සාහි වෙදිතං.
293. බුද්ධසාසනපාලෙනා පච්ඡිමං දස්සනං තව,
තත්ථ ගච්ඡාමහං පුත්ත ගතො යත් න දිස්සතෙ.”
294. කද්දව් ධම්මං දෙසෙන්නො ඛිපි ලොකග්ගනායකො,
තද්ධං ආසිංසව්චං⁴ අවොචං අනුකම්මකා:
295. “විරං ජීව මහාවීර කප්පං නිට්ඨං මහාමුනෙ,
සබ්බලොකස්ස අත්ථාය භවස්සු අජරාමරො.”
296. තං තථාචාදිනිං බුද්ධො මමං සො එතද්බ්වි:
“න භෙවං වජ්ඣො බුද්ධා යථා වජ්ඣං ගොතමී.”
297. “කථං වරහි සබ්බඥාද වජ්ඣනබ්බා තථාගතා,
කථං අවජ්ඣො බුද්ධා තං මෙ අකකාහි පුජ්ජිතො.”
298. “ආරඤ්චිරියෙ පතිතත්තෙ නිවචං දළ්භපරකකමෙ,
සමග්ගෙ යාවතෙ පසෙස්⁵ එසා බුද්ධානවජ්ජනා.”⁶

1. භාසන්ති - සතා

2. තයා - මජ්ඣං, PTS

3. නිබ්බානානුපාගතං - ඩිච්ඡ

4. ආසිංසව්චං - මජ්ඣං

5. පසෙස් - මජ්ඣං, සතා, PTS

6. එතං බුද්ධානවජ්ජනං - මජ්ඣං.

287-288. එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ සෙබ (සෝවන) හ, බුදුරජුන් කෙරෙහි ස්නේහ ඇති සොවින් පෙළුණු ඔබ “අහෝ! ගෞතමී ශාන්තියට යෙයි, නොබෝ දිනකින් බුදුරජාණෝ ද ඉතින් (දර) රහිත ගිනි සෙයින් නිවීමට යන්නාහ” යි සාත්‍යකම්පිත වැ කඳුළු දරමින් වැලපෙති.

289-290. මෙසේ වැලපෙන ඒ ආනන්ද තෙරණුවනට ගෞතමී මෙසේ කිවු : “ශ්‍රැතියට සාගර (බහුශ්‍රැත) වූ, ගැඹුරු ගුණ ඇති බුද්ධෝපසංභාවයෙහි නියැලි පුත්‍රයාණනි, ශෝක කරන්නට අයුතු යැ, භාස (සිත්තවට) කාලය එළඹූ සිටියේ යැ, පුත, ජීවන චේත එළඹූ සිටුනා මට තොපගේ පිහිටයි.

291. දරුව, තොප විසින් සමාරාධිත බුදුහු අපට පැවිද්ද අනු දන්හ. පුත, දෙවනස් නො ව, තොපගේ උත්සාහය සඵල යි.

292. පැරැණි තීර්ථක ඇදුරන් විසින් යම් ශාන්ත ප්‍රතිෂ්ඨාවක් නො දක්නා ලද ද, ඒ ප්‍රතිෂ්ඨාව සිවුමැලි සන්ගැවිරිදි දූරියන් විසිනුදු දක්නා ලද යැ.

293. බුදුසසුන පාලනය කරන පුතණුවනි, මේ තොපගේ පශ්චිට දර්ශනයයි. යම් තෙතෙකැ ගියේ නො දක්නා ලැබේ ද, මම් එහි යන්නෙමි.

294. ලොකාග්‍රන්ථකයන් වහන්සේ කිසිවිටෙකැ දහම දෙසමින් කිවිසියෙක් ද, එවිට අනුකම්පා ඇති මම ආශීර්වාද වචනයක් කිවු :

295. “මහාවීරයන් වහන්ස, බොහෝ කල් ජීවත්වන සේක්වා. මහාමුනීන්ද්‍රයන් වහන්ස, කපක් වැඩසිටුනා සේක්වා. මුළුලොවට වැඩ පිණිස අප්පරාමර වන සේක්වා” යි.

296. එසේ කියන ඒ මට බුදුහු තෙල වදළහ : “ගෞතමීය, (තෙපි) යම් අයුරකින් වදනනු ද, ඒ අයුරින් තථාගතයෝ නො වැන්ද යුත්තාහු” යි.

297. “සර්වඥයන් වහන්ස, තථාගතයෝ කිසෙයින් වැන්ද යුතු ද, බුදුහු කිසෙයින් නො වැන්ද යුතු දැයි පුළුල්වත් ඔබ එ කරුණ මට කියනසේක් වා.”

298. (බුදුහු) “රුකුළු වැර ඇති නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇති සත්තයෙන් දැඩි පැරකුම් ඇති සමග වැ සිටුනා සවිවන් දක්නේ නම් තෙලෙ බුදුනට වැන්දා වෙයි.” වදළහ.

299. තතො උපස්සයං ගතවා එකිකාහං විවිනාහිං,
සමග්ගං පරිසං නාථො රොවෙති¹ තිහවනනගො.
300. හඤ්භං පරිනිබ්බස්සං මා විපතතිං තමදෑසං.²
එවාහං විනාහිකවාන දිසවාන ඉසිසන්නමං.
301. පරිනිබ්බානකාලං මෙ³ ආරොවෙසිං විනායකං,
තතො සො සමනුඤ්ඤාසි “කාලං ජානාහි ගොතමි.”
302. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාගිව බන්ධනං ඡේදවා විහරාමි අනාසවා.
303. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ,
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
304. පටිසම්භිද්ද වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ,
ජලභිඤ්ඤා සමුජ්ජකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
305. ථීනං ධම්මාභිසමයෙ යෙ බාලා විමතිං ගතා,
තෙසං දිට්ඨිපභානාථං ඉද්ධිං දසෙස්සති ගොතමි.
306. තද නිපට්ඨ සමුද්ධං උප්පතිකවාන අමඛරං,
ඉද්ධි අනෙකා දසෙස්සි බුද්ධානුඤ්ඤාය ගොතමි,
307. එකිකා බහුධා ආසි බහුකා චෙකිකා තථා,
ආවිභාවං තිරොභාවං තිරොකුඩ්ඨං තිරොනගං.
308. අසජ්ජමානා අගමා භූමියමිති නිමුජ්ජරං,
අභිජ්ජමානෙ උදකෙ අගඤ්ඤි මහියා යථා.
309. සකුණ්ඨිව යථාකාසෙ පලලචෙනන ගමි තද,
වසං වතෙහසි කායෙන යාව බ්‍රහ්මනිවෙසනං.
310. සිනෙරුං දණ්ඩං කකවාන ජනනං කකවා මහාමනිං
සමුලං පරිවතෙන්නවා ධාරෙනති⁴ වඩ්ඨමි නහෙ.
311. ජස්සරොදයකාලෙව ලොකඤ්ඤාකාසි ධුමිකං,
සුගතොත විය ලොකං සා ජාලාමාලාකුලං අකා.

1. රොවෙසි - මර්සං.

2. විපතතිතමදෑසං - මජ්ඣං.

3. මං - සායා.

4. ධාරයං - මජ්ඣං.

299. ඉක්බිති මම මෙහෙණවරට ගොස් එකලා වැ සිතුමු :
“ත්‍රිවිධ භවයාගේ අත්තයට ගිය නාටයන්වහන්සේ සමගපිරිස්
රිසිවන සේකැ.

300-301. මම පිරිනිවේන්නෙමි, ඒ විපත නො දකිමිවා” යි
මම මෙසේ සිතා විනායක මහාර්ඡී බුදුරදුන් දක, මාගේ පරිනිර්වාණ
කාලය ආරොචනා කළමු, ඉක්බිති ඔබ “ගොතමීය, කල් දනුව” යි
අනුදක්ව.

302. (ගොතමී) “මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු
භවයෝ මුළිනුපුටා නසන ලදහ. බැඳුම් සිද සරණ ඇත්ථනක
සෙයින් ආසුච රහිත වැ වාස කරමි.

303. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ මට යහපතෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා
අනුප්‍රාප්ත යැ, බුදුසසුන් කරන ලද.

304. මම සිවුපිළිසිඹියා ද අෂ්ටවිමොක්‍ෂ ද ඡට්ඨාංග ද පසක්
කරන ලද යැ, බුදුසසුන් කරන ලදී.

305. (බුදුහු) “මාගමුන්ගේ ධර්මාභිසමයෙහි යම් අඥානකෙනක්
විමනියට ගියාහු ද, ඔවුන්ගේ දෘෂ්ටිප්‍රභාණය පිණිස ගොතමීය, සෘද්ධි
දක්වන්න.

306. එකලැ ගොතමී මෙහෙණ සම්බුදුන් ප්‍රණාම කොට අභසට
පැන නැඟැ බුදුරදුන්ගේ අනුදැන්මෙන් නොයෙක් සෘද්ධි දක්වු.

307-308. එකක් වැ බොහෝ ආකාර වූ, එසෙයින් ම බොහෝ
වැ එකක් වූ, ප්‍රකට බවට, අප්‍රකට බවට, පවුරෙන් සරසැ පව්වෙන්
සරසැ (නොගැටී) ගියා යැ. (දියෙහි මෙන්) පොළොවෙහි ද ගැලුණා
යැ. පොළොවෙහි මෙන් දියෙහි නො බිඳිමින් ඇවිද්ද යැ.

309. කිරිල්ලක මෙන් අභසෙහි පයබිඳියෙන් යුතු වැ ගියා යැ,
බඹලොව තෙක් (මුළු ලොව) කයින් වශයෙහි පැවැත් වූ.

310. මහමෙර සැත්දණ්ඩ කොටැ මහ පොළොව සතක් කොටැ
සහමුලින් පෙරළා ධරමින් නහොගර්භයෙහි සක්මන් කළා යැ.

311. සතිරු උදු කල්හි මෙන් ලොව දුම ඇති කළා යැ.
ඔ කල්පාන්තයෙහිදී මෙන් ලොකය අග්නිජාලායෙන් ආකුල කළා යැ.

312. මුවලිඤ්ඤා මහාසෙලං මෙරු මඤ්ඤා දඤ්ඤා,¹
සාසපෙරිව සබ්බානි එකෙනාග්ගහි මුට්ඨිනා.
313. අභිභුලග්ගෙන ඡාදෙසි භාකරං සනිසාකරං,
වඤ්ඤාසහස්සානි ආචෙලමිව ධාරයි.

  314. වතුසාගරතොයානි ධාරයි එකපාණිනා,
යුගන්තප්පලකාරං මහාවස්සං පච්ඡස්සයි²
  315. වක්කවක්ඛං සපරිසං මාපයි සා නහස්සලෙ.
ගරුළං දිරිදං සිහං විනදනාං ව දස්සයි.
  316. එකිකා අභිනිමිත්තාසාමෙය්‍යං භික්ඛුනිගංගං,
පුන අනතරධාපෙත්වා එකිකා මුනිමබ්බවි:
  317. “මාතුච්ඡා තෙ මහාවීර නවසාසනකාරිකා
අනුප්පන්නා සකං අස්මං පාදෙ වඤ්ඤා³ වක්ඛුම.”
  318. දසෙස්සත්වා විවිධා ඉද්ධි ඕරොහිත්වා නහස්සලා,
වඤ්ඤා ලොකපට්ඨානං එකමන්තං නිසිදි සා.
  319. “සා විසංවස්සසතිකා⁴ ඡාතියාහං මහාමුනෙ,
අලමෙතතාවතා වීර නිබ්බාධිස්සාමි නායක.”
  320. නද්’නිවිම්මනා සබ්බා පරිසා සා කතඤ්ඤාලි,
අවොච’යෙහ කථං ආසි අතුලිද්ධිපරක්කමා.
  321. පසුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධිමෙව්‍යෙ වක්ඛුමො,
ඉතො සතස්සහස්සමිති කප්පෙ උප්පජ්ඣ නායකො.
  322. තදහං හංසවකියං ඡාතාමච්චකුලෙ අහුං,
සබ්බුපකාරසම්පන්නෙ ඉද්ධෙ ජිනෙ මහාබුහෙ.
  323. කදම් පිතුනා සද්ධිං දුසිග්ගපුරකඛිනා,
මහතා පරිවාරෙන කං උපෙච්ච නරාසහං.

---

1. මෙරුමුලනදඛකරෙ - මජ්ඣං,
මෙරුං මඤ්ඤානකරෙ - සා.
2. පච්ඡස්ස - මජ්ඣං,
3. වඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා, PTS.
4. විසංවස්සතිකා - මජ්ඣං.

312. මුචලින්ද චෛත්තෙලය, මෙරු - මන්දර - දද්දර පර්වත යන සියල්ල අබභූත සෙයින් එක් වීමකින් ගන්නා යැ.

313. නිසසුරු සහිත හිරු ඇඟිලිකඩින් වැසූ, අභස්ගණන් සඳ හිරු මුදුන් මල්කඩ සෙයින් බැරූ.

314. සියුසසුරෙහි දිය එක් අත්ලෙන් බැරූ, අගාන්ත මෙසයක් බඳු මහවැසි වැස්වූ.

315. ඔ අභස්තෙලෙහි සපිරිස් සක්විතිරජකු මැවූ, ගුරුලකු, ඇතකු ගර්ජනාකරන සිංහයකු දක්වූ.

316. එකලා වැ අපමණ මෙහෙණ ගණයා මවා යළි අතුරුබන් කොට එකක් වැ මුතිරජුනට (වෙසේ) කිවු:

317. “මහාවිරයන් වහන්ස, (මම) ඔබගේ අනු සසුන් කරන ඔබගේ සුඵමවයි. උඤ්චනාණනි, (ඔ) ස්වාභීයට පැමිණියා (ඔබ) පා වදිසි.”

318. ඔ නොයෙක් සෘණි දක්වා අභස්තෙලෙන් බැස ලොවට පහනක් වූ බුදුරදුන් වැඳ එකත්පසෙකු හුන්නා යැ.

319. (ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමි මෙසේ කිවු :) “මහා මුනිවිරයාණනි, ඒ මම උපතින් එක්සියවියි හැවිරිදි වෙමි. විරයාණනි, මෙපමණකින් සෑහෙයි, නායකයාණනි, පිරිනිවෙන්නෙමි” යි.

320. එකලා අතිවිස්මයට පැමිණි ඒ සියලු පිරිස් කෘතාකූපලී වැ (මෙසේ) කී: “ආයතීවනි, කෙසේ නම් (මෙබඳු) අසමාන සෘණි පරාක්‍රම ඇති වූයෙහි” ද?

321. සියලු ධර්මයන්හි වෘද්ධමත් වූ (ලොවට) නායක වූ පද්මාන්තර ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් වූවහස්වන. කප්පි (ලොව) පහළ වූ සේකි.

322. එසමයෙහි මම හංසවසි නගරයෙහි සියලු උපකරණයෙන් යුත් සමෘද්ධිමත් සර්වසම්පූර්ණ මහාධන දැඩි ඇමැතිකුලයෙකු උපන්වූ.

323. කිසිවිටෙකු දසි සමුහයා විසින් පෙරවුකු න ලදු වැ මහ පිරිවරින් පියා සමග ඒ නරශ්‍රේෂ්ඨයන් වෙතැ එළඹු.

324. වාසවං විය වසෙසනතා¹ ධම්මමෙසං අනාසවං,
සරදදිවචසදිසං රංසිමාලාකුලං ජිනං.²
325. දිසවා විතං පසාදෙඤා සුඤා වසෙස සුභාසිතං,
මාකුච්ඡං භික්ඛුනිං අග්ගෙ යපෙනතං නරනායකං.
326. සුඤා දඤා මහාදුතං සත්තාහං තස්ස තාදිනො,
සසඬක්ඛස්ස නරග්ගස්ස පච්චයානි බහුනි ව.
327. නිපජ්ජ පාදමුලමිත්තං යානං අභිපඤ්ඤං,
තතො මහාපරිසතිං අවොච ඉසිසක්කමො:
328. “යා සසඬං අහොජෙසි සත්තාහං ලොකනායකං,
තමහං කික්කයිස්සාමි සුඤ්ඤාං මම භාසතො.
329. සත්තසහස්සෙ ඉතො³ කප්පෙ ඔක්කකාකකුලසම්භවො,
ගොතමො නාම ගොතෙතන⁴ සඤා ලොකෙ භවිස්සති.
330. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිත්තා,
ගොතමි නාම නාමෙන හෙස්සති සත්ථුසාවිකා.
331. තස්ස බුද්ධස්ස මාකුච්ඡං ජීවිතාපාදිකා⁵ අයං,
රත්තඤ්ඤානඤ්ඤා අග්ගතං භික්ඛුනිනං ලභිස්සති.”
332. තං සුඤානං⁶ පමුදිතා⁷ යාවජිවං තද ජිනං,
පච්චයෙති උපට්ඨිඤා තතො කාලකතා අහං.
333. කාවතිංසෙසු දෙවෙසු සබ්බකාමසමිද්ධිසු,
නිබ්බතො දසහබ්බෙති අඤ්ඤා අභිභවිං අහං.
334. රුපසදෙහි ගජෙධි රසෙහි පුප්පනෙහි ව,
ආයුනාපි ව වණ්ණණන සුබෙන යසයාපි ව.
335. තප්ථොධිපතෙයෙයන අධිග්ගෙ විරොච්ඡං,
අහොසිං අමරිඤ්ඤස්ස මහෙසි දධිතා තභිං.
336. සංසාරෙ සංසරන්තිහං කම්මවායුසමෙරිතා,
කාසිස්ස රඤ්ඤා විසයෙ අජායං දසගාමකො.
337. පඤ්ඤාසයනානුතා නිවසන්ති තභිං තද,
සමෙධං තඤ්ඤා යො ජෙට්ඨා තස්ස ජායා අහොසංභං.

1. වසෙසනං - මජ්ඣං.

2. රංසිමාලසමුප්පලං - මජ්ඣං, සා, රංසිමාලාකුලං ජිනං - PTS

3. සත්තසහස්සිතො - මජ්ඣං.

4. නාමෙන - සිමු

5. ජීවිතපාලිකා - සා.

6. සුඤ්ඤාං - සිමු, සා, PTS

7. පමොදිනං - මජ්ඣං.

324-326. ශක්‍රදෙවන්ද්‍රයා වැනි ධර්මසය වස්වන ආසුච රහිත සරාහිරු බදු රැස්මාලා ඇති ජිනෙන්ද්‍රයන් දක සිත පහදවා ඔබගේ සුභාෂිතය ද අසා නරග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ (සිය) සුඵමව වූ මෙහෙණ අගනන්හි (එකද්‍රයෙහි) තබනු අසා අකමසා ගුණ ඇති ඔබට සන්දිනක් මහදන්දි සඤ්ඤා සහිත නරොත්තමයන් වහන්සේට බොහෝ ප්‍රත්‍යය ද ප්‍රදානය කොටැ-

327. (ඔබ) පාමුල්හි වැදහෙවැ එ නනතුර පැතුමු. ඉක්බිති සෘෂිග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ මහපිරිස් මැද මෙසේ වදළ සේක :

328. “යම් කානතාවක් සඤ්ඤා සහිත ලොකනාථයන් සන් දිනක් මුළුල්ලෙහි වැළඳ වූ ද, මම් ඇය කිරින්නය (ප්‍රකාශ) කරමි. (එසේ) කියන මාගේ බස් අසවු :

329. “මෙයින් සියක්දහස්වන කප්හි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම්වූ ශාස්තෘ තෙමේ ලොවැ පහළ වන්නේ යැ.

330. (මෙ කාන්තා තොමෝ) ඔබ දහමට හිමි වූ ඖරය වූ ධර්මයෙන් නිර්මිත වූ නමින් ගොතමී නම්වූ ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නී යැ.

331. ඒ තථාගතයන්ගේ දිවි වඩාලන සුඵමවූ වන මෝ රාත්‍රඤ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇති) මෙහෙණන් අතර අග්‍රබව ලබන්නී යැ.”

332. එ අසා ප්‍රමුදිත වූ මම එකලැ දිවිහිමී කොට ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ (සිවු) පසයෙන් උපසථාන කොට එ අත්බැවින් කඳුරිය කෙළෙමි-

333. සියලු කාමයෙන් සමෘද්ධ වූ තච්ඡිසා දෙවියන් අතර උපන්නෙමි සෙසු දෙවියන් දස කරුණකින් අභිභවා සිටියමු.

334. රූපයෙන් ශබ්දයෙන් ගන්ධයෙන් රසයෙන් හා ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයෙන් ද, ආයුෂයෙන් ද වර්ණයෙන් සුඛයෙන් හා වැළි යශ්ශින් ද-

335. එසෙයින් ම අධිපතිභාවයෙන් ද (සෙසු දෙවියන්) අභිභවා බැබළුණෙමි මම එහි දෙවරජුගේ ප්‍රෙමණිය මෙහෙසි වූමු.

336. සසර සැරිසරන මම කම්චායුයෙන් මෙහෙයන ලද්දෙමි කාසි රජුගේ විජිතයෙහි දසග්‍රාමයෙකැ උපන්මු.

337. එකලැ එමගිහි නො අඩු වැ පන්සියයක් දස්හු වෙසෙති. එහි සියල්ලන්ට යමෙක් දෙවු ද, මම ඔහුගේ භාය්‍යා වූමු:

338. සයම්බුතො පඤ්ඤානා ගාමං පිණ්ඩය පාවිසුං,
භන දිසානා අහං තුට්ඨා සහ සබ්බෙති ඤාතිහි.¹
339. කඛා පඤ්ඤානුථි² චතුමාසෙ උපට්ඨිය,³
තිව්වරානි දකාන පසන්නාමහ⁴ සසාමිකා.
340. නතො චුතා සපත්තා⁵ තාවතිංසගතා මයං,
පඤ්ඤෙ ච භවෙද්දති ජාතා දෙවදහෙ චුරෙ.
341. පිතා අඤ්ජනසකෙකා මෙ මාතා මම සුලකකිණා,
නතො කපිලවතථුසමිං සුදොදනසරං ගතා.
342. සෙසා⁶ සකාතුලෙ ජාතා සකායානං සරමාගමුං,
අහං විසිට්ඨා සබ්බාසං ජිනස්සාපාදිකා අහුං.
343. මම පුතො'භිනිකබ්බෙ' බුද්ධො ආසි ව්‍යායකො,
පච්ඡාහං පබ්බජිතාන සතෙහි සහ පඤ්ඤිති.
344. සාකියානිහි ධිරාහි සහ සතතිසුඛං චුසිං,
යෙ තද පුබ්බජාතියං අමනාකං අහු සාමිනො.
345. සහ පුඤ්ඤස්ස කතතාරො මහාසමයකාරකා,
චුසිංසු අරහතං තෙ සුගතෙනානුකමිතා.
346. නදෙතරා භික්ඛුනියො ආරුහිංසු නහක්ඛං,
සබ්බතා⁷ විය කාරායො විරොචිංසු මහිද්ධිකා.
347. ඉද්ධි අනෙකා දසෙසසුං පිළුකච්ඡිකති⁸ යථා,
කම්මාරො කනකසෙසව කමෙඤ්ඤස්ස සුඛිකම්මො.¹⁰
348. දංස්සකා පාවිහිරානි විවික්කානි¹¹ බහුනි ව,
තොසෙකා වාදිපවරං මුනිං සපරිසං තද.
349. ඕරොහිතාන ගගනා වජ්ඣකා ඉසිසකතමං,
අනුඤ්ඤානා නරග්ගෙන යථායානෙ නිසිදිසුං.
350. "අහො'නුකමිතා අමහං සබ්බාසං වීර ගොතං,
වාසිකා තව පුඤ්ඤෙහි පතා නො ආසවකකයං.

1. සබ්බාහි ඉප්පිති - මජ්ඣ.
2. පුතා හුච්චා ව සබ්බායො - මජ්ඣ.
3. උපට්ඨසු - මජ්ඣ.
4. සංසරිතං - සීල, මජ්ඣ.
5. සබ්බාපි කා - මජ්ඣ.
6. සබ්බා - සායා

7. ස මෙ පුතො... - සායා
8. භගතා - සීල
9. පිළුකච්ඡිකති - මජ්ඣ.
10. පුඤ්ඤකමෙව සු - සිකතිතා - සායා
11. විවිධානි - සායා

338-339. පන්සියයක් පසේබුදුහු පිඩු පිණිස ගමට පිවිසුණහ. ඔබ දක තුටුපත් වැ සියලු නැයන් සමග පන්සියයක් කුටි තනා සිවුසෙක් මුළුල්ලෙහි උවටැන් කොට තුන්සිවුරු දී සැමියන් සහිත වැ ප්‍රසන්න වූහ.

340. සැමියන් සහිත අපි එයින් සැවැ තවත්සාවට ගියමහ, දැන් පැසුළු බෙවෙහි දු දෙවදහ නුවර (එක්වැ) උපතූමහ.

341. මාගේ පිය තෙමේ අක්‍රමික ශාකාරජ යැ, මාගේ මව සුලක්ඛණාදේවී ය. ඒ දෙවදහ නුවරින් කිවුල්වක් පුර සුදෙවුන් රජුගේ ගෙට (සරණ) ගියා වෙමි.

342. ශාකාර කුලයෙහි උපන් සෙසු දස්සෝ ශාකාරජුන්ගේ ගෙට ගියහ. (ශාකාරජුන් හා විවාහ වූහ.) සියල්ලන් අතුරෙහි විශිෂ්ට වූ මම ජිනෙන්ද්‍රයන්ගේ පොසක (-කිරි) මව වූමි.

343-344. මාගේ පුත් අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට (තමහට නායක යකු නැති හෙයින්) විනායක බුද්ධ වියැ. පසු කලැ මම පන්-සියයක් ශාකාර කුමරියන් සමග පැවිදි වැ ධීර වූ ඔවුන් හා ශාන්තිසුබය (-නිවන් සුව) ස්පර්ශ කළමි. ඒ පෙරදැහි යම් කෙනෙක් අපගේ ස්වාමිපුරුෂ වූහ ද-

345. එක් වැ පින් කළ (දැන්) මහාසමයකාරක ඔහු සුගතයන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පිත වූවාහු අර්හතිය ස්පර්ශ කළාහ.

346. ඒ සෙසු මෙහෙණහු අහස්තලයට නැගුණහ. මහත් සෘද්ධි ඇත්තාහු එක්රැස්වූ තාරකා සෙයින් බැබළුණාහු යැ.

347-348. (ඔහු) නොයෙක් සෘද්ධි දැක්වූහ. රන්කමිහි මොනොවට හික්මුණු කම්මරපුත්‍රයකු (-රන්කරුවකු) කම්ණ්‍ය ස්වර්ණය කින් බොහෝ ආභරණ විශෙෂ (තනා ප්‍රදර්ශනය කරන්නාක්) සෙයින් (එ මෙහෙණහු) බොහෝ විසිතුරු පෙළහර දක්වා එදිනැ පිරිස් සහිත වාදිවර මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ සතුටු කොට-

349. අහසින් බැස උත්තම සෘමි වූ මුනිරජුන් නැමැ ද නරාග්‍ර භරාගතයන් වහන්සේ විසින් අනුදන්තා උද්දුහු සුදුසු තන්හි හුන්හ.

350. විරයන් වහන්ස, ආශ්වර්ජයෙක, ගොතමී නොමෝ අප සියල්ලන්ට අනුකම්පා ඇත්තී යැ, නුඹ වහන්සේගේ කුශලයන් විසින් වාසික වූ අපි ආස්‍රවක්‍ෂය සංඛ්‍යාත නිවනට පැමිණියමහ.

351. කිලෙසා ක්‍රමාපිතා අමතං හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාගිව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාම අනාසවා.
352. සවාගතං වත නො ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකෙ
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
353. පටිසම්භිද්‍ය වතස්සො ව විමොක්ඛාපි ව අට්ඨමෙ
ඡළභිඤ්ඤා සමුත්තනා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
354. ඉද්ධිසු ව වසි හොම දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියක්ඛණස්ස වසි හොම මහාමුත්තෙ.
355. පුබ්බෙනිවාසං ජානාම දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛණා නන්දිනි පුනඛතවො.
356. අසේ ව ධර්මෙ නෙරුත්තෙ පටිභානෙ ව විජ්ජති
ක්ඛණං අමතං මහාවීර උපපන්නං තව සන්තිකෙ.
357. අසමාහි පරිවිණේණා¹සි මෙත්තවිත්තාහි නායක
අනුජානාහි සබ්බාසං² නිබ්බානාය මහාමුත්තෙ.³
358. “නිබ්බාසිස්සාම ඉච්චෙව. කිං වක්ඛාමි වදන්තියො⁴
යස්සද්ධි ව වො කාලං මඤ්ඤා⁵”ති ජිනො⁶බ්බවි.
359. ගොතමී ආදිකා තායො තද්‍ය භික්ඛුනියො ජිනං
වජ්ජිතා ආසනා තමහා වුට්ඨාය අගමංසු තා.
360. මහතා ජනකායෙන සහ ලොකග්ගනායකො
අනුසංයාසි සො⁷ විරො මාතුච්ඡං යාව කොට්ඨකං.
361. තද්‍ය නිපති පාදෙසු ගොතමී ලොකබන්ධුනො
සහෙතරාහි⁸ සබ්බාහි පච්ඡිමං පාදවඤ්ඤං.
362. “ඉදං පච්ඡිමකං මඤ්ඤං ලොකනාථස්ස දස්සනං
න පුත්තො අමතාකරං පස්සස්සාමි මුඛං තව.
363. න ව මෙ වඤ්ඤං වීර තව පාදෙ සුකොමලෙ
සමුච්ඡිසිස්සාමි ලොකග්ග අස්ස ගට්ඨාමි නිබ්බුතිං.

1. සබ්බායො - සා, PTS

2. වදන්තිනං - ඩුමු

3. අනුසංයාසි - සා.

4. සහෙතරාහි - මජ්.

351. අප විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ. සියලු හවයෝ මුල් සිදු නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරණ හස්තිරාජිනීන් සෙයින් ආසුව රහිත වූ වාස කරමු.

352. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙනැ (එළැඹීමෙන්) අපට ස්වාගත යෙක් වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

353. මේ සිවුසිළිසිඹියා ද අශ්ටවිමොක්‍ෂ ද ඔට අභිඥ ද ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කරන ලද යැ. බුදුසසුන් කරන ලදී.

354. මහාමුනිකුමනි, සෘද්ධිත්ති වශී වෙමු, දිබ්බසොතධාතුයෙහි (-දිවකන්ති) ද වෛතොපරියක්‍රණයෙහි (-පරසින් දන්තා නුවණෙහි) ද වශී වෙමු.

355. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමු. දිවැස පිරිසුදු කරන ලද යැ සියලු ආසුව ගෙවී ගියේ යැ දෑත් යළි ඉපැත්තෙක් නැති.

356. මහාවීරයන් වහන්ස, අපට අර්ථයෙහින් ධර්මයෙහින් නිරුක්තියෙහින් ප්‍රතිභාතයෙහින් යම් ඥානයක් වේ ද, (එ ඥානය) තොප හමියෙහි දී උපනැ.

357. නායකයන් වහන්ස, අප විසින් මෙන් සිතැති වූ පුරුදු (-ඇසුරු) කරන ලදහ, (අප) සියල්ලන්ට පිරිනිවන් පිණිස අනුදූත වදළ මැනැවි.

358. “පිරිනිවෙන්නමු යි මෙසේ පවසන්නන්හට කුමක් කියමි ද, යමක් පිණිස (කාලය අපෙක්ෂා කරන්නහු නම්) තෙපි (ඒ කාලය) දනිවු” යි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ වදළ සේකැ.

359. එවිට ගෞතමී ආදී ඒ භික්‍ෂුණිහු ජිනෙන්ද්‍රයන් වැඳ එ හුනස්නෙන් නැගැ ගියාහ.

360. ඒ වීර වූ ලොකාග්‍රන්‍යායකයන් වහන්සේ මහාජන සමුහයා සමග දෙරකොටුව තෙක් සුඵමව අනුව වැඩම කළ සේකැ.

361. එකලැ ගෞතමී තෙරණියෝ සෙසු සියල්ලන් සමග පැසුළු පා වැදුම කෙරෙමින් ලොකබන්ධු බුදුරදුන් පා මුල වැඳ වැටුණාහ.

362. (ඔ මෙසේ පවසයි :) “ලොකනාථයන් පිළිබඳ මේ මාගේ පැසුළු දකුම යි, අමෘතයට ආකර වූ තොපගේ මුඛය යළි නො දක්මු.

363. වීරයන් වහන්ස, මුඛ වහන්සේගේ සියුමැලි පා සහළ නැවත වැදීමෙක් මට නො ද ඇති, ලොකාග්‍රයන් වහන්ස, (ඔබ පා) ස්පර්ශ කරමි. අද පිරිනිවනට යමි.

364. රූපෙන කිං නවා¹නෙන දිට්ඨං ධර්මේ යථාතරේ
සබ්බං සභිතමෙවෙන අනාසාසිකමිත්තරං.²
365. සා තාහි සහ¹ ගණ්ඨාන හික්ඛුනුපසංසං සකං
අභිභව්වලකිමාහුජ්ජ නිසීදි පරමාසනෙ.
366. නද උපාසිකා තස්ස චූඨසාසනවච්ඡලා
තස්සා පවතති සුත්තාන උපෙසුං පාදවඤ්ඤා.
367. කරෙති උරං පහගාමා ජිතකමුලා යථා ලතා
රොදන්තා කරුණං රාවං² සොකලවා භූමිපාතිකා³
368. “මා නො සරණෙද නාටෙ විහාය ගමි නිඤ්ඤිති.
නිපතිත්තාන යාචාම සබ්බායො සිරසා මයං.”
369. යා පධානතමා තාසං සඤ්ඤා පඤ්ඤා උපාසිකා
තස්සා සිසං පමජ්ජනති ඉදං වචනමබ්බවි:
370. “අලං පුත්තා විසාදෙන මාරපාසානුවක්ඛිනා
අනිච්චං සභිතං සබ්බං වියොගන්තං වලාවලං.”
371. තතො යා තා විස්සජ්ජතා පඨමං ක්කානමුත්තමං
දුතියං තතියං චාපි සමාපජ්ජී වතුත්තං.
372. ආකාසායතනඤ්ඤා විඤ්ඤාණායතනං තථා
ආකිඤ්ඤානං නෙවසඤ්ඤා සමාපජ්ජී යථාක්කමං.
373. පටිලොමෙන ක්කානානි සමාපජ්ජත් ගොතමී
යාවතා පඨමං ක්කානං තතො යාව වතුත්තං.
374. තතො චුට්ඨාය නිකාසි දීපවට්ඨිව නිරාසනා⁴
භූමිවාලො මහා ආසි නහසා විජජ්ජනා පති.
375. පනාදිතා දුක්ඛියො පරිදෙවිංසු දෙවතා
පුප්ඵචුට්ඨි ව ගගනා අභිවක්ඛං මෙදිනි.
376. කමිදිතො මෙරුරාජාපි රබ්බමජ්ජකි යථා නටො
සොකෙනෙනවාතිදිතො ව⁵ වීරවො ආසි සාගරො.

1. සා සහ තාහි - මජ්ඣ.

2. රවං - මජ්ඣ.

3. භූමිපාතිකා - මජ්ඣ.

චුට්ඨි පාතිකා - PTS

4. නිරාසනා - මජ්ඣ.

5. සොකෙන වාතිදිතො ව - මජ්ඣ.

364. තොපගේ යථාස්ථිතාව (සත්‍ය) ධර්මය දුටු කල්හි මේ රූපයෙන් කවර වැඩක් ද, තෙල සියල්ල සහිත (හෙතෙයෙන් හටගත්තේ) යැ, අස්ථාද (අස්ථිසිලි) රහිත යැ, බොහෝ කල් නො පවත්නේ" යි.

365. ඔ ඔවුන් සමග සිය මෙහෙණවරට ගොස් අධි පළභ බැඳ උතුම් අස්තෙහි හුන්නා යැ.

366. එකලා එහි බුද්ධශාසනමාමක වූ උච්ඡියෝ ඇය (ගොතමී) ගේ පුත් අසා පා වදිනු රිසියෝ වැ එළැඹුණාහ.

367. (ඔහු) ලෙහි අතින් පැහැර බැහැ හඬින් හඬමින් සොවින් පෙළුණෝ වැ මුල්සුන් ලියවැල් සෙයින් බිම වැටීම ඇති වූවාහු —

368. “අපහට ශරණයක වූ, නාථ වූ උත්තමාවතී, අපි සියල්ලෝ සිරසින් වැඳ වැටී (තොප) අයැදුමිහ: අප හැරපියා නිවනට නඟමක් යනු මැනවි” යි කීහ.

369. ඔවුනතරු ප්‍රධානතම වූ සැඳහැවත් නුවණ ඇති යම උච්ඡියක් වූද, (ගොතමී) ඇය හිස පිරිමදිමින් මේ වදන් පැවැසූ :

370. “දරුවනි, මාරබන්ධන අනුව වටනා සොවින් කම් නැත, සහිත ධර්ම සියල්ල අනිස යැ, වෙන්වීම කෙළවර කොට ඇත, නිරතුරු වෙනස්වනසුලු” යි (කියා යි.)

371-372. ඉක්බිති ඔ ඔවුන් බැහැර යවා උතුම් වූ ප්‍රථමධ්‍යාන යට සමවැදුණු. දෙවැනි, තෙවැනි, සිවුවැනි ධ්‍යානයනට ද එසෙයින් ම පිළිවෙළින් ආකාසානඤ්ඤායනන යැ විඤ්ඤානඤ්ඤායනන යැ ආකිඤ්ඤායනන යැ නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායනන යැ යන සමවතට ද සමවැදුණා යැ.

373. ගොතමී තෙරණියෝ පළමුවැනි ධ්‍යානය තෙක් පිළි-ලොම් විසින් ධ්‍යානයනට සමවැදුණාහ. එයින් (අනුලොම් විසින්) සිවුවැනි ධ්‍යානය තෙක් සමවත්හ.

374. එයින් නැගී සිට තෙල් නැති පහන් සිළක් සෙයින් පිරිනිවියාහ. (එකෙණෙහි) මහාභූමිචලනයක් වියැ. අහසින් විදුලිධාරා ද පතිත වී.

375. මහාමෙඝයෝ ගර්ජනා කළහ. දෙවියෝ වැළපුණාහ. අහසින් පොළොවට මල්වැසි ද වට.

376. රහමඬලෙහි නළුවකු මෙන් මෙරුපර්වතය ද කම්පිත වියැ, සොවින් දින වූ සෙයින් මහසයුර ද විරාව (මහත් සොෂ) ඇති වී.

377. දෙවා නාගාසුරා බ්‍රහ්මා සංවිග්ගා¹ 'හංසු' තඹබ්බො:
 "අනිච්ඡා වත සඛාරා යථායං විලයං ගතා,
378. යා වෙ'මං පරිවාරිංසු සත්ත්‍වසාසනකාරිකා
 කායො'පි අනුපාදනා දිපච්ඡි² විය නිබ්බුතා."
379. "භා යොගා විප්පයොගනනා භා'නිපිමං සබ්බසඛිතං
 භා ජීවිතං විනාසනතං" ඉවවාසී පරිදෙවනා.
380. තතො දෙවා ව බ්‍රහ්මා ව ලොකධම්මානුවත්තනං
 කාලානුරූපං කුබ්බගති උපෙක්ඛා ඉසිසක්කමං.
381. තද් ආමනනයි සක්ඛා ආනන්දං සුනිසාගරං³
 "ගව්ඡානන්දු නිවෙදෙහි භික්ඛුනං මාතුනිබ්බුතීං."
382. තද්'නඤ්ඤ නිරානඤ්ඤ අසප්පනා පුණ්ණලොවනො
 ගග්ගදෙන සරෙතාහ "සමාගව්ඡනතු භික්ඛවො.
383. පුබ්බදකඛිණපච්ඡාසු උත්තරායං වසතති යෙ
 සුණනතු භාසිතං මඤ්ඤං භික්ඛවො සුගතොරසා.
384. යා වඩ්ඪයි පයතෙන සරිරං පච්ඡිමං මුනෙ
 සා ගොතමී ගතා සන්තිං තාරාව සුරියොදයෙ.
385. බ්‍රහ්මාතාති පඤ්ඤාකතිං යප්පිකා ගතා'සමං
 න යත් පඤ්ඤානෙතො'පි ගතං⁴ දකඛති නායකො
386. යස්සත්ථි සුගතෙ සද්ධා යො ව පියො⁵ මහාමුනෙ.
 බ්‍රහ්මාතරි⁶ සක්කාරං කරොතු සුගතොරසො."
387. සුදුරට්ඨාපි තං සුක්ඛා සිසමාගස්ස භික්ඛවො
 කෙවි බ්‍රහ්මානුභාවෙන කෙවි ඉද්ධිසු කොවිද්.
388. කුටාගාරවරෙ රමෙම සබ්බසොණ්ණමයෙ සුගෙ
 මඤ්ඤං සමරොපෙසුං⁷ යත් සුක්කාසි ගොතමී.

1. සංවිග්ගංසු - මජ්ඣං.
 2. දිපච්ඡිමා - සා.
 3. සුනසාගරං - මජ්ඣං.
 4. ගතිං - මජ්ඣං.
 5. යො වා පියො - සිමු.
 6. බ්‍රහ්මානුභාව - මජ්ඣං.
 7. සමාරොපෙසුං - මජ්ඣං.

377-378. එකෙණෙහි දෙවියෝ ද නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද සංවිග්න වැ (මෙසේ) කීහු: “එකාන්තයෙන් සංස්කාරයෝ අනිත්‍යහ. යම්සේ මෝ නිවීමට ගියා ද, එසේ ශාස්තෘ ශාසනකාරීණි වූ (-බුදුවදන් අනු වැ හැසුරුණු) යම් මෙහෙණ කෙනෙක් මැය පිරිවරා සිටියාහු ද ඔහු ද (තෙල් නැති) පහන් සිළු සෙසින් උපාද්‍යන රහිතවැ නිවීමට ගියාහු” යි.

379. “අහෝ! එක්වීම වෙන්වීම අන්තකොට ඇත්තේ යැ, අහෝ! සියලු සංඛ්‍යා ධර්ම අනිත්‍ය යැ, අහෝ! ජීවිතය විනාශය කෙළවර කොට ඇත්තේ යැ” මෙසේ (ඔවුනතර) පරිදෙවනා (වැලපීම) ද ඇති වූයේ යි.

380. ඉක්බිති දෙවියෝ ද, බ්‍රහ්මයෝ ද සාම්මුෂික බුදුරදුන් කරා එළඹැ ලෝසිරිත් අනු වැ කටයුතු දැ කාලානුරූප කොට කෙරෙත්.

381. එකල ශාස්තෘන් වහන්සේ ශ්‍රැතියාගර වූ (බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති) ආනන්ද තෙරණුවන් ඇමැතු සේක: “ආනන්ද, යව, ඔවුගේ පිරිනිවීම හිඤ්ඤාට දන්ව” යි.

382. එවිට නිරානන්ද (සතුටින් තොර) ආනන්ද තෙරණුවෝ කඳුළින් පිරුණු නෙන් ඇති වැ “(ආයුෂ්මත්) මහණෙනි, එක්රැස් වෙන්වයි” ගද්ගද (පැකුලුණු) හඬින් කීහ.

383. “පෙර - දකුණු - පැසුළු - දිග්ගි ද, උතුරු දිග්ගි ද බුද්ධපුත්‍ර යම් හික්මු කෙනෙක් වෙසෙත් නම් ඔහු මගේ වචනය අසන්වා.

384. මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේගේ පශ්චිම ශරීරය යම් මවක් ප්‍රයන්තයෙන් වර්ධනය කළා ද, ඒ ගොතමී නොමෝ සුයෝධාදයෙහි තාරකාවක් සෙසින් ශාන්තියට ගියා යැ.

385. පසැස් ඇති නායකයන් වහන්සේ පවා යම් තෙනෙකැ ගිය ඇය නො දක්නාසේක් ද, (ඔ) ‘බුද්ධාමාතෘ’ යන අසම වූ ප්‍රඥප්තිය (අප අතර) තබා (නිවීමට) ගියා යැ.

386. සුගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි යමකුගේ ශ්‍රද්ධා ඇත් ද, මහාමුනි කෙරෙහි යමෙක් ප්‍රිය ද, (ඒ) බුද්ධ පුත්‍රතෙමේ බුද්ධාමාතෘ කෙරෙහි සත්කාර කෙරේවා.”

387. ඉතා දුර සිටියාවූ ද හිඤ්ඤා එ අසා බුද්ධානුභාවයෙන් ඇතැමුහු ද සාඤ්චිෂයෙහි නිපුණ ඇතැමුහු ද වහා පැමිණියාහු යි.

388. ගෝතමී නොමෝ යම්තෙනෙකැ සැතැපි සිටියා ද ඒ මඤ්ඤකය (හැඳ) සියල්ල රනින් නිම වූ ශුභ වූ රම්‍ය වූ උතුම් කුළුගෙයකැ ආරොපණය කළහ.

389. චක්ඛාරො ලොකපාලා තෙ අංසෙහි සමධාරස්සං
සෙසා සක්කාදයො දෙවා කුටාගාරෙ සමග්ගහුං.
390. කුටාගාරානි සබ්බානි ආස්සං පඤ්චසතානිපි¹
සරද්දිව්ච්ඡන්ණානි විස්සකම්මෙකතානි හි.
391. සබ්බාපි තා² භික්ඛුනියො ආස්සං මඤ්ඤස්ස සායිතා
දෙවානං බ්බමාරුළුතා නියානනි අනුපුබ්බසො.
392. සබ්බසො ඡාදිතං ආසි චිතානෙන නහස්මලං
සතාරා වඤ්ඤාරියා ලඤ්ඤිතා කතකාමයා
393. පතාකා උසස්සිතා නෙකා චිතතා පුප්ඵකඤ්චුකා
ඔග්ගතාකාසපද්ධමා මහියා පුප්ඵමුග්ගතං.
394. දිස්සන්ති³ වඤ්ඤාරියා පජ්ජලන්ති ව තාරකා
මජ්ඣංගතොපි වාදිවේදා න තාපෙති සසි යථා.
395. දෙවා දිබ්බෙහි ගතෙහි මාලෙහි සුරහිහි ව
වාදිතෙහි ව නචෙවහි සඩ්ධිතීහි ව පූජස්සං.
396. නාගාස්සුරා ව බ්‍රහ්මානො යථාසක්ක⁴ යථාබලං
පූජයිංසු ව නියන්ති නිබ්බුතං බ්‍රහ්මාතරං.
397. සබ්බායො පුරතො නිතා නිබ්බුතා සුගතොරසා
ගොතමී නියතෙ පච්ඡා සක්කතා බ්‍රහ්මපොසිතා.
398. පුරතො දෙවමනුජා සනාගාස්සුරබ්‍රහ්මකා
පච්ඡා සසාවකො බ්‍රද්දො පූජස්සං යාති මාතුයා.
399. බ්‍රහ්මස්ස පරිනිබ්බානං තෙදිසං ආසි යාදිසං
ගොතමී පරිනිබ්බානං අනිච්ඡරියං අහු.
400. බ්‍රද්දො බ්‍රහ්මස්ස නිබ්බානො⁵ නොපදිස්සන්ති⁶ භික්ඛවො
බ්‍රද්දො ගොතමීනිබ්බානෙ සාරිපුත්තාදිකා⁷ තථා.
401. චිතකානි කරිත්වාන සබ්බගතමයානි තෙ
ගතවුත්ථන්තවකිත්ථන්තානි ක්කාපයිංසු ව තා තහිං.

1. පඤ්චසතානි හි - පිඬු.

2. සබ්බා තාපි - මජ්ඣං.

3. දිස්සන්ති - මජ්ඣං.

4. යථාසක්ක - පිඬු.

5. න බ්‍රද්දො බ්‍රහ්මනිබ්බානෙ - මජ්ඣං, PTS.

6. නොපදියාදි - මජ්ඣං.

7. සාරිපුත්තාදි - සයා.

389. ඒ ලොකපාල දෙවියෝ සිවුදෙන (කුච්භය) දසරුවෙහි ලා ධාරුහ. සෙසු ශක්‍රාදී දෙවියෝ කුච්භෙවල් ගත්හ.

390. කුච්භෙවල් පන්සියයක් වියැ, එ සියල්ල සරාහිරු බදු වියැ, විස්කම්භු විසින් කරනලද වී.

391. ඒ සියලු හික්කුණිහු මක්ඛියන්හි ශයනය කරවන ලද වූහ. දෙවියන්ගේ දසරුවට නංවන ලද්දහු අනුපිළිවෙළින් (ආදහනසානය වෙත) ගෙනයනු ලැබෙත්.

392. අහස්තලය හැමදෙසින් වියනින් වසනලද වියැ, තරු සහිත සඳහිරු රත්මුවා වැ ලකුණු කරන ලද වී.

393. නොයෙක් පතාකාවෝ ඔසවන ලදහ, පූජ්පකඤ්චුකයෝ පතුරුවා හරින ලදහ, අහසෙහි පද්මයෝ එල්බුණහ, පොළොවෙන් පූජ්පයෝ උද්ගත වූහ.

394. සඳහිරු දක්නා ලැබෙයි, තාරකා දිලියෙයි, හිරු මධ්‍යාහ්න ගත නමුදු සඳ මෙන් (කිසිවකු) නො තවයි.

395. දෙවියෝ දිවාමය ගන්ධයෙහුදු මනාසුවදැති මල්දමිතුදු වාදනයෙහුදු නාත්‍යයෙහුදු සංගීතියෙහුදු පිදුහ.

396. නාගයෝ ද අසුරයෝ ද බ්‍රහ්මයෝ ද පිරිනිව් (සොහොන වෙත) ගෙනයනු ලබන බුද්ධමාතාව ශක්ති පමණින් බල පමණින් පූජා කළෝ යි.

397. සුගතොරස වූ පිරිනිව් සියලු මෙහෙණහු පෙරටු කොට ගෙනයන ලද්දහු ය, බුදුන් (ළදරුකල) පොෂණය කළ ගොතමී නොමෝ සත්කාර කරනලදුව පසුව ගෙනයනු ලබයි.

398. නාග අසුර බ්‍රහ්ම ගණයා සහිත දෙවමිනිස්හු පෙරටුව ගමන් කළහ. මවට පූජා පිණිස ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ බුදුහු පසුවැ වැඩම කළාහු යැ.

399. ගොතමියගේ පරිනිර්වාණය යම්සේ අතිශයින් ආශ්චය්‍ය ජනක වී ද, බුද්ධපරිනිර්වාණය එසේ ආශ්චය්‍යජනක නො වී යැ.

400. බුද්ධපරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු නො දක්නා ලැබෙති, ගොතමී පරිනිර්වාණයෙහි බුදුහු ද එසේ ම ශාරිපුත්‍රාදී තෙරණුවෝ ද දක්නා ලැබෙත්.

401. ඒ දෙවමිනිස්හු සුවද සුණු බහාලූ සියලු සුවද දැසින් යුතු සැ කරවා ඔවුන් (ඒ මෙහෙණන්) එහි තැන්පත් කොට දැවුහ.

402. සෙසභාගානි ඩයභිංසු අට්ඨිසෙසානි සබ්බසො ආනන්දෙ ච නද්'වොච සංවෙගජනනං වචො:
403. "ගොතම් නිධනං යාතා දඩ්ඨං වක්ඛා¹ සරිරකං සඨෙක'හං² බුද්ධනිබ්බානං න විරෙන භවිස්සති."
404. තතො ගොතම්ධාතුනි තස්සා පත්තගතානි සො උපනාමෙසි නාථස්ස ආනන්දෙ බුද්ධිවොදිතො.
405. පාණිනා තානි පග්ගස්ස අවොච ඉසිස්සතමො:
"මහතො සාරවනතස්ස යථා රුක්ඛස්ස තිට්ඨතො.
406. යො සො මහත්තරො ඛන්ධො පලුඡෙජ්ජයා අනිච්චතා,
තථා භික්ඛුනිසබ්බස්ස ගොතම් පරිනිබ්බතා.
407. අහො අච්ඡරියං මය්හං³ නිබ්බුතායපි මාතුයා සරිරමත්තසෙසාය නත්ථි සොකපරිඤ්ඤා වො.
408. න සොච්ඡා පරෙසං යා තිණ්ණිසංසාරසාගරා පරිවජ්ජතසන්නාපා සිතිභූතා සුභිබ්බතා.
409. පඤ්ඤාසි මහාපඤ්ඤා පුට්ඨපඤ්ඤා තථෙච ච රත්තඤ්ඤා භික්ඛුනිනං යා ඵලං ධාරෙථ⁴ භික්ඛවො.
410. ඉඤ්ඤා ච වසි ආසි දිබ්බාය සොතධාතුයා වෙතොපරියඤ්ඤාස්ස වසි ආසි ච ගොතම්.
411. පුබ්බෙතිවාසං අඤ්ඤාසි දිබ්බවක්ඛු වියොධිතං සබ්බාසචපරික්ඛිණං නත්ථි තස්සා පුනඛතො.
412. අක්ඛංඛමනිරුජ්ජිසු පටිභාතො තථෙච ච පරිසුඤ්ඤා අහු ඤාණං තස්මා සොචනියා න යා.
413. අයොසනභතසෙසව ජලතො ජාතවෙදසො අනුපුබ්බපසන්නස්ස යථා න ඤායතෙ ගති.
414. ඵලං සමො විමුක්තානං කාමබන්ධොසතාරිනං පඤ්ඤාපෙතුං ගති නත්ථි පත්තානං අවලං පදං.⁵
415. අත්තදීපා තතො හොරං සනිපට්ඨානගොචරා භාවෙතා සත්තබොජ්ඣංඤො දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සථා⁶ති.

ඉක්ඛං සුදං මහාපජාපති ගොතම් ඉමා ගාථායො අභා-
සිත්ථාති.

මහාපජාපති ගොතම් ථෙරියාපදනං සත්තමං.

---

1. ඩයාසාඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. සඨෙකතං - මජ්ඣං, ස්වා, PTS.
3. ආනන්ද පසසු බුද්ධිය - ස්වා.
4. ජානාර - PTS, විඤ්ඤාර - ස්වා.
5. පුබ්බ - සිමු, මජ්ඣං.

402. අසට්ඨාතු ගෙෂ කොට ඇති (ගරිරගත) සෙසු කොටස්හු සථිප්‍රකාරයෙන් දූවුණාහ. එවිට අනද තෙරණුවෝ ද සංවෙග දනවන වදන් පැවසූහ:

403. “ගොතමී නිවීමට ගියා යැ. ඇගේ සිරුර ද දූවිණ, බුඬ පරිනිර්වාණය නොබෝ කලකින් වෙනැයි මම සැක කරමි.”

404. ඉක්බිති බුදුරජුන් විසින් මෙහෙයවන ලද ඒ අනද තෙරණුවෝ ගොතමී තෙරණියගේ අසට්ඨාතු ඇයගේ පාත්‍රගත කොට නාථ වූ බුදුරජුන්හට එළැවූහ.

405-406 ඒ අසට්ඨාතුන් අතින් පිළිගෙන සෘෂිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ (මෙසේ) වදළ සේක: “භරඇති පවත්නා මහරුකෙක යම් ඒ ඉතා මහත්වූ කඳ යම්සේ අනිත්‍යතා හේතුයෙන් වැනසියේ ද එසේ භික්ෂුණිසඛ්‍යයාගේ මහත්කඳ වූ ගොතමී පිරිනිවියා යැ.

407. අහෝ! ආශ්වායායෙකි, සිරුර පමණක් ඉතුරු කොට මව පිරිනිවිකල්හි දු මට ගොකයෙක් පරිදෙවයෙක් නැති.

408. තරණය කළ සසර සයුරු ඇති දුරු කළ සත්තාප ඇති සිහිල් වූ මොනොවට නිවුණු ඕ මෙරමා විසින් ගොක කටයුතු නො වෙයි.

409 මහණෙනි, මෙසේ ධරවු: ඕ පණ්ඨිත යැ, මහාප්‍රාඥ යැ, පුට්‍රප්‍රාඥ (පැතුරුණු නුවණ ඇති) යැ, මෙහෙණන් අතර රාත්‍රඥ (පැවිදි වැ බොහෝකල් ඇතැ) යි.

410. ගොතමී සාද්ධියෙහි වශී වූ යැ, දිබ්බසොතධාතූයෙහි (දිව කතෙහි) ද, චේතොපරියක්‍ෂණයෙහි (පරසින් දන්නා නුවණෙහි) ද වශී වූ.

411. පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ දතු, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුචයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් ඇයට පුනර්භවයෙක් නැති.

412. අසී - ධම් - නිරුක්තියෙහි ද එසේ ම ප්‍රතිභාතයෙහි ද (ඇගේ) ඥානය පිරිසිදු වියැ. එහෙයින් ඕ ගොක කටයුතු නො වෙයි.

413. යකුළුන් පහළ පිළිවෙළින් නිවුණු දිලියෙන ගින්න ගිය තැන් යම්සේ නො පැනේ ද,

414. එසේ මොනොවට (සමුච්ඡේදප්‍රභාණ විසින් කෙලෙසුන් කෙරෙන්) මිදුණු බන්ධන සංඛ්‍යාත කාමොසය (හා සෙසු ඕස ද) තරණය කළ නිර්වාණ පදයට පැමිණි රහතුන්හට පතවන්නට (දෙවමිනිස් ආදී) ගතියෙක් නැති.

415. එසේ හෙයින් තමා පිහිට කොට ඇති වව, සතිපට්ඨාන විෂය කොට ඇති වව. සප්තබොධ්‍යඛණ වඩා දුක් කෙළවර කරව යි.

මෙසෙයින් මහාපජාපති ගොතමී මේ ගාරා ප්‍රකාශ කළා යැ.

සත්වැනි මහාපජාපති ගොතමී සථවිරාපදන යි.

18. බෙමාපද්‍යනං.

416. පද්මිකතරනාමජිනො සබ්බධමෙවසු චකුක්ඛා
ඉතො සතසහස්සමිති කප්පෙ උපපජ්ඣි නායකො.
417. තද්භං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අනුං
නානාරතනපජ්ජාතෙ මහාසුඛසමපිතා.
418. උපෙකා තං මහාවීරං අසෙසාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතප්පසාද්භං උපෙසිං සරණං ජිනං.
419. මාතරං පිතරං වාපි ආයාචිකා විනායකං
නිමිත්තයිකා සත්තාහං භොජයිං සහසාවකං.
420. අතිකතතො ච සත්තාහෙ මහාපඤ්ඤානමුත්තමං
භික්ඛුනිං එතදග්ගමිති යපෙසි නරසාරථී.
421. තං සුකා මුදිතා හුකා පුතො තස්ස මහෙසිනො
කාරං කකුත තං යානං පණිපට්ඨ පණිදහිං.
422. තතො මං ස¹ ජිනො ආහ “සිජ්ඣිතං පණිධි තච
සසංසෙ මෙ කතං කාරං අප්පමෙය්‍යාථලං තයා.
423. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ජිකතාකකුලසමහවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන² සඤ්ඤා ලොකෙ හවිස්සති.
424. තස්ස ධම්මෙසු දයාදි ඔරසා ධම්මනිම්මිතා
එතදග්ගං අනුසංකා බෙමා නාම හවිස්සයි.”
425. තෙන කම්මෙන සුකතෙන චෙතනාපණිධිහි ච
ජහිකා මානුසං දෙහං තාවතීංසුපගා අහං.
426. තතො වුතා යාමමගං තතොභං කුසිතං ගතා
තතො ච නිම්මාණරතිං වසවතතිපුරං තතො.
427. යඤ්ඤාපපජ්ජාමි තස්ස කම්මස්ස වාහසා
තඤ්ඤා තඤ්ඤා රාජ්ජනං මහෙසිත්තමකාරයිං.
428. තතො වුතා මනුස්සෙත්ත රාජ්ජනං වකකවන්තනං
මණ්ඩලිනඤ්ඤා රාජ්ජනං මහෙසිත්තමකාරයිං.

1. තතො මම - සිමු, මෙය..

2. නාමෙන - සිමු.

18. බෙමාපදනය

416. සියලු (ලොවී ලොවුතුරා) දහමහි වක්කරමත් වු (හවනයට ම) නායක වු පදුමුත්තර නම් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සියක් දහසක් වන කප්පි පහළ වු සේකැ.

417. එකල මම හංසවති නගරයෙහි දිලියෙන නන් රුවන් ඇති සිටු කුලයෙකැ උපන්නෙමි මහත් සුවයෙන් සමර්පිත ද වුමු.

418. ඒ මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹැ දම දෙසුව ඇසුමු. එයින් උපන් ප්‍රසාද ඇති මම ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ සරණ කොට ගියා වෙමු.

419. මව ද පියා ද ආයාචනා කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ පවරා ශ්‍රාවකයන් සහිත වු උන්වහන්සේ සත් දිනක් වැළඳවුමු.

420. සත් දවස ඉක්මගිය කල්හි මහනුවණැත්තන් අතුරෙහි අග්‍ර වු මෙහෙණක නරදම් සැරි තථාගතයන් වහන්සේ එක්ද්‍රුස්ථානයෙහි තබාලූ සේකැ.

421. එ අයා ප්‍රමුදිත වැ යළි ඒ මහර්මීන් වහන්සේට සත්කාර කොට වැඳ හෙවැ එ තනතුර ප්‍රාප්තා කළෙමු.

422. ඉක්බිති ඒ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ “කොපගේ ප්‍රාචීනාව සමාද්ධ වේවා. සඬ්ඝයා සහිත මට තොප විසින් කරන ලද සත්කාරය අප්‍රමේය විපාක ඇත්තකි.

423. මෙයින් සියක්දහස් වන කප්පි ඔක්කාක වංසය සම්භව කොට ඇති ගොතින් ගොතම නම් වු ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වන සේකැ.

424. (තෙපි) ඔබ ධර්මයට හිමිවූ ධර්මයෙන් නිර්මිත වු එතද්‍රයට පැමිණි බෙමා නම් ඔරස ශ්‍රාවිකා වන්නහු.”

425. ඒ කුශල කර්ම හෙතෙයන්ද වෙනතා ප්‍රණිධි හෙතෙයන්ද මම මිනිස් කය හැරපියා තව්තිසා දෙව්ලොවට පැමිණියා වෙමි.

426. එයින් සැව යාමදෙව්ලොවට ගියමු, මම එයින් තුෂිතයට ගියමු, එයින් නිර්මාණරත්නයට ද එයින් පරනිර්මිතවශවර්ති දෙව් ලොවට ද ගියමු.

427. යම යම තෙතෙක උපනුමු ද, ඒ (කුශල) කම් බලයෙන් ඒ ඒ තන්හි රජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු.

428. එයින් සැව මිනිසත් බව්හි සක්විති රජුනට ද, පෙදෙසි රජුනට ද මෙහෙසි බව කරවුමු.

429. සමපත්තං අනුභොක්කාන දෙවෙසු මනුජේසු ව
සබ්බස්ස සුඛිනා හුක්ඛා නෙකකප්පෙසු සංසරිං.
430. එකනවුතෙ ඉතො¹ කප්පෙ විපස්සි ලොක්කායතො
උප්පජ්ඣි වාරුනායතො² සබ්බධම්මවිපස්සිතො.
431. තමහං ලොක්කායකං උපෙක්ඛා නරසාරථිං
ධම්මං පඤ්ඤානං සුක්ඛාන පබ්බජිං අනගාරියං.
432. දසවස්සසහස්සානි තස්ස වීරස්ස සාසනෙ
බ්‍රහ්මචරියං චරිත්වාන සුත්තයොගා බහුස්සුතා,
433. පච්චියාකාරකුසලා චතුසච්චිසාරද
නිපුණා විත්තකථිකා සත්ථුසාසනකාරිකා.
434. තතො චුත්තාහං තුසිතං උපපන්නා යසස්සති
අභිභොසිං තභිං අඤ්ඤා බ්‍රහ්මචරියඵලෙන³හං.
435. යස්ස යත්ථුපපන්නා⁴හං මහාභොගා මහඛිනා
මෙධාවිනි රුපවනි⁵ විනිතපරිසා⁶පි ව.
436. හවාමි තෙන කම්මෙන යොගෙන ජිනසාසනෙ
සබ්බා සමපත්තියො මඤ්ඤා සුලභා මනසො පියා.
337. යොපි මෙ හවතෙ හත්තා යස්ස යස්ස ගතායපි
විමානෙනි න මං කොචි පටිපත්තඵලෙන මෙ.
438. ඉමස්මිං⁴ හද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම මහායසො
නාමෙන කොණාගමනො උප්පජ්ඣි වදනං වරො.
439. තදහං⁵ බාරාණසියං සුසම්ඛා⁶කුලප්පජා
ධනාඤ්ජානි සුමෙධා ව අහමි ව තයො ජනා.
440. සඤ්ඤාරාමමද්ධිමහ ද්‍යාසභාසිකා සුරෙ⁷
සඤ්ඤාසං ව විහාරමජ්ඣ⁸ උද්දිස්ස කාරිකා⁹ මයං.

1. එකනවුතිකො - මජ්ඣං.

2. වාරුදසසනා - මජ්ඣං.

3. සිලවනි

4. ඉමමි - මජ්ඣං.

5. තද භි - මජ්ඣං.

6. සුසම්ඛි - සත්ථා.

7. නෙකසභාසිකා වුතෙ - සත්ථා.

ද්‍යාං සභාසිකා වුතෙ - PTS.

8. සඤ්ඤාසං විහාරං භි - සත්ථා, PTS.

9. ද්‍යාසිකා - PTS.

429. දෙවියන් කෙරෙහි ද මිනිසුන් කෙරෙහි ද සැපත් වළඳා සැම තන්හි සුවපත් වූ නොයෙක් කප්පි හැසුරුණු.

430. මෙයින් එක් අනුවන කප්පි මනහර නුවන් ඇති සියලු ධර්මයන් දක්නා විදර්ශී නම් ලොකනාථයන් වහන්සේ උපන් සේකැ.

431. මම නරසාරථී වූ ඒ ලොකනාථයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹූ ප්‍රණීත ධර්මය අසා (ඔබ) සසුන්හි පැවිදි වූමු.

432, 433. දස දහස් වසරක් ඒ වීරයන් වහන්සේගේ සසුන්හි බඹසර සරා ශමථ-විදර්ශනා භාවනානුයෝගී වූ බහුශ්‍රැත වූ (පයඝාප්ති-ප්‍රතිපක්ක දෙකේ) නිපුණ වූ චිත්‍ර කථා ඇති වූ ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේගේ අනුසසුන් කරන්නක් වූ වූසුමු.

434. එ අත් බැවින් සැවැ කුමික දෙව්ලොවැ යශස් ඇති වූ උපන්මු. බඹසර බෙලෙන් එහි සෙසු දෙවියන් අභිභවා සිටියා වෙමි.

435, 436. යම් යම් තෙනෙකැ මම් (උපන් විසින්) එළැඹියෙම් ද, ඒ (ඒ තෙනැ) මහාභොග-මහාධන ඇති වූමු, නුවණැති වූමු, රුමන් වූමු, වැළි විනිතපිරිස් ඇති වූමු. ඒ කුශල කර්මයෙන් බුදුසසුන්හි ඉත්ම-වයභියොග හෙතෙයෙන් වික්කප්‍රිය වූ සියලු සංසාරනිහ්‍ර මට සුලභ වූහ.

437. (උත්පත්ති වශයෙන්) යම් යම් තෙනෙකට ගියා වූ ද මාහට යම් කිසිවෙක් ස්වාමී පුරුෂ වේ ද, හේ මාගේ (පූර්ව) ප්‍රතිපත් එල හෙතෙයෙන් මට අවමන් නොකරයි.

438. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණගෝත්‍රික භොයශස් ඇති කොණාගමන නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

439, 440. එකල මම බරණැසැ බොහෝ සමෘද්ධිමත් කුල යෙකැ දුතියාවක් වූමු. පෙර (අත්බවිහි) දනසභාසිකා වූ ධනඤ්ජානී යැ, සුමේධා යැ මම් යැ යන අපි තිදෙන මහසභනට අරමක් දුනුමහ. සභන උදෙසා වෙහෙරක් ද කරවුමහ.

441. තතො චුතා මයං සබ්බා තාවතිංසුපගා අහුං
යසසා අග්ගතං පතතා මනුසෙසසු තථෙව ව.
442. ඉමසමිං යෙව කප්පමිති බ්‍රහ්මබ්‍රහ්ම ච්ඡායසො
කසසපො නාම ගොතෙනන¹ උප්පජ්ජි වදනං වරො.
443. උපට්ඨාකො මහෙසිස්ස තද ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුත්තමෙ.
444. තස්සා'සිං ජෙට්ඨිකා ධිතා සමමිති ඉති විස්සුතා
ධමමං සුඤ්ඤා ජිනග්ගස්ස පබ්බජ්ජං සමරොවසිං.
445. අනුජාති න තො තාතො අකාරෙව තද මයං.
විසවස්සසහස්සාති විවට්ඨිත අතඤ්ඤා.
446. කොමාරිබ්‍රහ්මවරියං රාජකක්කො සුබ්බධිතා
බ්‍රහ්මපට්ඨානානිරතා මුදිතා සත්ත ධිතරො.
447. සමමිති සමණගුත්තා ව භික්ඛුති භික්ඛුසිකා²
ධම්මා චෙව සුධම්මා ව සත්තමි සබ්බද්ධිකා³
448. අහං උප්පලවණ්ණා ව පටාවාරා ව කුණ්ඩලා
කිසාගොතමි ධම්මදිනා විසාබා හොති සත්තමි.
449. කදවි සො නරාදිවෙවා ධමමං දෙසෙති අබ්‍රහ්මං
මහානිදනසුත්තනතං සුඤ්ඤා තං පරියාපුණිං.
450. තෙහි කමමෙහි සුභතෙහි වෙත්තාපණ්ඩිති ව
ජහිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අග්ගච්ඡං.
451. පච්ඡමෙ ව භවෙදති සාගලායං පුරුත්තමෙ
රඤ්ඤා මග්ගස්ස ධිතමති මනාපා දධිතා පියා.
452. සහ මෙ ජාතමත්තමිති ධම්මං තමිති පුරෙ අහු
තතො ධම්මාති නාමං මෙ ගුණතො උපපජ්ජරං.⁴
453. යදහං යොබ්බතං පත්තා රුපලාවණ්ණද්ධිකා⁵
තද අද්ධි මං තාතො බිම්බිසාරස්ස රාජිනො.

1. නාමෙත - සිමු.

2. භික්ඛුසිකා - මජ්ඣං, PTS.

3. සබ්බද්ධිකා - මජ්ඣං, PTS.

4. ගුණිකං උපපජ්ජරං - PTS.

5. රුපලාවණ්ණ විභුසිතා - සා.ා.

රුපවත්තා විභුසිතා - PTS.

441. එයින් සැවැ අපි සියල්ලෝ තවතිසා දෙවිලොවැ උපනුමහ. යගයින් අගතැන් පැමිණියමු, මිනිසුන් කෙරෙහි දු එසේමැ යි.

442. මේ කල්පයෙහි ම බ්‍රාහ්මණවංශික මහායගස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ ශාස්ත්‍රඥත් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

443. එකලැ බරණස් පුරවරයෙහි මහර්ෂි බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ උපසායක වූ නරෙශ්වර කිකි නම් කසි රජෙක් වූයේ යැ.

444. එ රජුහට සමණි යයි විග්‍රහ වූ දෙවු දියණි වූ මම ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි වූමු.

445, 446. පිය තෙමේ අපගේ පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. එකලැ අපි හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල්ලෙහි අනලස් වැ කුමරි බබ්‍රසර වුසුමහ, රාජ්‍යභිතෘ වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපසානායෙහි නිරතුරු ඇලුණු ප්‍රමුදිත වූ (කිකි රජුගේ) සත් දියණිවරු නම්:

447. සමණි යැ සමණගුත්තා යැ හික්ඛුනි යැ හික්ඛුසිකා යැ ධම්මා යැ සුධම්මා යැ සත්වැනි සබ්බද්ධි යැ යන මොහු යි.

448. (මේ කලැ) මම යැ උප්පලවණ්ණා යැ පටාචාරා යැ කුණ්ඩලා (කුණ්ඩල කෙසි) යැ කිසාගොතමී යැ ධම්මදින්නා යැ (යන අපි වෙමු) විශාඛා උවැසි සත්වැනි වෙයි.

449. ඒ නරශ්‍රේෂ්ඨ (කාශ්‍යප) බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි විටෙකැ ආශ්වාස ජනක දහම් දෙසන සේකැ, මහානිද්‍රන සුත්‍රාන්තය අසා එය ප්‍රගුණ කළමු.

450. ඒ කුශල කම්හෙතෙයෙන් ද, වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙයෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තවතිසාවට (උපන් විසින්) ගියමු.

451. දැන් පැසුළු බෙවෙහි උතුම් සාගල නුවර මදු රජගේ මනවඩන දයාජනක ප්‍රිය වූ දුහිතෘ වෙමි.

452. මා උපන් කෙණෙහි ඒ සමග ම එ නුවර සෞම (-නිර්භය) වියැ, එහෙයින් මට බෙමා යන නම ගුණ වශයෙන් ලැබිණි.

453. රූපලාවණ්‍යයෙන් භූෂිත වූ මා යම් කලෙකැ යොවුන් බවට පැමිණියා ද, එකලැ පිය තෙමේ මා බිම්සර රජුහට (මෙහෙසි කොට) දුන්නේ යැ.

454. තස්සාහං සුඤ්ඤා ආසිං රුපකෙලායතෙ රතා
රුපානං දෙසවාදිති න උපෙසිං මහාදයං.
455. බිම්බිසාරො තද රාජා මමානුග්ගහබ්බඤ්ඤා
වණ්ණාසිකා වෙච්චනං ගායකෙ ගාපයි මමං.
456. “රච්චං වෙච්චනං යෙන න දිට්ඨං සුගතාලයං
න තෙන නන්දනං දිට්ඨං ඉති මඤ්ඤාමසෙ මයං.
457. යෙන වෙච්චනං දිට්ඨං නරනන්දනනන්දනං
සුදිට්ඨං නන්දනං තෙන අමරින්දසුනන්දනං.
458. විහාය නන්දනං දෙවා ඔතරිකා මහිතලං¹
රච්චං වෙච්චනං දිසවා න තප්පතති සුචිමහිතා.
459. රාජපුරුෂොන නිබ්බන්තං බුද්ධපුරුෂොන භුසිතං
කො වත්තා තස්ස නිසේසසං වන්ත්ස ගුණසංඤ්ඤායං.”
460. තං සුඤ්ඤා වනසමීඤ්ඤා මම යොතමනොහරං
දවුක්ඛාමා නමුය්‍යානං රඤ්ඤා ආරොවසිං තද.
461. මහතා පරිවාරෙන තද වං යො මහිපති
මං පෙසෙසිං නමුය්‍යානං දස්සනාය සමුද්දායකං.
462. “ගව්ඨ පස්ස මහාමොගෙ වනං නෙත්තරසායනං
යං සද්ධාති සිරියා සුගතාභානුරුද්ධං.”
463. යද ව පිණ්ඩාය මුනි ගිරිබ්බප්පරුක්ඛමෙ
පච්චෙදාහං තදයෙව වනං දවුක්ඛපාගමිං.
464. තද්ධං චුලලවිපිතං නානාභමරකුපිතං
කොකිලාගීතසහිතං මයුරගණනවිවිතං.
465. අප්පසද්ධමනාකිණ්ණං නානාවධානමභුසිතං
කුට්මණ්ණපසඤ්ඤාකිණ්ණං යොගිවරවිරාජිතං.
466. විවරනති අමඤ්ඤාසං ‘සඵලං නයනං මම.’
තත්ථාපි තරුණං හිකුට්ඨං යුත්තං දිසවා විචිත්තාසිං.

1. මහිතලං - ස්‍යා, PTS.

2. මං - ස්‍යා, PTS.

3. පෙසෙසෙසිං - ස්‍යා,
සම පාපෙසිං - PTS.

454. රූපයෙහි මමායනායෙන් ඇලුණු මම ඒ රජුට අනිශ්චිත ප්‍රිය වූමු. රූපයෙහි දෙස් පවසනැයි භොකාරුණික බුදුරදුන් වෙනැනො එළඹුණුමු.

455. එකල්හි බිම්සර මහරජ මට අනුග්‍රහ බුද්ධියෙන් වෙළඳවනය වණිනා කරවා ගායකයන් ලවා මා උදෙසා ගායනා කරවී.

456. “බුදුරදුන්ගේ ගෙකිළිය පිහිටි රමා වූ වෙළඳවනය යමකු විසින් නොදක්නා ලද නම් ඔහු නාඤ්ඤ වනය නොදක්නා ලදැයි අපි හඟනෙමු.

457. යමක්හු විසින් නරජුත්‍රයන්ට නාඤ්ඤ වූ සතුටු එළවන (වෙළඳවනය) දක්නා ලදද ඔහු විසින් දෙවියන්ට අනිශ්චිත සතුටු එළවන නදුනුයන දක්නා ලද වෙයි.

458. දෙවියෝ නදුනුයන හැරපියා මිහිතලයට බැස රමා වූ වෙළඳවනය දක බෙහෙවින් විස්මිත වූවාහු තෘප්තිමත් නො වෙත්.

459. රජුගේ පිනිත් උපන්, බුදුරදුන්ගේ පිනිත් මනරම් වූ යම් වනයෙක් වේ ද, ඒ වනයාගේ ගුණසමුදාය කවරෙක් නොඅඩු වැකියන්තෝ දැ.”

460. එවිටැ මාගේ කනට මිහිරි වූ ඒ වනයමාද්ධිය අසා එ උයන දකිනු රිසි වැ රජුට සැලකළමු.

461. එවිටැ ඒ මිහිපල් තෙමේ එ උයන දක්නට උත්සුක වූ මා මහත් පිරිවරින් (උයනට) යැවී.

462. මහාභොග ඇත්ත, සුගතයන් වහන්සේගේ ප්‍රභායෙන් යළි යළි රැළුණු යම් වනයක් සැමදු බබළා ද, යා, නෙත්‍රරසායන “නෙත්කලු” එ වනය බල.

463. යම් දිනෙක මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගිරිවූප (රජගහ) පුරවරයට වැඩිසේක් ද එදින මම වෙළඳවනය දක්නට එළඹුණුමු.

464-466. එදවසැ මම නානා බමරුන්ගේ ගුමු ගුමු රැව ඇති කෙටිල්ලන්ගේ ගී හඬ සහිත වූ මොනර ගණයාගේ නැටුම් ඇති, විරල මිනිස් හඬ ඇති ජනාකීර්ණ නොවූ නොයෙක් සක්මන් මළයෙන් භොබනා කුටිමණ්ඩපයෙන් ගැවසුණු යොගිවරයන්ගෙන් බැබළුණු පිපුණු උයනට පිවිසැ හැසිරෙනුයෙමි ‘මාගේ නෙත් සඵල විණැ’යි සිතමු. එහි දු යොගාවචර (-භාවනානුයොගී) තරුණ මහණ කෙනෙකුත් දක (මෙසේ) සිතමු.

467. ඊදිසෙ¹ පි වනෙ² රමෙම ධිතො³ යං නවයොබ්බනෙ
වසනනම්ච කනෙනන රුපෙන ව සමනවිතො.
468. නිසිනො රුකඛමුලමභි මුණොඛා සඬඤ්චිපාරුතො
කායනෙ වත⁴ යං භික්ඛු භික්ඛා විසයජං රතිං.
469. නනු නාව ගහටෙධින කාමං භුක්ඛා යථාසුඛං
පච්ඡා ජිණ්ණෙන ධමෙඤ්ඤා⁵ යං චරිතබ්බො සුභද්දකො.
470. සුඤ්ඤකනති විදික්ඛාන ගජධගෙහං ජිනාලයං
උපෙක්ඛා ජිනමද්දකම් උදයනතංව භාකරං.
471. එකකං සුබමාසිතං විජමානා⁶ වරිඤ්චියා
දිඤ්ඤානෙවං විචිනෙනසිං 'නායං ලුබ්බො නරාසභො.'
472. සා කඤ්ඤා කතකාභාසා පදුමානනලොචනා
බිම්බොධි කුඤ්දසනා මනොනෙත්තරසායනා.
473. හෙමදෙලාභසවනා කලසාකාර⁷ සුක්ඛි
තනුමජ්ඣා ව සුසෙසාණි⁸ රමෙතාරු⁹ වාරුභුසනා.
474. රත්තංසුකුපසඬ්ඛානා⁹ නිලමඬ්ඛනිවාසනා
අතප්පනෙය්‍යරුපෙන⁷ භාවභාවසමනවිතා⁸
475. දිඤ්ඤා නමෙවං විනෙතසිං "අභො⁹ යං අභිරුපිති
න මයා⁹ නෙන නෙතෙන දිට්ඨපුබ්බා කුදුවනං."
476. තතො ජරාභිභූතා සා විචිණ්ණා විතතානනා
භිතතදනනා සෙතසිරා සලාලවදනා⁹ සුචි.
477. සඬබ්බතකණ්ණො සෙතකම් ලබ්බාසුභපයොධරා
වලිචිතතසඬබ්බාසි ජිරාවිතතදෙහිති.
478. නතඬ්ඛා දණ්ඩදුතියා උප්පණ්ණාසුභ්ඤ්ඤා⁹ කිසා
පචෙධමානා පතිතා නිසසසනති මුහුං මුහුං.

---

1. ඊදිසෙ විසිනෙ - මජ්ඣ.
2. විජමානං - මජ්ඣ.
3. කලිකාකාර - මජ්ඣ.
4. වෙදිමජ්ඣා ව සුසෙසාණි - මජ්ඣ.
5. වෙදිමජ්ඣා වරපොණි - සායා, PTS.
6. රමෙතාරු - සායා, PTS.
7. රත්තංසුකුපසුභවිතා - PTS.
8. අතප්පනෙය්‍යරුපෙන - සිමු.
9. සඬබ්බාසුභ්ඤ්ඤා - සායා.
9. උප්පණ්ණාසුභ්ඤ්ඤා - මජ්ඣ.

467. මෙබඳු සිත්කඳු වෙනෙහි වසන නව යොවුන් වියෙහි සිටි මේ මහණ රූපයෙන් සමන්විත ද වෙයි, කාන්තිමෙන් වසන්නය මෙනි.

468. මුඩු වූ මෙමහණ සහළ සිවුරු පෙරවැ (රූපාදි) විෂයප රතිය (ඇල්ම) හැරපියා රුක් මුල්හි හුන්නේ ධ්‍යාන කරනුයේ වනැ.

469. ගෘහස්ථයා විසින් සුවසේ කම් සැප විඳ පසුවැ ජරාවට පැමිණියහු විසින් මේ ධර්මය සැරියයුතුයැ. එය සුභද්‍ර (යහපත්) නොවන්නේ නො?

470. සිස් යයි (-බුදුරදුන් නැතැයි) සිතා ජිනාලය (ජිනෙන්ද්‍රයන්ගේ වාසස්ථානය) වූ ගඳකිළියට එළඹැ උදහිරු වැනි ජිනෙන්ද්‍රයන් දුටුමු.

471. පවත් සලන වරහනක සමග එකලා වැ සුවසේ වැඩ හුන් මුනිඳුන් දැක 'මේ තරඟ්‍රෙෂ්ඨයා රූක්‍ෂ නො වෙති'යි මෙසේ සිතුවු.

472. එ සුවතිය රන්වන් පැහැ ඇත්තක, පියුම් බඳු මුහුණ හා තෙත් ඇත්තක, බිඹුපල වත් ලවන් ඇත්තක, කොඳවත් දසන් ඇත්තක, මන නුවන් පිනවන්නක.

473. රතෝවිලි වත් සවන් ඇත්තක, කලස් වැනි මනා පියොවුරු ඇත්තක, සිහිනිහ ඇත්තක, මනා උකුල් පෙදෙස් ඇත්තක, රඹ වත් උරු ඇත්තක, මනහර අබරණ ඇත්තක.

474. රතු වඤ්ඤ පොරෝනා හැඳි නිල්වන් මට්ටුලු වඤ්ඤ ඇති තෘප්තියට නො පැමිණියහෙන රූපයෙන් යුතු ඕ භාවභාවයෙන් සමන් ව්ත වූ යැ.

475. ඇය දැක මෙසේ සිතුවු. ආශ්වයභියෙකි! මේ අභිරුපිකාව කිසි කලෙකත් මේ ඇසින් මා නුදුටුවීරු යැ.

476. ඉක්බිති ඕ ජරාවෙන් මඛනාලදු වැ විවණ වැ පුළුල් මුව ඇති වැ බුන් දත් ඇති වැ සුදු කෙහෙ ඇති වැ කෙලතොලු වැ අපිරිසිදු වැ-

477. හැකුළුණු කන් ඇති වැ සුදුවන් තෙත් ඇති වැ එල්බෙන අශුභ වූ පියොවුරු ඇති වැ රැළි වැටුණු සියලහ ඇති වැ නහර ඉල්පුණු සිරුරැති වැ-

478. වක්වූ කය ඇති වැ සැරයටිය දෙවැනි වැ බෙහෙවින් පඬුවන් වැ කෘශ වැ වෙවුළුම් ඇති වැ වරින් වර නිශ්ශ්වාස කෙරෙමින් ඇඳ වැටුණා යැ.

479. තතො මෙ ආසි සංවෙගො අබ්‍යුතො ලොමහංසනො
ධිරත්ථු රූපං අසුචිං රමනෙත යත් බාලියා.
480. තද මහාකාරුණිකො දිස්වා සංවිග්‍ගමානසං
උද්ග්‍රච්ඡිකො සුගතො¹ ඉමා ගාථා අභාසථ:
481. “ආතුරං අසුචිං පුතීං පස්ස ඛෙමෙ සමුස්සයං
උප්‍පරන්තං පප්පරන්තං බාලානං අභිනන්දිතං.
482. අසුභාය චිත්තං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
සති කායගතා ත්‍යාත්ථු නිබ්බිදබ්‍රුලා භව.
483. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
අජ්ඣන්තස්ස ඛිංඤා ව කායෙ ඡන්දං විරාජය.
484. අනිමිත්තස්ස භාවෙථ මානාත්‍යසයමුජ්ජහ
තතො මානාභිසමයා උපසන්නා වරිස්සසි.
485. යෙ රාගරත්තාත්‍යපතනති සොතං
සයං කතං මකකටකොව ජාලං
එතමපි ඡේතාන පරිබ්‍රජනති
අනපෙක්ඛිතො² කාමසුඛං පභාය.”
486. තතො කලලිතවිත්තං³ මං ඤාතාන නරසාරථි
මහානිදන්තං දෙසෙසි සුත්තන්තං චිත්තයාය මෙ.
487. සුත්වා සුත්තන්තසෙට්ඨං තං පුබ්බසංඤ්ඤාමත්‍රස්සරිං
තත්ථ ධීතාව‘හං සන්ති ධම්මෙවක්ඛං විසොධසිං.
488. නිපතිත්වා මහෙසිස්ස පාදමූලෙහි තාවදෙ
අවචයං දෙසනත්ථාය ඉදං වචනමබ්‍රවී:
489. “නමො තෙ සබ්බද්‍යාසාවි නමො තෙ කරුණාකර
නමො තෙ තිණ්ණසංසාර නමො තෙ අමතංදද.

1. සුමනො - ස්‍යා.

2. න පෙක්ඛිතො - මජ්ඣං,

3. කලලිකවිත්තං - ස්‍යා.

කලිකවිත්තං - PTS.

479. ඒ හෙතෙයන් මාහට “යමෙක්හි අන්ධබාලයෝ ඇලෙන්ද ඒ අපවිත්‍ර රූපයට නිඤ්චේව”යි නොවූ විරු ලොමුදහගන්වන සං-වේගයෙක් වූයේ යි.

480. එකල්හි මහාකාරුණික වූ උඩුහුරු සිතැති සුගතයන් වහන්සේ සංවිග්න මනසැති මා දෑක මේ ගාථා වදළ සේකැ.

481. “බෙමාවනි, (රොගාදියෙන්) ආතුර වූ (දෙනස් කුණප හෙයින්) අපවිත්‍ර වූ කුණු වූ (පුයා) උතුරන වැගිරෙන අඟයන් විසින් (නාස්ණා විසින්) අභිනන්දිත වූ කය බලව,

482. අසුභානුපස්සනා සම්පාදනය පිණිස සිත (උපචාර සමාධි විසින්) එකඟ කොට (අර්පණා සමාධි විසින්) සුසමාහිත කොට වඩව. තොපට කායගතාසනිය වේවා. (පස්කදෙහි කලකිරීම් සංඛ්‍යාත) නිර්විද්‍ය බහුල කොට ඇති වව.

483. මේ අධ්‍යාත්මකාය යමසේ ද තෙල බාහිරකයන් එසේ යැ, තෙල බාහිර කය යමසේ ද මේ අධ්‍යාත්ම කයන් එසේ යැ යි අධ්‍යාත්ම වූත් බාහිරවූත් කයෙහි කාමච්ඡදය දුරු කර.

484 (නිත්‍යනිමිති රහිත හෙයින්) අනිමිත්ත (නම් වූ අනිත්‍ය) සංඥාව වඩව, මානානුශය උපුටාලව, ඉක්බිති මානසාගේ ප්‍රභාණ්ඨ සමයෙන් උපශාන්ත වැ හැසිරෙන්නෙහි.

485. යම් කෙනෙක් රාගයෙන් ඇලුණාහු වෙන්ද, තමා කළ දූලෙහි වැටෙන මකුළුවා සෙයින් උහු පුන පුනා ශෝකයට වැටෙත්. අපෙක්ෂා රහිතයෝ තෙල රාගය සිඳි කම්සුව හැරපියා සසර හැරයෙන්”යි.

486. නරසාරථී වූ සර්වඥයන් වහන්සේ (අග්‍රභාදියෙන් දුරු වැ මතු දෙශනාවට බලුන් වැ සිටුනා හෙයින්) කම්ණ්‍ය වූ සිතැති මා දෑන හික්මෙනු පිණිස මට මහානිදන සුත්‍රාන්තය දෙශනා කළ සේකැ.

487. ඒ උතුම් සුත්‍රාන්තය ශ්‍රවණ කොට පෙර (කසුප් බුදුන් සෙමෙහි භාවිත (මහානිදන සුත්‍රාන්ත) සංඥාව සිහි කළමු. එහි සිටියා වූ මැ මම ධර්මඤ්ඤා (-සොත්තපත්තිමග්ග ඤාණය) පිරිසුදු කළමු.

488. එකෙණෙහි මහර්ෂීන් වහන්සේගේ පාමුල වැඳ වැටි (කළ) වරද දෙසනු පිණිස මෙ වදන් කිමු.

489. සියල්ල දක්නාසුලු උතුමාණනි, තොපට නමස්කාර වේවා. කරුණාකරයාණනි, තොපට නමස්කාර වේවා. සසර නරණය කළ මහතාණනි, තොපට නමස්කාර වේවා. අමානදයකයාණනි, තොපට නමස්කාර වේවා.

490. දිට්ඨිගහනපක්කනිනා¹ කාමරාගවිමොභිතා
තයා සමමා උපායෙන විනිතා විනයෙ රතා.
491. අදස්සනෙන විබ්බොගා තාදිසානං මහෙසිනං
අනුභොතති මහාදුක්ඛං සත්තං සංසාරසාගරෙ.
492. යද්'හං ලොකසරණං අරණං මරණනතගුං²
නාද්දසාසිමදුරටඨං දෙසයාමි³ තමච්චයං.
493. මහාභිතං වරදදං අභිතොති විසඬතිතං
නොපෙසිං රුපතිරතා දෙසයාමි තමච්චයං.⁴
494. තද් මධුරනියොසො මහාකාරුණිකො පිනො
අවොච 'තිට්ඨ ඛෙමෙ'ති සිඤ්ඤිතො අමතෙන මං.
495. තද් පණමාස සිරසා කතො ච නං පදකම්මං
ගන්තො දිඤ්චා නරපතිං ඉදං වචනමබ්බවිං.
496. “අහො සමමාඋපායො තෙ චිතතිතො'යමරිඤ්ඤම
චනදස්සනකාමාය දිට්ඨො නිබ්බානදෙ මුති.
497. යදි තෙ රුච්චතෙ රාජ⁴ සාසනෙ තස්ස තාදිතො
පබ්බජිසාමි රුපෙ'හං නිබ්බින්නා මුනිවාණිනා.⁵

භාණවාරං දුතියං.

498. අඤ්ඤිං පග්ගහෙකාන තදහ ස මභිපති
“අනුජානාමි තෙ හදෙද්ද පබ්බජ්ජා තච සිජ්ඣතු.”
499. පබ්බජිතො තදවාහං අද්ධමාසෙ⁶ උපට්ඨිතෙ
දිපොද්දසඤ්ඤි හෙදඤ්ඤි දිඤ්චා සංවිග්ගමානසා.
500. නිබ්බින්නා සබ්බසංඝාරො පච්චයාකාරකොවිද්
චතුරොසෙ අතිකකම්ම අරහත්තමපාපුණිං.
501. ඉද්දියා ච වසි ආසිං දිබ්බාය සොතධාතුයා
චෙතොපරියක්ඛණස්ස වසි වාපි හවාමහං.

1. පක්කනු - මජ්ඣ.

2. මරණනතගං - සයා.

3. දෙසෙයාමි - සයා.

4. රාජා - සයා.

5. මුනිවාණිනා - සයා, PTS.

6. සත්තමාසෙ - සයා, PTS.

490. දාමට්ඨගහන(-වන)යට වැදුණු කාමරාගයෙන් බෙහෙවින් මුළා වූ මම සමාග්උපායෙන් තොප විසින් හික්මවන ලද්දෙමි විනයෙහි ඇලුණා වෙමි.

491. තොප වැනි මහර්මීන්ගේ නොදැක්මෙන් (සමාග් මාර්ගයෙන්) වෙන් වූ සතියෝ සසර සයුරෙහි (හිටි) මහදුක් විඳිති.

492. යම් කලෙක මම ලොවට පිහිට වූ කෙලෙස් රහිත වූ මරණාන්තයට ගිය නුදුරු අරමිනි වැඩ සිටුවනා බුදුරදුන් නුදුටුයෙමි ද ඒ වරද දෙසමි.

493. මහානික වූ නිර්වාණදයක වූ (මා විසින්) අනිත යයි සැක කරන ලද බුදුරදුන් වෙතැ රූපලාලනයෙහි නිරත වූ යෙමි නො එළැඹුණුමු. ඒ වරද දෙගනා කරමි'යි කියා යි.

494. එකල්හි මහා කාරුණික වූ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මා අමා දියෙන් ඉසිනසේක් මිහිරි වූ ගැමුරුසොස ඇති වැ 'බෙමාවනි, නැහී සිටුව'යි වදළ සේකැ.

495. එවිටැ මස්තකයෙන් නැමැද ඔබ ප්‍රදක්මිණා ද කොට (රජ ගෙට) ගොස් රජු දෑක මෙ වදන් පැවසුවු.

496. "රජතුමනි, පුද්ගලයෙකි. ඔබ විසින් මේ සමාග්උපාය සිතන ලද යැ, උයන දකිනු රිසි ඇත්ත විසින් නිර්වාණදයක මුනිඳු දක්නා ලදී.

497. මහරජ, ඉදින් තොපට රිසි වේ නම් අකම්ප්‍ය ගුණ ඇති ඒ බුදුන්ගේ සසුන්හි පැවිදි වන්නෙමි, බුදු වදනින් මම රූපයෙහි කලකිරුණා වෙමි.

දෙවැනි බණවර යි.

498. එවිටැ ඒ මිහිපල් තෙමේ ඇඳිලි බැඳ "සොඳුර තොපට (පැවිද්ද) අනුදන්මි. තොපගේ පැවිද්ද සිදු වේවා."

499. එකල්හි මම පැවිදි වැ අඩමසක් එළැඹැසිටි කල්හි පහන දූල්වීමත් නිවීමත් දෑක සංවිත්තමනය ඇතියෙමි-

500. සියලු සංස්කාරයෙහි කලකිරුණෙමි ප්‍රත්‍යයාකාරයෙහි දක්ෂ වැ චතුරොස ඉක්මැ රහත් බවට පැමිණියමු.

501. මම සාඤ්ඤයෙහිද දිබ්බසොතධාතූයෙහි ද වසී වූමු. වෙනො පරියක්ඛණයෙහි (-පරසින් දන්නා නුවණෙහි) ද වසී වූවා වෙමි.

502. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛු වියොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණං නාඤ්ඤි පුනඛ්භවො.
503. අත්ථධම්මනිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙව ච
පරිසුද්ධං මම ඤාණං උප්පන්නං බුද්ධසාසනෙ.
504. කුසලා'හං විසුද්ධිසු කථාවක්ඛු විසාරද
දභිධම්මනායකඤ්ඤං ච වසිප්පන්නා'ලෙහි සාසනෙ.
505. තතො භොජනවක්ඛුසමිං¹ රඤ්ඤ කොසලසාමිනා
පුච්ඡිතා නිපුණෙ පඤ්ඤා ව්‍යාකරොන්ති යථාතථං.
506. තද ස රාජා සුගතං උපසංඛ්‍යාමම පුච්ඡං
තථෙව බුද්ධො ව්‍යාකාසී යථා තෙ ව්‍යාකතා මයා.
507. ජිනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො එතදනෙහ යපෙසි මං
“මහාපඤ්ඤානමග්ගාති භික්ඛුනීනං නරුක්ඛනමො.
- 508 - 510. කිලෙසා ක්‍යාපිතා මඤ්ඤං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.

ඉත්ථං සුදං බෙමා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

බෙමාපෙරියාපදනං අට්ඨමං.

19. උප්පලවණ්ණාපදනං

511. භික්ඛුනි උප්පලවණ්ණො ඉභ්බියා පාරමිඛනා
වක්ඛිත්වා සක්ඛිනො පාදෙ ඉදං වචනමබ්බවි.
512. නිත්තිණ්ණො ජාතිසංසාරං² පන්නා'හං අවලං පදං
සබ්බදුක්ඛං මයා ඛිණං ආරොචෙමි මහාමුනි.
513. යාවතා පරිසා අත්ථි පසන්නා ජිනසාසනෙ
යෙසඤ්ඤි³ මෙ'පරාධො'ත්ථි ඛම්මතු ජිනසම්මුඛා.
514. සංසාරෙ සංසරන්නාය⁴ ඛලිතං මෙ සථෙ භවෙ
ආරොචෙමි මහාවීර අපරාධං ඛම්සු තං⁵

1. තොරණවක්ඛුසමිං - මජ්ඣං, සං, PTS.

2. ජාතිසංසාරා - මජ්ඣං.

3. යෙසං ච - - මජ්ඣං.

4. සංසරන්නියා - මජ්ඣං.
සංසරන්නා මෙ - සං.

5. මෙ - සං.

502. පෙර විසූකඳපිළිවෙළ දැනිමි, දිවැස පිරිසුදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ගෙවී ගියහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

503. අඤ්ඤා-නිරුත්තියෙහි ද එසෙයින් ම ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය පිරිසුදු යැ, බුදුසසුන්හි ඥානය උපනැ.

504. මම (සජ්ජ) විගුද්ධියෙහි දක්‍ෂයෙමි, කථාවස්තුවිෂයෙහි විශාරද (-නිර්භය) වෙමි, අභිධම්මය දැනිමි, සසුන්හි වඬිප්‍රාප්ත වෙමි.

505. ඉක්බිති කොශලාධිපති රජු විසින් භෝජනවස්තුවෙහි පුළුල් සියුම් පැන ඇති සැටියෙන් වියදන්නක් වූවු.

506. එකල්හි ඒ රජ සුගතයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹ විවාළේ ය. ඒ පැන යම් අයුරෙකින් මා වියදන ලදද, එසෙයින් ම බුදුහු විසඳා වදාළහ.

507. නරොක්කම ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ ඒ ගුණයෙහි තුටු වූ සේක් මහා ප්‍රඥ ඇති භික්ෂුණින් අතර අග්‍ර යයි මා එතැදුරෙහි තැබූ සේකැ.

508 - 510. මා විසින් කෙළෙස්සු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් වනාහි බෙමා තෙරණියෝ මේ ගාථා පැවසූහ.

අටවැනි බෙමා සථවිරාපදන යි.

19. උප්පලවණ්ණා අපදනය

511. සෘද්ධියෙන් අගනැන්පත් උත්පලවණ්ණා භික්ෂුණි තොමෝ ගාස්තෘන් වහන්සේගේ පා වැද මෙවැනි පැවසූ:

512. ඒ ඒ ජාතිවල (උපත් විසින්) ගැසිරීම තරණය කළ මම අවල වූ නිර්වාණපදයට පැමිණියා වෙමි, මා විසින් සියලු දුක් ඝාය කරන ලද, මහාමුනිතුමනි, (එය) සැලකරමි.

513. බුදුසසුන්හි පහන් වූ යම් පමණ පිරිස් ඇත්ද, යම් කෙනෙකුත් ට මා කළ අපරාධයෙකුත් ඇත්ද, බුදුරදුන් හමුයෙහි (මට) කමත් වා.

514. මහාවීරයන් වහන්ස, ආරොචනා කරමි: සසර සැරිසරන මාගේ ඉදින් (යම්) දෙසෙක් වී නම් ඒ දෙස ඤාමා කරන සේක්වා."

515. “ඉඟ්ඛිං වාපි නිදසෙසති මම සාසනකාරිකෙ
වතසෙසා පටිසා අජ්ජ කච්ඛං ඡිත්ථි යාවතා”
516. “ධිතු¹ තුඤ්ඤා මහාවීර පඤ්ඤාවනා ජුතිකිර
බහුං ව දුක්ඛාරං කමමං කතං මෙ අනිදුක්ඛාරං.
517. උප්පලසෙසව මෙ වණේණා නාමෙත්තප්පලනාමිකා
සාවිකා තෙ මහාවීර පාදෙ වත්ථි වත්ථිම.
518. රාහුලො ව අහංකේව නොකජාතිසතෙ බහු
එකසමිං සමගවෙ ජාතා සමානවජ්ඣමානසා.
519. නිබ්බන්ති එකතො හොති ජාතිස්ස බහුසො මම²
පච්ඡිමගවෙ³ සමපතෙන උහොපි නානාසමිභවා.
520. පුතො ව රාහුලො නාම ධිතා උප්පලසව්භයා
පසස වීර මමං ඉඟ්ඛිං බලං දසෙසමි සත්ථුතො.
521. මහාසමුද්දෙ වතුරො පකඛිපි හත්ථපාතියං
තෙලං හත්ථගතං⁴ වෙච්ච වෙජ්ජා⁵ කොමාරකො යථා.
522. උබ්බතඤ්ඤා පඨවිං පකඛිපි හත්ථපාතියං
වික්ඛම්ඤ්ජං⁶ යථා නාම ලුඤ්චි කොමාරකො යුථා.
523. වකකවාලසමං පාණිං ඡාදයිතාන මත්තකෙ
වසොපෙතාන චුසිතං නානාව ඡාණිං පුනප්පුනං.
524. භුමිං උදුක්ඛලං කතා ධංඤං කතාන සකඛිරං
සිනෙරු මුසලං කතා මද්දි කොමාරිකා යථා.
525. “ධිතා‘හං බුද්ධසෙට්ඨස්ස නාමෙත්තප්පලසව්භයා
අභිඤ්ඤස්ස වසිභුතා තව සාසනකාරිකා.
526. නානා විකුඛ්ඛණං කතා දසෙසතා ලොකනායකං
නාමගොතකඤ්ඤා සාවෙතා⁷ පාදෙ වත්ථි වත්ථිම.

1. ධිතා - මජ්ඣං.

2. ජාතිසාවිච්චිකතො - මජ්ඣං, සංයා, PTS.

3. පච්ඡිමෙගවෙ - මජ්ඣං.

4. වත්ථිගතං - සීග්‍ර.

5. විකේශිකා - මජ්ඣං.

6. වික්ඛං මුඤ්ජං - මජ්ඣං.

7. පකාසෙතා - සංයා.

515. (බුදුහු) “මාගේ අනුසස්සන් කරන්න, සාද්ධි ද දක්වව, යම් පමණ සිවුපිරිස් වේ ද, අද (ඔවුන්ගේ) සැක සිදුව.”

516. (උපුලවණ්ණා) “ප්‍රඥවන් පුතිකර මහාවිරයාණනි, ඔබගේ දුහිතා වූ මා විසින් බෙහෙවින් අපහසු වූ බොහෝ දුෂ්කර වූ ක්‍රියා කරන ලදී.

517. මාගේ (සිව්) පැහැය උපුලක පැහැ බදු වෙයි. වක්ඛරමන් මහාවිරයාණනි, නමින් උත්පලා නම් වූ ශ්‍රාවිකා නොමෝ ඔබ පා වදියි.

518. රාහුලන්, මමත් නොයෙක් බොහෝ සියගණන් ජාතිවලැ එක ම කුලයෙකැ උපනුමහ, සමාන රිසි හා මනස් ඇත්තෝ ද වූමහ.

519. බෙහෙවින් (ඒ ඒ) ජාතිවලැ මාගේ ඉපැත්ම (රාහුල) හා එක් වැ වෙයි. පැසුළු හවය පැමිණි කල්හි දෙදෙන ම වෙන වෙන උපත් ඇත්තෝ වූමහ.

520. පුත් රාහුල නම් විය, දු උත්පල නම් වූ. වීරයන් වහන්ස, මාගේ සාද්ධි බලනු මැනැවි. ශාස්තෘන් වහන්සේට (මාගේ) බලය දක්වමි.

521. කොමාරහව ව නම් වෛද්‍යයා අතට පත්, තෙලයක් සෙයින් සිව්සයුරු අත් නමැති තලියෙහි බහාලූ යැ.

522. තරුණ කොමාරක යම් පරිදි මුදුනණ සින්දේ ද එසෙයින් පොළොව උපුරා අත් නමැති තලියෙහි බහාලූ යැ.

523. සක්වළ සම කොට අත්ලෙන් මස්තකය වසා නැවත නැවත නන්වැදෑරුම් පැහැපත් වැසිපොද වම්බා කරවා-

524. පොළොව වනක් කොට සකුරු (-වැලි කැට) ධාන්‍ය කොට මේරුව මොහොලක් කොට දූරියක මෙන් මැඩලූ යැ.

(උත්පලවර්ණා මෙසේ කියයි:)

525. මම බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ දුහිතා වෙමි. නමින් උපුලවණ්ණා නමු. අභිඤ්ඤා වශීභූත වූ මම ඔබගේ අනුසස්සන් කරන්නක් වෙමි.

526. නොයෙක් සාද්ධිවිකුර්වණ කොට ලොකනායකයන් වහන්සේට දක්වා නම්ගොත් ද අස්වා පසැස් ඇති උතුමාණනි, ඔබ) පා වදිමි.

527. ඉද්ධියා ව වසී හොමි දිබ්බාය සොනධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාසංඝ වසී හොමි මහාමුනෙ.
528. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවකු චියොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා¹ නක්ඛිද්දති පුනඛ්භවො.
529. අකුබ්බෙතිරුතතිසු පටිභානෙ තපෙව ච
ඤ්ඤාං මෙ විමලං සුඛං පභාවෙන මහෙසිනො.
530. පුරිමානං ජිනග්ගානං සමමුඛා ච පරලොඛා²
අධිකාරං බහුං මය්හං තුඤ්ඤාය මහාමුනි.
531. යං මයා පුරිතං³ කම්මං කුසලං සර මෙ⁴ මුනි
තවස්ථාය මහාවීර පුඤ්ඤං උපචිතං මයා.
532. අභබ්බධ්‍යානෙ වජ්ජෙකා පරිවජ්ජෙතති⁵ අනාවාරං⁶
තවස්ථාය මහාවීර වත්තං ජිවිතමුත්තමං.
533. දසකොට්ඨසහස්සානි අද්ධං මම⁷ ජිට්ඨං
පරිච්ඡින්නං⁸ ච මෙ හොති⁹ තවස්ථාය මහාමුනි.”
534. තදුතිවිමේතිතා සබ්බා සිරසාව කතඤ්ඤාපි
අවොච‘යො තපං ආසි අතුලිද්ධිපරකකමා.
535. සතසහස්සෙ ඉතො¹⁰ කප්පෙ නාගකඤ්ඤා අහුං¹¹ තද
විමලා නාම නාමෙන කඤ්ඤානං සාධුසම්මතා.
536. මහොරගො මහානාගො පසන්නො ජිනසාසනෙ
පදුමුත්තරං මහානෙජං නිමජ්ජොසි සසාවකං.
537. රතනාමයං¹² මණ්ඩපඤ්ඤා පලලබ්භං රතනාමයං
රතන¹³ උපලබ්ධාකිණිණං උපහොගං රතනාමයං
538. මග්ගං ච පටියාදෙසි රතනඤ්ඤාසංඝං
පච්චෙත්තොති සමුත්තං වජ්ජෙනා තුරියෙහි¹⁴ සො

1. සබ්බාසවපරික්ඛිණා - මජ්ඣං.
2. සබ්බමං තෙ නිදසයිතං - මජ්ඣං.
3. පුරිමං - ස්වා, PTS
4. සංසාර - PTS.
5. වාරජනෙතා - මජ්ඣං.
6. පරිපාවෙනො - ස්වා.
7. අනාවාරං - මජ්ඣං, ස්වා.

7. මය්හං - සිඤ්ඤා.
8. පරිච්ඡින්නං - මජ්ඣං.
9. හොමි - මජ්ඣං.
10. සතසහස්සිතො - මජ්ඣං.
11. අහං - මජ්ඣං.
12. රතනමයං - මජ්ඣං.
13. රතනං - මජ්ඣං.
14. තුරියෙහි - මජ්ඣං.

527. මහාමුනිකුමනි, (මම) සෘණියෙහි ද වගී වෙමි, දිබ්බසොන
ධාතුයෙහි ද වෙනොපරියක්ඛණයෙහි ද වගී වෙමි.

528. පෙරවිසු කදපිළිවෙළ දනිමි, දිවැස පිරිසුසු කරන ලද,
සියලු ආසුට ගෙවී ගියේ යැ, දුන් පුනර්භවයෙක් (-යළි ඉපැත්තෙක්)
නැත.

529. මහර්ෂින් වහන්සේගේ ප්‍රභායෙන් අර්ථ - ධර්ම - නිරුක්ති-
යෙහි ද, එසේ මැ ප්‍රතිභාතයෙහි ද මගේ ඥානය නිර්මල යැ,
පරිශුද්ධ යැ.

530. මහාමුනිකුමනි, තොප සඳහා පෙර බුදුවරයන්ගේ සම්මුඛ-
යෙහි ද පරාමමුඛයෙහි ද මාගේ අධිකාරය (-කුසල් රැස් නිරිම)
බොහෝ යැ.

531. මා විසින් යම කුශල කම්යක් පුරන ලද ද, මාගේ ඒ
කම්ය සිහි කරනු මැනැවි, මහාවිරයන් වහන්ස තොප පිණිස මා
විසින් පින් රැස් කරන ලද යැ.

532. අභව්‍යසංඛන හැරපියා අනාවාරය බැහැර ලත්තක් වූමු.
මහාවිරයන් වහන්ස, තොප පිණිස මාගේ උතුම් ජීවිතය ද පරිත්‍යාග
කළමු.

533. මහාමුනිකුමනි, තොප පිණිස දසකෙළදහසක් (ධනය)
දුන්මු. මා විසින් මාගේ ජීවිතය ද පරිත්‍යාග කරන ලද වෙයි."

534. එකල්හි අභිවිස්මිත වූ සියලු පිරිස මුදුනින් බැඳිලි වැ
"ආයතීවනි, කෙසේ නම් (මෙබඳු) අසම වූ සෘද්ධි පරාක්‍රම
ඇතිවූ දෑ"යි පිළිපිසි.

(උත්පලවණණ පිළිතුරු දෙසි):

535. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි නාගකන්‍යාවක් වූමු. එකලැ
නමින් විමලා නම් වූ මම කන්‍යාවන් අතර සාධුසම්මත වූවා වෙමි.

536. මහොරග නම් වූ මහනාරජ තෙමේ බුදුසසුන්හි පහන්
වූයේ ශ්‍රාවකයන් සහිත වූ මහත් තෙද ඇති පසුමුක්තර මුනිරජුන්
නිමන්ත්‍රණය කෙළේ යි.

537-538. රුවන්මුවා මණ්ඩපයක් ද, රුවන්මුවා පළහක් ද, රුවන්
මුවා උපහොග දෑ ද, රුවන් දිගින් සැරහුණු රුවන්වැලි විසුරුණු
මහ ද පිළියෙළ කෙළේ ය. හේ තුය්‍යයන් වියනු ලබන්නේ පෙර
ගමන් කොට සම්බුදුරජුන් (වැඩම කරවූයේ යි.)

539. පරිසාති වතුති¹ යො සතිතො² ලොකනායකො
මහොරගස්ස භවතෙ නිසිදි පරමාසනෙ.
540. අනතං පානං බාදනියං භොජනියං³ මහාරහං
වරං වරඤ්ඤා පාදයි නාගරාජා මහායසො.⁴
541. භුක්ඤ්ඤාන සමුද්ධො පතං ධොවිය⁵ යොතිසො
අනුමොදනියං⁶ කාසි නාගරඤ්ඤා ඡෙතිඤ්ඤො.⁷
542. සබ්බඤ්ඤා ඵුලලිතං⁸ දිස්වා නාගකඤ්ඤා මහායසා⁹
පසන්නා¹⁰ සන්ධුතො විතං සුනිබ්බඤ්ඤා මානසං.
543. මමඤ්ඤා විතමඤ්ඤාය ජලජ්ඣමනායකො
තස්මිං බණ්ණ මහාවීරො භික්ඛුනිං දස්සයිද්ධියා.
544. ඉදධි අනෙකා දස්සෙසි භික්ඛුනි සා විසාරද
පමොදිතා වෙදජාතා සකාරං ඉදමබ්බවිං.¹⁰
545. අග්ගසාහං ඉමං ඉද්ධිං සුමනාසිතරායපි¹¹
'කථං අහොසි සා වීර ඉද්ධියා සුවිසාරද'?
546. "ඔරසා මුඛතො ජාතා ධිතා මම මහිද්ධිකා
මමානුසාසනිකරා ඉද්ධියා සුවිසාරද."
547. බුද්ධස්ස වචනං සුඤ්ඤා එවං පකෙසහං තද්¹²
"අහමපි තාදිසා හොමි ඉද්ධියා සුවිසාරද."
548. පමොදිතා¹³ හං සුමනා පතඋත්තමමානසා¹³
අනාගතමහි අද්ධානෙ ඊදිසා හොමි නායක.
549. මහිමයමහි පලලබ්භි මණ්ඩපස්මිං පහබ්බරෙ
අනනපානෙන තප්පෙත්වා සසම්මං ලොකනායකං.

1. පරිසාති ව වතුති - මජ්ඣ.
2. පරිසාති වතසෙසාති - PTS.
3. පරිවුතො - මජ්ඣ.
එරිතො - සා.
පරෙතො - PTS.
4. භොජනඤ්ඤා - මජ්ඣ.
5. මහායසං - මජ්ඣ.
6. ධොවිත්වා - මජ්ඣ., PTS.
7. නාගකඤ්ඤා මහිද්ධිකා - මජ්ඣ. - සා., PTS.
8. සබ්බඤ්ඤා ඵුලලිතං - සිඛු.
9. මහායසං - මජ්ඣ.
10. පසන්නං - මජ්ඣ.
11. ඉදමබ්බවිං - මජ්ඣ.
12. සුමනං ඉතරායපි - මජ්ඣ.
13. කුටෙයා එවං අටොචනං - සා.
13. පතෙක උත්තම මානසා - මජ්ඣ.

539. ඒ ලොකනාථයන් වහන්සේ සිවු පිරිස් සහිත වූ සේක් මහොරග නා රජුගේ හවනෙහි උතුම් අස්නෙකු වැඩහුන්සේකැ.

540. මහායසස් ඇති නාරජ ආහාර ද පාන ද කැයුතු දැ ද බිදියයුතු දැ ද මාඇඟි උතුම් උතුම් දැ ද දුන්නේ යැ.

541. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අභරකිස නිමවා පා දෙවා මහත් සාද්ධි ඇති නාරජුගේ කුචණ පමණින් අනුමොදනා කළසේකැ.

542. මහත් යශස් ඇති නාගකන්‍යා නොමෝ විකසිත පියුමක් බඳු සර්වඥයන් දෑක ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි පැහැදුනා, මොනොවට බඳනා ලද සිත් ඇති වූ,

543. එකෙණෙහි පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගේ සිත දෑන සාද්ධියෙන් අගතැන්පත් මෙහෙණක දැක්වූ සේකැ.

544. විශාරද වූ ඒ මෙහෙණ නොයෙක් සාද්ධි දැක්වූ. ප්‍රමුදිත වූ හටගත් ප්‍රීති ඇති මම ශාස්තෘන් වහන්සේට මෙය කිමු:

545. වීරයන් වහන්ස, සතුටුසිත් ඇති මම ඒ මෙහෙණගේ මේ සාද්ධිය දිටිමි. ඔ නොමෝ කිසෙයින් සාද්ධියෙහි සුවිසාරද වූ ද?

546. “මහත්සාද්ධි ඇති මෝ මාගේ අනුසාසනා කරන සාද්ධියෙහි අතිශයින් විශාරද වූ (දෙසුම් අසා සවුබවට පත් හෙයින්) මුවින් උපන් මාගේ ඕරස දුහිතෘ වෙයි.”

547. බුදුරජුන්ගේ වඳන් අසා එවිටැ මම මෙසේ ප්‍රාන්තිනා කළමු: මමද සාද්ධියෙහි සුවිශාරද වැ ඇය බඳු වෙමි.

548. නායකයන් වහන්ස, ප්‍රමුදිත වූ සුමනස් ඇති මම අනාගත යෙහි (සාද්ධි) ප්‍රාප්ත උත්තම මනස් ඇති වැ මැය බඳු වන්නෙමි.

549. ප්‍රහා විහිදෙන මණ්ඩපයෙක්හි මිණිමුවා පළහෙතැ සඛකයා සහිත ලොකනාථයන් වහන්සේ වඩා හිඳුවා ආහාරපානයෙන් සන්තර්පණය කොට -

550. නාගානං පචරං පුජ්ඣං අරුණං නාම උප්පලං
'වණණං මෙ ඊදිසං හොතු' පුජෙසිං ලොකනායකං.
551. තෙන කමමෙන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිති ව
ජහිතා මානුසං දෙහං කාවතිංසං අගච්ඡ'හං.
552. තතො චුතා'හං මනුජේ උපපන්නා සයමභුතො
උප්පලෙහි පටිච්ඡත්තං පිණ්ඩපාතමද්දසහං.
553. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපස්සී නාම නායකො
උප්පජ්ඣි වාරු නයනො සබ්බධමෙඤ්ඤ චක්ඛුමා.
554. සෙට්ඨි ධිතා තද්ද භුක්වා බාරාණසිපුරුත්තමෙ
නිමනෙතත්තාන සමුද්ධං සසඬං ලොකනායකං.
555. මහාදනං දදිත්වාන උප්පලෙහි විනායකං
පුජ්ඣිත්වා චෙතසාව¹ වණණසොහං අපත්ඨිං.
556. ඉමසමිං හද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මබ්‍රාහ්මි මහායසො
කසාපො නාම ගොඤ්ඤන² උප්පජ්ඣි වද්දනං වරො.
557. උප්පයාකො මහෙසිස්ස තද්ද ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුත්තමෙ.
558. තස්සා'සිං දුක්ඛා ධිතා සමණගුත්තසමච්ඡයා
ධමමං සුත්වා ජිනගගස්ස පබ්බජ්ජං සමරොව්ඨිං.
559. අනුජානි න නො තාතො අගාරෙව තද්ද මයං
විසං වස්සසහස්සානි විචරිමෙ අත්තදිතා.
560. කොමාරිබ්‍රහ්මවරියං රාජකඤ්ඤ සුබ්බධිතා
බ්‍රුහ්ප්පයානනිරතා මුදිතා සත්තධිතරො.
561. සමණී සමණගුත්තා ව හික්ඛුනි හික්ඛුද්ධිකා³
ධමමා චෙව සුධම්මා ව සත්තමි සඬකද්ධිකා.³
562. අහං ඛෙමා ව සප්පඤ්ඤ පටාචාරා ව කුණ්ඩලා
කිසාගොතමි ධම්මදින්නා විසාඛා හොති සත්තමි.

1. ව තෙහෙව - සා, PTS.

2. නාමෙන - සිවු.

3. ද්ධිකා - මජ්ඣ, PTS

550. නාගයන්ගේ උතුම් පූජ්‍යයක් වූ අරුණ නම් උපුලෙක් වෙයි. “මාගේ පැහැය මෙසේ වේව” යි (එයින්) ලොකනාථයන් වහන්සේ පිදුමු.

551. මම එකලකම්යෙන් ද වෙනනාප්‍රණ්ඩයෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා කවිකියා දෙවිලොවට ගියමු.

552. එයින් ව්‍යුහ වූ මම මිනිසුන් කෙරෙහි උපන් විසින් පැමිණියා වෙමි. පසේබුදු නමකට මම උපුලින් වැසුණු පිණ්ඩාභාරයක් දුනුමු.

553. මෙයින් එකානුවන කප්පි සොදුරු නුවන් ඇති (ලොව ලොවතුරු) සියලු දහමිනි වක්‍රුර්මත් වූ විපස්සී නම් සර්වඥයන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

554. එකලැ බරණැස් පුරවරයෙහි සිටු දුවක් වැ සඬ්ඝයා සහිත වූ ලොකනාථ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණය කොට-

555. මහදන් දි විනයක වූ මුනිරජුන් උපුලින් පුද සිතින් ම වර්ණශෝභා ප්‍රාප්තා කළමු.

556. මේ හදු කල්පයෙහි මහායඬස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ දෙශකයන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ වූ සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

557. එකලැ මහර්මීන් වහන්සේට උපසායක නරදෙටු වූ කිකි නම් කසිරපෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

558. (මම) ඔහුට සමණගුණා නම්වූ දෙවැනි දූ වූමු. ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි කළමු.

559-560. පිය කෙමේ අප පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු ප්‍රමුදිත වූ අපි දියණිවරු සත්දෙන එකලැ බුද්ධෝපසායනයෙහි නිරත වූවමෝ ගෙහි මැ (හිඳ) අනලස් වැ විසිදහසක් හවුරුදු මුළුල්ලෙහි කුමරි බඬසර සැරුමහ.

561. (උහු නම :) සමණී ය සමණගුණා යැ හිකඛුණි යැ හිකඛුණිදසිකා යැ ධම්මා යැ සුධම්මා යැ, සත්වැනි සඬ්ඝදසිකා යි.

562. (මෙකලැ පිළිවෙලින්) මම යැ සප්‍රාඥ බෙමා යැ පටාචාරා යැ කුණ්ඩලා යැ කිසාගොතම් යැ ධම්මදින්නා යැ (යන අපි වෙමු.) විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

563. තෙහි කලෙහි සුකතෙහි වෙනනාපණ්ඩිති ව
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවනිංසං අගච්ඡං.
564. තතො චුතා මනුසෙසසු උපපන්නා මහාකුලෙ
පිනමධං¹ වරං දුස්සං අදං අරහතො අහං.
565. තතො චුතා² රිච්ඡපුරෙ ජාතා විජකුලෙ අහං
ධිතා කිරිච්චස්සං³ උමොදනති³ මනොහරා.
566. තතො චුතා ජනපදෙ කුලෙ අක්කතරෙ අහං
පසුතා නාතිථිතමහි සාලිං ගොපෙමහං තද.
567. දිස්වා පලෙකසලුද්ධං පඤ්ඤාපාසතාන'හං
දතා පදුමජනානි පඤ්ඤාපුත්තසතානිපි.
568. පඤ්ඤං තෙපි පඤ්ඤං මධුං දතා සයග්ගෙනො
තතො චුතා අරක්ක'හං අජාධිං පදුමොදරෙ.
569. කාසිරක්කෙඤ්ඤ මහෙසී'හං හුතා සකුත්තපුරිතා
අජනිං රාජපුත්තානං අනුතං සතපඤ්ඤකං.
570. යද් නෙ යොබ්බනප්පතො කිලනතා ජලකිලිතං
දිස්වා ඔපක්කපදුමං ආසුං පලෙකනායකා.
571. සාහං තෙහි විනාහුතා සුතවරෙහි සොකිනි
චුතා ඉසිගිලිපසෙස ගාමකමහි අජාධිසං.
572. යද් චුද්ධා සුතමති සුතානං හතතුනොපි ව
යාගුමාදය ගච්ඡනති අට්ඨපච්චිකනායකෙ.
573. හික්ඛාය ගාමං ගච්ඡනොත දිස්වා පුත්තෙ අනුස්සරිං
බිරධාරා විනිග්ගවණ්ණි තද් මෙ පුත්තපෙමසා.
574. තතො තෙසං අදං යාගුං පසන්නා සෙහි පාණ්ණි
තතො චුතා'හං කිදසෙ නන්දනා උපපජ්ජහං.
575. අනුභොතා සුඛං දුක්ඛං සංසරිතා භවාභවෙ
තවත්ථාය මහාවීර පරිවික්කකඤ්ඤ පිවිතං.
576. එවං බහුද්ධං දුක්ඛං සම්පන්නං ව බහුබ්බිධා
පච්ඡිමෙ භවෙ සම්පන්නෙ ජාතා සාවත්ථියං පුරෙ.

1. පිනං මධං - මජ්ඣං.
2. කිරිච්චස්සං - මජ්ඣං.
3. උමොදෙනති - පිටු.

563. එ කුශලකම්හෙතුයෙන් ද, වෙනනාප්‍රණිධි හෙතුයෙන් ද, මම මිනිස්කය හැරපියා තච්ඡිසාවට පැමිණියා වෙමි.

564. එයින් සැවැ මිනිසුන් කෙරෙහි මහාකුලයෙකැ උපන් මම රන්වන් මවසිලිටි උතුම් වස්ත්‍රයක් රහත් නමකට දුන්මි.

565. එයින් ව්‍යුහ වූ මම අරිට්ඨපුරයෙහි බමුණු කුලයෙකැ නිරිටවමස් නමැත්තගුගේ උම්මාදනහි නම් මනහර දුන්නා වැ උපන්මි.

566. මම එ අත්බවින් ව්‍යුහ වූයෙම (එරට එක්) දනව්වකැ ඉතා සමාද්ධිමත් නො වූ එක්තරා කුලෙක්හි උපන්මි. එකල මම හැල් කෙතක් රකිමි.

567-568. මම පසේබුදු කෙනෙකුත් දැක පියුමෙන් වසන ලද පන්සියයක් ලාජා (විලද ඔබට) දී පන්සියයක් පුතුන් ද පැතුමි. ඔහු ද පසේබුදුරදුනට මී දන් දී (එය ම) පැතුහු. මම ඒ දැසින් ව්‍යුහ වූයෙම අරණ්‍යයෙහි පියුම්ගැබෙකැ උපනුමි.

569. මම කසිරට රජුගේ මෙහෙයිය වී සත්කාර - පූජා කරන ලදයෙව් රාජපුත්‍රයන් පන්සියයක් නො අඩු වැ ප්‍රසූත කළමි.

570. යම් කලෙකැ ඔහු යොවුන්බවට පැමිණියාහු ද ජලක්‍රීඩා කරන්නාහු පත් ගිලිහුණු පියුමක් දැක පසේබුදු වූහ.

571. ඒ මම ඒ උතුම් පුතුන්ගෙන් වෙන් වූවා (එහෙයින් ම) ශොක ඇති වූයෙම ඒ අත්බවින් ව්‍යුහ වැ ඉසිගිලි පසැ එක්තරා ගමෙකැ උපන්මි.

572-573. යම් කලෙකැ වැඩිවියපත් වූවා දරුවන් ඇති මම පුතුනට ද සැමියාට ද හුළුකැන් රැගෙන යන්නෙම පසේබුදුරදුන් අට නමක් පිඩු පිණිස ගමට වඩිනු දැක පුතුන් සිහි කළමි ද, එකල මාහට පුත්‍රප්‍රෙමයෙන් ක්ෂීරධාරා නිකුත්වි.

574. ඉක්බිති පහන් වූයෙම ඔබට යියනින් හුළුකැන් දුන්මි. මම එයින් ව්‍යුහ වූයෙම දෙව්ලොව නන්දන උයන්හි උපනුමි.

575. මහාවීරයාණනි, (අනතුරුව) කුදුමහන් බෙවෙහි සරා සුව දුක් අනුභව කොට නොප පිණිස ජීවිත පරිත්‍යාග කළා ද වෙමි.

576. මෙසේ බහුප්‍රකාර වූ දුක්විද බහුප්‍රකාර වූ සම්පත් ද ලැබ පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි සැවැත් නුවර උපන්මි.

577. මහාධනෙ සෙට්ඨිකුලෙ සුඛිනෙ සජ්ජිතෙ තථා
නානාරතනපජ්ජානෙ සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිති.
578. සක්කතා පුඤ්ඤා ආසිං මානිතා'පච්ඤා තථා
රූපසොහග්ගසම්පන්නා කුලෙසු අභිසම්මතා.
579. අනිච්ච පඤ්ඤා වා'සිං රූපහොග සිරිති ව
පඤ්ඤා සෙට්ඨිපුත්තෙහි අනෙකෙහි සතෙහි ව.
580. අගාරං පජ්ඣිකාන පබ්බජිං අනගාරියං
අඛස්මයෙ අසම්පන්නෙ අරහත්තමපාපුඤ්ඤිං.
581. ඉඤ්ඤා අභිනිමිත්තා චතුරස්සරථං අහං
බුද්ධස්ස පාදෙ චන්දිස්සං ලොකනාථස්ස සිරිමනො.
582. සුපුඤ්ඤානං උපගමං භික්ඛුනි එකා තුවං තිට්ඨසි සාලමුලෙ
න ච'නි තෙ දුක්ඛා වණ්ණධාතු බාලෙ න කං
භායසි ධුක්ඛකානං.
583. සතං සහස්සානපි ධුක්ඛකානං ඉධාගතා නාදිසකා භවෙය්සං
ලොමං න ඉඤ්ජාමි න සංඝායාමි න මාර භායාමි
තමෙකිකාපි.
584. එසා අනතරධායාමි කුච්ඡං වා පච්ඤාමි තෙ
පබ්බොනතරිකායමිපි තිට්ඨන්ති. මං න දුක්ඛං.
585. වික්ඛාසමිං වසිගුත්තමි ඉඤ්ඤාද සුභාවිතා
සබ්බබ්බන්ධනමුක්ඛාමි න තං භායාමි ආවුසො.
586. සත්ඤ්ජුපමා කාමා බ්බො'සං අධිකුට්ඨනා
යං කං කාමරති. බුද්ධි අරති'දති සා මම.
587. සබ්බස්ම චිත්තා නන්දි තමොබ්බො පදුළිතො
එවං ජානාති පාපිම නිහතො කම්මසි අනාතක.

577. මහත් වූ ධන සම්පත් ඇති යුක්ත වූ සුසැදුණු දිලියෙන නන්රුවන් ඇති සිටුකුලයෙකු ඉපද සියලු කාමයෙහි සමෘද්ධි වූ (මම).

578. (ලොකයා විසින්) සත්කාර කරන ලද පුදන ලද වූමු. එසේ මැ, බුහුමන් කරන ලද අපවායන කරන ලද වූමු, අග වූ රූපශෝභායෙන් යුක්ත වැ කුලයෙහි අභිසම්මත වූමු.

579. රූප ය හොඟ ය ශ්‍රී යැ යන මේ කරණ කොටගෙන අතිශයින් ප්‍රාර්ථනා කරන ලද ද වූමු, නොයෙක් සිය ගණන් සිටු පුත්‍රයන් විසිනුදු ප්‍රාර්ථනා කරන ලද ද වූමු.

580. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු, අඩ මසක් නො පත් කල්හි රහත්බවට පැමිණියා වෙමි.

581. මම සෘණියෙන් සියුරැස් රියක් නිර්මාණය කොට ලොකනාථ වූ ශ්‍රීමත් වූ බුදුරදුන්ගේ පාසඟුවන වැන්දෙමි.

582. මෙහෙණියනි, තෙපි අග දක්වා පිපුණු මල් ඇති රුකක් කරා එළැඹූ (එ) සල්ලැක්වුල එකලාව සිටිනාව. පැහැයටහනින් තොපට දෙවැන්නක් නො ද ඇති, බාලාව, තෙපි ධූර්තයනට බියපත් නො වවු ද?

583. මෙහි පැමිණි නා බදු වූවෝ වන්නාහු නම, (එබදු) සියදහස් ගණන් ධූර්තයනට ද බියපත් නො වෙමි, ලොමි නො සලමි, නො නැතිගනිමි. මාරය, එකලා වුව ද තට බියපත් නො වෙමි.

584. තෙල මම අතුරුදහන් වෙමි, තාගේ කුසකුළට හෝ පිවිසෙමි, ඇසිපිය අතුරෙහි සිටිනා වූ ද මා තෝ නො දක්නෙහි.

585. සිත වසහ වූ කල්හි සෘණිපාදයෝ මා විසින් මොනොවට වඩන ලදහ, සියලු බන්ධනයෙන් මිදුණා වෙමි. ඇවැත, තට බියපත් නො වෙමි.

586. කාමයෝ අඩයටිහුල් බන්දහ, යකැකියෝ ඔවුන්ගේ ප්‍රහාරයෝ යැ, තෙපි යමක් කාමරති යයි කියවූ ද ඒ මට දැන් අරති යයි.

587. සියලු භවයෙහි නැඳි සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාව නසන ලද, චතුස්සත්‍යප්‍රතිපත්තිය නමස්කැරිය පළන ලද, පාපිමය, මෙසේ දැනගනු, අන්තකය, තෝ මා විසින් නසන ලද.

588. පිනො තමනි ගුණ තුට්ඨා එතදගො යපෙසි ම.
'අග්ගා ඉඤ්චිතන'තනි පරිසාසු විනායකො.

589. පරිවිණේණා මයා සඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකො භාරො භවනෙත්ති සමුග්ගතා.

590. යසස්සඤාය පබ්බජිතා අගාරස්මා'නගාරියං
යො මෙ අඤ්ඤා අනුප්පජ්ජා සබ්බසංයොජනකමයා.

591. විවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං
බණ්ඩන උපනාමෙතනි සහස්සාති සමනතතො.

592-594. කිලෙසා කුමාරිනා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉඤ්ච සුදං උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

උප්පලවණ්ණා ටෙරියාපදනං නවමං.

20. පටාචාරාපදනං.

595. පදමුක්තරො නාම පිනො සබ්බධම්මානපාරගු,
ඉතො සතසහස්සමනි කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.

596. තදහං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතතපජ්ජාතෙ මහාසුබසමපජිතා.

597. උපෙඤා තං මහාවිරං අසෙසාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතප්පසාද'හං උපෙසිං සරණං ජිනං.

598. තතො විනයධාරීනං අග්ගං වණේණසි නායකො
භික්ඛුනිං ලජ්ජිනිං තාදිං කප්පාකප්පවිසාරදං.

599. තද මුදිතවිත්තා'හං තං යානමභිකඩ්ඛිනි
නිමනෙත්තා දසබලං සසඤ්ඤං ලොකනායකං.

600. භොජයිත්වාන සත්තාහං දදිත්වා ච තිව්වරං.¹
නිපච්චි සිරසා පාදෙ ඉදං වචනමබ්බවි.

1. දදිත්වා තිව්වරං - මජ්ඣං.
දදිත්වා පත්තව්වරං - සත්තං.

588. ජිතපක්ඛමාරයන් වහන්සේ ඒ ගුණයෙහි තුටු වුවාහු විනයකයන් වහන්සේ පිරිස් මැද සාඤ්චිත් මෙහෙණන් කෙරෙහි මෝ) අග්‍ර යයි මා එතදග්‍රහයෙහි තැබූ සේක.

589. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන් කරන ලද, ගුරු වූ ස්කන්ධාරය බහා තබන ලද. හවතෘෂ්ණාව සමූලසාතනය කරන ලද.

599. යම් අතීයක් සඳහා ගිහිගෙන් නික්මූ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූම් ද සර්වයංයොජනක්‍ෂය සංඛ්‍යාත ඒ අතීය මා විසින් ලබන ලද වේ.

591. සිවුරු ද පිටුවා ද ගිලන්පස ද සෙනුසුන් ද දහස් ගණන් ඇසිල්ලෙක හාත්පසින් එළවත්.

592-594. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

උත්පලවණ්ණා මෙහෙණ, මේ ගාථා කිවු යැයි.

නවවැනි උප්පලවණ්ණා පෙරි අපදන යි.

20. පටාවාරාපදනය.

595. මෙයින් සුවහස්වන කප්ඵි සියලු ධර්මයන්ගේ පාරයට ගිය ලොකනයක වූ පදුමුකතර නම් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

596. එකල මම ගංසවකී නුවර නොයෙක් රුවනින් දිලෙන සිටුකුලෙකැ උපනෙම් මහත් සුවයෙන් සමර්පිත වූමු.

597. ඒ මහාවීරයන් වහන්සේ වෙතැ ජලඹැ දම් දෙසුම් ඇසුමු එයින් පහන් වූ මම බුදුන් සරණ කොට එළඹුණමු.

598. නායකයන් වහන්සේ ලජ්ජා ඇති තාදි ගුණ ඇති කප්පිය අකප්පිය දෙක්හි විශාරද වූ මෙහෙණක විනයධර මෙහෙණන් අතර අග්‍ර කොට වර්ණනා කළසේකැ.

599. එකල්හි ප්‍රමුද්ධ සිත් ඇති මම උ' කාතුර කැමැති වන්නෙම් සඤ්ඤා සහිත වූ ලොකනයක දශබලධාරීන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට-

600. සත්දිනක් මුළුල්ලෙහි වළඳවා තුන්සිවුරු ද පද (බබ) පා මුල සිරසින් වැඳ වැටි මෙවදන් පැවසුමු:

601. “යා නයා චන්ඤිතා වීර ඉතො අට්ඨමකෙ‘හනි¹
තාදිසා‘හං හවිස්සාමී යදි සිජ්ඣති නායක.”
602. තද අවොච මං සත්ථා “භද්දෙ මා හාසි අස්සස
අනාගතමහි අඤ්ඤානෙ ලච්ඡසෙ තං මනොරථං.
603. සතසහසෙස්ස ඉතො කප්පෙ ඔකකාකකුලසමුහවො
ගොතමො නාම ගොතෙන්න² සත්ථා ලොකෙ හවිස්සති.
604. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතා
පටාචාරානි නාමෙන හෙස්සසි සත්ථාසාවිකා.”
605. තද‘හං මුද්දිතා භුක්ථා යාවජ්චං තතො³ ජිනං.
මෙණ්ඩිතො පරිවරිං සසඬ්ඤං ලොකනායකං.
606. තෙන කම්මෙන සුඤ්ඤානෙ චේතනාපණ්ඩිති ච
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිසං අගච්ඡහං.
607. ඉමස්මිං හද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මඛන්ථු මහායසො
කස්සපො නාම ගොතෙන්න⁴ උප්පජ්ඣ වදනං වරො.
608. උපට්ඨාකො මහෙස්සස්ස තද ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසිපුරුත්තමෙ.
609. තස්සා‘සිං තතියා ධිතා හික්ඛුනි ඉති විස්සුතා
ධම්මං සුක්ථා ජිනගස්ස පබ්බජ්ඣං සමරොවසිං.
610. අනුජානි න තො තාතො අගාරෙව තද මයං
විසං වස්සසහස්සානි විවරිථො අතඤ්ඤා
611. කොමාරිබ්‍රහ්මචරියං රාජකඤ්ඤා සුබ්බෙධිතා
බ්‍රැහ්මපට්ඨාන නිරතා මුද්දිතා සත්ත ධිතරො.
612. සමණී සමණගුත්තා ච හික්ඛුනි හික්ඛුදසිකා
ධම්මා චෙව සුධම්මා ච සත්තමී සඤ්ඤාසිකා.
613. අහං උපපලචණණා ච බෙමා හද්ද ච හික්ඛුනි
කිසාගොතමී ධම්මදින්නා විසාබා ගොති සත්තමී.

1. මුනි -- මජ්ඣං, සරා.

2. නාමෙන -- සිමු.

3. තද -- මජ්ඣං.

4. කාමෙන -- සිමු.

601. “විරයන් වහන්ස, මෙයින් අවචැති දින ඔබ විසින් යම් මෙහෙණක් වර්ණිත වූවා ද, නායකයන් වහන්ස, ඉදින් (මාගේ ප්‍රාක්ෂිතා) සමාද්ධ වේ නම් මම ඇය බඳු වන්නෙමි.”

602. එකල්හි ශාස්තෘන් වහන්සේ මට (මෙසේ) වදාළසේක : “හද්‍රාවතී, නොබව, සන්ත්‍රන්වව, චතුකල්හි ඒ අභය ලබන්නෙහි.

603. මෙයින් සියක්දහස්වන කප්හි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගෝත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

604. ඔබගේ ධර්මයට හිමි වූ ඖරස වූ ධර්මිථ්විත වූ නමින් පටාවාරා යි ප්‍රසිද්ධ වන ශාස්තෘශ්‍රාවිකාටක් වන්නෙහි”

605. එකල්හි මම ප්‍රමුදිත වැ මෙන් සිත් ඇතියෙම සඤ්ජායා සහිත වූ ලොකනායක පිනෝද්‍රයන් වහන්සේට දිව්හිමියෙන් උපස්ථාන කළමු. ඉක්බිති-

606. එ කුශලකම්හෙතෙයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙයෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා මම තවතිසා දෙවිලොවට ගියමු.

607. මම හදුකල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවාංශික මහායශස් ඇති ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

608. එ සමයෙහි මහරමින් වහන්සේට උපස්ථායක වූ නරපති වූ කිකි නම් කසිරපෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

609. එ රජුට හිකචුති යයි ප්‍රසිද්ධ තෙවැනි දු වුමු. පිනෝද්‍රයන්ගේ දහම අසා (මම) පැවිද්ද රිසි වුමු.

610-611. පිය තෙමේ අපගේ පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ. එකල්හි අපි ගිහිගෙහි මැ (වෙසෙමින්) හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල් ලෙහි අතලස් වූවමෝ කුමරි බඹසර සැරුමහ. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපස්ථානයෙහි නිශ්ශෙපයෙන් ඇලුණු ප්‍රමුදිත වූ සප්ත දුතීතෘහු නම්:

612. සමණී යැ, සමණගුත්තා යැ, හිකචුති යැ, හිකචුදසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ සත්වැනි සඤ්ජයසිකා යැ යන අපි වෙමු.

613. (ඔහු මෙකලැ) මම යැ, උප්පලවණ්ණා යැ, බෙමා යැ, හඳා භිකචුති (කුණ්ඩලකෙසා) යැ, කිසාගොතමී යැ, ධම්මදිත්තා යැ යන අපි වෙමු. විශාකා සත්වැනි වෙයි.

614. තෙති කමෙති සුභතෙති වෙනතාපකිධිති ව
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡං.
615. පඤ්ඤමෙ ව භවෙදනි ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහං
සාවතීයං පුරවරෙ ඉද්ධො ථීතෙ මහභිනො.
616. යද ව යොකිනුපෙතා විතක්ඛවසගා අහං
නරං ජානපදං¹ දිසවා තෙන සද්ධිං අගච්ඡං.
617. එකපුත්තපසුත්තා²හං දුතියො කුච්ඡියං මම
තද්³හං මාතෘපිතරො දකඛාමිති⁴ සුනිවුත්තා.
618. න රොවෙසි පඤ්ඤං මයගං තද නමහි පවාසිතෙ
එකිකා නිග්ගතා ගෙහා ගතතුං සාවතීවුත්තමං.
619. නමො මෙ සාට්ඨි ආගන්තවා සමභාවෙසි පථෙ මමං
තද මෙ කමමජා වාතා උප්පන්නා අතිදරුණා.
620. උට්ඨිතො ව මහාමෙසො පසුතිසමයෙ මම
දඛකුසාය තද ගතවා සාට්ඨි සප්පෙන මාරිතො.
621. තද විජානදුසෙකින අනාථා කපණා අහං
කුත්තදිං පුරිතං දිසවා ගච්ඡනති සකුලාලයං.
622. බාලං ආදය අතරිං පරකුලෙ ව එකකං
සායෙකවා බාලකං පුත්තං ඉතරං ණාරණාය⁵හං.
623. නිවත්තා උකකුසො⁶හසි තරුණං විලපනතකං
ඉතරක්ඛෙ වහි සොතො සාහං සොකසමප්පිතා.
624. සාවතීනගරං ගතවා අසෙසාසිං සප්පෙන මතෙ
තද අවොචං සොකට්ඨා මහාසොකසමප්පිතා.
625. “උහො පුත්තා කාලකතා පණ්ණං මයගං පති මනො
මාතා පිතා ව භාතා ව එකවිතකසුමිං ඩයගරෙ.”
626. තද කිසා ව පණ්ණි ව අනාථා දිනමානසා
ඉතො තතො භමනතිහං⁷ අද්දසං නරසාරථීං.

1. ජානපතිං - මජ්ඣං.

2. ධකකාමි - මජ්ඣං, PTS.
දුට්ඨාමි - සඤ්ඤා.

3. නාමොවෙසි පඤ්ඤං - මජ්ඣං, සඤ්ඤා.

4. ගච්ඡනතිහං - සඤ්ඤා.

614. එ කුශලකම් ගෙනයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිති ගෙනයෙන් ද මිනිස්සිරුර හැරපියා තවතිසාවට ගියවු.

615. දැන් පැසුලු බෙවෙහි මම සැවැත් පුරවරයෙහි සමාද්ධි එන් ධනාස්‍ය එහෙයින් ම මහත් ධන ඇති සිටු කුලයෙකු උපන්වු.

616. යම් කෙලකු යොමුන් බැවින් යුතු වූවු ද එකල මම (කාම) විතර්කවශයට ගියා වෙමි, මම දනවුවාසි මිනිසකු දක ඔහු සමග (පලා) ගියවු.

617. මම එක් පුතකු ප්‍රසූත කළවු. මාගේ කුසෙහි දෙවැනි පුත් වෙයි, එකල්හි මම වඩුපියන් දක්නෙමැයි දැඩි නිශ්චය ඇති කළවු.

618. මාගේ සැමියා (එය) රුවි නො කෙළේ යැ. ඔහු බැහැරක ගිය කල්හි උතුම් සැවැත්ව යනු පිණිස එකලා වැ නික්මුණුවු.

619. ඉක්බිති මාගේ සැමියා අවුත් මහ දී මා ගමු වූයේ යැ, එවිට ඉතා දරුණු කම්ප්‍රාතයෝ මට උපන්හ.

620. මාගේ ප්‍රසූති සමයෙහි මහාමෙසය නැගි සිටියේ යැ, එකල්හි ස්වාමීපුරුෂ දූට සඳහා ගොස් සර්පයකු විසින් (බැහැ) මරණ ලද්දේ යි.

621. එකලහි ප්‍රසූත දුඃඛයෙන් අනාථ වූ බැහැ වූ මම සිය නැ නිවසට යන්නෙමි කුඩා නදියක් පිරිනිබෙනු දක -

622-623. බාලයා රූගෙන (ගහ) තරණය කළවු. (ඒ) කුඩා පුතු පරතෙර එකලා කොට හොවා අනෙක් පුතු එතෙර කරවනු පිණිස මම හැරි ආවා වෙමි. (එකල්හි) උකස්සෙක් කුඩා දරුවා වැල පෙන්නහු පැහැර ගෙන ගියේ යැ. අනෙක් පුතු ගහෙහි සැබ පහර හැරගෙන ගියේ යි. ඒ මම ශෝකයෙන් මුසපත් වූවා -

624. සැවැත්නුවරට ගොස් මළ සියනැයන් ගැන ඇසුවු. එවිට ශෝකයෙන් පෙළුණෙමි එහසෙවින් මුසපත් වූයෙමි (මෙසේ) කීවු:

625. “දෙපුන්හු කළුටිය කළහ, මාගේ ස්වාමීපුරුෂ නෙමෙ මහමගු වෙළේ ය. මවන් පියාන් බැයාන් එක් දරසැයෙකු දූවෙන්” යි.

626. එ අවසානයෙහි කෘත වැ පඬුවන් වැ අනාථ වැ බැහැ නෙය් ඇති වැ ඔබ මොබ දිටැ ඇවිදින මම නරසාරථි වූ මුනි රජුන් දුටුවු.

627. තතො අවොව මං සඤ්ඤා “පුත්තො මා සොචි අස්සස අත්තානං තං¹ ගවෙසස්ස කිං නිරුත්ථං විහංගෙසි.
628. න සත්ති පුත්තා තාණාය න පිතා නපි බන්ධවා අත්තකෙතාධිපත්තස්ස නත්ති කුරුසු තාණතා.”
629. නං පුත්තා මුනිනො වාකාං පඨමං ඵලමජ්ඣිමං පබ්බජිත්තා න විරං අරහත්තමපාපුත්තිං.
630. ඉද්ධිසු ව වසි හොමි දිබ්බාය සොතධාතුයා පරචිත්තානි ජානාමි සත්ථිසාසනකාරිකා.
631. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං බෙහෙසවා ආසවෙ සත්ථිසං විසුද්ධාමහි සුනිමමලා.
632. තතො‘හං විනයං සබ්බං සන්තියාමෙ සබ්බදස්සිනො උග්ගණ්ඨි සබ්බවිජාරං ව්‍යාහරිං ව යථාතථං.
633. ජීනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො ඵතදග්ගෙ යපෙසි මං “අග්ගා විනයධාරිතං පටාචාරාව ඵකිකා.”
634. පරිච්ඡේදණං මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං ඕභිතො ගරුකො භාරො භවනෙත්ති සමුග්ගා.
635. යස්සඤ්ඤාය පබ්බජිතා අගාරස්මා‘නගාරියං සො මෙ අත්තො අනුපුත්තො සබ්බසංයොජනකියො.
- 636-638. කිලෙසා කුමාරිකා මග්ගා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං පුදං පටාචාරා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො අභාසිත්තානි.

පටාචාරාචේරියාපදනං දසමං.

627. ඉක්බිති ශාස්තෘන් වහන්සේ මට (වෙසේ) වදාළසේක:
“දියණියනි, ශොක නො කර, සැනසෙව, තෝ තමා ගැන සොය,
කුමක් හෙයින් නිරන්තරයෙන් පෙළෙන්නෙහි ද?

628. මරණ විසින් මඬනා ලද සත්ත්වයාට ආරක්ෂා පිණිස
පුත්තු නො වන්නාහ, පියා ආරක්ෂා පිණිස නො වන්නේ යැ,
(සෙසු) නැයෝ ද ආරක්ෂා පිණිස නො වන්නාහු යැ, නැයන්
කෙරෙහි පිහිටෙක් නැත්තේ යි.”

629. මුනිඳුන්ගේ ඒ දෙශනාව අසා පළමු වැනි ඵලය
අවබෝධ කළමු. පැවිදි වැ නොබෝ කලකින් රහත්බවට පැමිණියමු.

630. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුසයුත් කරන මම සාද්ධියෙහි ද
දික්ඛසොතධාතූයෙහි ද වශී වෙමි, පරසින් දනිමි.

631. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දන්මි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද යැ.
සියලු ආප්තවයන් ඤාය කොට මොනොවට කෙලෙස් මල රහිත වැ
විශුද්ධ වූවා වෙමි.

632. ඉක්බිති මම සියල්ල දක්නා බුදුරදුන් වෙතැ සියලු
විනය උගතුමු. ඇති යැවියෙන් සියල්ල විස්තර කොට දෙයනා ද
කළමු.

633. එ ගුණයෙහි සතුටු වූ විනෝදයන් වහන්සේ එක මැ
පටාචාරාව විනයධර මෙහෙණන් අතර අග්‍ර යයි මා එතද්‍රයෙහි
තබා වදාළසේකැ.

634. මා විසින් ශාස්තෘහු ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන්
කරන ලද යැ. ගුරු වූ කෙලෙස්බර බහා තබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව
තසන ලදී.

635. යම අස්සියක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි
වූවා නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤාය වීම වූ ඒ අස්සිය මා විසින්
අනුප්‍රාප්ත යැ.

636-638. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ ... බුදුසසුන්
කරන ලදී.

මමසෙයින් පටාචාරා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ.

දසවැනි පටාචාරා සාවිරාපදන යි.

21. කුණ්ඩලකෙසාපදනං.

639. පද්මුතතරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහස්සම්භි කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.
640. තදහං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතනපජ්ජාතෙ මහාසුඛසම්පන්නෙ.
641. උපෙක්ඛා තං මහාවීරං අසොසාසිං ධම්මදෙසනං
තතො ජාතස්සාද්භං උපෙසිං යරණං ජිනං.
642. තද මහාකාරුණිකො පද්මුතතරනාමකො
බ්‍රහ්මභික්ඛුකුණ්ඩලකෙසෙ යපෙසි භික්ඛුතිං සුභං.
643. තං සුඤ්ඤා මුදිතා හුඤ්ඤා දනං දඤ්ඤා මහෙසිනො
නිපජ්ජ සිරසා පාදෙ තං යානං අභිපත්තිං.
644. අනුමොදි මහාවීරො හද්දෙ යං තෙ'භිපත්තිතං
සම්පන්නස්සති තං සබ්බං සුබ්බිනි භොගි නිබ්බුතා.
645. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ඔක්කකාකකුලසම්භවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන¹ සඤ්ඤා ලොකෙ භවිස්සති
646. තස්ස ධම්මේසු දයාද සිරසා ධම්මනිමිතො
හද්ද කුණ්ඩකෙසාති හෙස්සසි සඤ්ඤාසාවිකා.
647. තෙන කම්මෙන සුකතෙන වෙතනාපණ්ඩිති ව
ජ්ඣිඤ්ඤා මානුසං දෙහං තාවතීංසං අගච්ඡහං.
648. තතො චුතා යාමම්ගා තතො'හං කුසිතං ගතා
තතො ව නිමොණරතිං වසවකතිපුරං තතො.
649. යඤ්ඤා යඤ්ඤාපජ්ජාමි තස්ස කම්මස්ස වාහසා
තඤ්ඤා තඤ්ඤා රාජ්ජනං මහෙසිතෙකාරධිං.

21. කුණ්ඩලකෙසාපදනය

639. මෙයින් සියක්දහස්වන කප්පි ලොවට නායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පාරයට පැමිණි පසුමුකර නම් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ (ලොව) පහළ වූ සේකැ.

640. එකල්හි මම හංසවති නුවර නොයෙක් රුවනින් දිලියෙන මහත්සුබයෙන් සමර්පිත වූ සිවුකුලයෙකැ උපන්මු.

641. ඒ මහාවීර වූ බුදුරදුන් වෙතැ එළැඹැ (ඔබ) දමදෙසුන් ඇසුමු. එයින් උපන් පැහැදිමි ඇති මම ජිනෙන්ද්‍රයන් සරණ කොට ගියමු.

642. එකල මහාකාරුණික වූ පසුමුකර නම් සර්වභයන් වහන්සේ සුභ නම් මෙහෙණ බිජ්ජාභික්ඛූ (ධර්මය වහා අවබෝධ කළ) මෙහෙණනන් අතර අගතන්හි තබා වදළසේකැ.

643. එ අසා ප්‍රමුදිත වැ මහර්මිබුදුරදුනට දන් දී පාමුල මස්තකයෙන් නමස්කාර කොට එ තනතුර ප්‍රාප්තා කළමු.

644. “හද්‍රාවනි, තොප විසින් යමක් පතනලද නම් ඒ සියල්ල සමාද්ධ වන්නේ යැ, සැප ඇති වවු, නිවුණා වවු” යි මහා වීරයන් වහන්සේ අනුමොදනා කළසේකැ.

645. මෙකපින් සුවහස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගෞතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලෝකයෙහි පහළ වන්නාහ.

646. ඔබ දහමිහි දයාද (හිමි) වූ (දහම පසක් කොට රහත් වූ හෙයින්) ධර්මනිර්මිත වූ (එහෙයින් මැ) ඕරස (දුහිතා) වූ ‘හද්‍ර කුණ්ඩලකෙසා’ යි බුද්ධග්‍රාපිකාවක් වන්නෙහි.

647. ඒ කුශලකම්හෙතෙයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙයෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා (උපන් විසින්) තවතිසාවට ගියමු.

648. එතැනින් ව්‍යුත වූවා යාම දෙවලොවට ගියමු. මම එයින් කුසිකයට ද, එයින් නිමමාණරතියට ද, එයින් වසවත්තපුරයට ද ගියා වෙමි.

649. ඒ කුශලකම්යාගේ ශක්තියෙන් යම් යම් තෙනෙකැ (උපන් විසින්) යෙම් ද ඒ ඒ තෙනැ දෙවරජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු.

650. තතො චුතා මනුසෙසස්ස රාජුනං වසවත්තං.
මණ්ඩලිනඤ්ඤි රාජුනං මහෙසිත්තමකාරමිං.
651. සමසත්තිං අනුභොකාන දෙවෙස්ස මානුසෙස්ස ච
සබ්බස්ස සුඛිතා හුචා නෙකකපෙසස්ස සංසරිං.
652. ඉමසමිං හද්දකෙ කපෙස ඉත්ථබ්බු මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙතන¹ උපප්පජ්ඣ වදනං වරො.
653. උපට්ඨාකො මහෙසිස්ස නද ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසි පුරුතෙමෙ.
654. තස්ස ධිතා වතුඤ්ඤා² සිං භික්ඛුදසිති විස්සුතා
ධම්මං සුචා ජිනග්ගස්ස පබ්බජ්ජං සමරොවමිං.
655. අනුජාති න නො තාතො අගාරෙව නද මයං
විසං වස්සසහස්සාති විවරිමං අතඤ්ඤා.
656. කොමාරිබ්‍රහ්මවරියං රාජකඤ්ඤා සුබෙධිතා
බුද්ධිපට්ඨාන නිරතා මුදිතා සත්තධිතරො.
657. සමඤ්ඤි සමඤ්ඤතතා ච භික්ඛුනි භික්ඛුදසිකා
ධම්මා වෙච්ච සුධම්මා ච සත්තමි සබ්බදසිකා.
658. බෙමා උපපලවණ්ණා ච පටාවාරා අහං තථා
කිසාගොතමි ධම්මදිනතා විසාබා හොති සත්තමි.
659. තෙහි කච්චෙහි සුකතෙහි චෙතනාපණ්ඩිති ච
ජහිචා මානුසං දෙහං තාවකිංසං අගච්ඡහං.
660. පච්ඡිමෙ ච හවෙදති ගිරිබ්බජ්ජරුත්තමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ථීතෙ යද්හං යොබ්බනෙ ධිතා.
661. වොරං වධ්ඤ්ඤා නියන්තං දිස්වා රක්ඛා තභිං අහං
පිතා මෙ තං සහසෙසන මොවසිඤ්ඤා වධා තතො.
662. අදසි තස්ස මං තාතො විදිඤ්ඤා මනං මම
තස්සාහමාසිං විස්සඤ්ඤා³ අනිච දසිතා භිතා.
663. සො මෙ භූසනලොහෙන බලිතජ්ඣාසයො⁴ දිසො
වොරසපාතං නෙඤ්ඤාන පබ්බතං චෙතයි වධං.

1. නාමෙත - ධිචු.

2. විසසට්ඨා - මජ්ඣං.

3. බලිමජ්ඣාසයො - මජ්ඣං.

බලිං පට්ඨාතරං - සත්තං.

මාලපඤ්ඤා - PTS.

650. එයින් සැවැ මිනිසුන් කෙරෙහි සක්චිතිරජුනට ද, මාණ්ඩලික රජුනට ද මෙහෙසිබව කරවුමු.

651. දෙවියන් කෙරෙහි ද මිනිසුන් කෙරෙහි ද සැපත් වළඳා සැමතන්හි සුබ්‍රිත වැ නොයෙක් කල්පයන්හි සැරූමු.

652. මේ හද කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහායශස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

653. එකල්හි මහර්ෂි මුනිරජුනට උපසායක නරපති වූ කිකි නම් කාසිරාජයෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

654. එ රජුහට භික්ෂුදසි සි ප්‍රසිද්ධ වූ සිවුවැනි දුතියා වූමු. ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා පැවිද්ද රිසි කළමු.

655-656. පිය තෙමේ අප නො අනුදත්තේ යැ, එවිට අපි හවුරුදු විසිදහස්ක් මුළුල්ලෙහි අනලස් වැ කුමරිබඹසර සැරූමු. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපසායනයෙහි නිරත ප්‍රමුදිත සප්තදුතියාහු නම්:

657. සමණි යැ, සමණගුත්තා යැ, භික්ෂුනි යැ, භික්ෂුනිදසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සඤ්ජයිකා යැ යන මොහු වූහ.

658. (හු මෙකලැ) බෙම්මා යැ, උසුලවණණා යැ, පටාවාරා යැ, එසේ ම මම යැ, කිසාගොතමී යැ, ධම්මදින්නා යැ යන අපි වෙමු. විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

659. මම එ කුශලකම්යෙන් ද වෛනාප්‍රණ්ඩියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තවතිසාවට ගියමු.

660. දැන් පැසුළු බෙවෙහි සමාද්ධිමත් සිටුකුලයෙකැ උපන් මම යම් කලෙකැ තුරුණු වියෙහි සිටියා වමු ද, (එකලැ)

661-662. වධ (මරනු) පිණිස ගෙනයනු ලබන සොරකු දැක මම ඔහු කෙරෙහි ඇලුණුමු. මාගේ පිය තෙමේ දහසකින් ඔහු ඒ වධයෙන් මුදු මාගේ සිත දැන මා ඔහුට (සරණ කොට) දුන්නේ යැ. මම ඔහුට නිසැක වූමු, අතිශයින් ප්‍රිය වූමු. භිත වූමු.

663. කිළිටි අදහස් ඇති ඒ සොරා මාගේ අබරණවලට ලොබින් වොරප්‍රපාත (සොරුන් හෙළා මරන) පර්වතයට ගෙන ගොස් (මා) මරන්නට සිතුවේ යැ.

664. තද්'හං පණ්ණිකානං හතතුකං සුකතස්සල්ලි
රක්ඛතති අනතනො පාණං ඉදං වචනමබ්බවිං.
665. "ඉදං සුවණ්ණං කෙයුරං මුත්තා වෙච්චියා ඛනු
සබ්බං හරස්සු හද්දෙනා මඤ්ඤ දසිති සාවයා."
666. ඔරොපයස්සු කල්යාණි මා බාළහං පරිදෙවයි
න වා'හං අභිජානාමි අහගාධා ධනමාහතං."
667. යතො සරාමි අනතානං යතො පහතාසමි විඤ්ඤතං
න වා'හං අභිජානාමි අඤ්ඤං පියතරං තයා.
668. එහි තං උපගුහිස්සං කසසඤ්ඤා¹ තං පදනම්ණං
න වදනි පුතො අකී² මම කුඤ්ඤා සබ්බමො.
669. න හි³ සබ්බෙසු ධානෙසු පුරිසො ගොති පණ්ණිකො
ඉකීපි පණ්ණිකා ගොති තස් තස් විවකඛණා.
670. න හි³ සබ්බෙසු ධානෙසු පුරිසො ගොති පණ්ණිකො
ඉකීපි පණ්ණිකා ගොති ලහුං අත්ථිවිජාතකා.⁴
671. ලහුඤ්ඤා වත බිසුඤ්ඤා නිකිට්ඨො⁵ සමචෙතයි.
මිගමුණ්ණො⁶ යථා එවං⁷ තද්'හං සතතුකං වයි.
672. යො ව උප්පතිතං අත්ථං න බිසුමනුබුද්ධති
යො හඤ්ඤතෙ මඤ්ඤති වොරොව ගිරිගඤ්ඤරො.
673. යො ව උප්පතිතං අත්ථං බිසුමෙව නිබ්බාධති
මුච්චිතෙ සතතුසබ්බොධා තද්'හං සතතුකා යථා.
674. තද් තං පානයිකානං ගිරිදුග්ගමිකි සතතුකං
සතතිකං සෙතව්ජානං උපෙකා පබ්බටිං අහං.
675. සණ්ඨාසෙන ව කෙසෙ මෙ ලුඤ්ඤාධා සබ්බෙසො තද්
පබ්බාජෙකා සසමයං ආවිකම්පු නිරතතරං.

1. කසාන - සිමු, මජ්ඣං.

2. තං වදනි පුත නකී - සාය.

3. යො - මනො.

4. මුහුත්තමපි විතතයෙ - මනො.

5. නිකට්ඨ - සි, PTS.

6. නෙකකෙ - සිමු.

7. මිගං උණ්ණං - මජ්ඣං.

8. විතතපුණ්ණායතානෙව - සාය.

මිගං පුණ්ණාය තෙනෙව - PTS.

664. එවිට මම සැමියා ප්‍රණාම කොට මොනොවට බැ-
දිලි වැ සියදිවි රක්තෙමි මෙවදන් කිමු.

665. “ස්වාමීනි, මේ අඟුපළඳනා ද, බොහෝ මුතු හා
වෙරළමිණි ද යන සියල්ල ගනු මැනැවැ, මාද දෑස්සකැයි අස්වනු
මැනැවි” යි.

(එවිට සොරා)

666. “හද්‍රාව, (අබරණ) මුදනු, දැඩි වැ නො වැළපෙනු,
නො නසා ධන පැහැර ගැනීමක් මම නො ද දන්මි.”

(හද්‍රාව)

667. “යම් කලෙක පටන් නමා සරණුයෙමි ද යම් කලෙක
පටන් දන්තාබවට පැමිණියා වෙමි ද, නොපට වඩා අන් ප්‍රිය-
තරයෙක් මම නො ද දනිමි.

668. එව, නොප වැළඳගත්තෙමි, නොප ප්‍රදක්මිණා කරන්නෙමි,
මාගේ ත් නොපගේ ත් සබ්බමයෙක් දන් යලි නො ද ඇත්තේ යි.”
(මෙසේ කියා සොරා ප්‍රපාතයට පෙරළා හැරියා යැ.)

(මෙය දක දෙවියෙක් මෙසේ කියයි:)

669. “සියලු තන්හි පුරුෂ තෙමේ පණ්ඩිත නො වේ මැ යි,
ස්ත්‍රී ද පණ්ඩිත වෙයි, ඒ ඒ කරුණෙහි විවක්ෂණ ද වේ.

670. සියලු තන්හි පුරුෂ තෙමේ පණ්ඩිත නො වේ මැ යි,
ස්ත්‍රී ද පණ්ඩිත වෙයි, වහා අරුත් සිතන්නී ද වේ.”

671. එකාන්තයෙන් නිකාෂ්ඨයා කෙරෙහි මැනැවින් සිතීම.
මෘගරොමයෙකින් යම්සේ ද, එසෙයින් එකල්හි මම සතුරා නැසීමි.

672. යමෙක් උපන් කරුණ වහා වටහා නො ගනී ද, හේ
ගිරිගුහායෙහි නැසුණු අනුවණ සොරු මෙන් නැසෙයි.

673. යමෙකුත් උපන් කරුණ වහා වටහාගනී ද, හේ
යම්සේ එදවසැ මම සතුරාගෙන් මිදිණුමු ද, එසේ සතුරු උවදුරින්
මිදෙයි.

674. එදවසැ මම ඒ සතුරා ගිරිදුර්ගයෙහි හෙළා කේතාම-
බරයන් (සුදුවත් හඳුනා නිවටුන්) වෙත එළැඹැ පැවිදි වූමි.

675. එකල්හි (ඔහු) හඬුවකින් මාගේ කෙහෙ සඵප්‍රකාරයෙන්
උදුරා පැවිදි කොට නිරතුරු ස්වසමය කිහු.

676. තතො තං උග්ගහෙතො නිසිදිතො එකිකා
සමයං තං විවිනොසිං සුවානො මාත්‍රසං කරං.
677. ජිනතං ගඤ්ඤ සමීපෙ මෙ පාතයිතො අපසංඝි
දිසවා නිවිත්තමලහිං හත්ථං තං පුළවාතුලං.
678. තතො වුට්ඨාය සංවිග්ගා අපුච්ඡං සහධම්මකෙ
තෙ අවොවුං: 'විජානනති තමත්ථං' සකාභිකාවො.'
679. සාහං තමත්ථං පුච්ඡස්සං උපෙතො බුද්ධසාවකෙ
තෙ මමාදය ගච්ඡංසු බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්ඤ්ඤං.
680. සො මෙ ධම්මමඥෙසෙසි 'බන්ධායතනධාතුයො
අසුභානිච්චා දුක්ඛානි² අනත්තා'ති ව නායකො.
681. තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤා'හං ධම්මවක්ඛං විසොධයි.
තතො විඤ්ඤානසද්ධම්මො පබ්බජ්ජං උපසම්පදං.
682. ආයාචිං සො³ තද ආහ 'එහි හද්දෙ'ති නායකො
තද්'හං උපසම්පන්නො පරිත්තං⁴ තොයමද්දසං.
683. පාදපක්ඛාලනෙනා'හං ඤාතො සඋදයං වයං⁵
තථා සබ්බෙපි සබ්බාරා ඉති සංවිනාසිං' තද
684. තතො විත්තං විමුච්චි මෙ අනුපාදය සබ්බසො
බිප්පාභිඤ්ඤානමග්ගං මං තද පඤ්ඤපයි⁶ ජිනො.
685. ඉද්ධිසු ව වසී හොමි දිබ්බාය සොතධාතුයා
පරවිත්තානි ජානාමි සන්ත්ථාසාසනකාරිකා.
686. පුට්ඨකනිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛවිසොධිතං
ධෙපෙතො ආසවෙ සබ්බං විසුද්ධා'සිං සුනිම්මලා.
687. පරිවිණෝගො මයා සත්ථා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔහිතො ගරුකෝ හාරො හවනෙත්ති සමුහතා.

1. තං අත්ථං - මජ්ඣං.
2. අසුභානිච්චදුක්ඛානි - මජ්ඣං.
3. ධම්මවක්ඛ - මජ්ඣං.
4. ආය. වීජනා - මජ්ඣං.
5. ගව්‍යනති - සි.
6. සඋදයබ්බයං - මජ්ඣං.
7. සබ්බාරො ඊදිසං විනාසිං - මජ්ඣං.
8. තද ව යපයි - සි.

676-677. ඔවුන්ගෙන් එය ඉහෙන එකලා වැ හිඳ ඒ සමය විමසාලුමු. (එවිට) සුතබයෙක් සුන් මිනිස් අතක් බැහැගෙන අවුත් මා වෙතැ හෙළා ඉවත් වැ ගියේ යැ. පණුවන් පිරුණු ඒ අත දක අසුබනිමිති ලියුමු.

678. එතැනින් නැගැ සංවිග්න වැ සහබැටියන් පුළුවන්මු. උහු 'එහි අරුත ශාක්‍යහිඤ්ඤ දැනිතැ' යි කිහු.

679. 'බුද්ධග්‍රාවකයන් වෙතැ එළැඹා එහි අරුත පුළුවස්නෙමි'යි ඒ මම (ඔවුනට කිමු.) ඔහු මා කැඳවාගෙන බුද්ධග්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ වෙතැ ගියාහු යැ.

680. ඒ නායකයන් වහන්සේ 'ස්කන්ධ - ආයතන - ධාතුහු අග්‍රහහ, අනිත්‍යහ, දුඃඛයි ද අනාත්මහ' යි ද දහම් දෙසූ සේකැ.

681-682. ඔබගේ දහම් අසා මම ධර්මසූත්‍ර (සොනාපතති මග්ගඤ්ඤය) පිරිසිදු කළමු. ඉක්බිති දත් සදහම් ඇතියෙම පැවිද්ද හා උපසම්පදාව යාවිඤ්ඤ කළමු. එකල්හි ඒ නායකයන් වහන්සේ 'හද්‍රාවනි, එව' යි වදාළසේකැ. එවිට උපසම්පන්න වූ මම මද ජලයක් දුටුමු.

683. එකල්හි මම පා දෙවීමෙන් (ඒ ජලය) උදයව්‍යය (ඇති වීම හා නැතිවීම) සහිත යයි දැන සියලු සංස්කාරයෝ ද එසෙයින් මැ ඇති වැ නැති වන්නාහු යි මෙසේ සිතමු.

684. එයින් මාගේ සිත උපාදාන විසින් ග්‍රහණය නො කොට සැමඅයුරින් (කෙලෙසුන්ගෙන්) සිත ලීදුනේ යැ. එකල්හි ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ බිප්පාහිඤ්ඤ (වහා දහම් අවබෝධ කළ) මෙහෙණන් අතර මා අගු කොට පැනවූ සේකැ.

685. බුදුරදුන්ගේ අනුසස්සන් කරන මම සාද්ධිත්ති ද දික්ක-සොතධාතුයෙහි ද වගි වෙමි, පරසින් දැනිමි.

686. පෙර වීසූ කදපිළිවෙළ දැනිමි, දිවැස පිරිසිදු කරන ලද යැ, සියලු ආසුව ඤය කොට මොනොවට කෙලෙස්මල රහිත වැ විශුද්ධ වූමු.

687. මා විසින් ශාස්තෘහු ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසස්සන් කරන ලද යැ, ගුරු වූ කෙලෙස්බර බහා තබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව නසන ලදී

688. යසස්ස'කාය පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං
සො මෙ අකො අනුපුතො සබ්බසංයොජනකකියො.
689. අකුට්ඨෙතිරුතතිසු පටිභාණෙ තපෙව ව
ඤාණං මෙ විපුලං සුඤ්ඤං බුද්ධසෙට්ඨස්ස සාසනෙ.¹
690. කිලෙසා කාමිනා මඤ්ඤාං හවා සබ්බෙ සමුහතා
නාගිව බන්ධනං ඡෙදා විහරාමි අනාසවා.
691. සවාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තකිකේ
තිස්සො විජ්ජා අනුපුතො කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
692. පටිසම්භිද්ද වතස්සො වා විමොක්ඛාපි ව අට්ඨිමෙ
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉකං සුදං හදා කුණ්ඩලකෙසා භික්ඛුනි ඉමා
ගාථායො අභාසිකාති.

කුණ්ඩලකෙසාපෙට්ඨාපද්‍යනං පඨමං.

22. කිසාගොතමී අපද්‍යනං.

693. පදුමුත්තරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සත්තසංසම්භි කප්පෙ උපපජ්ජි නායකො.
694. තද්'හං හංසවතියං ජාතා අඤ්ඤතරෙ කුලෙ
උපෙකා තං නරවරං සරණං සමුපාගමිං.
695. ධම්මඤ්ඤා තස්ස අස්සොසිං චතුසව්වුපසංභිතං
මධුරං පරමස්සාදං චට්ටසනනි² සුඛාවහං.
696. තද වා භික්ඛුනිං විරො ලුබ්භිවරධාරිනිං
ධිපෙනොනා එතඤ්ඤාමි වණ්ණසි පුරිසුත්තමො.
697. ජනෙකානප්පකං පිනිං සුකා භික්ඛුණියා ගුණං
කාරං කතානා බුද්ධස්ස යථාසන්නි යථාබලං.
698. නිප්පව මුනිවිරං තං තං යානමභිපකුසිං
තාදනුමොදි සබ්බද්ධො යානලාභාය නායකො.

1. වාහසා - PTS.

2. මම බුද්ධස්ස සාසනෙ - මජ්ඣං.

3. වතස්සො - මජ්ඣං.

4. විතතසනනි - ස්වා.

5. කදවි - PTS.

688. යම් අකීයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික් මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වුවා නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ක්‍ෂය වීම වූ ඒ අකීය මා විසින් අනුප්‍රාප්ත යැ.

689. අකී - ධර්ම - නිරුක්තියෙහි ද ප්‍රතිභාණයෙහි ද එසේ මැ බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ අනුශාසනයෙහි ද මාගේ ඥානය පැතිර පවත්නේ යැ, විගුඛ වැ සිටුවනේ සි.

690. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලද්දහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ. බැඳුම් සිදු සරන ඇත් රැජිනක සෙයින් ආසුර රහිත වුවා වාස කරමි.

691. බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙතැ එකාන්තයෙන් මට ස්වාගත-යෙක් (යහපතෙක්) වියැ. ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්ත යැ. බුදුසසුන් කරන ලදි.

692. මේ සිවුපිළියැඟියා ද අමටවිමොක්‍ෂ ද මට අභිඤ්ඤ ද සාක්‍ෂාත් කරන ලද යැ, බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් හදු කුණ්ඩලකෙසා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ.

පළමුවැනි කුණ්ඩලකෙසා ස්ථවිරාපදන සි.

කිසාගොතමී අපදනය

693. (තුන්ලොවට) නායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට පැමිණි පසුබිතර නම් ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

694. එකල්හි මට භංසවතී නුවර එක්තරා කුලයෙකැ උපන්-තෙම් ඒ නරොත්තමයන් වහන්සේ කරා එළැඹැ (ඔවුන්) සරණ කොට ගියමු.

695. ඔබගේ චතුර්‍යාත්‍රයෙන් යුක්ත වූ මධුර වූ පරමාස්වාද-ජනක වූ වාතන (දුඛොපසම සබ්බාත) ශාන්ති සුඛය එළවන ධර්මය ද ඇසූමු.

696. එකල්හි වීර වූ පුරුෂොත්තමන් වහන්සේ එතදග්‍රයෙහි තබමින් රුක්‍ෂවීරවර ධරන මෙහෙණක වර්ණනා කළ සේකැ.

697. මෙහෙණගේ ගුණ අසා අපමණ ප්‍රීතිය උපදවා ශක්ති පමණින් බල පමණින් බුදුරජාණන් වහන්සේට සත්කාර කොට -

698. ඒ මුනිවරයන් වහන්සේ ප්‍රණාම කොට ඒ තනතුර ප්‍රාප්ති කළමු. එකල්හි නායක වූ සම්බුද්ධයන් වහන්සේ අනු-මොදනා කළ සේකැ.

699. සතසහසෙස ඉතො කපෙස ඕකකාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙතන සඤා ලොකෙ හවිසසති.
700. “තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතො
ගොතමී නාම නාමෙන¹ හෙසසසි සඤ්ඤා භාවිකා.”
701. නං සුඤ්ඤා මුදිතා භුඤ්ඤා යාවජ්චං තද ජිනං
මෙතෙවිනා පරිවරිං පච්චයෙහි විනායකං.
702. තෙන කම්මෙන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිති ව
ජහිඤ්ඤා මානුසං දෙහං කාවතිංසං අභවජහං.
703. ඉමසම් හද්දකෙ කපෙස ඉහමිබ්බා මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙතන උපපජ්ච වදනං වරො.
704. උපට්ඨාකො මහෙසිස්ස තද ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම බාරාණසි පුරුතෙමෙ.
705. පඤ්ඤාමි තස්ස ධිතා‘සි ධම්මා නාමෙන විඤ්ඤා
ධම්මං සුඤ්ඤා ජිනගහස්ස පබ්බජං සමරොවසිං.
706. අනුජාති න නො තානො අභාරෙව තද මයං
විසං වස්සසහස්සාති විචරිමහ අතඤ්ඤා.
707. කොමාරිබ්බහවරියං රාජකඤ්ඤා සුඛධිතා
බුද්ධිපට්ඨානානිරතා මුදිතා සතතධිතරො.
708. සමණී සමණගුත්තා ව භික්ඛුනී භික්ඛුදසිකා
ධම්මා චෙව සුධම්මා ව සතමි සඤ්ඤාසිකා.
709. ධම්මා උපපලවණ්ණා ව පටාචාරා ව කුණ්ඩලා
අහං චෙව ධම්මදින්නා විසාඛා හොති සතමි.
710. තෙහි කම්මෙහි සුකතෙහි චෙතනාපණ්ඩිති ව
ජහිඤ්ඤා මානුසං දෙහං කාවතිංසමභවජහං.
711. පච්ඤ්ඤාමෙ ව භවෙදනි ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහං
දුග්ගතෙ අධිතො නට්ඨං² ගතා ව සධනං කුලං.
712. පතිං යපෙඤ්ඤා සෙසා දිසනති³ අධනා ඉති
යද ව සසුනා⁴ ආසිං සබ්බකං දසිතා තද.

1. කිසාගොතමී නාමෙන - මජ්ඣං.

2. නිවෙ - සායා.

නිදෙධ - PTS.

3. දෙසසනති - මජ්ඣං.

4. පසුතා - මජ්ඣං.

699. මෙකපින් සියදහස්වන කප්ති ඕකකාක කුලය උපත් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොව පහළ වන්නාහ.

700. “තෝ ඔබ දහමිති දයාද වූ ඕරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් ගොතමී නම් වූ ශාස්තෘවිකාවක් වන්නෙහි.”

701. එ අසා මාදු වැ විනායක වූ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ දිවිහිමී කොට සිටුපසයෙන් උවටැත් කළමු.

702. එ කුශලකර්මයෙන් ද වෙතනාප්‍රණිධි හෙතෙයෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවතිසාවට ගියමු.

703. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රහ්මඛන්ධු වූ මහායගස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ සර්වඥයන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

704. එ සමයෙහි මහර්මී බුදුරජාණන් වහන්සේට උපසංඛායක වූ නරෙශ්වර කිකි නම් කසිරපෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

705. ඒ රජුට ධම්මා යන නමින් විශ්‍රාත වූ පස්වැනි දුතිතා වූමු. ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්මය අසා ප්‍රවුජ්‍යාව කැමැති වූමු.

706-707. පියතෙමේ අපට පැවිද්ද නො අනුදත්තේ යැ, එකල්හි අපි ගෙහි මැ හවුරුදු විසිදහසක් මුළුල්ලෙහි අතලස් වුවමෝ කුමරි බඹසර සැරුම්හ. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුදුවටන්හි නියැලි ප්‍රමුදිත වූ සප්තදුතිතාහු නම්:

708. සමණී යැ, සමණගුත්තා යැ, හිකුන්ති යැ, හිකුදුසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සත්වැනි සබ්බදුසිකා යැ යන මොහු වෙති.

709. (මෙකලැ) බෙමා යැ, උප්පලවණණා යැ, පටාචාරා යැ, කුණ්ඩලා යැ, මම් යැ, ධම්මදින්නා යැ යන අපි වෙමු. විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

710. එ කුශලකම්යෙන් ද වෙතනාප්‍රණිධියෙන් ද මම මිනිස් කය හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට ගියමු.

711. මෙකලැ පැසුලු බෙවෙහි මම දුග්ගි ධන නැති ධනය නැසුණු සිටු කුලයෙකැ උපන්මු. ධන ඇති (පති) කුලයකට ගියා ද වෙමි.

712. සැමියා තබා සෙස්සෝ ‘නිර්ධන එකකැ’යි මට දෙබස කරන්. යම් කලෙකැ සපුත්‍ර වූවා ද එකලැ සියල්ලන්ට ප්‍රිය වූමු.

713. යද්‍ය සො තරුණො භද්‍රො¹ කොමලකො² සුඛෙධිතො
සපාණමිච්ඡි කතො මෙ තද්‍ය යමිච්ඡං ගතො.
714. සොකච්චා දිනවද්‍යා අසසුනෙතො රුදමුච්චා
මිතං කුණපමාදය විලපනතී භමාමහං.
715. තද්‍ය එකෙන සන්ධිච්චා උපෙඤා භිසජ්ඣතමං.³
අවොචං “දෙහි භෙසජ්ඣං පුත්තසංඝස්ථිතතතී භො.”
716. “න විජ්ජනො මතා යසමිං ගෙහෙ සිඤ්ඤාකං තතො
ආහරා”ති ජිනො ආහ විනයොපායකොවිද්‍යෙ.
717. තද්‍ය ගමිඤ්චා සාවස්මිං න ලභිං තාදිසං සරං
කුතො සිඤ්ඤාකං කසමා තතො ලඤ්චා සතිං අහං.
718. කුණපං ජිඤ්ඤාකං උපෙඤං ලොකනායකං
දුරතොච මමං දිඤ්චා අවොච මධුරස්සරො.
719. “යො ච වසසසතං ජිවෙ අපස්සං උදයබ්බයං
එකාහං ජිවිතං සෙයො පස්සතො උදයබ්බයං.
720. න ගාමධම්මො නො නිගමස්ස ධම්මො
නවාපයං එකකුලස්ස ධම්මො
සබ්බස්ස ලොකස්ස සදෙවකස්ස
එසොච ධම්මො යදිදං අනිච්චතා.”
721. සාහං සුඤ්ඤානිමා ගාථා ධම්මවක්ඛං විසොධිං
තතො විඤ්ඤානසඤ්ඤා පබ්බජිං අනගාරියං.
722. තථා පබ්බජිතා සනතී සුඤ්ඤානී ජිනසායනෙ
න විරෙතොච කාලෙන අරහත්තමපාපුඤ්ඤං.
723. ඉද්ධිසු ච වසී භොමි දිබ්බය සොතධාතුයා
පරවිත්තානි ජානාමි සක්ඛිසාසනකාරිකා.
724. පුඤ්ඤානිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛං විසොධිං
ධෙවෙඤා ආයවෙ සබ්බෙ විසුද්ධාසිං සුනිමිලො.

1. පුත්තො - සිඬු.

2. කොමලකො - මජ්ඣං.

කොමාරකො - සායං.

3. භිසකකුත්තමං - මජ්ඣං.

භිසකකුත්තමං - සිඬු.

713. යම් කලෙක්හි හේ (පුත්) තරුණ ද, හද ද, කොමළ අවයව ඇත්තේ ද, සුවසේ වැඩුණේ වේද, සිය පණ මෙන් මට කාන්ත ද, එකල්හි මරුවගයට ගියේ යි.

714. යොවිත් පෙළුණු මම බැගැ මුහුණු ඇති වැ කඳුළු පිරුණු නෙත් ඇති වැ හඬන මුව ඇති වැ මළකුණ රැගෙන වැලපෙමින් (ඒ ඒ තෙනැ) ඇවිද්දෙමි.

715. එවිටැ එකකු විසින් දක්වනු ලද්දෙමි වෛද්‍යරාජයන් (බුදුරදුන්) වෙතැ පැමිණ “පින්වත් උතුමාණනි, පුතු ජීවත් කරන බෙහෙදක් දෙනු මැනැවැ”යි කීමු.

716. “යම් ගෙයෙකැ මළාහු නො වෙත් ද, එබඳු ගෙයකින් සිදුහතු (අබ) සුභක් ගෙන එව” යි හික්මවීමෙ උපායෙහි දක්‍ෂ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ වදළසේකැ.

717-718. එවිටැ සැවකට ගොස් (ඇවිද) එබඳු ගෙයක් නො ලත්මු. සිදුහතු කොතැනින් ලබමි ද? කුමක් හෙයින් ද? එයින් මම සිහිය ලැබ මළකුණ හැරදමා ලොකනායකයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹුණමු. මධුරස්වර ඇති ඔබ දුර දී මැ මා දැක මෙසේ වදළාහ:

719. පක්‍ෂස්කන්ධයාගේ උදයව්‍යය (ඇතිවීම හා නැතිවීම) නො දක්නා යමෙක් හවුරුදු සියයක් ජීවත්වන්නේ නමුදු (ඔහුගේ ජීවත් වීමට වඩා) උදයව්‍යය නුවණින් දක්නාහුගේ එක් දවසක් ජීවත්වීම උතුම් වෙයි.

720. මේ මරණ දහම එක් ගමකට අයත් ස්වභාවයෙක් නොවෙයි, එක් නියම ගමකට අයත් ස්වභාවයෙක් ද නො වෙයි, එක් කුලයකට අයත් ස්වභාවයකුදු නො වෙයි, තෙල දහම සඳෙවක ලොකයාට මැ අයත් ස්වභාවයෙකි. එනම් අනිත්‍යතාව යි.

721. ඒ මම මේ ගාථා අසා සොනාපක්‍ෂමභ්‍රාතෘණය පිරිසිදු කළමු. ඉක්බිති දත් සදහම් ඇත්තෙමි බුදුසසුනෙහි පැවිදි වුමු.

722. එසේ පැවිදි වූවා මැ ජිනසසුන්හි පයදෙන්නෙමි (විවසුන් වඩනුයෙමි) නොබෝ කලකින් මැ රහත්බවට පැමිණියමු.

723. ශාස්තෘශාසනකාරිණි වූයෙව, සෘණියෙහි ද දිව්‍යශාන්ත ධාතුයෙහි ද වශී වෙමි. පරසින් දනිමි.

724. පෙර විසූ කඳපිළිවෙළ දනිමි, දිව්‍ය පිරිසිදු කරන ලදි. සියලු ආසූව නසා අනිශ්චිත් නිර්මල වූයෙමි විශුද්ධ වුමු.

725. පරිවිණේණා මයා සඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකොභාරො භවනෙත්ති සමුහතා.
726. යසස්සඤාය පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං
සො මෙ අඤා අනුප්පජෙනා සබ්බසංයොජනකඛියො.
727. අඤාමමනිරුත්තිස්ස පටිභාණෙ තපේවච
ඤාණං මෙ විමලං සුද්ධං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාහසා.
728. සඤ්ඤාරකුටා ආභඤා සුසානා රජියාපි ච
තතො සඤ්ඤාටිකං කඤා ලුඛං ධාරෙමි වීවරං.
729. පිනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො ලුඛවීවරධාරණෙ
ධම්මෙසි එතදග්ගමති පරිසාස්ස විනායකො.
- 730-732. කිලෙසා කාමිනා මග්ගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.
- ඉඤාං සුදං කිසාගොතමි භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

කිසාගොතමිපේරියාපදනං දුතියං.

23. ධම්මදිනනාපදනං

733. පදුමුත්තරො නාම පිනො සඤ්ඤාමනපාරගු
ඉතො සතසහස්සමිති කප්පෙ උප්පජි නායකො.
734. තද්භං භංසවතියං කුලෙ අඤ්ඤිතරෙ අනු-
පරකල්පකරි ආසිං නිපකා සිලසංවුතා.
735. පදුමුත්තර බුද්ධස්ස සුජාතො අග්ගසාවකො
විහාරා අභිනිකම්මෙ පිණ්ඩපාතාය ගමන්ති.
736. සංචං ගහෙඤා ගමන්ති තද උදකභාරිකා
තං දිසාං අදදිං¹ සුචං² පසන්නා සෙහි පාණිහි.

1. අදදං - මජ්ඣං.

2. සුචං - PTS

725. ශාස්තෘහු මා විසින් ඇසුරු කරන ලදහ. බුදුසසුන් කරන ලදි. මහත් කෙලෙස් බර බහා තබන ලද්දේ වෙයි. තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා නසන ලදි.

726. යම් අතීයක් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා වෙම ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤා යවීම වූ ඒ අතීය මා විසින් අනුප්‍රාප්ත යි.

727. අතී - ධම් - නිරුක්තියෙහි ද එසේ මා ප්‍රතිභාණයෙහි ද බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේගේ අනුබලයෙන් මාගේ ඥානය නිර්මල යැ. පිරිසිදු යැ.

728. කසළගොඩින් ද සොහොනෙන් ද විවියෙන් ද (රෙදි කඩ) අමුලාගෙන අවුත් එයින් සහළක් කොට රුඤ්ඤ සිවුරු ධරමි,

729. (තමන්හට නායකයකු නැති හෙයින්) විනායක වූ බුදු රජාණන් වහන්සේ රුඤ්ඤ විවර ධාරීම වූ ඒ ගුණයෙහි සතුටු වූ සේක් පිරිස් මධ්‍යයෙහි මා එතෙල්ලයෙහි තැබුසේකැ.

730-732. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් කිසාගොතමී මෙහෙණ මේ ගාථා පැවැසූ.

දෙවැනි කිසාගොතමී සථවිරාපදන යි.

23. ධම්මදිත්තාපදනය

733. මෙ කපින් සුවහස් වන කප්පි සියලු ධම්යන්ගේ පාරයට පැමිණි ලොකනායක වූ පියුමතුරා නම් බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

734. එ සමයෙහි මම හංසවතී නුවර එක්තරා කුලයෙකැ උපන්මු. නුවණැති ශීලයෙන් සංවර වූ මෙරමා වැඩ කරන්නක් (දස්සක්) වූමු.

735. පියුමතුරා බුදුරජුන්ගේ සුජාත නම් අග්‍රත්‍රාවකයාණෝ වෙහෙරින් නික්මා පිටු පිණිස වඩනාහ.

736. එකලා සටවෙට්කාවක් (කළැස්සක්) වූ මම කළයක් රැගෙන යන්නෙමි ඔබ දැක සාකිස ප්‍රාණපරිත්‍යාගයෙන් ප්‍රසන්න වැ පූජයක් දුනුමු.

737. පටිග්ගහෙතො තසෙව නිසිනෙතො පරිභුඤ්ඤා සො
තතො නෙතො නං ගෙහං අද්ධං නාසං භොජනං.
738. තතො මෙ අයාකො තුට්ඨො අකරි සුඤ්ඤං සකං
සසුද්ධං සහ ගතොතං සමුද්ධං අභිවාදයි.

  739. තද්ධං ධම්මකට්ඨකං භික්ඛුනිං පරික්කතං
ධම්මෙ ඵලදායකං තං සුඤ්ඤං මුදිතං අහං.
  740. නිමනතස්සො සුගතං සසඤ්ඤං ලොකනායකං
මහාදායං දදිතොතං තං ධාතං අභිප්පෙයි.
  741. තතො මං සුගතො ආහං සනතිනාදසුඤ්ඤා
“මමුප්පට්ඨානතිරතෙ සසඤ්ඤං පරිවෙසිකෙ.
  742. සඤ්ඤාමසවණෙ සුතෙහ ගුණවද්ධිතමානසෙ
හදෙහි හවස්සු මුදිතං ලව්ඤ්ඤං පඤ්ඤාපට්ඨං.
  743. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ ධකකාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙතං සඤ්ඤා ලොකෙ භවිස්සති.
  744. තස්ස ධම්මෙසු දයාදි ඔරසා ධම්මනිමිතා
ධම්මදිනනාති නාමෙතං හෙස්සෙයි සඤ්ඤාපට්ඨං”.
  745. තං සුඤ්ඤං මුදිතං හුඤ්ඤං යාවජ්චං මහාමුනිං
මෙතෙවිතං පරිවරිං පව්ච්ඤ්ඤං චිතායකං.
  746. තෙන කම්මෙන සුතතෙන වෙතනාපඤ්ඤා ච
ජනිතො මාත්‍රසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡං.
  747. ඉමෙසං හද්දකෙ කප්පෙ ධම්මනිමිතං මහායසො
කසෙසො නාම ගොතෙතං උප්පෙයි වද්ධං වරො.
  748. උප්පට්ඨාකො මහෙස්සෙ තද්ධං ආසි නරිස්සරො
කාසිරාජා කිකි නාම ධාරාණසිපුරුහොමෙ.
  749. ජට්ඨං තස්සාසහං ධිතං සුධම්මං ඉති විසුඤ්ඤා
ධම්මං සුඤ්ඤං ජිනගාස්ස පඤ්ඤං සමරොවයි.

737. ඔබ (එය) පිළිගෙන එහි මැ හිඳ වැළඳුහ. ඉක්බිති ඒ තෙරණුවන් ගෙට කැඳවා ගෙන ගොස් ඔබට බොජුන් පිළිගැන්වූවු.

738. එයින් මාගේ ස්වාමී තෙමේ සතුටු වූයේ (මා) සිය ලෙහෙළිය කෙළේ යැ. නැන්දැනිය සමග (අරමට) ගොස් සම්බුදු රජුන් අභිවාදන කළෙමු.

739-740. එකල්හි උන්වහන්සේ ධර්මකට්ඨක මෙහෙණක ගුණ කථනය කරනසේක් එතදග්‍රයෙහි තැබුසේකැ. එ අසා ප්‍රමුදිතවූ මේ සඤ්ඤා සහිත ලොකනායක වූ සුගතයන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට මහඳන් දී එතතතුර ප්‍රාර්ථනා කළෙමු.

741-742. ඉක්බිති සුගත වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගැඹුරු නිත්‍යාදයහිත මනාහඬ ඇති වැමට මෙසේ වදළසේක: “උපසාංන කිරීමෙහි ඇලුණු, සඤ්ඤා සහිත මා වළඳවන, සැහම් ඇසීමෙහි යෙදුණු, ගුණයෙන් වැඩුණු සිත් ඇති හද්‍යාවනි, ප්‍රමුදිත වච, ප්‍රාර්ථනාඵලය ලබන්නෙහි.

743. මෙයින් සුවහස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම්වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

744. (තෝ) ඔබ දහමිහි දයාද වූ ඔරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් ධර්මදින්නා සි ප්‍රසිද්ධ ශාස්තෘ ශ්‍රාවකාවක් වන්නෙහි”යි.

745. එ අසා සතොස් වැ විනයකවූ මහාමුනිවරයන් වහන්සේ මෙන්සින් ඇතියෙම් දිවිහිම කොට ප්‍රත්‍යයෙන් උපසාංන කළෙමු.

746. ඒ කුශලකම් හෙතෙයෙන්ද වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙයෙන්ද මිනිස් කය හැරපියා තවකියා දෙවිලොවට ගියෙමු.

747. මේ හදු කල්පයෙහි බ්‍රාහ්මණවංශික මහා යශස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ චක්කාවර සර්වඥයන් වහන්සේ (ලොකයෙහි) පහළ වූ සේකැ.

748. එකල මහර්මී බුදුරජුනට උපසාංයක වූ නරෙස්වර කිකි නම් කාශිරාජයෙක් බරණැස් පුරවරයෙහි වූයේ යැ.

749. මම ඒ රජුට සුධම්මා සි ප්‍රසිද්ධ සවැනි දුහිතෘ වූමු. පිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේගේ ධර්ම අසා ප්‍රවුප්‍ර්‍යාව කැමැති වූමු.

750. නානුජානාසි¹ මං තාතො අගාරෙ'නාලයා² මයං
විසං වස්සසහස්සානි විවරිමහ අතඤ්ඤා.

භාණ්ඩාරං තතිසං.

751. කොමාරිබුහුවරියං රාජකඤ්ඤා සුඛෙධිතා
බුද්ධිපට්ඨාන නිරතා මුදිතා සත්ත ධිතරො.

752. සමඤ්ඤා සමඤ්ඤානා ව භික්ඛුනි භික්ඛුසිකා
ධම්මා චෙව සුධම්මා ව සත්තම් සඤ්ඤාසිකා.

753. ඛෙමා උපපලවණ්ණා ව පටාචාරා ව කුණ්ඩලා
ගොතම් ව අහං චෙව විසාඛා හොති සත්තම්.

754. තෙහි කමෙහි සුකතෙහි චෙතනාපණ්ඩිති ව
ජ්ඣිකා මාත්‍රසං දෙහං තාවතීසං අභවණං.

755. පච්ඡිමෙ ව භවෙද්දානි ගිරිබ්බජ්ජුරුත්ථෙව
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ඵිතෙ සබ්බකාමසම්භවතො.³

756. යද රුපගුණොපෙතා පඨමෙ යොබ්බතො ධීතා
තද පරකුලං ගතවා වසිං සුබසම්භිතා.

757. උපෙඤා ලොකසරණං සුඤ්ඤා ධම්මදෙසනං
අනාගාමිඵලං පනෙතා සාමිකො මෙ සුබුද්ධිමා.

758. තද තං අනුජානෙඤ්ඤා පබ්බජිං අනගාරියං
න විරෙතෙව කාලෙන අරහත්තමපාපුණිං.

759. තද උපාසකො යො මං උපගහවා අපුච්ඡට්ඨ
ගමිතරෙ නිපුණෙ පඤ්ඤා තෙ සබ්බෙ ව්‍යාකරිං අහං.

760. ජිනො තසම් ගුණෙ කුට්ඨො එතදග්ගෙ ධ්වංසෙ මං
භික්ඛුනිං ධම්මකථිකං නාඤ්ඤා පස්සාමි එදිසං.

761. ධම්මදින්නා යථා ධීරා එවං ධාරෙට්ඨ භික්ඛවො
එවාහං පණීතා ජාතා නායකෙනානුකම්පිතා.

762. පරිවිණ්ණො මයා සඤ්ඤා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකො හාරො භවනෙත්ති සමුහතා.

763. යස්සඤ්ඤා පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං
යො මෙ අපො අනුප්පකො සබ්බසංයොජනකියො.

1. අනුජානි න නො - මජ්ඣ.

2. සම්භවතො - මජ්ඣ.

3. සබ්බකාමසම්භවතො.

750-751. පිය තෙමේ මා නො අනුදත්තේ යැ. අපි ගිහිගෙහි අනාලය වුවමෝ විසිදහස්ක් හවුරුදු අනාලස් වැ කුමරිබඹසර සැරුමහ. රාජකන්‍යා වූ සුවසේ වැඩුණු බුද්ධොපසානායෙහි නිරත ප්‍රමුදිත සත් දුහිතෘහු නම්:

752. සමණී යැ, සමණගුත්තා යැ, හික්ඛුනී යැ, හික්ඛුනීදසිකා යැ, ධම්මා යැ, සුධම්මා යැ, සත්වැනි සඤ්ඤා යැ යන මොහු වෙත්.

753. (මෙකලා) බෙමා යැ, උසුලවන්නා යැ, පටාවාරා යැ, කුණ්ඩලකෙසා යැ, කිසාගොතමී යැ, මම යැ යන අපි වෙමු, විශාඛා සත්වැනි වෙයි.

754. මම ඒ කුශල කම්මයෙන් ද, වෙනතාප්‍රණිධියෙන් ද, මිනිස්කය හැරපියා කවිකියා දෙවලොවට ගියමු.

755. දැන් පශ්චිම හවයෙහි ගිරිවුජ (-රජගහ) පුරවරයෙහි ධනාඨා සියලු කම්සැපතින් සමෘද්ධ වූ සිටු දැලයෙකැ උපන්මු.

756. යම් කලෙකැ රූපයෙන් ගුණයෙන් යුතුවැ පළමු යොවුන් වියෙහි සිටියා වෙමි ද එකලා පර (-පති) කුලයට ගොස් සැපයෙන් සමර්පිත වූමු.

757. වෙසෙසින් බුද්ධිමත් වූ මාගේ ස්වාමිපුරුෂ (-විශාඛ) තෙමේ ලොකනාථයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹැදමි දෙසුම් අසා අනාගාමී ඵලයට පැමිණියේ යි.

758. එකල්හි ඔහු අනුදත්තා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු. නොබෝ කලකින් මැ රහත්බවට පැමිණියමු.

759. ඒ උචසු මා වෙතැ අවුත් ගැඹුරු සිසුම් පැන විවාළේ යැ. මම ඒ සියලු විසදා කිමු.

760-761. ඒ ගුණයෙහි සතුවූ වූ බුදුහු "තෙල මෙහෙණ බදු ධම්මපික අනෙකක නො දක්මි, ධම්මදින්නා යම් හෙයෙකින් ධිර ද මහණෙනි, එසේ ධරවු" යි මා එතදග්‍රහෙහි තබාලූහ. මෙසේ ලොක-නාථයන් වහන්සේ විසින් අනුකම්පිත වූ මම නුවණැති වූමු.

762. මා විසින් ශාස්තෘහු ඇසුරු කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද යැ, ගුරු වූ කෙලෙස් බර බහා තබන ලදයැ, තෘෂ්ණාව සමූල කොට නසන ලදි.

763. යම් ඵලයක් සඳහා ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු නම් සියලු සංයෝජනයන්ගේ ඤාය වීම වූ ඒ ඵලය මාගට අනු පිළිවෙළින් පැමිණියේ වෙයි.

764. ඉද්ධිසු ව වසි හොමි දිබ්බාය සොතධාතුයා
පරචිත්තානි ජානාමි සත්ථු සාසනකාරිකා.
765. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවත්තු වීසොධිතං
බෙපෙඤා ආසවෙ සබ්බෙ විසුද්ධාමිකි සුනිච්චලා.

766-768. කිලෙසා කුමාරා ලංගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.

ඉදං සුදං ධම්මදින්නා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

ධම්මදින්නාපෙරියාපද්‍යනං තතියා.

24. සකුලාපද්‍යනං.

769. පදුමුත්තරො නාම පීනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසතස්සමිකි කප්පෙ උප්පජ්ඣි නායකො.
770. හිතාය සබ්බසත්තානං සුඛාය වදනං වරො
අත්ථාය පුරිසාප්පෙඤ්ඤ පටිපතො සදෙවකෙ.
771. යසග්ගප්පතො සිරිමා වණ්ණකිත්තිගතො¹ පීනො
පුජිතො සබ්බලොකස්ස දිසා සබ්බාසු විදුසුතො.
772. උත්තණ්ණවිචිකිච්ඡා යො විනිවත්තකථංකරො
සමුත්තණ්ණවනසංකප්පො පතො සමොධිමුත්තමං.
773. අනුපපතනස්ස මග්ගස්ස උප්පාදො නරුක්කමො
අනකබ්බානඤ්ඤ අකබ්බි අසඤ්ජානඤ්ඤ සඤ්ජනි.
774. මග්ගඤ්ඤ ව මග්ගවිදු මග්ගකබ්බි නරාසගො
මග්ගස්ස කුසලො සත්ථා සාරථීනං වරුක්කමො.
775. මහාකරුණිකො සත්ථා² ධම්මං දෙසෙසි නායකො
නිමුග්ගෙ කාමපඤ්ඤාමිකි සමුද්ධරති පාණිනො.

1. කිත්තිවණ්ණගතො - මජ්ඣ.

2. කද මහාකරුණිකො - සිමු.

764. ශාස්තෘන් වහන්සේගේ අනුසස්සන් කපන එළ සාද්ධියෙහි ද දිබ්බසොනධාතුයෙහි ද වගී වෙමි. පරසින් ද දනිමි.

765. පෙර ටිසු කඳුපිළිවෙළ දනිමි, දිව්‍ය පිරිසිදු කපන ලදී. සියලු ආභ්‍රවයන් නසා වෙසෙසින් එල රතීන වැ ටිගුඳු වෙමි.

766-768. මා විසින් කෙලෙස්හි දවන ලදහ..... බද්ධයන් කරන ලදී.

මෙසෙසින් ධම්මදින්නා මමපෙණ මම ගාථා පැවැසූ.

තෙවැනි ධම්මදින්නා සංවිරාජදන සි.

24. සකුලාපදනය

769. මෙකපින් සියක්දහස් වන කප්පි (ලොව ලොවතුරු) සියලු දහමහි පරතෙර පැමිණි (ලොවට) නායක වූ පියුමතුරා නම් සපිබ්බරජාණන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

770. වක්කෘන් (දෙගකයන්) අතර උත්තම ද ආජාතෙය (උතුරු) පුරුප වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ පදවියන් සහිත ලොකයෙහි සියලු සත්තව භීත පිණිස සුව පිණිස වැඩ පිණිස පිළිපත් සේකැ.

771. පිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ යගසින් අගපත් සේකැ, ශ්‍රීමත් සේකැ, කීර්ති ප්‍රශංසා දරු සේකැ, සියලු ලොකයා විසින් පූජිත සේකැ, සියලු දිශායෙහි (සර්වභූත සි) ප්‍රකට වූ සේකැ.

772. ඔබ විවිකිව්‍යාසෙන් නැගී සිටියේකැ, ඉක්මැදු සැක ඇති සේකැ, පිරිපුන් විනක්‍යබැලිපතා ඇති සේකැ, උතුරු යම්බොධියට පැමිණි සේකැ.

773. නරොන්තමයන් වහන්සේ නූපන් (නිවන්) මග උපදවාලූ සේකැ, (අන් ශාස්තෘවරයන්) ප්‍රකාශ නො කළ දැ ප්‍රකාශ කළ සේකැ, නූපන් (ආවාත) ලොවුතුරු දහම උපදවාලූ (අනාවරණය) කළ සේකැ.

774. තරශ්‍රෙෂ්ඨයන් වහන්සේ නිපන්මග දන්සේකැ, නිවන් මග අවබෝධ කළ සේකැ, නිවන් මග ප්‍රකාශ කළසේකැ, නිවන් මගෙහි දක්‍ෂ සේකැ, ශාස්තෘ සේකැ, උත්තම පුරුෂදම්‍යසාරථී සේකැ.

775. (ලොක) නායක ශාස්තෘ වූ මහාකාරුණිකයන් වහන්සේ දහම දෙසූ සේකැ, කාම නැමැති මඩවතුරෙහි ඵරුණු ප්‍රාණින් නභා සිටුවන සේකි.

776. තද්භං භංසවකියං ජාතා ඛන්තියනඤ්ඤා
සුරුපා සධනා වාසිං දසිතා ව සිරිමති.
777. ආනන්දස්ස මහාරඤ්ඤා ධිතා පරමසොහනා
වෙමාතු¹හගිනි වාසි පසුමුත්තරනාමිනො.
778. රාජකඤ්ඤාහි සභිතා සබ්බාහරණභූමිතා
උපගමම² මහාවීරං අප්පෙසාසිං ධම්මදෙසනං.
779. තද හි සො ලොකගරු භික්ඛුනිං දිබ්බවක්ඛානං
කිත්තසං පරිසාමජේකි³ අග්ගට්ඨානෙ යථෙසි තං.
780. සුඤ්ඤා තමහං හට්ඨා දනං දන්තාන සත්ථුනො
පුජෙත්තාන⁴ ව සලලාදං දිබ්බවක්ඛං අපසාදිං.
781. තතො⁵ අවොව මං සත්ථා “නන්දෙ ලව්ඡසි පඤ්ඤා
පදිපධම්මදනානං ඵලමෙනං සුනිවුසිතං,
782. සත්තසග්ගෙස්ස ඉතො කප්පෙ ඔක්කාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙත්ත සත්ථා ලොකෙ හවිසසති.
783. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ධර්මා ධම්මනිමිත්තා
සකුලා නාමි⁶ නාමෙන හෙසසසි සත්ථුසාවිකා.”
784. තෙන කම්මෙන සුක්කතෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවකිංසං අගච්ඡ⁷හං.
785. ඉමමිහි හද්දකෙ කප්පෙ බුහුබත්ථු මහායසො
කසසපො නාම ගොතෙත්ත උප්පජ්ඣ⁷ වදනං වරො.
786. පරිබ්බාජකිනි ආසිං තද්භං එකචාරිනි
භික්ඛාය විවරිත්තාන අලභිං තෙලමත්තකං.
787. තෙන දීපං පදිපෙත්වා උපට්ඨිං සබ්බසංවරිං
වෙතියං දීපදග්ගස්ස⁷ විප්පකෙත්ත වෙනසා.
788. තෙන කම්මෙන සුක්කතෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවකිංසං අගච්ඡ⁷හං.

1. වෙමාතා - මජ්ඣං.
2. උපගමම - මජ්ඣං.
3. වතුපරිසාය මජ්ඣං - සායා.
4. පුජෙත්තාන - මජ්ඣං.
5. තද - සීල.
6. සකුලානි ව - සායා.
7. දවිපදගෙසස - මජ්ඣං.

776. එසමයෙහි පම හංසවති නුවර. කැන් දුවක් වැ ඉපැදු මනාරු ඇති ධනඇත්තක් වූමු, ප්‍රිය ද ශ්‍රීමත් ද වූමු.

777. ආනන්ද පහරපුරේ අතිශය ශෝභා ඇති දුහිතා වූමු. පිසුමකුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වෛමානස (අන් වටකගෙන් උපන්) නැගණි ද වූමු.

778. රාජකන්‍යාවන් සහිත වූවා සර්වාභරණමූෂිත වැ පහාවිරයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹූ ධර්මදේශනා ශ්‍රවණ කළමු.

779. එකල්හි ඒ ලොකගුරු කපාගනයන් වහන්සේ දිවැස් ඇති මෙහෙණක කීර්තනය (-ගුණ කථා) කරන සේක් පරිඤ්චායෙහි ඇස අග්‍රසථානයෙහි තබාලූ සේකැ.

780. එ අසා මම ප්‍රීතිමත් වූවා ශාස්තෘ වූ සමබුදුරජාණන් වහන්සේට දන් දී පූජා ද කොට දිවැස් ප්‍රාර්ථනා කළමු.

781. ඉක්බිති ශාස්තෘන් වහන්සේ නන්දවති, පැතු දැ ලබන්නෙහි, ප්‍රදීපදන-ධර්මදායනගේ මේ සුනිශ්චිත වූ ප්‍රතිඵල යි මට වදළහ.

782. මෙයින් සුවහස්වන කප්පි ඔක්කාක කුලය උපන් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් ශාස්තෘහු ලො වැ පහළ වන්නාහ.

783. ඔබ දහමිනි දයාද වූ ධර්මනිර්මිත වූ එහෙයින් ම ඔරය වූ නමින් සකුලා නම් වූ බුද්ධශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි"යි.

784. ඒ කුශල කම්මයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට (උපන් විසින්) ගියමු.

785. මේ හඳු කල්පයෙහි ඉහමබන්ධු වූ මහායශස් ඇති ගොත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

786. එකල මම එකලා වැ හැසිරෙන පිරිවැජ්ජක් වූමු. භික්ෂා යෙහි හැසිර තෙල් සුභක් ලත්මු.

787. එ තෙලින් පහනක් දල්වා වෙසෙසින් පහන් වූ සිතින් ද්විපදෙකමයන් වහන්සේගේ සැස මුළු රැයෙකැ උවටැත් කළමු.

788. මම ඒ කුශල කම්මයෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධියෙන් ද මිනිස් කය හැරපියා තවතිසාවට ගියමු.

789. යත් යත්ථ පපජාථි තස්සි කමමස්ස වාහසා
පජ්ජන්ති¹ මහාදීපා තත් තත් ගතාය මෙ.
790. තිරොකුඬං තිරොසෙලං සමඤ්ඤායන පබ්බතං
පසාසාම² හං³ යදිවජාමි දීපදනස්සිදං ඵලං.
791. විසුඤ්ඤායනා හොමි යසසා ව ජලාම⁴ හං.
සඤ්ඤාපඤ්ඤාචති චෙව දීපදනස්සිදං ඵලං.
792. පච්ඡිමෙ ව හවෙදති ජාතා විසකුලෙ අහං
පහුතධනධිකුලෙති මුදිතෙ රාජපුත්තෙ.
793. අහං⁵ සබ්බභවපට්ඨනා සබ්බාහරණභුසිතා
පුරප්පට්ඨෙසෙ සුගතං වාතපාතෙ ධිතා අහං.
794. දිසවා ජලනිතං යසසා දෙවමානුසං⁴කකතං
අනුබ්බාසජන⁵සමපතනං ලකඛණෙහි විභුසිතං.
795. උදග්ගචිතතා සුමනා පබ්බජං සමරොච්ඡිං
න විරෙතෙව කාලෙන අරහතතමසපුණිං.
796. ඉඨිසු ව චස්සි හොමි දිඤ්ඤාය සොතධාතුයා
පරචිතතාති ජානාමි සත්ථිසාසනකාරිකා.
797. පුට්ඨෙතිවාසං ජානාමි දිඤ්ඤවකඤ්ඤ විසොධිතං
බෙපෙකා ආයට්ඨෙ සබ්බෙ විසුඤ්ඤාසිං සුනිමමලා.
798. පරිවිණේණා මයා සකා කතං බුද්ධස්ස සාසනං
ඔභිතො ගරුකොභාරො හවනෙත්ති සමුහතා.
799. යස්සකාය පබ්බජිතා අගාරසමානගාරියං
සො ටෙ අකො අනුප්පන්නො තිබ්බසංයොජනසබ්බයො.
800. තතො මහාකාරුණිකො එතදග්ගෙ යපෙසි මං
“දිඤ්ඤවකඤ්ඤානං අග්ගා යකුලා”ති භරුකතමො.
- 801-803. කිලෙසා කාපිතා මග්ගං - පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්තං සුදං සකුලා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සකුලාපෙරියාපදනං චතුස්සං.

1. සංජලන්ති -- සායා.

සංවරන්ති - PTS.

2. පසාසාමිහං - සිඉ.

3. අහං - මජ්ඣං.

4. දෙවමානුසස - මජ්ඣං.

5. අනුබ්බාසජන - සිඉ.

789. යං යම් තෙනෙනැ උපදිම ද ඒ කම්මෙගයෙන් ඒ ඒ තෙනැ ගිය මට මහාප්‍රදීපයෝ දැල්වෙත්.

790. මම යමක් (දක්නට) රිසියෙම ද, (එය) පවුර සරසැ, ශෛලය සරසැ පර්වතය ඉක් මැ ගෙන දක්මි. මේ (වූකලි) ප්‍රදීප දනයාගේ එල සි.

791. මම උපසසින් පහත් නුවන් ඇතියෙමි, යගසින් ද දිලියෙමි, ශ්‍රද්ධා-ප්‍රඥා ඇති වෙමි. මේ (වනාහි) ප්‍රදීප දනයාගේ එල සි.

792. මම උපකලා පැසුලු බෙවෙහි බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇති ප්‍රමුද්ධ වූ රාජපුත්‍රයා බ්‍රාහ්මණ කුලයෙනැ උපන්නෙමි -

793-794. සර්වාඝ්‍රයා සංගත්තා සර්වාභරණගුහිත වූහු. උප පාකවුළුව වෙතැ සිටියා යගසින් දිලියෙන, දෙවිවිහිසුන් විසින් සත්කෘත, (සත්කාර කරන ලද) අසු අනුපාසකයෙක් හා පදනිස් මහපුරිස් ලකුණෙන් හෙබි සුගතයන් වහන්සේ නගරයට පිවිසෙන වෙලෙහි දකැ.

795. බද්ධාසි සිත් ඇතියෙමි සුපහස් වැ පැවිද්ද රිසි කළමු. (පැවිද්ද ලබා) නොබෝ කලෙකින් වැ රහත්බවට පැමිණියමු.

796. ශාස්තෘශාසනකාරී වූ මම සාද්ධියෙහි ද දික්බසානධාතු-යෙහි ද වසි වෙමි, මෙරමා සිත් දනිමි.

797. පෙරවිසූ බද්ධිලිවෙළ දනිමි. දිවැස පිරිසිදු කරනලදි. සියලු ආසුචියන් නසා මොහොටට මල රහිත වැ විශුද්ධ වුමු.

798. මා විසින් ශාස්තෘන් වහන්සේ ඇසුරු කරන ලදහ. බුදු සසුන් කරන ලද යැ, මහත් පකලෙස්බර බණ නබන ලද යැ, තෘෂ්ණාව මුලිනුපුටා හරන ලදි.

799. යං අකුසල් පිණිස ගිහිගෙන් නික්මැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වූවා වෙමි ද, සියලු සංයෝජනයන්ගේ ක්‍රියා වූ ඒ අනභිය මා විසින් අනුප්‍රාප්ත සි.

800. ඉක්බිති මහාකාරුණික නරොත්තමයන් වහන්සේ “සකුලා දිවැස් ඇති මෙහෙණන් අකර අග්‍රය”යි මා එතෙරයෙහි තබා වදළ සේක.

801-803. මා විසින් පකලෙස්හු (එන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසෙසින් සකුලා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ.

සතරවැනි සකුලා ස්වරූපදන සි.

25. නන්දජනපදකල්‍යාණි අපද්‍යා

804. පදුමුතතරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහසසමිති කප්පෙ උපපජ්ඣී නායකො.
805. ඔවාදකො විඤ්ඤපකො කාරකො සබ්බපාණිනං
දෙසනාකුසලො බුද්ධො තාමරසි ජනතං බහුං.
806. අනුකම්පකො ඤාරුණිකො හිතෙසි සංඝපාණිනං
සම්පතො තිත්ථිය සබ්බො පඤ්ඤිලො පතිට්ඨති.
807. එවං නිරාකුලං ආසි සුඤ්ඤකං තිත්ථියෙහි ව
විවිතං අරහතොති වසිභුතෙහි තාදිති.
808. රතනානට්ඨපඤ්ඤාසං උග්ගතො සො මහාමුනි
කඤ්ඤිනග්ගියසම්මාසො ඛන්ද්‍රිංසවරලසබ්බො.
809. වස්සසතසහසාති ආයු විජ්ජති තාවදෙ
නාවතා තිට්ඨමානො සො තාමරසි ජනතං බහුං.
810. තද්භං භංසවතියං ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ අහුං
නානාරතතපජ්ජාතො මහාසුඛසම්පජිතො.
811. උපෙක්ඛා තං මහාචීරං අසොසාසිං ධම්මදෙසනං
අමතං පරමසොදං පරමකුතීවෙදකං.
812. තද නිමනනඤ්ඤාන සසම්මං ලොකනායකං¹
දක්ඛා කසො මහාදනං පසන්නා සෙහි පාණිති.
813. කොසිනිනං භික්ඛුනිනං අග්ගට්ඨානං අපකුසිං
නිපට්ඨ සිරසා චීරං සසම්මං ලොකනායකං.
814. තද අදනාදමකො තිලොකසරණො පභු
ව්‍යාකාසි නරසද්දලො² ලච්ඡසෙ තං සුපකීතං.
815. සතසහසෙ ඉතො කප්පෙ ඔකකාකකුලසම්මවො
ගොනමො නාම ගොතොන සක්ඛා ලොකෙ භවිස්සති.

1. තිහවනතං - PTS.

2. ව්‍යාකාසි නරසාරද්ධි - මජ්ඣ.

— සාරථී P.T.S

25. නන්ද ජනපදකලාණි අපදනය

804. සියලු ධර්මයන්ගේ පාරයට පැමිණි ලොකනායක වූ පදමුත්තර ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙයින් සුවහස්වන කප්ඵි (ලොවැ) පහළවී වදලු සේකැ.

805. සියලු ප්‍රාණීන්ට අවවාද කරන, (දහම්) අවබෝධ කරවන (සසරින්) එතර කරවන, දෙශනාකුල වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝ ජනතාව (සසරින්) එතෙර කරවූ සේකැ.

806. සියලු ප්‍රාණීන්ට අනුකම්පා කරන කරුණා ඇති හිතෙහි වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙතැ පැමිණි සියලු අන්තොටුවන් පන් සිල්හි පිහිට වූ සේකි.

807. මෙසේ (ලොව) නිරවුල් වියැ, අන්තොටුවන්ගෙන් සිය ද වියැ, වින්තාවහි වූ මැදහත් ගුණ ඇති රහතුන්ගෙන් පිසිතුරු වී.

808. ඒ මහාමුනිහු අවපහස් රියනක් උස් වූහ, රන්ඇඟයක් බඳු වූහ, දෙතිස් මහාසුරිස් ලකුණින් යුතු වූහ.

809. එකලැ (මිනිස්තට) හවුරුදු සියක්දහසක් ආයු වෙයි. එ පමණ කල් වැඩසිටිමින් ඔබ බොහෝ ජනතාව සසරින් ගොඩ නගායුහු.

810. එකලැ මම භංසවතී නුවර නන් රුවනින් බබළන මහත් සුවයෙන් සමර්පිත සිටුකුලෙකැ උපන්මු.

811. ඒ (පියුමතුරා) මොව්වරයන් වහන්සේ වෙතැ එළඹැ අමාන වූ පරම ආස්වාදකර පරමාණිප්‍රකාශක ධර්මදෙශනා ශ්‍රවණ කළමු.

812-813. එකල්හි සඤ්ජා සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ නිමන්ත්‍රණ කොට ඔබට පෙරෙන් දී සිය දිවිහිමියෙන් ප්‍රසන්න වූවා සඤ්ජා සහිත ලොකනායක වීරයන් වහන්සේ (වෙත) මස්තකයෙන් වැඳ වැටී කොසිනි (ධ්‍යාන කරන) හිඤ්ඤාණීන් අතර අග්‍රසථානය ප්‍රාප්තා කළමු.

814. එවිට අදන්තදමක වූ නිලොකසරණ වූ ප්‍රභූ වූ නර ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේ 'ඒ මහා ප්‍රාණීතාව ලබන්නෙහි'යි ප්‍රකාශ කළ සේකැ. (වැළිදු)

815. 'මෙකපින් සුවහස්වන කප්ඵි ඔකකාක කුලය උපන් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

816. නක්ඛ ධර්මෙසු දයාද ඔරසා ධර්මනිමිතා
නන්දනී නාම නාමෙන ගෙසසසි සන්චුසාවිකා.
817. තං සුඤ්ඤා මුදිතා භුඤ්ඤා යාවජ්චං තද ජිනං
මෙතෙවිතො පරිවරිං පවුච්ඡෙති විනායකං.
818. තෙන කමෙතන සුකතෙන චෙතනාපණ්ඩිති ච
ජනිතා මාත්‍රසං දෙහං කාවතිංසමඋප්පතං.
819. තතො වුතා යාමමගං තතො'ගං කුසිතං අගං¹
තතො ච නිමමාණරතිං වසවතතිපුරං තතො.²
820. යත් යන්ත්‍රපපජ්ජාමි නක්ඛ කමමයස වාහසා
තත් තත්තෙව රාජානං මහෙසිත්තමකාරයිං.
821. තතො වුතා මුත්‍රස්සතො රාජානං වස්සවතතිනං
මණ්ඩුලිනස්ස රාජානං මහෙසිත්තමකාරයිං.
822. සමපත්තිං අනුභොකානා දෙවෙසු මුත්‍රපෙසු ච
සබ්බස්ස සුබ්බතා භුඤ්ඤා හොකකපෙසු සංසරිං.
823. පච්ඡිමෙ හවෙ සමපතො පුරුහි³ කපිලවහයෙ
රක්කෙස්ස සුදොදාදනස්සාගං ධිතා ආසිං අනිඤ්ඤා.
824. සිරිංව⁴ රුපිතිං දිසවා නඤ්ඤා ආසි තං කුලං
තෙන නන්දනී මෙ නාමං සුඤ්ජරොපපදං⁵ අහු.
825. යුචතිනස්ස සබ්බාසං කල්‍යාණිති ච විසසුතා
තස්සිමිපි නගරෙ රමෙම යපෙතා ච⁶ යසොධරා.
826. ජෙට්ඨා භාතා නිලොකග්ගො පච්ඡිමො⁷ අරහා තථා
එකාකිති ගගට්ඨාගං මායරා පරිවොදිතා.
827. “සානියෙති කුලෙ ජාතා පුතො බුද්ධානුජා කුචං
නඤ්ජනපි විනා භුතා අගාරෙ කිනත්‍ර වච්ඡසි?

1. ගතා - මජ්ඣං.

2. ගතා - ස්වායං.

3. පුරුහෙ - සිඬු, මජ්ඣං.

4. සිරියා - මජ්ඣං.

5. සුඤ්ජරං පරිථං - මජ්ඣං, PTS.

සුඤ්ජරා පරිථං - ස්වායං.

6. යපෙතා තං - මජ්ඣං.

7. මජ්ඣිමො - සි, PTS.

816. ඔබ දහමහි දයාද වූ ඖරස වූ ධර්මනිර්මිත වූ නමින් නන්ද නම් වූ ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නෙහි" යි (ප්‍රකාශ කළසේකැ.)

817. එ අයා ප්‍රමුදිත ථූ මෙන්සින් ඇතිව විනායක වූ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ දිවිහිම කොට (සිවු) පසින් උවටැත් කළමු.

818. මම ඒ කුශලකර්ම හෙතෙයන් ද වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙයන් ද මිනිස්කය හැරපියා තවතිසා දෙවලොවට ගියමු.

819. මම එයින් ව්‍යුත වූවා යාම දෙවලොවට ගියමු, එයින් කුමිතයට ද, එයින් නිර්මාණරතියට ද එයින් වගවර්ති පුරයට ද ගියමු.

820. ඒ කර්මබලයෙන් යම් යම හෙතෙකැ උපන්මු ද, ඒ ඒ කැන (දෙව) රජුනට මෙහෙසිබව කරවුමු.

821. ඒ දෙවලොවින් ව්‍යුත වූවා මිනිසත්තෙවෙහි සක්විති රජුනට ද පෙදෙසි රජුනට ද මෙහෙසිබව කරවුමු.

822. සැපත් වළඳා දෙවියන් කෙරෙහි ද ටිනිසුන් කෙරෙහි ද සුඛිත වැ නොයෙක් කප්පි සැරිසැරුමු.

823. පශ්චිම භවය පැටිණිකලහි මම කිඹුල්වත් නුවර සුදොඳන රජුහට අනිඤ්ඤ වූ අභිනා වුමු.

824. සිරිකතවත් රුපත් මා දෑක එකුලය ප්‍රිතිමත් වියැ, ඒ හෙතෙයන් නන්ද යන මාගේ නාමය 'සුඤ්ඤ' යන උපපද ඇති වී.

825. එ රමා වූ නගරයෙහි යහොධරාප තබා ගියලු යුවතීන් අතර 'කල්‍යාණී' යි ප්‍රකට වුමු.

826. (මාගේ) දෙටු බැයා කුන්දලොවට අග්‍ර වූ බුදුරජාණෝ යැ, එසෙයින් මැ කණිටු බැයා රහත් නමකි. එකලා වැ ගිහිගෙහි සිටුනා මම මව විසින් වොදනා කරන ලදමු;

827. "දියණිනි, පතා ශාක්‍යකුලයෙහි උපන්නි, බුදුරදුන්ගේ බුහුන වෙහි, නන්දයන්ගෙනුද වෙන් වූවා කුමක් හෙයින් ගෙහි වසනෙහි ද?

828. ජරාවසානං යොග්‍යස්ස රූපං අසුච්ඡිමිනං
රොගනිනමි ච ආරොග්‍යං ජීවිතං මරණන්තිකං.
829. ඉදම් නෙ සුභං රූපං සසිකනිතං මනොහරං
භුසනානමලච්ඤාරං සිරිසම්මානසන්නිතං.
830. පිඤ්ඤිතං¹ ලොකසාරංච නයනානං රසායනං
පුඤ්ඤානං කිත්තිජනනං ඔක්කකාකකුලං² නන්දනං.
831. න චිරෙතෙව කාලෙන ජරා සමිතිභොසසති³
විභාය ගෙහං තාරුඤ්ඤං⁴ චර ධතූමනිඤ්ඤිතෙ.
832. සුඤ්ඤානං මාතුවචනං පබ්බජිං අනගාරියං
දෙහෙන නතු විතෙතන රූපයොබ්බතලාලිතා.⁵
833. මහතා ච පයතෙතන ක්කානජේක්ඛිතපරං මමං⁶
කාතුං ච වදනෙ මාතා න වාහං තස් උසසුකා.
834. නතො මහාකාරුණිකො දිස්වා මං කාමලාලසං⁷
නිබ්බිඤ්ඤාසං රූපසම් මම වක්ඛාපථෙ ජිනො.
835. සමකන අනුභාවෙන⁸ ඉඤ්ඤං මාපෙසි සොහනි.
දසස්නියං සුරුචිරං මමනොපි සුරුපිනි.
836. නමහං විභිතා දිස්වා අතිවිභිතදෙහිනි.
විනාතයි. 'සඵලං මෙති තෙතකලාහඤ්ඤා මානුසං'.
837. නමහං එහි සුභගෙ යෙනතෙඤා නං වදෙහි මෙ
කුලං තෙ නාමගොක්කඤ්ඤා වද මෙ යදි තෙ පියං.
838. න පඤ්ඤාකාලො⁹ සුභගෙ උච්ඡේධෙ මං නිවෙසය¹⁰
සිද්ධන්තිවි¹¹ මමඛොති සුපසුපස මුහුත්තකං.
839. නතො සිසං මමඤ්ඤිත සා කඤ්ඤා සසි සුලොචනා
තස්සා නලාටෙ පතිතා ලුතා¹² පරමදරුණා.

1. පුඤ්ඤිතං - සි, මජ්ඣං, PTS.

2. උක්කකාක - මජ්ඣං.

3. සමධිසෙසසති - මජ්ඣං, PTS.

4. තාරුඤ්ඤං - සි, මජ්ඣං, PTS.

5. ලාලිතා - මජ්ඣං.

6. මම - මජ්ඣං.

7. කමලානනං - සයා.

8. ආනුභාවෙන - මජ්ඣං.

9. වඤ්ඤාකාලො - මජ්ඣං.

10. නිවාසය - මජ්ඣං.

11. නිසිද්ධන්ති - සි, PTS.

12. ලුඤ්ඤා - මජ්ඣං.

828. යොදුන්බව පරාව අන්ත කොට ඇත්තේ යැ, රූපය අපචිත්‍ර යයි යම්මත යැ, භිරොගී බව රාගය අන්ත කොට ඇත්තේ යැ, ජීවිතය මරණය අන්ත කොට ඇත්තේ යි.

829-830. වන්ද්‍රයා සේ කාන්ත වූ මහතර වූ භූෂණයට වඩා අලංකාර වූ ශ්‍රී සමුහයක් බඳු වූ ලොකසාරය පිටු කළාක් වැනි වූ මනත්‍රසායන වූ තොපගේ මේ ශූභ වූ රූපය ද -

831. මොබෝ කලකින් ම පරාව (මහලු බව) මැඩලන්නේ යැ (පරාවෙන් රූපය මිහිනු ලැබේ.) අනිත්දින දියණියනි, ගෙය ගැරපියා කුරුණුවියෙහි දී ධර්මවාරි වට" යි.

832. රුජීලාවණ්‍ය යොක්කලාලා පරවශ වූ මම මවුගේ බස් අසා බුදුසසුන්හි කසින් පැවිදි වුමු, එසේ වුවද සිතන් පැවිදි නුවුමු.

833. මවු තොමෝ මහත්ප්‍රයත්නයෙන් මා ධ්‍යාන ඉගැන්වෙමි යෙදුනා කරන්නට සලා කරයි, මම එහි මොද උත්සුක වුමු.

834-835. ඉක්බිති මොකාරුණික ජිනෙන්ද්‍රයන් පහන්සේ කාමයෙහි ලොල්වූ මා දැක රූපයෙහි කළකිරවනු පිණිස මා ඇස් හමුයෙහි ස්වකීය අනුභාවයෙන් ගොහා ඇති දකුමකලු ඉතා මනහර මාගටත් වඩා අතිශයින් රුමන් වූ ස්ත්‍රීයක මැවුසේකැ.

836. අතිවිෂමයජනක සිරුරු ඇති ඇය දැක විස්මයට පැමිණි මම "මාගේ නොත්‍රලාභයන් විනිසත්බවත් සඵලැ" යි සිතුවු.

(මම)

837. "ප්‍රියාවනි, එව, යමකින් ප්‍රයෝජන ඇති ද එය මට යියව, ඉදින් තොපට ප්‍රිය වන නම් තොපගේ නාමලොකු ද කියව" යි කීවු.

(නිර්මිත ස්ත්‍රීය)

838. "ප්‍රියාවනි, ප්‍රශ්න කිරීමට කල් නො වෙයි මා (තොපගේ) ඇකයට ගනු, මාගේ අවයව කිඳා බස්නාක් මෙනි, මොහොතක් (මා) ගොවව" යි කීවු.

839. ඉක්බිති ගොහන නොත් ඇති ඩි මාගේ ඇකයෙහි හිස නබා ශයනය කළා යැ. (එ වෙලෙහි) ඉතා දරුණු වකුළුවෙක් ඇයගේ නලලෙහි වැටුණි.

840. සහ තස්සා නිපාතො පිළකා උපපජ්ජථ
පගාරිංසු පභින්නා ච කුණපා පුබ්බලොභිනා.
841. පභින්නං වදනං වාසි කුණපං පුතිගජ්ඣකං¹
උද්ධමානං විනිලඤ්ඤා විපුබ්බඤ්ඤා² සරිරකං.
842. සා පචෙධිතසබ්බසුඛි නිසංසපති මුහුං මුහුං
වෙදයපති සකං දුක්ඛං කරුණං පරිදෙවයි.
843. “දුක්ඛෙන දුක්ඛිනා හොමි පුසයනති ච වෙදනා
මහාදුක්ඛෙ නිමුග්ගාමති සරණං ගොති මෙ සබ්බි.”
844. “කුභිං වදනසොභා නෙ කුභිං නෙ තුබ්බනාසිකා
තඤ්ඤිඤවරොඨං නෙ වදනං නෙ කුභිං ගතං.
945. කුභිං සසිනිහං වහනං³ කබ්බෙගිවා කුභිං ගතා
දෙළාලාලා ව⁴ නෙ කණ්ණා වෙවණ්ණා සමුපාගතා.
846. මකුළුබුරුහාකාරා⁵ කලසාව⁶ පයොධරා
පභින්නා පුතිකුණපා දුග්ගජ්ඣනමාගතා.
847. තනුමජ්ඣා පුටුසෙසාණි⁷ සුනා වණිතකිබ්බිසා⁸
භානා අමෙජ්ඣහරිතා අහො රූපං අසංසකං
848. සබ්බං සරිරසඤ්ජානං පුතිගජ්ඣං භයානකං
සුසානම්චි බිහව්ඡං රමනෙත යත්ථ බාලියා⁹”
849. නද එහාකාරුණිකො භානා මම පලාකනායකො
දිසවා සංචිග්ගවිතතං මං ඉමා ගාථා අභාසථ.
850. “ආතුරං අසුචිං පුතිං පස්ස නානු සමුත්තං
අසුභාය විතතං භාවෙහි එකගං සුසමාහිතං.
851. යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං
දුග්ගජ්ඣං පුතිකං වාපි බාලානං අභිනන්දිතං.

1. පුතිගනධනං - මජ්ඣං.

2. පුබ්බඤ්ඤා - මජ්ඣං.

සබ්බඤ්ඤා - PTS.

3. වණ්ණං - මජ්ඣං.

4. දෙළාලාලා - මජ්ඣං.

දමාමාලඤ්ච - සායා.

5. මකුළුකාරකාරා - මජ්ඣං.

මකුළුපද්මකාරා - සායා.

6. කලිකාව - මජ්ඣං.

7. වෙදිමජ්ඣා පුටුසෙසාණි - මජ්ඣං.

වෙදිමජ්ඣා පුටුසෙසාණි - PTS.

8. සුනා වණිතකිබ්බිසා - මජ්ඣං.

9. බාලියා - සිඛු.

840. ඒ මකුළුවා වැටීම සමගම පපාළක් නැඟුණේ ය. (පොළ) බිඳිණ. (පුපුළේ යැ) කුණු වූ පුයා ලෙහෙ වැගිරිණි.

841. මුව ද බිඳුණේ කුණු දුගඳ ඇති වියැ, සිරුර ඉදිමි නිල් වැ පුයා වගුරුවාලි යැ.

842. වෙව්ලන සියලු අවයව ඇති ඔ වරින් වර නිශ්ශ්වාස කරන්නී සිය දූත හඟවමින් බැහැසේ වැලපුණා යැ.

843. “දුකින් දුක්ඇති වෙමි, වෙදනාවෝ (මා) පහසින්, මහ-දක්ඛි එවිට මම ගැඹුණා වෙමි, යෙහෙලිය, මට පිහිට වව” යි.

844. “තොපගේ මුඛගොභාව කොහි ද? තොපගේ කුහු නැඟුය කොහි ද? තොපගේ තඹවන් බිඹුපල බඳු ලවන් කොහි ද? තොපගේ මුව කොහි ගියේ ද?

845. ඉඳුවන් උවන කොහි ගියේ ද? රන් මිහිඟු බෙරයක් බඳු ශ්‍රීවා ව කොහි ගියා ද? රනෝවිලි වන් ලෙලදෙන කර්ණයෝ විවර්ණයට එළැඹියාහ.

846. පද්මකුඛලාකාර (පියුම් කැකුළු බඳු) කලස් වැනි පයෝධරයෝ බිඳුණාහු කුණු වැ ගියාහු දුගඳ ඇතිබවට පැමිණියාහු යැ.

847. සිහිනිහ හා පුළුල්කුල ඇති ඔ ඉදිමුණි වුණයෙන් කිලිටි වූවා අසුචියෙන් හරින වූවා යැ. රූපය අභාශ්වන යැ ආශ්වයී යි.

848. මුළා වූවෝ යථ තෙතෙකැ ඇලෙන් ද, සිරුරෙහි හටගත් ඒ සියල්ල දුගඳ යැ, බිහිසුණු යැ, යොහොනක් සෙයින් පිළිකුලැ”යි. කිමු.

849. එවෙලෙහි මහාකාරුණික මාගේ බැයා වූ ලොකනාථයන් වහන්සේ කලකිරුණු සිතැති මා දක මේ ගාථා වදළසේකැ:

850. “නඤ්ඤවෙති ලෙඛ වන, කුණු වන, වැගිරෙන අපිරිසිදු (මෙය) බලව. සිත අසුභ වශයෙන් වඩා එකඟ කරගනුව.

851. දුගඳ වහනය වන, මළ වැගිරෙන, නුනුවණ අයගේ මන වඩන, මෙය යම්සේ ද එය මෙසේ යි. එය යම්සේ ද මෙය එසේ යි.

852. එවමෙනං අවෙකඛනති රන්තිඤ්චමහඤ්ඤා
නතො සතාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිස්ස දකඛසි.”
853. නතො‘හං අතිසංවිශායා¹ සුඤ්ඤා ගාථා සුභාසිතා
නත්‍රධීනා විපස්සනති² අරහත්තමපාපුණිං.
854. යඤ්ඤා යඤ්ඤා නිසින්නාහං සද්ධා කානපරායනා
ථිගො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨං එතදග්ගෙ ධම්මෙ පිං.
- 855-857. කිලෙසා කාමිනා මස්සාං පෙ-කතං බුද්ධස්ස
සාසනං
ඉඤ්ඤා සුදං නඤ්ඤා භික්ඛුනි ජනපදකල්‍යාණි ඉමා
ගාථායො අභාසිකාති.

නඤ්ඤාපට්ඨාපදනං පඤ්චමං.

26. සොණාපදනං

858. පදුමුක්කරො නාම ජිනො සංඝධම්මානපාරගු
ඉතො සත්‍යභස්සමිති කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.
859. නද සෙට්ඨිකුලෙ ජාතා සුඛිතා සුභිතා පියා
උපෙකා තං මුනිවරං අක්කොසිං මධුරං වට්ඨං.
860. ආරද්ධවිරියානග්ගං වණ්ණණ්ඩි³ භික්ඛුනිං ජිනො
තං සුඤ්ඤා මුදිතා ගුඤ්ඤා කාරං කඤ්ඤා සත්ඤ්ඤා.
861. අභිවාදිය සමබ්බුද්ධං තං ධානං පඤ්ඤං නද
අනුමොදි ගොචීරො “සිද්ධං පණ්ඩිතං.
862. සත්‍යසංඝො ඉතො කප්පෙ ඔක්කාකකුලයමිතවො
ගොතමො නාම ගොතෙත සඤ්ඤා ලොකෙ භවිස්සති.
863. තස්ස ධම්මසු දයාදා ඔරසා ධම්මනිමිතා
සොණානි නාම නාමෙන භෙස්සයි සත්ඤ්ඤාචිකා.”
864. තං සුඤ්ඤා මුදිතා ගුඤ්ඤා යාවජිවං නද ජිනං
මෙතනවිතො පරිවරිං පච්චයෙති විනායකං.

1. නතොහමාසිං සංවිශායා - සායා, PTS.

2. නත්‍රධීනාවහං සනති - මෙසං.

3. වණ්ණණ්ඩි - සායා.

852. රැදවල් අතලස් වැ මෙසේ සිහන්ති, ඒ නිසාම සිය නැණින් එළඹ දකුව."

853. විනාව දෙගනා කළ ඒ ගාලා අසා, අතිශය වශයෙන් සංවේගයට පැමිණි මේ, එහි ම සිටැ විදසුන් වඩා රහන් විමි.

854. ඒ ඒ තන්හි සියලු කල්හි මැ ධ්‍යානපරවශ වැ, පිළිපත් මා, මාගේ ගුණය දක බුදුරජාණන් වහන්සේ එතැගුයෙහි නැටු සේක.

855-857. මා විසින් ක්ලෙශයෝ (වන ලදා ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් නන්ද ජනපදනලාණි මෙහෙණ මට ගාලා පැවසූ.

පස්වැනි නන්ද සංවිරාපදන යි.

26. සොණාපදනය

858. මෙකපින් සුවහස්වන කප්හි සියලු දහමිහි පරතෙර පැමිණි (ලොවට) නායක වූ පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වූ සේකැ.

859. එකල්හි සිටුකලෙකැ සුඛිත වැ පූජිත වැ ප්‍රිය වැ උපන් නෙට ඒ මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ වෙතැ එළැඹැ මිහිරි වදන් ඇසූවු.

860. ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ පිරිපුන් වැර ඇති මෙහෙණන් අතර එක් මෙහෙණක අග්‍ර කොට වර්ණනා කළසේකැ, එ අසා ප්‍රමුදිත වැ ශාස්තෘන් වහන්සේට සත්කාර කොට -

861. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ගතසා වැද එවෙලෙහි එ තනතුර ප්‍රාචීනා කළවු. මහාවිරයන් වහන්සේ "කොපගේ ප්‍රාචීනාව යමාඳා වෙව්"යි අනුමොදනා කළසේකැ, (වැළිදු වදුරනසේක)

862. මෙයින් සුවහස්වන කප්හි ඔක්කාක කුලය උපත් කොට ඇති ගොත්‍රයෙන් ගොතම නම් වූ ශාස්තෘහු ලොවැ පහළ වන්නාහ.

863. ඔබ දහමිහි දයාද (හිමි) වූ (ලොවතුරු දහමින් උපන් හෙයින් ධර්මිථික වූ නමින් සොණා නම් වූ ධාරය ශාස්තෘභාවිකා වක් වන්නකු" යි.

864. එවිටැ එ අසා සතුටු වැ මෙන්සින් ඇතියෙමි විනායක වූ ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ දිවිහිමි කොට ප්‍රත්‍යයෙන් උපසාරන කළවු.

865. තෙන කමෙමන සුකතෙන චෙනනාපනිධිති ව
ජනිතා මාත්‍රසං දෙහං තාවනිංසං අගඤ්ජහං.
866. පච්ඡිමෙ ව හවෙදනි ජාතා පසයිකුලෙ අහං
සාවකීයං පුරවරෙ ඉද්ධං ටීහෙ මහභුතො.
867. යද ව යොබ්බනප්පතො ගග්ඛා පනිකුලං අහං
දසපුත්තානි අජනිං සුරුපානි විසෙසතො.
868. සුබ්බෙධිතා ව මහ සබ්බෙ ජාතනානට්ඨනොහරා
අමිත්තානච්ඡි තෙ රුචිතා මම්. පගෙව¹ තෙ පියා.
869. තතො මඤ්ඤං අකාමාය දසපුත්තපුරකඛ්ඛො
පබ්බජිත්ථ ස මම හත්තා දෙවදෙවස්ස සාසතො.
870. නදෙකිකා පිටිතොත්තපුං පිටිතොත්තලමස්සු මෙ
චත්තාය² පනිපුප්පතති වුඛසාය ව වරාකියා.
871. අහච්ඡි නත්ථ ගච්ඡිස්සං සම්පතො යත්ථ මෙ පනි''
එවා'හං විත්තයිත්තාන පබ්බජිං අනගාරියං.
872. නතො ව මං භික්ඛුනියො එකං භික්ඛුත්‍රපස්සයෙ
විහාය ගච්ඡුමොවාදං 'තාපෙහි උදකං' ඉති.
873. තද උදකමාහිත්තා ඕකිරිත්තාන භුමිනියා
වුලලා³ යපෙත්තා ආසිතා තතො විත්තං සමාදහිං.
874. බන්ධෙ අනිච්චතො දිස්වා දුක්ඛතො ව අනාගතො
ජේත්තාන⁴ ආසවෙ සබ්බෙ අරහත්තමපාපුණිං.
875. තද්ගග්ඛා භික්ඛුනියො උජ්ජනාදකමපුච්ඡිස්සුං
තෙජොධාතුං අධිට්ඨාය බ්‍රහ්මං සත්තාපයිං ජලා.
876. විමුක්තා තා පිනවරං එතමත්ථසාවස්සුං
තං සුත්තා මුදිතො නාථො ඉම්. ගාථං අභාසථ:

1. පගෙහි - සි.

2. ජිනාය - සි, ස්‍යා, PTS.

3. වුලලා - සි, මජ්ඣං, ස්‍යා, PTS.

4. බෙපෙත්තා - ස්‍යා, PTS.

865. ඒ කුශලකම්හෙතෙසෙන් ද වෙනනාප්‍රණිධි හෙතෙසෙන් ද මිනිස්කය හැරපියා තවතිසාවට ගියමු.

866. මම දැන් පැසුළු බෙවෙහි ද සැවැත් පුරවරයෙහි සමාඤ්චි මත් ධනාස්‍ය මහත් ධන ඇති සිටුකුලෙකැ උපන්මු.

867-868. යම් කලෙකැ යොවුන්බවට පැමිණියා වෙමි ද, එකලැ මම පතිකුලයට ගොස් සුරූපි දසපුත්තකෙනෙකුන් දැනවූමු. සුවසේ වැඩුණු ඔහු සියල්ලෝ වෙසෙසින් දනමනනුවන් හරනාහු වූහ. අමිතුරනට ද රිසි වූහ. උහු මට ප්‍රිය වෙත් යනු කවර කථා යැ.

869. ඉක්බිති අකැමැති මා නොනකා දසපුතුන් විසින් පෙරටු කරන ලද මාගේ ඒ ස්වාමිපුත්‍ර දෙවියන්ට දෙවි වූ බුදුරදුන් සසුන්හි පැවිදි වූයේ යි.

870. එකල්හි එකලා වූවා (මෙසේ) සිතමු: “සැමියා හා පුතුන් විසින් හැරදමනලද මහලු ද වූ පින්මද මට ජීවනයෙන් කමෙක් නැති.

871. යම් තෙනකැ මාගේ ස්වාමිපුත්‍ර පැමිණියේ ද, මම දු එහි යන්නෙමි.” මම මෙසේ සිතා බුදුසසුන්හි පැවිදි වූමු.

872. ඉක්බිති භික්ෂුණිහු “ජලය රත් කරවයි” යි මෙහෙණ-වරෙහි එකලා වූ මා හැරපියා භික්ෂුනොවාදය අසන්නට ගියාහු යැ.

873. එකල්හි දිය ගෙනවුත් සැලෙකැ වත් කොට උදුනෙහි තබා ඉක්බිති හුන්නෙමි සිත සමාධිගත කළමු.

874. ස්කන්ධ අනිත්‍ය වශයෙන් දුඃඛවශයෙන් අනාත්ම වශයෙන් දැක සියලු ආසුච සිද්ධියා රහත්බවට පැමිණියමු.

875. එවිටැ භික්ෂුණිහු අවුත් හුණුදිය පුළුවන්හ. (මම) තෙජෝ ධාතුව ඉටා ජලය වහා හුණු කළමු.

876. විස්මයට පත් ඔහු තෙල කරුණු ජිනවරයන් වහන්සේට ඇස්වූහ. එ අසා සතුටු වූ නාථයන් වහන්සේ මේ ගාථාව වදළ සේකැ.

877. යො වෙ¹ වසසනං පිවෙ කුසිතො භිතවිරියො
එකානං පිවිතං සෙයොයා විරියමාරහතො දළහං.²

878. ආරාධිතො හොවිරො මම³ සුඤ්චිපත්තියා
ආරද්ධවිරියානග්ගං මමාහ ස⁴ මහාමුති.

879-881. කිලෙසා කුමාරිනා මයගං -පෙ- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.
ඉක්කං සුදං සොණා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

සොණාපෙරියාපදානං ජට්ඨං.

27. හද්දකාපිලානි අපදානං

882. පදුමුත්තරො නාම පිනො සබ්බධිලෙසු වක්ඛමා⁴
ඉතො සත්ථෙසසම්මති කප්පෙ උපපජ්ඣි නායකො.

883. තද්දු හංසවතිසං විදෙහො නාම නාමිතො⁵
සෙට්ඨි පහුතරතනො තස්ස ජායා අහොස'හං.

884. කද්දවි යො නරාදිවං උපෙව්ව සපරිජ්ජනො⁶
ධම්මමසෙසාසි බුද්ධස්ස සබ්බදුක්ඛකකියාවහං.⁷

885. සාවකං ධුතවාදනං අග්ගං කිත්තෙසි නායකො
සුඤ්චා සත්තාභිතං දනං දඤ්චා බුද්ධස්ස තාදිතො.

886. නිපව්ව සිරසා පාදෙ තං යානං අභිපසුසි
ස භාසයනොනා පරිසං තද්ද භි තරප්පබ්බවො.

887. සෙට්ඨිතො අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ:
“ලව්ඡසෙ පජ්ඣිතං යානං නිබ්බුතො හොති පුත්තක.

888. සත්ථෙසසෙස ඉතො කප්පෙ ඔක්කාකකුලසමභවො
ගොතමො නාම ගොතෙනන සඤ්චා ලොකෙ භවිස්සති.

1. ව - සිමු, මජ්ඣං.

2. මයා - සිමු, මජ්ඣං.

3. මමං භාසි - සිමු.

4. සබ්බධම්මානපාරග්ග - මජ්ඣං.

5. නාමිකො - සයා, PTS.

6. නායකො - ජෙද්ද.

7. සපරිජ්ජනො - ජෙද්ද.

8. සබ්බදුක්ඛකකියානං - සිමු, මජ්ඣං.

877. “වත්පිළිවෙන් ආදියෙහි මැලි ගෙයින් කුසින වූ කාසික වෛතසික වියා රහිත යමෙක් ඉදින් නවුරුද සියයක් ජීවත් වේ ද, ඔහුගේ ජීවත් වීමට වඩා දැඩි සේ වැරව්වන පුහුල්හුගේ එක්දවසක් ජීවත් වීම උතුම්.”

878. මාගේ මනා පිළිවෙතින් මහාවිරයන් වහන්සේ ආරාධිතහ (සතුටු කරන ලද). ඒ මහාමුනිවරයන් වහන්සේ මා රුකුළු වැර ඇති මෙහෙණන් අතර අග්‍ර කොට වදළ සේකි.

879-881. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලද්දහ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසෙයින් සොණා මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සවැනි සොණා සථවිරාපදන යි.

27. හද්දකාපිලානි අපද්‍ර්ශය

882. සියලු ධර්මයන්හි වත්සුර්මත් වූ (සියලු ධර්ම දත්) (ලොවට) නායක වූ පියුමතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙයින් ලක්ෂයක් වන කප්හි (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

883. එසමයෙහි හංසවති නුවරැ නමින් විදෙහ නම් වූ බොහෝ රන්රුවන් ඇති සිටුවරයෙක් වියැ, මම ඔහුගේ භාය්‍යා වූමු.

884. කිසියම් දිනෙකැ හේ පිරිවරජනයා සහිත වැ නරාදිත්‍යායන් (බුදුරදුන්) වෙතැ එළැඹැ නිවන්සුව එළවන බුදුභම් ශ්‍රවණ කෙළේ යැ.

885. බුදුරජාණෝ ධුතවාදී භික්ෂූන් අතර එක් ශ්‍රාවකයකු අග්‍ර කොට වදළහ. එ අයා සිටු තෙමේ තාදී ගුණ ඇති බුදුරදුනට සන්දිනක දනක් දී -

886-887. දෙහොත් මුදුන් නහා සිරිපා නැමැද ඒ තනතුර ප්‍රාප්තා කෙළේ යි. එවිට නරොත්තම බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිවර ජනයා ප්‍රීතිමත් කරවමින් සිටුවට අනුකම්පා පිණිස මේ ගාථා වදළසේකැ: ‘දරුව නිවුනෙක් වන්න, පැතු තනතුර මතු ලබන්නෙහි.

888. මෙකපින් සුවහස්වන කප්හි ඔක්කාක කුලය සම්භව කොට ඇති ගොතින් ගොතම නම් වූ සතරහු (ලොවැ) පහළ වන්නාහ.

889. තස්ස ධම්මෙසු දයාදෙ ඔරසො ධම්මනිමිතො
කස්සපො නාම නාමෙන හෙස්සසි සක්ඛිසාවකො.”
890. තං සුඤ්ඤා මුදිතො හුඤ්ඤා යාවජ්චං තද ජිනං
මෙතඤ්ඤා පරිවරි පච්චයෙති විනායකං.
891. සාසනං ජොතයිකාන¹ මද්දිකා ව කුතිත්ථියෙ
වෙනෙයො² විනයිකා ව නිබ්බුතො සො සසාවකො.
892. නිබ්බුතෙ තමහි ලොකග්ගෙ පුජනස්ථාය සක්ඛිතො
කුතිමිතෙත සමානෙකා සහ තෙහි අකාරයි.
893. සත්තයොජනිකං පුපං උබ්බිඬං රතනාමයං
ජලනතං සතරංසිව සාලරාජංව පුත්‍රිතං.
894. සත්තසතසහස්සානි පානියො³ තඤ්ඤා කාර⁴යි
නළඟි විය ජොතනති⁵ රතනෙහෙව සතරහි.
895. ගතධතෙලෙන පුරෙකා දිපානුජාලයි තහි
පුජස්ථාය⁶ මහෙසිස්ස සබ්බභූතානුකම්පිතො.
896. සත්ත සතසහස්සානි පුණ්ණකුමාරානි කාරයි
රතනෙහෙව පුණ්ණානි පුජස්ථාය මහෙසිතො.
897. මජ්ඣෙ අට්ඨව්ඨ කුමහිනං උසස්සිතා කඤ්ඤාගසියා
අතිරොචනති වණ්ණන සරදෙව දිවාකරො.
898. චතුර්වාරෙසු සොහනති තොරණා රතනාමයා
උසස්සිතා ඵලකා රමමා සොහනති රතනාමයා.
899. විරොචනති පරිකම්භතා අවතංසා⁷ සුනිමිතා
උසස්සිතානි පටාකානි රතනානි විරොචරෙ.
900. සුරතතං සුකතං වෙන⁷ වෙනියං රතනාමයං
අතිරොචනි වණ්ණන සසංකෙකාව⁸ දිවාකරො.

1. ජොතයිකා සො - සිඬු, රෙදි.
2. වෙනෙයො - මජ්ඣං.
3. පානියො - සා.
4. ජොතනති - සා., PTS.
5. පුජස්ථාය - මජ්ඣං.
6. පුජස්ථාය - සා.
7. අවතංසා - මජ්ඣං.
8. විකතං - මජ්ඣං.
9. සසංකෙකාව - සා.

889. ඔබ දහමට හිමි වූ දහමින් නිපන් නමින් කසුප් නම් වූ උරෙහි ද සථර සවිවෙක් වන්නෙහි."

890. එවිටැ එ අසා ප්‍රමුද්ධ වැ විනයක ජිනෙන්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙන් සිත් ඇතියේ සිවුපසයෙන් දිවිහිම කොට උවටැත් කෙළේ යි.

891. ඒ තථාගතයන් වහන්සේ අත්තොටුවන් ද මැඩ විනෙදනා ද විනයනය කොට යසුන් බබුළුවා සවිවන් සහිත වැ පිරිනිවිසේකි.

892-893. ලොකනාථයන් වහන්සේ පිරිනිවි කල්හි ශාස්තෘ වූ ඔබ පුදනු පිණිස නැ -- මිතුරන් කැඳවා ඔවුන් සමග දිලියෙන සුයංඝා වැනි පිපුණු ශාලවාක්‍ෂ රාජයකු වැනි සත් යොත්තක් උස් වූ රත්නමය ස්තූපයක් කරවූයේ යැ.

894. ඒ සැයෙහි නඩාග්නියක් (ඇවිලගත් හුණුවනයක්) සෙයින් දිලියෙන සත් සියදහසක් පාත්‍රාකෘතිහු සත්රුවනින් මැ කරවූයේ යැ.

895. සියලු සත්තට අනුකම්පා කරන මහර්මීන් වහන්සේට පූජා පිණිස සුවඳ තෙලින් (පාත්‍ර) පුරවා එහි පහන් දල්වූයේ යැ.

896. මහර්මීන් වහන්සේට පූජා පිණිස රුවනින් මැ පිරුණු සත් සියදහසක් පුන්කුඹු කරවූයේ යැ.

897. කුඹු මධ්‍යයෙහි අටෙන් අටෙන් රත්ඇඟැහු ඔසවනලදහ. සරා කල්හි හිරුසෙයින් (ඔහු) පැහැයෙන් වෙසෙයින් බබළයි.

898. සිවුදෙරහි රුවන්මුවා තොරණහු හොබිති, ඔසවන ලද රුවන්මුවා සිත්කලු පුවරුහු ද හොබිත්.

899. (සැය) වටා බඳනාලද මනාසේ නිමවනලද අවතංසයෝ බබළති, ඔසවනලද රුවන් පතාක ද බබළත්.

900. ඉතා රතු මොනොවට කල රුවන්මුවා තෙලසැය සැඳූ වලා සහිත හිරුයේ පැහැයෙන් වෙසෙයින් බබළයි.

901. ථූපස්ස වෙදියො තියෙසා¹ හරිතාලෙන පුරිඨි එකං මනොසිලායෙකං අඤ්ජනෙන ව එකිකං.
902. පුජාමෙතාදිසං රමමං කාරෙකා වරවාදිනො අද්ධි ද්‍යං සඛස්ස යාවජීවං යථාබලං.
903. සභා'හං සෙඨ්ඨිතා තෙන ඤාති පුඤ්ඤාති සබ්බසො. යාවජීවං කරිකාන සභාව සුගතිං ගතා.
904. සමපතතියොත්තාහොකාන දෙවතෙත අථ මාත්‍රසෙ ඡායා විය සරිරෙන සහ තෙනෙව සංසරිං.
905. එකනවුමෙ ඉතො කප්පෙ විපස්සි නාම නායකො උපපජ්ජි වාරුහයනො² සබ්බධිච්චිපස්සකො
906. තද්දං බන්ධුමතියං බ්‍රාහ්මණො සාධුසමිදිනො අබ්බො සකාගමෙතා'සි³ ධනො ව සුදුගතො.
907. තද්ධි තස්ස'හං ආසිං බ්‍රාහ්මණී සමවෙනසා කද්ධි සො දිජවරො සංගමෙසි මහාමුතිං.
908. නිසිත්තං ජනකායස්මිං දෙසෙනතං අමතං පදං සුකා ධමිං පමුදිනො අද්ධි එකසාටකං.
909. සරමෙකෙන වසේනාගකානොතං⁴ මම'බ්බවි⁵ අනුමොද මහාපඤ්ඤා⁶ දිත්තං බුද්ධස්ස සාටකං.
910. තද්දං අඤ්ජලිං කකා අනුමොදිං සුපිණිතා⁷ සුදිනො සාටකො සාමී බුද්ධසෙට්ඨස්ස තාදිනො.
911. සුඛිනො සජ්ජිනො හුකා සංසරෙනො හවාහවො බාරාණසිපුරෙ රමෙම රාජා ආසි මහිපති.
912. තද් තස්ස මහෙසිහං ඉත්ථිගුමබ්බස්ස උත්තමා තස්සාතිද්ධිතා ආසිං පුබ්බසෙතහෙන හතතුනො.⁸

---

1. ථූපසයිමා දියා තියෙසා - සි, ස්‍යා.
 ථූපසයිම දිප.දියො - ථෙද.
 2. උපපජ්ජි වාරුහයනො - මජ්ඣං.
 3. අබ්බො සනෙතා ගුණෙන:පි - මජ්ඣං.
 4. වසේන ගතකානොතං - මජ්ඣං, සිච්චි.
 5. ස මබ්බවි - මජ්ඣං.
 6. මහාපු.ඤ්ඤා - ථෙද.
 මහාපුඤ්ඤා - මජ්ඣං, PTS.
 7. සුපිණියා - ථෙද.
 8. වුත්තරි - ස්‍යා, PTS.
 හත්තරි - ථෙද.

901. ස්තුපයාගේ වෙදිකා තුනෙකි. එකක් හිරියෙලින් (රන් වන් ගෙරිකයෙන්) ද එකක් මනොසිලා (රතුගෙරික)යෙන් ද, එකක් අඤ්ඤා (කළු ගෙරික)යෙන් ද පිරවී.

902. උත්තමවාදී වූ බුදුරදුනට තෙල බඳු රම්‍ය පූජා පවත්වා සහනට දිවිහිම කොට ශක්තිපමණින් දන් දුන්නේ යි.

903. මම ඒ සිටුහු සමග දිවි ඇති තාක් සර්වප්‍රකාරයෙන් ඒ පුණ්‍යකම් සිදු කොට එක් වැ මැ සුගතියට ගියමු.

904. දෙව බවෙහි ද වැළි විනිස් බවෙහි ද සැපත් වළඳා සිරුරින් සෙවනැල්ල මෙන් ඔහු සමග මැ සැරුමු.

905. මෙකපින් එක් අනුවන කප්පි මනහර නුවන් ඇති සියලු දහම් වෙසෙසින් දක්නා ලොකනායක විදර්ශී බුදුරජාණන් වහන්සේ (ලොවැ) පහළ වූ සේකැ.

906. එසමයෙහි මම සිටු තෙමේ බන්ධුමතී නගරයෙහි ශාස්ත්‍රාගම යෙන් ආඨා, ධනයෙන් ඉතා දුගී වූ බමුණෙක් වී.

907-908. එකල්හි දු මම සම අදහස් ඇති ඔහුගේ බැමිණි (බිරිය) වූමු, ඒ බමුණු උතුමා කිසියම් දිනෙකැ පිරිස් මැද වැඩ හුන් අමා දහම් දෙසන මහමුනිඳුන් හමු වියැ. දහම් අසා තුටුපත් වූයේ (හැඳ පෙර වූ දෙවකින්) එක්වතක් (මැනිඳුනට) දුන්නේ යැ.

909. එක්වතකින් යුතු වැ ගෙට අවුත් තෙල මට කී: “මහා නුවණැත්ත, (මා විසින්) බුදුරදුනට සඵවක් දෙන ලදී. (එයින්) අනුමොදන් වව” යි.

910. එසඳ මම අතිශයින් ප්‍රීතියට පැමිණියා ඇඳිලි බැඳ “හිමියනි, තාදී ගුණ ඇති බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්සේට සඵව මොනොවට දෙන ලදැ”යි අනුමොදන් වූමු.

911. (හේ) සුඛිත වූයේ සවිසැපතින් සැදුණේ කුසුමහත් බෙවෙහි සරනුයේ (එක් කලෙකැ) සිත්කලු බරණැස් පුරයෙහි රජ වූයේ යැ.

912. එසමයෙහි මම ඔහුට මෙහෙසි වූමු, ඔහුගේ (අත්තෑපුර) ස්ත්‍රීසමුහයාට උතුම් වූමු. පූර්වජානියෙනා හෙතෙයෙන් ස්වාමියාට ප්‍රිය වූමු.

913. පිණ්ඩාය විවරතො සො¹ අට්ඨ පච්චිකතායකෙ
දිසවා පමුදිතො හුතවා දතවා පිණ්ඩං මහාරහං.
914. පුතො නිමනනසිකාන කතවා රතනමණ්ඩපං
කමුචාරෙහි කතං ඡන්තං² සොවණ්ණං සතහත්තං.³
915. සමානෙකාන තෙ සබ්බෙ තෙසං දනමද්ධි සො
සොණ්ණසනොපට්ටධානං⁴ පසන්නො සෙහි පාණිහි.
916. තමසි දනං සභාද්ධිං කාසිරාජේන'හං තද
පුතා'හං බාරාණසියං අජායිං දාරගාමකෙ⁵
917. කුටුඬිකකුලෙ ඵ්ගෙ සුඛිතො සො සභාතුකො
ජෙට්ඨස්ස භාතුතො ජායා අහොසිං සුපනිබ්බතා.
918. පච්චෙකබුද්ධං දිසවාන මම හතතු කතියසි⁶
භාගගතං තස්ස දතවා ආගතෙ තමසි පාවදි⁷
919. නාහිනඤ්ඤා සො දනං තතො තස්ස අද්ධස'හං
ඌඛා ආතිය තං අනතං පුතො තස්සෙව සො අද.
920. තදනතං ඡඩ්ඨසිකාන දුට්ඨා බුද්ධස්ස'හං තද
පතතං කලලපුණ්ණං තං අද්ධිං තස්ස තාදිතො.
921. දතෙ ව ගහණෙ වෙව අමෙජේකි පදුමෙ යථා⁸
සමවිනනමුඛං දිසවා තදහං සංවිජිං භුසං.
922. පුතො පතතං ගහෙකාන සොධසිකා සුගන්ධිතා
පසන්නවිතා පුරෙකවා සසනං සකඛරං අදං.
923. යත් යඤ්චපපජ්ජාමි සුරුපා හොමි දනතො
බුද්ධස්ස අපකාරෙන්⁹ දුග්ගතො වදනෙන ව.
924. පුත කස්සපචීරස්ස නිට්ඨායනානේ¹⁰ චෙතියෙ
සොවණ්ණඉට්ඨකවරං අද්ධිං මුදිතා අහං.

1. තෙ - මජ්ඣං, ථෙද.

2. පතතං - මජ්ඣං, PTS.
කතමිට්ඨං - සායා.

3. වත තතකං - මජ්ඣං.

4. සොණ්ණසනොපට්ටධානං - මජ්ඣං.
සෙනාසනෙ පට්ටධානං - සායා.
සෙනාසනොපට්ටධානං - ථෙද.

5. ජාතා කාසිරාජගාමකෙ - මජ්ඣං, සායා.

6. කතියසෙ මම හතතුතො - සීඝ්‍ර, මජ්ඣං.
කතියසො - සායා, PTS.

7. පාවදිං - සීඝ්‍ර, මජ්ඣං.

8. අපචෙව පදුසෙසි ව - මජ්ඣං, සායා, PTS.
මජ්ඣිකනිකායො අනු - ථෙද.

9. අපසාදෙන - ථෙද.

10. නිට්ඨායෙනමපි - ථෙද.

913. හේ පිඬු පිණිය ගැසිරෙන අට පසේබුදු කෙනකුන් දැක සොමනස් වැ මහාර්භ පිණ්ඩාභාරයක් දී-

914-915. යළි නිමන්ත්‍රණ කොට රත්නමය මණ්ඩපයක් තනා තරහලුන් විසින් කරන ලද රන්මුවා සියහත් සැතක් (නභා) ඒ සියලු පසේබුදුන් වහන්සේ එහි වැඩම කරවා රන් අසුන්හි වැඩ හුන් ඔබට සියනින් දන් දුන්නේ යි.

916. එසඳු මම ඒ දන් ද කසිරපු හා එක් වැ දුන්මු. යළි මම බරණැස් දෙරගමෙකැ උපනුමු.

917. හේ (බරණැස් රජ) සමාදායිමත් කෙළෙහි කුලෙකැ බැයන් සහිත වූයේ සුඛිත වැ උපන්නේ යැ. මම දෙටු බැයාගේ මනා පතිවුත ඇති භාය්‍යා වුමු.

918. පසේබුදු කෙනකුන් දැක මාගේ සැමියාගේ කණිටු බුහුන ඔහුගේ අහර කොටස (පසේබුදුනට) දී ඔහු ආකල්හි (එය) කීවා යැ.

919. හේ දනය අහිනන්දන නො කෙළේ යැ. (සතුටු නො වියැ) මම එ අහර (පසේමුනිඳුන්ගේ පාත්‍රයෙන්) උකභා ගෙන ඔහුට දුන්මු. හේ යළි ඔබට මැ දුන්නේ යි.

920. එකල්හි මම දෙවමින වුවා එ අහර ඉවතැ ලා පසේ බුදුරදුන්ගේ පාත්‍රය කලලින් පිරුණක් කොට අකම්පා ගුණ ඇති ඔබට දුන්මු.

921. දිමෙහින් ගැනීමෙහින් අමෙධායෙහි හා පද්මයෙහි යම්සේ ද එසේ සමසින් ඇති මුහුණ දැක එකල්හි මම බෙහෙවින් සංවෙගයට පැමිණියමු.

922. නැවත පාත්‍රය ගෙන සුවඳ දියෙන් සෝධා පහන්සින් ඇති වැ පාත්‍රය පුරා ගිතෙල් සහිත සකුරු දුන්මු.

923. යම් යම් තෙනෙකැ උපදනෙම ද දන හෙතෙසෙන් සුරූප වෙමි. පසේබුදුනට (කළ) අපකාර හෙතෙසෙන් දුගඳ මුව ඇති වෙමි.

924. යළි කසුප් බුදුරදුන්ගේ සැය නිමවන කල්හි ප්‍රමුදිත වූ මම රන්මුවා ගඬාලක් දුන්මු.

925. චතුජ්ජාතෙන ගතෙති නිවසිකා¹ තමිට්ඨකං
මුත්තා දුග්ගකදෙසමහා සබ්බසසුසමාගතා.
926. සත්තපාතිසහස්සාති රතනෙහෙව සත්තති
කාරෙකා සතපුරානී වට්ටියො² ව සහස්සසො.
927. පකඤ්චිකා පදිපෙකා ධප්පි³ සත්තපතානියො
පුජන්තං⁴ ලොකනාථස්ස විපසනෙතන චෙතසා.
928. නදපි නමි පුඤ්ඤමි හාගිනි⁵ හං විසෙසනො
පුන කාසිපු සඤ්ජාතො සුමිතො ඉති විසසුතො
929. තස්සා⁶ හං හරියා ආසිං සුඛිතා සජ්ජිතා පියා
තදපි පට්ටකමුත්තිනො අදස්සි⁷ සුතචෙට්ඨනං.
930. තස්සා⁸ පි හාගිනි ආසිං මොදිකා දනමුත්තමං
පුනා⁹ පි කාසිරට්ඨමි ජාතො කොලියජාතියා.
931. තද කොලියපුත්තානං සතෙති සහ පඤ්ඤාති
පඤ්ඤා පට්ටකබ්බුත්තානං සතානි සමුප්පට්ඨති.
932. තෙමාසං තප්පධිකානං¹⁰ අදස්සි ව තිව්වරං¹¹
ජායා තස්ස තද ආසිං පුඤ්ඤකම්මපටානුගා.
933. තතො වුතො අහු රාජා නන්දො නාම මහායසො
තස්සාපි මහෙසි ආසිං සබ්බකාමසමිද්ධිනි.
934. තද ව සො¹² හවිකානා බ්‍රහ්මදත්තො භිජිජති
පදුමචත්තිපුත්තානං පට්ටකමුත්තිනං තද.
935. සතානි පඤ්ඤානුතානි යාවජිවං උපට්ඨති
රාජ්‍යයානො නිවාසෙකා නිබ්බුතානි ව පුජයි.
936. චෙතියානි ව කාරෙකා පබ්බජිකා උහො මයං
භාවෙකා අප්පමඤ්ඤායො බ්‍රහ්මලොකං අගමහසෙ.
937. තතො වුතො මහාතිකො සුජාතො පිපාලායනො
මානා සුමනදෙවිති කොසියගොතො දිජො පිතා.

1. තෙමසිකා - සසා, ථෙද.

2. වට්ටිනි - මජ්ඣ, ථෙද.

3. ධප්පි - මජ්ඣ.

4. පුජන්තං - මජ්ඣ.

5. අදස්සි - මජ්ඣ.

6. වාසධිකාන - සසා, PTS.

7. පත්තව්වරං - ථෙද.

8. තද රාජා - මජ්ඣ.

9. තතො වුතො - සිඞ්.

925. සිවුදැගදින් ඒ ගඩොල තබා දුගදෙසින් මිදුණි සියල් අහින් මොනොවට යුතු වූවු.

926-927. (මාගේ ස්වාමිපුරුෂ) සත්රුවනින් මැ හිතෙල් පුරාලු (පහන්) තැටි සන්දහසක් කරවා දහස්ගණනින් වැටී ද බහා (එ පහන් දල්වා වෙසෙසින් පහන් වූ සිතින් යුතු වැ ලොකතාපයන් වහන්සේට පූජා පිණිස පමකති (පේලි) සතක් සතක් කොට තැබුයේ යි.

928. එදවසැ ද මම එපින්කමිති වෙසෙසින් සහභාගිනි වූවු. යළි (ස්වාමිපුරුෂ) කසි දොවුහි උපන්නේ සුමිත්‍ර යයි ප්‍රසිද්ධ වූයේ යැ.

929. මම ඔහුට භාය්‍යා වූවු. පුබිත වූවා සර්වාකාරයෙන් සජ්ජිත වූවා ප්‍රිය වූවු. එකල්හි දු (ස්වාමිපුරුෂ) පසේ බුදුකෙනෙ-කුන්හට සන (රන්) නළල්පටක් දුන්නේ යැ.

930. උතුම් දනය අනුමෝදන් වැ ඒ පුණ්‍යකම්යට ද සහභාගිනි වූවු. යළිදු (ස්වාමිපුරුෂ) කසිරට කොලිය ජාතියෙහි උපන්නේ යැ.

931. එසඳ (හේ) කොලියපුතුන් පන්සියයක් සමග පන්සියයක් පසේබුදුන් වහන්සේට උපසාදන කෙළේ යැ.

932. තෙමසක් මුළුල්ලෙහි (බොජුනෙන්) සතස්වා කුන්සිවුරු ද දුන්නේ යි. එකලැ (මම) පුණ්‍යකම්පරානුගත වූ ඔහුගේ භාය්‍යා වූවු.

933. (හේ) එතැනින් ව්‍යුත වූයේ මහායගස් ඇති නන්ද නම් රජ වූයේ යැ. (මම ද) ඔහුට සියලුකාමයෙන් සමෘද්ධි වූ මෙහෙසි වූවු.

934-935. එකලැ හේ බබදක් රජ වැ පද්‍යමවනිගේ පුතුන් වූ පන්සියයක් පසේමුනිදුන් රාජොද්‍යානයෙහි නිවාසග්‍රහණ කරවා දිවහිම කොට උපසාදන කෙළේ යැ. පිරිනිවන් පෑ කල්හි දු ඔබ පිදුයේ යි.

936. වෛතෘ ද කරවා අපි දෙදෙන පැවිදි වැ අප්‍රමාදකෘ වඩා බබලොව ගියෙමු.

937. (හේ) එයින් ව්‍යුත වූයේ මහාතිස්ස බමුණුගම පිස්මලායන නමින් උපන්නේ යැ. මවු සුමනදෙව් නම් වූ. කොසියගොතන බමුණු පියා වියැ.

938. අහං මඤ්ජනපදෙ සාගලායං පුරුෂතමෙ
කපිලස්ස දිජස්සා'සිං ධිතා මාතා සුචිමති.
939. සතකඤ්චනබ්බෙත නිමිණිකාන මං පිතා
අද්‍ය කස්සපධිරස්ස කාමාසාවජ්ජතස්ස¹ මං.
940. කදවි සො කාරුණිකො ගන්තා කමිණ්‍යපෙකඛනං²
කාකාදිකෙහි ඛජ්ජනොන පාණෙ දිස්වාන සංචිජි.
941. සරෙ වා'හං තිලෙ ජාතෙ දිස්වානාතපතාපතෙ
කිම් කාකෙහි ඛජ්ජනොන සංවෙගමලහිං තද්.
942. තද්‍ය සො පබ්බජි ධිරො අහං තමනුපබ්බජිං
පඤ්ච වක්ඛාති නිවසිං පරිබ්බජ්ජතෙ³ අහං.
943. යද්‍ය පබ්බජිතා ආසි ගොතම් ජිනපොසිකා
තද්'හං තමුපාගන්තා බුද්ධෙන අනුසාසිතා.
944. න විරෙතෙව කාලෙන අරහත්තමපාපුණිං
අහො කල්‍යාණමිත්තත්තං කස්සපස්ස සිරිමතො.
945. සුතො බුද්ධස්ස දයාදෙ කස්සපො සුසමාහිතො
පුබ්බෙතිවාසං යො වෙදි සග්ගාපායඤ්ච පක්ඛති.
946. අපො ජාතිකඛයං පතො අභිඤ්ඤාවොසිතො මුනි
එතාහි නිහි විජ්ජාහි තෙවිජ්ජා හොති බ්‍රාහ්මණො.
947. තපෙව හද්‍ය කාපිලානි තෙවිජ්ජා මඤ්ඤාසිනි
ධාරෙති අනන්තිං දෙහං ජෙතා මාරං සවාහිනිං.
948. දිස්වා ආදිනවං ලොකෙ උහො පබ්බජිතා මයං
ත්‍යග්ගා බිණ්ණසවා දනතා සිතිභුතාමිහ නිබ්බුතා.

949-951. කිලෙසා ක්‍රමාපිතා මග්ගං -පප- කතං බුද්ධස්ස
සාසනං.

ඉත්ථං සුදං හද්‍යකාපිලානි හිකඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

හද්‍යකාපිලානි පෙරියාපද්‍යනං සත්තමං.

1. කාමෙහි වජ්ජිතස්ස - මජ්ඣ, ස්‍යා, උපද්.

2. පෙකඛනො - මජ්ඣ, ස්‍යා, PTS.

3. පරිබ්බජ්ජතෙ - ස්‍යා, PTS.

938. මම මඳ දනවුනි සාගල පුරවරයෙහි කපිල බමුණුහුගේ දුහිතා වූමු. මවු සුවිමනී නම් වූ.

939. පිය තෙමේ සතරන් ප්‍රතිබිම්බයකින් මා පිළිරුව නිමවා කාමාසායෙන් තොර වූ කසාප ධීරයන් (පිප්පල මාණවකයන්) හට මා (සරණ-කොට) දුන්නේ යි.

940. කිසියම් දිනකැ හේ (මාගේ ස්වාමිපුරුෂ) කර්මාන්ත ස්ථානය දක්නට ගොස් කාකාදීන් විසින් කනු ලබන පණුවන් දක සංවෙගයට පත් වියැ.

941. මම දු එවෙලෙහි ගෙහි වූ තල අවිවෙහි ලා වියලන කල්හි කවුඩන් විසින් කනුලබන කෘමීන් දක සංවෙග ලත්මු.

942. එකල්හි ඒ ධීර වූ කාශාප පැවිදි වූයේ යැ. මම ඔහු අනු වැ පැවිදි වූමු. මම හවුරුදු පසක් මුළුල්ලෙහි පිරිවැස්-වත්හි වූසුමු.

943. යම් කලෙකැ බුදුරදුන් හැදූ වැඩු මවු වූ මහාපජාපතී ගොතමී පැවිදි වූවා ද, එකලා මම බුදුරදුන් විසින් අනුශාසිත වූවා ඔබ කරා එළැඹැ (මහණ මහලු පැවිදි ලත්මු).

944. නොබෝකලෙකින් ම රහත්බවට පැමිණියමු. කාශාප ශ්‍රීමත්හුගේ කළ්‍යාණමිත්‍රතාව ආශ්වාසය යි.

945. බුදුහු අනුජාන පුත්‍ර වූ එහෙයින් ම බුද්ධදයාද වූ මොනොවට සමාහිත වූ යම් කාශාප ස්වර කෙනෙක් පෙරවිසූ කදපිළිවෙළ දැනින් ද ස්වර්ගය හා අපාය හා (දිවැසින්) දකින් ද.

946. වැළි අර්හත්‍යට පැමිණියාහු ද මාර්ගඥානයෙන් දැන කරුණි අවසන් කළ ඒ ක්ෂිණාසුව මුනිහු තෙල ත්‍රිවිද්‍යා හෙතුකොට ගෙන ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත බ්‍රාහ්මණ වෙත්.

947. එසෙයින් ම හද්දකාපිලානි ත්‍රිවිද්‍යාප්‍රාප්ත යැ, මරු පලවා හරනාසුලු යැ. යෙනා සහිත මරු දිනා පැසුළු කය ධරන්නී වෙයි.

948. ලොකයෙහි ආදිතව දක අපි දෙදෙනා පැවිදි වූමහ, ඒ අපි ක්ෂිණාසුවයමහ, ද්‍රව්‍යයමහ, ශික්ඛනයමහ, නිර්වාණයමහ.

949-951. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලද්දහ ... බුදුසසුන් කොට නිමවන ලදි.

මෙසෙයින් හද්දකාපිලානි මෙහෙණ මේ ගාථා පැවසූ යැ.

සත්වැනි හද්දකාපිලානි ස්වරාජදන යි.

28. යසොධරාපදනං

952. එකසමිං සමයෙ රතෙව ඉද්ධෙ රාජගහෙ පුරෙ
පබ්බාරමිති වරෙකසමිං වසනොන නරනායකෙ.
953. වසනතියා තමිති නගරෙ රතෙව භික්ඛුක්ඛුපස්සයෙ
යසොධරා භික්ඛුතියා එවං ආසි චිතකකතං;
954. “නඤ්ඤා රාහුලහදෙද ව සාවකග්ගා කපෙච ව
සුද්ධොදනො මහාරාජා ගොතමී ව පජාපතී.
955. අභිඤ්ඤානා ව මහාපෙරා පෙරියො ව මහිඤ්ඤා
සනතිං ගතාව ආසුං තෙ දීපවිච්ච නිරාසවා.
956. ලොකනාපෙ ධරනොති අහමු ව සිවං පදං
ගමිස්සාමි”ති විනොතඤා පස්සනති ආයුමත්තනො.
957. පස්සිඤා ආයුසඛිතාරං තදහෙව ඛයං ගතං
පත්තච්චරමාදය නිසබ්බිඤා සකස්සමා.
958. පුරකඛතා භික්ඛුතිහි සතෙහි සහසෙසහි සා¹
මහිඤ්ඤා මහාපඤ්ඤා සමුද්ධං උපසංඛිතමි.
959. සමුද්ධං අභිවාදෙඤා සඤ්ඤො වකකලකිනො
නිසිනතා එකමනතමහි ඉදං වචනමබ්බවි:
960. “අට්ඨසත්තතිවස්සා’හං² පච්ඡමො වත්තතෙ වයො³
පබ්බාරං හි⁴ අනුප්පත්තා ආරොචෙමි මහාමුනෙ.
961. පරිපකෙසා වයො මඤ්ඤං පරිත්තං මම ජිවිතං
පහාය මො ගමිස්සාමි කතං මෙ සරණමත්තනො.
962. වයං හි⁵ පච්ඡමෙ කාලෙ මරණං උපරුඤ්ඤි⁶
අජජ රතනිං මහාවීර පාපුණ්ණිස්සාමි නිබ්බුත්තං.

1. සතෙහි සහ පඤ්චති - සිමු, PTS.

2. වස්සාමහි - සිමු.

3. පච්ඡමා වත්තති වයා - සා.

4. පබ්බාරමහි - මජ්ඣං.

5. වයමහි - මජ්ඣං.

6. උපරුඤ්ඤි - මජ්ඣං.

උපරුපකිති - සුජා.

28. යශොධරාපදනය.

952. එක්සමයෙක්හි රමා වූ සමාඤ්චන් රජගහ නුවර එක්තරා ගිරිගුහායෙක්හි නරනයක වූ තපාගහයන් වහන්සේ වැඩ වෙසෙන සෙමෙහි -

953. එනුවර මනරම් මෙහෙණවරෙකැ වෙසෙන යශොධරා තෙරණියනට මෙබඳු විතර්කයෙක් වූයේ යැ:

954-955. “නන්ද යැ, රාහුලහඳු යැ; එසෙයින් මැ අග්‍රශ්‍රාවක යැ, සුදොදන මහරජ යැ, පජාපතිගොතමී යැ, ප්‍රසිද්ධ මහතෙරණුවෝ යැ, මහත් සෘද්ධි ඇති තෙරණියෝ යැ යන ඔබ ආසූව රහිත වූවාහු (තෙල් රහිත) පහන්සිළු සෙයින් ශාන්තියට ගියාහු මැ වූහ.

956. ලොකනාථයන් වහන්සේ ක්‍රියමාන කල්හි මැ මම ද ශාන්තියට යන්නෙමි” යි සිතා තමන් ආයු පමණ බලන්නි -

957. එදවසැ මැ ක්‍ෂයයට ගිය අයුක්‍ෂංඝකාර දෑක පා සිවුරැ ගෙන සිය අසපුවෙන් නික්මැ -

958. සිය ගණන් දහස්ගණන් මෙහෙණන් විසින් පෙරවු කරනලද මහත් සෘද්ධි ඇති මහත් ප්‍රඥ ඇති ඒ යශොධරාවෝ සම්බුදුරජුන් කරා එළැඹුණාහ.

959. සම්බුදුහු වැඳ සක් ලකුණු ඇති සථරහු වෙතැ එකත් පසෙකැ හුන්නා මෙවදන් බිණුහු:

960. “මහාමුනිතුමනි, (ඔබට) සැලකරමි: මම අටසැත්තැ හැවිරිදි වෙමි. (මම) පැසුළු වයස වෙයි, මරණ නමැති ප්‍රපාතයට පැමිණ සිටියා වෙමි.

961. මාගේ වයස මුහුකුරා සිටුවනේ යැ, මාගේ ජීවිතය මද කල් පවත්නේ යැ, නොප හැර යන්නෙමි, මා විසින් තමහට පිහිට කරගන්නා ලදි.

962. මරණ තෙම පශ්චිමකාලයෙහි ආයු පෙළ යි, මහාවිරයන් වහන්ස අද රැය නිවනට පැමිණෙන්නෙමි.

963. නත්ති ජාති ජරා ව්‍යාධි මරණඤ්ඤා යනිං මුනො¹
තත්ති ගච්ඡාමි² නං වීර ගතො යත් න දිස්සති.²
964. යාවතා පරිසා එත්ථ³ සමුපාසනති සත්ත්වනො
අපරාධං පජානන්ති⁴ බමනනං සමුච්චා මුනො.
965. සංසරිතො ව සංසාරෙ බලිතං වෙ මම. තඤ්ඤා
ආරොවෙමි මහාවීර අපරාධං බමස්සු මෙ.
966. සුඤ්ඤා නස්සා වචනං මුනිඤ්ඤා ඉදමබ්බි
කිමුත්තරං තෙ වසන්තාමි නිබ්බානාය වජ්ජන්තියා.
967. ඉද්ධං වාපි නිදර්ශ්‍යෙහි මම සාසනකාරිකෙ
පරිසානඤ්ඤා සබ්බාසං කඛ්ඛං ඡිද්දස්සු සාසනෙ.
968. සුඤ්ඤා නං මුනිනො වාවං භික්ඛුනි සා යසොධරා
වජ්ජිතො මුනිරාජං නං ඉදං වචනමබ්බි:
969. “යසොධරා අහං වීර අගාරෙ තෙ පජාපති
සාකියමි කුලෙ ජාතා ඉත්ථිසංඛෙ පතිට්ඨිතා.
970. ථීනං සහසහස්සානං නවුත්තිනං ජළන්තරි⁵
අගාරෙ තෙ අහං වීර පාමොක්ඛා සබ්බඉස්සරා.
971. රූපාවාරගුණපෙතා යොබ්බනට්ඨා පියංවද
සබ්බා මං අපවායනති දෙවතා විය මාත්‍රසා.
972. කඤ්ඤාසහස්සපමුඛා සත්තපුත්තනිවෙසනො
සමානසුඤ්ඤා නා දෙවතා විය නඤ්ඤො.
973. කාමධාතුමතික්කන්තා⁶ සංකප්පා රූපධාතුයා
රූපෙන සදිසා නත්ති ධ්වපෙනා ලොකනායකං.”
974. එවමාදිනි වත්තන උප්පතිත්තන අබ්බරං
ඉද්ධි අනෙකා දර්ශෙහි බුද්ධාත්මකා යසොධරා.*

1. මහාමුනො - මජ්ඣං.

2. අපරාමරං සන්තිපුරං ගමියාමි අසබ්බතං - සීමු.

අපරාමරං පුරං - මජ්ඣං.

3. නාම - සීමු, මජ්ඣං.

4. සවෙ මෙත්ති - සීමු.

අපරාධමජානන්ති - මජ්ඣං.

5. ජළන්තරි - මජ්ඣං.

6. කාමධාතුමතික්කමම - මජ්ඣං.

* මජ්ඣං - එසා ගාරා න දිස්සෙත, අබ්බි අයං ගාරා දිස්සෙත:

“සමුච්චාං අභිවාදෙනා ඉද්ධං දර්ශෙහි සත්ත්වනො
තෙකා නානාවිධාකාරා මහාඉද්ධි දස්සති.”

963. මුනිවරයන් වහන්ස, යම් තෙනෙකැ ජාති - ජරා - ව්‍යාධි - වරණ නැත් ද, යම් තෙනෙකැ ගිය සඤ්ඤා නො පැවතේ ද, වීරයන් වහන්ස, මම එහි යන්නෙමි.

964. මෙහි යම් පමණ පිරිස් කෙනෙක් ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙතැ රැස් වැ හිඳිත් ද, (ඔහු මා කළ) දෙසක් දැනින් නම් මුනිඳුන් හමියෙහි කමත්වා!

965. මහාවීරයාණනි, සැලකරමි: සසර සරා ඇවිදුනා සෙමෙහි නොප කෙරෙහි ඉඳින් මාගේ දෙසෙක් වී නම් එය ඤාමා කරව."

966. ඇගේ වදන් අසා මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙය වදළසේකැ :
"නිවනට යන නොපට මතු කුමක් නම් කියමි ද?

967. මාගේ අනුසස්සන් කරන්න, සාද්ධි ද දක්ව, සස්සන්ති ලා සියලු පිරිස් හි සැක ද සිඳුව" යි.

968. මුනිඳුන්ගේ එවදන් අසා ඒ යශෝධරා මෙහෙණ එ මුනිරජුන් වැඳ මේ වචන කීවු:

969. වීරයන් වහන්ස, ශාක්‍යකුලයෙහි උපන් ස්ත්‍රීලක්‍ෂණයෙහි පිහිටි මම යශෝධරා වෙමි, ගිහිගෙහිදී නොපගේ ප්‍රජාපති (භාය්‍යා) වූමි.

970. වීරයාණනි, මම නොපගේ නිවසෙහි එක්ලක්‍ෂසයානු-දහසක් කාන්තාවනට ප්‍රමුඛ වූමි. සියල්ලට ඉසුරු ද වූමි.

971. රූප - ආචාර ගුණයෙන් යුතු යොවුන් වියෙහි සිටි මම ප්‍රියතෙජුල් ඇති වූමි, විනිසුන් දෙවියන් පුදනු සෙයින් සියල්ලෝ මා පුදත්.

972. ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ නිවෙස්හි සහස්‍රකන්‍යාවනට ප්‍රමුඛ වූමි. සමාන සුවදුක් ඇති උහු (ඒ කන්‍යාවෝ) නඳුනුයනෙහි දෙවනා බඳු වූහ.

973. කාමධාතු ඉක්මැ වූවා රූපධාතූහි සිටියා වෙමි. ලොක නායකයන් තබා රූපයෙන් (මට) සමාන වූවක් නැති.

974. යශෝධරාවෝ මේ ආදිය කියා අහසට පැන නැගැ බුදුරදුන්ගේ අනුදන්මෙන් නොයෙක් සාද්ධි දැක් වූහ.

975. චක්ඛවාලසමං කාසං සිසං උත්තරතො කරු
උගො පක්ඛා දුවෙ දීපා ජමබ්බදීපො¹ සරීරතො
976. දක්ඛිණංකථ සරං පිඤ්ඤං නානාසාධා තු පන්නකා
වජ්‍යෙ ව සුරියො අක්ඛි² මෙරුපබ්බතතො සිධා.³
977. චක්ඛවාලගිරි⁴ තුණ්ඩං⁵ ජමබ්බරුක්ඛං සමුලකං
විජමානා උපාගග්ඛා වජුතෙ ලොකනායකං.
978. හත්ථිවණ්ණං තපෙව'සසං පබ්බතං ජලධිං තථා
වජ්ඣමං සුරියං මෙරුං⁶ සක්ඛවණ්ණංකථ දසසිධි.
979. “යසොධරා අහං වීර පාදෙ වජුමි වක්ඛුම”
සහස්සං ලොකධාතුනං ඵුලලපථෙත' ඡාදයි.
980. බ්‍රහ්මවණ්ණංකථ මාපෙඤා ධම්මං දෙසෙසි සුඤ්ඤතං
“යසොධරා අහං වීර පාදෙ වජුමි වක්ඛුම.
981. ඉඤ්ඤා ව වසී හොමි දිඤ්ඤාය සොනධාතුයා
වෙතොපරියක්ඛාණසස වසී හොමි මහාමුත්ති.
982. පුබ්බෙතිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛු වියොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛණා නත්ථිති පුනඛතථො.
983. අත්ථමඤ්ඤිතිරුත්තිසු පටිභානො තපෙව ව
ක්ඛාණං මඤ්ඤං මහාවීර උප්පන්නං තව සන්නිකෙ.
984. බුද්ධානං ලොකනාථානං සඛාමං තෙ' සුදසාදිතං⁷
අධිකාරං බහුං මඤ්ඤං තුඤ්ඤායාය මහාමුත්තෙ.
985. යං මඤ්ඤං පුරිමං කම්මං කුසලං සරසෙ මුත්තෙ
තුඤ්ඤායාය මහාවීර පුඤ්ඤං උපවිතං මයා.
986. අහබ්බවධානෙ වජ්‍යෙඤා වාරඨිඤා අනාවරං
තුඤ්ඤායාය මහාවීර සඤ්ඤිතං ජිවිතං මයා

1. ජමබ්බදීපං - සබ්බෙසු.

2. වජුඤ්ඤා පුරියඤ්ඤාකම් - මජ්ඣං, සී, සඤා.
වජුපුරියවිසාලකම් - පූජා.

3. සිධා - මජ්ඣං, පූජා.

4. ගිරි - මජ්ඣං.

5. තුණ්ඩා - පූජා.

6. වජුපුරියමහාමෙරුං - පූජා.

7. ඵුලලපාදෙන - පූජා.

8. සඛමනෙතසු - සී.

9. නිදසයිනා - මජ්ඣං.

975. කය සක්වළ හා සම යැ, හිස උතුරුදෙසින් වූ කුරු දිවයින යැ, පියාපත් යුවළ (පූර්වවිදෙහ-අපරශොයාන යන) දෙ දිව යැ, සිරුරින් දඹදිව යැ.

976. පිල්කළඹ දකුණු සයුර යැ, පියාපත් නානා (වෘක්ෂ) ශාඛා යැ, දෙයැස සඳහිර යැ, මෙරුපර්වතයෙන් ශිඛා යැ.

977. කුඩ සක්වළ ගිර යැ (මෙබඳු ළිහිණි රුවක් මවා දඹදිවට සලකුණු වූ) දඹරුක මුල් සහිත වැ උපුටා (එයින්) පවත් සලමින් එළඹූ ලොකනායකයන් වහන්සේ වදිති.

978. ඇත්රුවක් ද, එසෙයින් ම අස්රුවක් ද, පව්වක් ද, මහසයුර ද, එසේ ම සඳු ද හිරු ද මෙරුව ද සක්රුව ද දක්වූහ.

979. වීරයන් වහන්ස, මම යශොධරා යැ, වෘක්ෂර්මකුන් වහන්ස, (තොප) පා වදිමි යි (කියමින්) දහසක් ලොඛා විකසිත පද්මයකින් වැසූහ.

980. බ්‍රහ්මවෙශ ද මවා භූත්‍යාතාප්‍රතිසංයුක්ත ධර්මදෙශනා කළාහ. (යළි මෙසේ ද කියයි:) වීරයාණනි, මම යශොධරා යැ, වෘක්ෂර්මනාණනි, (තොප) පා වදිමි.

981. මහාමුනිකුමනි, සෘණියෙහි ද, දිබ්බසොනධාතූයෙහි (දිව කන්හි) ද වසී වෙමි. මෙරමාසින් දන්තා නුවණෙහි ද වසී වෙමි.

982. පෙර වියූ කඳපිළිවෙළ දන්මි, දිවැස් පිරිසිදු කරනලදී. සියලු ආසුට ක්ෂීණ යැ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

983. මහාවීරයන් වහන්ස, අත්ථි - ධර්ම - නිරුක්තියෙහි ද, එසෙයින් ම ප්‍රතිභානායෙහි ද ඥාය තොප හමියෙහි දී මට උපත.

984. මහාමුනිකුමනි, ලොකනාථ වූ බුදුවරයන්ගේ සඛමය තොප විසින් මොනොවට දක්වන ලද යැ, තොප පිණිස මාගේ අධිකාර ද බොහෝ යි.

985. මුනිකුමනි, පෙරදැහි (කළ) මාගේ යම් කුශලකර්මයෙක් වේ ද එය සිහි කරනු මැනවි, මහාවීරයාණනි, තොප පිණිස මා විසින් පින් රැස්කරනලද යැ.

986. මහාවීරයාණනි, අභවාසථාන හැරප්පා අනාවාර දුරු කොට තොප සඳහා මා විසින් ජීවිතපරිත්‍යාග කරනලදී.

987. නෙකකොට්ඨසහස්සානං හරියක්ඛායද්ධිං මං
න තත්ථ විමනා හොමී තුඤ්ඤාඤාය මහාමුත්ති.
988. නෙකකොට්ඨසහස්සානං¹ උපකාරායද්ධිං මං
න තත්ථ විමනා හොමී තුඤ්ඤාඤාය මහාමුත්ති.
989. නෙකකොට්ඨසහස්සානං භොජනඤායද්ධිං මං
න තත්ථ විමනා හොමී තුඤ්ඤාඤාය මහාමුත්ති.
990. නෙකකොට්ඨසහස්සානි පිට්ඨිතානි පරිච්ඡේදිං
හයථොකඛං කර්ඤ්ඤං ති චජාමී² මම පිට්ඨිතං.
991. අභිගගතෙ අලභිකාරෙ වසේ නානාවිධෙ බහු
ඉත්ථිමණේඛ න ගුහාමී තුඤ්ඤාඤාය මහාමුත්ති.
992. ධනධානුසාරපරිවෘත්තං ශාමානී නිගමානී ව
බ්බන්තා³ පුත්තා ව ධිතා ව පරිච්ඡික්තා මහාමුත්තෙ.
993. හත්ථි අස්සා ගවා වාපි ද්ධියො පරිවාරිකා
තුඤ්ඤාඤාය මහාවීර පරිවෘත්තා අසඬ්ඛියා.
994. යං මඤ්ඤං පටිමනෙතස්සි⁴ දුතං දස්සාමි යාවකෙ
විමනං මෙ න පස්සාමී දදන්තො දනමුත්තමං.
995. නානාවිධං බහුං දුක්ඛං සංසාරෙ ව බහුඛිධෙ
තුඤ්ඤාඤාය මහාවීර අනුගුත්තං අසඬ්ඛියං.
996. සුඛපත්තො න මොදමී න ව දුක්ඛසු දුමමනා
සබ්බත්ථ තුලිතා හොමී තුඤ්ඤාඤාය මහාමුත්තෙ.
997. අනුමග්ගෙන සමුද්ධො යං ධම්මං අභිනිහරි
අනුගුත්තා සුඛං දුක්ඛං පත්තො බොධිං මහාමුත්ති.
998. බ්‍රහ්මදෙවඤ්ච සමුද්ධං ගොතමං ලොකනායකං
අඤ්ඤායං ලොකනාරාධනං සඛගමා තෙ බහු මයා.

1. සහසානි - මජ්ඣිම, පුජා.
2. දදමි - මජ්ඣිම.
3. බ්බන්තා - මජ්ඣිම.
4. පති මනෙසි - සිමු.

987. මහාමුනිකුමනි, නොයෙක් කෙළඳහස්ගණන් දැති හාය්‍යා පිණිස මා දුන්නහු. නොපට වැඩ පිණිස එහිලා දෙමනස් නො ද වෙමි.

988. නොයෙක් කෙළඳහස් අත්බවිහි (අනුනට) උපකාර පිණිස මා දුන්නහු, මහාමුනිකුමනි, නොපට වැඩ සඳහා එහිලා නො ද දෙමනස් වෙමි.

989. මහාමුනින්ද්‍රයන් වහන්ස, අනෙකකොට සංසුජානින්හි ආහාර සඳහා මා (යසු රාක්‍ෂසාදීන්ට) දුන්නහු, නොපට අත් පිණිස එහිලා විරුද්ධමනස් ඇති නො වෙමි.

990. නොයෙක් කෙළඳහස්ගණන් ජාතිවලා (නොප සඳහා මාගේ) ජීවිතය පරිත්‍යාග කළමු. (සිංහවායාසාදීන්ගෙන් වන) බියෙන් (නොප) මුදවන්නෙමැ යි මාගේ ජීවිතය (බිඳුනට) දුන්මු.

991. ගර්භගත පලදනා ද නන්වැදැරුම බොහෝ වස්ත්‍ර ද ස්ත්‍රී ආභරණ ද මහාමුනිකුමනි, නොප පිණිස නො ද සහවා කබමි. (යදිනට දෙමි).

992. මහාමුනිකුමනි, (නොප පිණිස) ධනධාන්‍ය පරිත්‍යාග කළමු. ගම් නියමගම් ද කෙන් ද දුපුත්හු ද පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

993. මහාවිරයාණනි, සඬ්ඛ්‍යා රහිත ඇත්තු ද අස්හු ද ගවයෝ ද දස්සෝ ද සේවිකාවෝ ද නොප සඳහා මා විසින් පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

994. 'යදියනට දන් දෙමි' යි යම් බසක් මට පවසන්නහු ද (එලෙසින්) උතුම් දන් දෙන නොප පිළිබඳ වූ මාගේ දෙමනසෙක් නො ද දක්මි.

995. මහාවිරයාණනි, සසරැ විවිධ ජාතිවලා අපමණ වූ නන් වැදැරුම බොහෝ දුක් නොප පිණිස ටිදුනා ලද යැ.

996. මහාමුනිකුමනි, සුවපත් දූවා (උදම් වැ) නො ද සතුටු වෙමි, දුකෙහි දී නො ද දුමනස් දැති වෙමි. නොප සඳහා සැම තැන්හි තුලා බදු (සම) වෙමි.

997. සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මගපිළිවෙළින් යම් ධර්මයක් ගෙනහැර වදළසේක් ද, මහාමුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ සුවදුක් අනුභව කොට (ඒ) සමමා සබ්බොධියට පැමිණි සේකැ.

998. බ්‍රහ්මදෙව නම් වූ ලොකනායක (පුරාණ) ගෞතම සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අපි දෙදෙනමෝ දුටුමහ. (අපරභාගයෙහි පහළ වූ) අන්‍ය ලොකනායකන් වහන්සේගේ සමාගම් ද නොප විසිනුදු මා විසිනුදු ලබන ලද යැ.

999. අධිකාරං ඛ්‍යං මග්ගං තුග්ගස්ථාය මහාමුනි
ගවෙසනො බුද්ධිමමෙ අහං තෙ පරිවාරිකා.
1000. කප්පෙ සතසග්ගෙස ව චතුරො ච අසඬ්ඛියෙ
දිපඤ්ඤරො මහාවීරො උප්පජ්ඣි ලොකනායකො.
1001. පච්චන්තදෙසවිසයෙ නිවන්තොති තථාගතං
තස්ස ආගමනං මග්ගං සොධෙනති තුඨ්ථමානසා.
1002. තෙන කාලෙන සො ආසි සුමෙධො නාම බ්‍රාහ්මණො
මග්ගඤ්ඤි පටියාදෙසි ආයතො¹ සඤ්ඤසිනො.
1003. තෙන කාලෙන² ආසි කඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණසමභවා
සුමිත්තා නාම නාලෙන උපගඤ්ඤි සමාගමං.
1004. අඨඨ උප්පලහස්ථානි පුජනස්ථාය සක්ඛුනො
ආදය ජනසමමජ්ඣං³ අද්දසං ඉසිමුග්ගතං.
1005. විරානුපරි ආසිනං⁴ අතිසාන්තං මනොහරං
දිස්වා තද අමඤ්ඤාසං “සඵලං ජිවිතං මම.”
1006. පරක්කමං තං සඵලං අද්දසං ඉසිනො තද
පුබ්බකමෙවන සමිබ්බදො විත්තඤ්ඤාපි පසිදි මෙ.
1007. භීයොසා විත්තං පසාදෙසිං ඉසෙ උග්ගතමානසෙ⁵
දෙය්‍යා අඤ්ඤං න පස්සාමි දෙමි පුස්ථානි තෙ ඉසෙ.
1008. පඤ්ඤා හස්ථා තච භොතතු තයො භොතතු මමං ඉසෙ
තෙන සිද්ධිං සමා භොතුං⁶ බොධස්ථාය තචං ඉසෙ.

භාණවාරං චතුස්ථං.

1009. ඉසි ගහෙනා පුස්ථානි ආගව්ජන්තං මහායසං
පුජෙසි ජනසමමජ්ඣං⁷ බොධස්ථාය මහාඉසිං⁸.
1010. පස්සිති ජනසමමජ්ඣං දිපඤ්ඤරො මහාමුනි
ටියාකාසි මහාවීරො ඉසිං උග්ගතමානසං.*

1. ආයතං - සිමු.

2. ජනතමජ්ඣං - සිමු.

3. විරානුගං දසිතං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

4. ඉසිමුග්ගතමානසෙ - සිමු.

5. සද්ධිං - මජ්ඣං, ස්‍යා.

6. භොතතු - මජ්ඣං.

7. ජනතමජ්ඣං - සිමු.

8. මහාඉසිං - සිමු, මජ්ඣං.

* ඉථිසස්සානන්තරං සිමු, මජ්ඣං, සොක්කෙසු අයං ගාරා දිසානෙ, න තු පුරාවිලියා:

“අපරිපුර්ණයා ඉතො කප්පෙ දිපඤ්ඤරො මහාමුනි

මම කමිං ටියාකාසි උප්පවාටං මහාමුනි.”

999. මහාමුනිතුමනි, තොප පිණිස මා විසින් කරනලද අධි-
කාර බෙහෙව, බුදුකුරුදහම් සොයන තොපට මම පරිවාරිකා වූමු.

1000. (මේ කපින්) චතුරාසනියාසක් අධික කොට ඇති සුව-
හස්වන කප්පි ලොකනායක වූ දීපඛකර බුදුරජාණන් වහන්සේ
ලොවැ පහළ වූ සේකැ.

1001. පසල් දනව්වෙකැ (දනෝ) හරාගනයන් වහන්සේට
නිමන්ත්‍රණ කොට ඔබ වඩනා මහ කුටුසින් ඇත්තාහු පිරිසිදු කෙරෙත්.

1002. එ සමයෙහි සුමෙධ නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් වූයේ යැ,
හේ සියල්ල දක්නාසුලු වඩනා බුදුරදුනට මග ද සතසා දුන්නේ යි.

1003. එකල්හි මම බමුණකුලෙහි උපන්නෙමි නමින් සුමිත්තා
නම් වූ කන්‍යාවක් වූමු. (තරාගත) සමාගමයට ද එළැඹුණුමු.

1004. ශාස්තෘන් වහන්සේ පුදනු සඳහා උපුල් අටමිටක්
රැගෙන (ගිය මම) ජනසමාගම මධ්‍යයෙහි (හුන්) උග්‍ර පොවුන
ඇති සෘෂි කෙනෙකුන් දුටුමු.

1005. එසඳ වැහැරි මතුයෙහි හුන් අතිකාන්ත වූ මනෝහර
වූ සෘෂිහු දැක “මාගේ ජීවිතය සඵල යැ” යි සිතූමු.

1006. එදවසැ (සුමෙධ) සෘෂිහුගේ ඵල සහිත ඒ (ජීවිත
පරිත්‍යාග සංකීර්ණ) පරාක්‍රමය දුටුමු. පූර්වපුණ්‍යකර්ම හෙතෙයෙන්
සම්බුද්ධයන් වහන්සේ කෙරෙහි මාගේ සිත ද ප්‍රසන්න වී.

1007. උදර මනස් ඇති සෘෂිවරයා කෙරෙහි බෙහෙවින් සිත
පහදවාලූමු. (මෙසේ ද කීමු:) තපස්වීතුමනි, දියයුතු අන්දමක්
නො දක්මි, තොපට (මේ) මල් දෙමි.

1008. තවුසාණනි, (මේ උපුල් අට මිටෙන්) පස් මිටෙක්
තොපට වේවා. තුන් මිටෙක් මට වේවා. එයින් (අපගේ ප්‍රාණිනා)
සිඳිසිය සම වේවා. සෘෂි තුමනි, තොපගේ බුද්ධිකය පිණිස ද වේවා.

1009. සුමෙධ තවුස් තෙමේ ඒ මල් රැගෙන බුදුබව පිණිස
(එයින්) ජනසන්නිපාත මධ්‍යයෙහි වැඩම කරන මහායගස් ඇති
මහර්ෂි බුදුරජාණන් වහන්සේ පිදුයේ යි.

1010. ජනසමාගම මධ්‍යයෙහි (සිටුනා) උදරසින් ඇති සෘෂිහු
දැක මහාවීර වූ දීපඛකර මුනින්ද්‍රයන් වහන්සේ මෙසේ වදළුයේකැ:

1011. සමවිතො සමකමමා සමකාරි හවිසසති
පියා හෙසසති කමෙමන තුඤ්ඤාය මහාඉසෙ.¹
1012. සුද්දසනා සුප්පියා² ච මනාපා පියවාදිති
තස්ස ධම්මෙසු දයාද පියා හෙසසති³ ඉත්තිනා,
1013. යථාපි හණ්දසාමුග්ගං අනුරක්ඛනති⁴ සාමිනො
එවං කුසලධම්මානං අනුරක්ඛිස්සතෙ අයං.
1014. තස්ස තෙ⁵ අනුකම්පනති පුරුසිස්සති පාරමි
සිහොව පඤ්ඤරං හෙතා⁶ පාපුණිස්සති බොධියං.
1015. අපරිමෙයො ඉතො කප්පෙ යං මං බුද්ධො විශාකරි
නං වාවං අනුමොදනති එවංකාරි හවිං අහං.
1016. තස්ස කමමස්ස සුකතස්ස තත්ථ විතො පසාදිං
දෙවමානුසකං යොතිං උපපජ්ජ⁷ අසබ්බියං.
1017. අනුභොතො සුඛං දුක්ඛං දෙවෙසු මානුසෙසු ච
පට්ඨමෙ හවෙ සම්පතෙත අජායිං සාකියෙ කුලෙ.
1018. රූපවති ගොගවති යසසිලවති තථා
සබ්බධගසම්පද ගොමි කුසලෙසු අතිසක්කතා.
1019. ලාභං සිලොකං සක්කාරං ලොකධම්මසමාගමං
විතතඤ්ඤා දුක්ඛිතං නත්ථි වසාමි අකුතොභයා.
1020. නිබ්බන්ධිකාන සංසාරෙ පබ්බතීං අනගාරියං
සහස්සපරිවාරෙන පබ්බතීකා අකිඤ්ඤා.
1021. අගාරං විජ්ඣිකාන පබ්බතීං අනගාරියං
අභවාපෙ අසම්පතෙත චතුසච්චං අපාපුණිං.
1022. වීචරං පිණ්ඩපානං ච පට්ඨයං සයනාසනං
උපනෙතති බහු හෙතෙක සාගරසෙසවි උච්චියො.

1. මහාඉසි - සිඞ්ගි.

2. සුපියා - මජ්ඣං.

3. විහරියාති - මජ්ඣං.

4. අනුරක්ඛති - මජ්ඣං.

5. මං - සායං.

6. හිතා - සි, සායං.

හෙතා - PTS.

7. අනුභොතො - සිඞ්ගි, මජ්ඣං.

1011. (මෝ තොප හා) සමසින් ඇති, සමකර්ම ඇති සම වැ ක්‍රියා කරන්නක් වෙයි, මහාතවුස, තොපට වැඩ පිණිය ක්‍රියා යෙන් ප්‍රිය ද වේ.

1012. මනාදකුම් ඇති, මොනොවට ප්‍රිය වූ, මන වඩන, ප්‍රිය තෙසුල් සන්න, ඒ තොපගේ ධර්මයට දයාද වූ ප්‍රිය භාය්‍යාවක් වෙයි.

1013. යම්සේ ධනාතිමියෝ භාණ්ඩසමුද්ගය (ධනාගාරය) රකිත් ද, එසෙයින් කුසල්දහම් පිළිබඳ සමුද්ගය මෝ තොමෝ රකිති යැ.

1014. ඒ තොපට අනුකම්පා කරමින් පාරම් ධර්ම පුරන්නී යැ, පසුරය (කුඩුව) බිඳ පියා පලායන සිංහයකු සෙයින් මෝ අර්භනයට පැමිණෙයි.

1015. මෙකපින් පෙර අපරිමෙය කපෙක්හි (දිව්‍යබාර) බුදු රජාණන් වහන්සේ මට යමක් ප්‍රකාශ කළසේක් ද, එවදන් අනුව සතුටුවන මම එසේ කරන්නක් වූවු.

1016-1017. එ බුදුන් කෙරෙහි සිත පහදවා දුටු. ඒ කුශල කර්ම බලයෙන් අපමණ දෙවමිනිස්දැහි උපත ලබා දෙවියන් කෙරෙහි ද මිනිසුන් කෙරෙහි ද සුවදුක් වළඳ කොට පැසුළු හවය එළැඹූ සිටි කල්හි ශාක්‍ය කුලයෙහි උපන්වු.

1018. රු ඇති වෙමි, හොඟ ඇති වෙමි, යශස් හා සිල් ඇති වෙමි. එසෙයින් සර්වාඛ්‍ය සමපත් ඇති වෙමි. කුසල් දහමිහි අනියත්කෘත ද, (බෙහෙවින් කරනලද සත්කාර ඇති) වෙමි.

1019. ලාභ යැ, ගුණකර්ම යැ, සත්කාර යැ, ලොකධර්ම සමාගම යැ යන සියල්ල ලබමි. දුෂිත වූ ද සිතෙන් නැති. බිය රහිත වැ වෙසෙමි.

1020. සසර කලකිරි දහසක් පිරිවරින් යුක් වැ ශාස්තයෙහි පැවිදි වූවු. පැවිදි වැ පළිබොධ රහිත වූවු.

1021. ගිහිගෙය හැරපියා අනාගාරිය සංඛ්‍යාත ශාස්තයෙහි පැවිදි වූවු, අධිමසක් නො පත් කල්හි සිව්සය් අවබොධ කළවු.

1022. අබාහෝ දෙන සාගරයාගේ රළ මෙන් නොයෙක් සිවුරු ද පිණිසානය ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද එළවන්.

1023. කිලසා කුමාරිනා මග්ගා හවා සතෙබ් සමුහනා
නාගිව බන්ධනං ඡෙද්වා විහරාමී අනාසවා.
1024. සමාගතං වනං මෙ ආසි බුද්ධසංඝස්ස සන්තිකෙ
තිස්සො වීජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

  1025. පටිසම්භිද්ද වනස්සො ව චිමොකධාපි ව අට්ඨිමෙ
ඡළභිඤ්ඤා සමුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
  1026. එවං බහුච්චං දුක්ඛං සමපන්නං ව බහුබ්බධා
විසුද්ධභාවං සමපන්නා ලභාමී සබ්බසම්පදං.
  1027. යා දදති සකත්තානං පුඤ්ඤාදාය මහෙසිනො
සභායසම්පදං භොතති නිබ්බානපදමසඛිතං.
  1028. පරික්ඛිණං අතිතං ව පච්චුප්පන්නං අනාගතං
සබ්බං කමමං මමං ඛිණං පාදෙ වත්තුමී වක්ඛුමි.

ඉදං සුදං යසොධරා භික්ඛුනී ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

යසොධරාචෙට්ඨියාපදනං අට්ඨමං.

3-9. දසනිකවුනිසහස්සාපදනං

1029. කප්පො ව සත්භගස්සෙ වතුරො ව අසඬ්ඛියෙ
දිපඤ්ඤරො නාම ජිනො උප්පජ්ජි ලොකනායකො.
1030. දිපඬ්ඤරො මහාවීරො විශාකාසි විනායකො
සුමෙධං ව සුමිත්තං ව සමානසුබ්දකුක්ඛිතං.
1031. සදෙවකං ව පසස්සන්තා විවරන්තා සදෙවකං
කෙසං පකිත්තන්තෙ අමෙහ උපගමම සමාගමං¹.
1032. අමහං සබ්බපති භොගී² අනාගතසමාගමෙ
සබ්බාවා තුග්ගා හරියා මනාපා පියවාදිකා.
1033. දනසිලමයං සබ්බං භාවනා ව සුභාවිතා³
දීඝරත්තං ව තො⁴ සබ්බං පරිවට්ඨන්තං මහාමුත්තෙ.

1. සදෙවකෙ - සිමු.

2. සබ්බා පජිභොතති - PSS.

3. භාවනං ව සුභාවිතං - PTS.

4. මයං - PTS.

1023. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ. සියලු භවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිදු ඇතින්නක මෙන් ආසුට රහිත වූ වෙසෙමි.

1024. බුද්ධිශ්‍රේෂ්ඨයන් සම්ප්‍රයෝගී එකාන්තයෙන් මාගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ, බුද්ධන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදී.

1025. සිවු පිළිසිඹියාවෝ ද මේ අළුට විමොක්‍ෂයෝ ද මධ්‍ය-භිඤ්ඤාවෝ ද පසක් කරන ලදහ, බුද්ධන්ගේ අනුසසුන් කරන ලදී.

1026. මෙසේ බහුවිධ වූ දුකට ද බහුප්‍රකාර වූ සම්පන්නත්වයට ද විශුද්ධිභාවයට ද පැමිණියමි, සියලු සම්පත් ලබමි.

1027. ඔ සංසාධරා පින් සඳහා මහර්මිනට සිය අත්බැව දෙසි, ඇට සහායසම්පන්නත්ව වෙති, නිර්වාණපදය අසංබත සි.

1028. අතීත වූ ද ප්‍රත්‍යුත්පන්න වූ ද අනාගත වූ ද කම්ම ගෙවී ගියේය, මාගේ සියලු කර්ම ඝෛය වී, පසැස් ඇති සර්වඥ-යෙනි, ඔබගේ පාසඟුළුවන් වදිමි.

මෙසේ සංසාධරා මෙහෙණ මේ ගාථා කිවු යැ.

අටවැනි සංසාධරා පෙරි අපදන සි.

3-9 දසදහසක් හික්මුණින්ගේ අපදනය

1029. මෙයින් පෙර සාරාසංඛ්‍යාකල්පලක්ෂයෙහි ලොකනායක වූ දිපංකර නම් ජිනපක්‍ෂ්මාරයෝ උපන්න.

1030. සතියන් විනයනය කරන මහාවීර වූ දිපංකර සර්වඥයන් වහන්සේ සුමෙධ ද සුමිත්ත ද යන මොවුන් සමාන සුවදුක් ඇතිබව ප්‍රකාශ කළසේක.

1031. ඒ ප්‍රකීර්තනයෙහි දී දෙවියන් සහිත ලෝවැසියන් දක්-නාමෝ සදෙවක ලොකයෙහි හැසිරෙන්නාමෝ අපි ඔවුන්ගේ සමාගමයට පැමිණ -

1032. අනාගත සමාගමයෙහි අප සියල්ලන්ට ස්වාමි වූව මැනැව, අප සියල්ලෝ ම ඔබට මනවඩන ප්‍රියවදන් කියන භාය්‍යා වමිහ.

1033. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙනි, අප විසින් දන - සිලමය වූ සියලු කුසල් කරනලද, භාවනා ද මොනොවට වඩන ලදු. බොහෝ කලක් සියල්ල පරිත්‍යාග කරන ලදී.

1034. ගංඛං විද්‍රෝපනං මාලං දීපං ච රතනාමයං.
යං කිංකරි පක්‍රීතං සබ්බං පරිච්ඡින්නං මහාමුනො.
1035. අක්කං වාචිකං කතං කතං පරිභොගං ච මානුසං
දීඝරක්ඛං භි තො සබ්බං පරිච්ඡින්නං මහාමුනො.
1036. අනෙතජාතිසංසාරං බහුං පුක්කං භි තො කතං
ඉක්කරමනුභොක්කානං සංසාරිකානං භවාගවො.
1037. පච්ඡිමගවො සමපන්නො සක්කාපුක්කානිවෙසනො
නානාකුලප්පකතායො අවජරාකාමවජ්ජිනි.
1038. ලාභග්ගෙන යසං පත්තො පුජිතා සබ්බසක්කා
ලාභියො අත්තපානානං සද්දං සම්මානිතා මයං.
1039. අගාරං පජ්ඣිකානං පබ්බජිකානංගාරියං
අබ්බමාසෙ අසමපන්නො සබ්බං පත්තාමිහ නිබ්බුතී.
1040. ලාභියො අත්තපානානං වජ්ජිකාසනානි ච
උපෙතනි පච්චියා සබ්බං සද්දං සක්කතපුජිතා.
1041. කිලෙසා ක්කාපිතාමිහාකං භවා සමෙකං සමුග්ගා
නාගිව බජ්ජිතං ඡෙත්වා විහරාම අනාසවා.
1042. සවාගං චත තො ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සතතිකෙ
තිංසො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1043. පටිසම්බිද්ධං චතසෙස්සා ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්කං පුද්ගලං යංසාධාරාපමුඛානි දසහිකඛුනිසහස්සානි
භගවතො සමමුඛා ඉමා ගාථායො අභාසිත්වානි.

දසහිකඛුනිසහස්සාපද්‍රව්‍යානං නවමං.

1034. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙනි, සුවද විලෙවුන් මල් හා පහන් ද පතන ලද රුවන්මුඛා වූ යම් කිසිවක් ඇද්ද, ඒ සියල්ල පරිත්‍යාග කරන ලදී.

1035. මහාමුනි වූ සර්වඥයෙනි, අන්‍යා වූ ද කුශලකර්ම කරන ලද, මානුෂික වූ පරිභෝග වස්තු ද යන සියල්ල අප විසින් බොහෝ කලක් පරිත්‍යාග කරන ලදී.

1036. නොයෙක් ජාති ඇති සංසාරයෙහි අප විසින් බොහෝ පින්කම් කරන ලදී. ඵෙශ්වයඤ්ඤා චළදා කුසුමහත් භවයෙහි සැරිසරා-

1037. පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි කැමැති වර්ණ ඇති අප්පරාවෝ නානාකුලයෙහි උපන්නාහු ශාක්‍යපුත්‍ර වූ සිද්ධහත් කුමරුන්ගේ කිවෙසනයෙහි -

1038. අග්‍ර වූ ලාභයෙන් යුක්ත ව පුදනු ලැබූ සියල්ලන් විසින් සත්කාර කරන ලද හැම කල්හි සම්මානිත වූ අපි ආහාර පාන ලබනසුලු වූමහ.

1039. ගිහිගෙය හැර ශාසනයෙහි පැවදි ව අධම්මසක් නො පත් කල්හි සියල්ලෝ ශ්‍රීවතට පැමිණියමහ.

1040. ආහාර පාන ද වස්ත්‍ර හා සෙනසුන් ද ලාභී වූමහ. සියලු ප්‍රත්‍යයෝ ලැබෙත්. හැම කල්හි සත්කෘත සුභිත වූමහ.

1041. අප විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලැහ, සියලු භවයෝ නසන ලැහ, බැඳුම් සිද ඇතින්නන් මෙන් ආසුර රහිත වැඩස කරමහ.

1042. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ ශාසනයට එකාන්තයෙන් අපගේ මනා පැමිණීම විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ ලබන ලදහ, බුද්ධසසුන් කරන ලද.

1043. සිවුපිළිසිඳියාවෝ ද ... බුද්ධසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ යසොධරාවන් ප්‍රමුඛ දසදහසක් භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළාහ.

නවවැනි දසදහසක් භික්ෂුණින්ගේ අපදන යි.

3-10. අට්ඨාරසහසුනිසහසසාපදනං

1044. අට්ඨාරසහසසානි හික්ඛුනි යකාසමභවා
යසොධරාපමුඛානි සමුද්ධං උපසංඝාමිං.
1045. අට්ඨාරසහසසානි සබ්බා භොතනි මහිඤ්ඤා
වඤ්ඤානි මුනිනො පාඨෙ ආරොචෙනති යථාබලං.
1046. ජාති ඛිණං ජරා ව්‍යාධි මරණං ව මහාමුනි
අනාසවං පදං සන්තං අමතං යාම නායක.
1047. ඛලිතං වෙ පුරෙ අත්ථි සබ්බාසමුපි මහාමුනි
අපරාධමජානනි¹ ඛම අමහං විනායක.
1048. “ඉඤ්ඤිං වාපි නිදසෙසුප මම සාසනකාරිකා
පරිසානං ව සබ්බාසං කඛිං ඡිද්දං යාවතා.”
1049. යසොධරි මහාවීර මනාපා පියදස්සනා
සබ්බා තුඤ්ඤං මහාවීර අගාරසුඤ්ඤං පජාපතී.
1050. ථීනං සතසහසසානං නචුතිනං ජඵානතරි
අගාරෙ නෙ මයං වීර පාමොකඛා සබ්බඉස්සරා.
1051. රූපාවාරගුණුපෙතා යොබ්බනවධා පියංවද
සබ්බායො අපවායනති දෙවතා විස මානුසා.
1052. අට්ඨාරසහසසානි සබ්බා සාකියසමභවා
යසොධරා² සහසසානි පාමොකඛා ඉස්සරා නද.
1053. කාමධාතුමතික්කන්තා සජ්ඣාතා රූපධාතුයා
රූපෙන සද්ධා නත්ථි සහසසානං මහාමුනි.
1054. සමුද්ධං අභිවාදෙත්වා ඉඤ්ඤිං දසෙසුසු සඤ්ඤානො
නෙකා³ නානාවිධාකාරා මහාඉඤ්ඤිපි දස්සස්සං.
1055. වක්ඛවාළසුමං කායං භිසං උත්තරතො කුරු
උභො පකඛා දුට්ඨෙ දීපා ජමුද්දිපං සරිරතො.
1056. දක්ඛිණං ව සරං පිඤ්ඤං නානාසාධා තු පත්තකා
වඤ්ඤුරවිසාලකඛා⁴ මෙරූපබ්බතතො භිබ්බා.

1. අපරාධං පජානනි - PTS.

2. යසොවතී - සි, PTS.

3. ලොකෙ - සිමු.

4. වඤ්ඤං ව සුරියං වකඛි - මජ්ඣං, PTS.

10. යසොධරා ප්‍රමුඛ අටළොස්දහසක් හික්කුණින්ගේ අපද්‍යාය

1044. යසොධරාවන් ප්‍රමුඛ ශාක්‍යවංශයෙහි උපන් අටළොස් දහසක් හික්කුණිහු සම්බුද්ධන් කරා පැමිණියාහු ය.

1045. අටළොස්දහසක් හික්කුණිහු සියල්ලෝ මහත් සාද්ධි ඇත්තාහු වෙති, මුනින්ද්‍රයන්ගේ පාසඟුළුවන් වදිති, ශක්ති පරිදි දන්වා සිටිත්,

1046. මහාමුනිතුමනි, ජාතිය ද ජරාව ද ව්‍යාධිය ද මරණය ද ක්‍ෂය විය, නායකයාණනි, අනාසුච වූ ශාන්ත වූ අමාතපදයට යම්හ.

1047. මහාමුනින්ද්‍රයෙනි, ඉදින් පෙර සියල්ලන්ගේ මැ යම් දෙසෙක් ඇද්ද, විනායකයෙනි, ඒ අපරාධය නො දන්නා වූ අපට කමා කළ මැනැව.

1048. මාගේ සසුන් කරන මෙහෙණියනි. සාද්ධිය ද දක්වවු, යම්පමණ පිරිස් වැසියන්ගේ සැකය ද සිඳිවු.

1049. මහාවීරයන් වහන්ස, යශස් දරන මනවධන ප්‍රියදර්ශන ඇති සියල්ලෝ හිඟිගෙයි දී නුඹ වහන්සේගේ ප්‍රජාපති වූමහ.

1050. වීරයන් වහන්ස, අපි නුඹ වහන්සේගේ භවනයෙහි සියදහසක් ස්ත්‍රීන්ට ද, සයක් අධික වූ අනුවකට ද ප්‍රමුඛව සියල්ලන්ට ඉසුරු ඇති වූමහ.

1051. රූපයෙන් හා ආචාරගුණයෙන් යුක්ත වූ යොවුන් වියෙහි සිටි ප්‍රියවදන් ඇති සියල්ලෝ ඕනිස්ලොවැ දෙවියකුට මෙන් පුදත්.

1052. ශාක්‍යකුලයෙහි උපන් සියල්ලෝ අටළොස්දහසක් වූහ, (ඔවුනතුරෙහි) යශස්ධර වූ දහසක් දෙන එකල්හි ප්‍රමුඛ වූවාහු ඉසුරුඇති වූහ.

1053. මහාමුනින්ද්‍රයෙනි, කාමධාතුව ඉක්මවූවාහු, රූපධාතුවෙහි සිටියාහු ඒ දහසක් ස්ත්‍රීන්ට රූපයෙන් සදාශ වූවාහු නැති.

1054. සම්බුද්ධන් වැඳ ශාස්තෘන් වහන්සේට සාද්ධි දක්වූහ, ලොවැ නන්වැදැරුම් වූ මහත් සාද්ධි ද දක්වූහ.

1055. සක්වළ සම වූ කය ඇති උතුරුකුරුයෙහි නිස ඇති (විලෝහ ගෝයාන යන) දෙදිවයිනැ දෙපියා ඇති ශරීරයෙන් දඹදිව වසා සිටි -

1056. දකුණු සයුර විල්කලබ ඇති නානාශාඛා බඳු පත්‍ර ඇති සඳු හිරු මෙන් විශාල ඇස් ඇති මෙරුපර්වතයෙහි සිඵ ඇති-

1057. වක්කවාළගිරිතුණායා ජමබුරුකඛං සමුලකං.
විජමානා උපගහතවා විඤ්ඤාති ලොකනායකං.
1058. හත්ථිවණණං තපේවස්සං පබ්බතං ජලධිං තථා
වඤ්ඤා ව ඥරියං මෙරුං සක්කවණණං ව දස්සය්‍යුං.
1359. යසොධරා මයං වීර පාදෙ වඤ්ඤා ව කචුම
තව වීර පහාවෙන නිප්පිනනා තරනායක.
1060. බුද්ධිසු ව වසී හොම දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙනොපරියක්ඛණස්ස වසී හොම මහාමුනො.
1061. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාම දිබ්බවකචු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භා නාඤ්ඤාති පුනාබ්බවො.
1062. අජාධිමමනිරුක්ඛිසු පටිභානෙ තපේව ව
ක්ඛණං අමහං මහාවීර උපසන්නං තව සතතිකෙ
1363. පුබ්බානං ලොකනාථානං සබ්බමං නො නිදස්සිතං
අධිකාරා බහු අමහං තුමහස්සාය මහාමුනො.
1064. යං අමහං පුරිමං කමිං කුසලං සරසෙ මුනෙ
තුමහස්සාය මහාවීර පුඤ්ඤානුපටිභාති නො.
1065. අහබ්බධ්වානෙ වජ්ජස්සා වාරධිමෙ අනාවරං
තුඤ්ඤාය මහාවීර වක්ඛාති ජිවිතාති නො.
1066. නෙකකොට්ඨසහස්සානං හරියස්සායද්ධි නො
න තස්ස විමනා හොම තුඤ්ඤාය මහාමුනො.
1067. නෙකකොට්ඨසහස්සානං උපකාරායද්ධි නො
න තස්ස විමනා හොම තුඤ්ඤාය මහාමුනො.
1068. නෙකකොට්ඨසහස්සානං හොජනස්සායද්ධි නො
න තස්ස විමනා හොම තුඤ්ඤාය මහාමුනො.
1069. නෙකකොට්ඨසහස්සාති ජිවිතාති වජ්ජින නො
'හයමොකඛං කරිස්සාම' ජිවිතාති වජ්ජින සෙ.
1070. අබ්බගතෙ අලංකාරෙ වජ්ජෙ නානාවිධෙ බහු
ඉත්ථිහණෙය්‍ය න ගුහාම තුඤ්ඤාය මහාමුනො.

1057. සක්වළගිරෙහි තුඩු ඇතිව (ගුරුඵවස් ගෙන) මුට් සහිත දඹරුක සලමින් සමීපයට පැමිණ ලොකනායකයන් වදිති.

1058. හස්තිවෙශය ද එසේ මැ අශ්වවෙශය ද පර්වත ද එසේ මැ සයුර ද සඳු ද හිරු ද මෙරහල් ද ශක්‍රවෙශය ද දක්වූහ.

1059. පසැස් ඇති විරයන් වහන්ස, යශස්ධර පු ඇපි පා සහුළුවන් වළමහ. නරනායක වූ විරයන් වහන්ස, ධබ්ගේ ටහිම යෙන් නිෂ්පන්නයම්හ.

1060. මහාමුනින්ද්‍රයන් වහන්ස, සාද්ධිවිෂයෙහි ද දිවයෝධාති ද වහි වම්හ, පරසින් දන්නා නුවණෙහි වහි වම්හ.

1061. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනුම්හ, දිව ඇස පිරිසිදු කරනලද සියලු ආභ්‍රවයෝ ක්‍ෂය වූහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1062. මහාවිරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අපට අසු ධම්ම නිරුක්ති විෂයෙහි ද පටිභානයෙහි ද නුවණ උපන.

1063. මහාමුනිවරය, පූර්වප්‍රොකතාථයන්ගේ සංගමය අපට දක්වනලද, නුඹ වහන්සේ සඳහා අපගේ අධිකාරයෝ බොහෝ වූහ.

1064. මුනින්ද්‍රයන් වහන්ස, අපගේ යම පූර්වකුශලකර්මයක් සිහිකරන්නහු ද, මහාවිරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අප විසින් පුණ්‍යයෝ රැස්කරන ලදහ.

1065. අභව්‍යසානායන් හැරපියා පනාවාරය වැළැකුම්හ., මහා විරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අප විසින් දිවි සුදනලද.

1066. මහාමුනිවරය, නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට භාය්‍යා පිණිස අප දුන්නේ ය, එහි ලා නුඹ වහන්සේ සඳහා නො සතුටු නො වම්හ.

1067. නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට උපකාර පිණිස අප දුන්නේය. මහාමුනිවරය, එහි ලා නුඹ වහන්සේට නො සතුටු නො වම්හ.

1068. නොයෙක් කෙළසුවහසුන්ට භොජන සඳහා අප දුන්නේ ය, මහාමුනිවරය, එහි ලා නුඹ වහන්සේට නො සතුටු නො වම්හ.

1069. අපගේ නොයෙක් කෙළ සුවහස් ජිවිතයන් පිදුමහ, හයින් විදිම කරමහ'යි ජිවිතයන් න්‍යාග කළේහ.

1070. මහාමුනිවරය, නුඹ වහන්සේ සඳහා ශරීරගත ආහරණ ද නන්වැදෑරුම් බොහෝ වස්ත්‍ර ද ස්ත්‍රී භාණ්ඩ ද නො සහවම්හ.

1071. ධනධනෙකපරිවාගං ගාමානි නිගමානි ච
බෙත්තං පුත්තං ච ධිතං ච පරිවන්තා¹ මහාමුනෙ
1072. හත්ථි අසංගා ගවා වාපි² දසියො පරිවාරිකා
තුඤ්ඤාය මහාවීර පරිච්ඡන්තා අසඬියා³.
1073. යං අමෙහ පටිමනෙතසි දනං දසංගාල යාවනෙ
විමනං නො න පසංගාම දදන්තො දනමුත්තමං.
1074. නානාවිධං බහුං දුක්ඛං සංසාරෙ ච බහුබ්බිධෙ
තුඤ්ඤාය මහාවීර අනුභුතං අසඬියං.
1075. සුඛප්පත්තා න මොදම⁴ න ච දුක්ඛසු දුමමනා
සබ්බස්ස තුලිතා භොම තුඤ්ඤාය මහාමුනෙ.
1076. අනුමග්ගෙන සමබ්බද්ධො යං ධම්මං අභිනිහරී
අනුභුතො සුඛං දුක්ඛං පත්තො බොධිං මහාමුනි,
1077. බ්‍රහ්මදෙවං ච සමබ්බුද්ධං ගොතමං ලොකනායකං
අක්කෙසං ලොකනාථානං සබ්බමා තෙහි නො බහු.
1078. අධිකාරා බහු අමිතං⁵ තුඤ්ඤාය මහාමුනෙ
ගවෙසන්තො බුද්ධධම්මෙ මයං තෙ පරිවාරිකා.
1079. කප්පෙ ච සත්ථසහස්සෙ චතුරො ච අසඬියෙ
දීපබ්බකරො මහාවීරො උප්පජ්ජි ලොකනායකො,
1080. පච්චන්තදෙසවිසයෙ නිමනෙතස්සා තථාගතං
තස්ස ආගමනං මග්ගං සොධෙන්නි තුට්ඨමානසා.
1081. තෙන කාලෙන සො ආසි සුමෙධො නාම බ්‍රාහ්මණො
මග්ගං ච පටියාදෙසි ආයතං⁶ සබ්බදස්සිනො.
1082. තෙන කාලෙන ආසිමිත සබ්බා බ්‍රාහ්මණසමභවා
ථුද්දජානී පුප්ඵානි ආහරිමිත සමාගමං.
1083. තස්මිං සො සමයෙ බුද්ධො දීපබ්බකරො මහායසො
විසාකාසි මහාවීරො ඉසිමුග්ගනමානසං.

1. බෙත්තං පුත්තං ච ධිතං ච පරිවන්තං - PTS.

2. හත්ථි අසංගාවං වාපි - PTS.

3. පරිවන්තං අසංගියං - PTS.

4. නුමොදම - මජ්ඣං.

5. අධිකාරං බහු අමෙත - PTS

6. ආයතො - මජ්ඣං, PTS.

1071. මහාමුනිවරය, ධනධාන්‍යා පරිත්‍යාග කළමහ, ගම් ද නියමිතම් ද කෙත් ද පුත්‍රයෝ ද දුහිතඤ්ඤා ද පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

1072. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අසංඛ්‍යා වූ ඇත් අස් ගවයෝ ද දසිහු ද පිරිවර ස්ත්‍රීහු ද පරිත්‍යාග කරන ලදහ.

1073. යම්භෙයකින් අප යාවකයන්ට දන් දෙමහ යි ප්‍රතිඥා කෙළේ ද එකල්හි උතුම් දායා දෙන නුඹ වහන්සේට අපගේ නො සතුටක් නො දක්වමහ.

1074. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා බහුප්‍රකාර වූ සංසාරයෙහි අසංඛ්‍යා වූ නන්වැදෑරුම් බොහෝ දුක් විදුනා ලද.

1075. මහාමුනිවරය, නුඹවහන්සේ සඳහා සුවපත් වූවමෝ සතුටු නො වමහ, දුකෙහි නොටුසතු නො ද වමහ, හැම තන්හි සම වමහ.

1076. යම්බුද්ධයන් වහන්සේ (අන් බුදුවරයන්) ගියමහින් යම් බෝසඹර දහමක් රැස් කළාහු ද, එයින් මහාමුනිහු සුවදුක් විඳි බුද්ධ බොධියට පැමිණියහ.

1077. බ්‍රහ්මදෙව යම්බුද්ධන් ද ගෞතම ලොකනායකයන් වහන්සේ ද අන්‍යා ලොකනාථයන් වහන්සේ ද යන ඒ බුදුවරුන් සමග අපගේ බොහෝ සංගමයෝ වූහ.

1078. මහාමුනිවරය, නුඹ වහන්සේ සඳහා අපගේ බොහෝ අධිකාරයෝ වූහ, බුද්ධධර්මයන් ගවේෂණය කරන නුඹ වහන්සේට ඇපි පරිවාරිකා වූමහ.

1079. සාරාසංඛ්‍යාකල්පලක්ෂ්‍යයකින් මතුයෙහි මහාවීර වූ දීපඬුකර නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

1080. ප්‍රත්‍යන්ත දෙශයෙහි (මනුෂ්‍යයෝ) තරාගතයන් වහන්සේ පවරා සතුටු සිත් ඇත්තාහු උන් වහන්සේ වඩනා මහ ශුඛ කෙරෙත්.

1081. එකල්හි ඒ ගෞතම බුදුහු සුමෙධ නම් බමුණු වූහ, සර්වදර්ශී වූ බුදුරදුන්ට දීර්ඝ වූ මාර්ගය ද පිළියෙළ කළහ.

1082. එකල්හි අප සියල්ලෝ බමුණු කුලයෙහි උපනුමහ, දිය ගොඩ උපදනා මල් ඒ සමාගමයට ගෙන ආමහ.

1083. එසමයෙහි මහායශස් ඇති මහාවීර වූ ඒ දිවකුරු බුදුහු උද්ගත වූ සිත් ඇති සෘෂිහුට විවරණ දුන්හ.

1084. චලති රචති පඨවි සංඛ්‍යාමනි සදෙවකං
තස්ස කම්මං පතිතොතො ඉසිනුගාමානසො.¹
1085. දෙවකඤ්ඤා මනුස්සා ව මයං වා'පි සදෙවකා
නානාපුජනියං හණ්ඨං පුජයිත්වානං පඤ්ඤා.
1086. තෙසං බුද්ධො වියාකාසි ජොතිදිපසතාමකො
“අජ්ජ යෙ පඤ්ඤා අත්ථි තො හවිස්සන්ති සම්මුඛා.”
1087. අපරිමෙය්‍යො ඉතො කප්පෙ යං නො බුද්ධො වියාකරි
නං වාවමනුමොදන්ති එවංකාරි අහුමහ නො.
1088. තස්ස කම්මස්ස සුතතස්ස තඤ්ඤා විතං පසාදියං
දෙවමානුස්සකං යොති අනුගොතො අසකියං.
1089. සුඛදකො'නුගොතො දෙවෙසු මානුසෙසු ව
පච්ඡිමහමෙ සම්පන්නො ජාතා'මහ සාකියෙ කුලෙ.
1090. රූපවති භොගවති යසසීලවති තතො
සංඛ්‍යාසම්පදා භොම කුලෙසු අතිසක්කතා.
1091. ලාභං සිලොකං සක්කාරං ලොකධම්මසමාගමං
විතං ව දුක්ඛිතං නත්ථි වසාම අකුතොහයා.
1092. වුත්තං භෙතං හගවතා රඤ්ඤා අනොපුරෙ තද
බ්‍රහ්මයානං පුරෙ විරො උපකාරං ව නිද්දිසි.
1093. උපකාරා ව යා නාරි යා ව නාරි සුඛෙ දුඛෙ
අඤ්ඤාති ව යා නාරි යා ව නාරි'නුකම්පිකා.
1094. ධම්මං චරෙ සුවරිතං න නං දුච්චරිතං චරෙ
ධම්මොචාරි සුඛං යෙන අසම්මිං ලොකෙ පරමි ව.
1095. අගාරං විජ්ඣිත්වානං පඤ්ඤා'නගාරියං
අභිසම්මාසෙ අසම්පන්නො චතුසව්‍යං චුඤ්ඤා නො.
1096. විචරං පිණ්ඩපාතං ව පච්චියං සයනාසනං
උපගොතති බහුං අමෙහ සාගරසෙසව උමයො.

1. ඉසිනුගාම මානසං - මජ්ඣිම, PTS.

2. පසාදියං - සිමු.

1084. උද්ගත වූ සිත් ඇති ඒ සාමිහුගේ අධිකාර කර්මය පවසන කල්හි මහ පොළොව සැලෙයි නාද කෙරෙයි සදෙවක ලොකය කම්පා වෙයි.

1085. දිව්‍යකන්‍යාවෝ ද මනුෂ්‍යයෝ ද ඇපි ද දෙවියන් සහිත ලෝවාසියෝ ද නානාපූජනීය භාණ්ඩ පුද ප්‍රාර්ථනා කළමහ.

1086. දීපඛාර නම බුදුහු ඔවුනට 'අද ප්‍රාර්ථනා කළ යම් කෙනෙක් ඇද්ද ඔහු සම්මුඛ වන්නාහ' යි ප්‍රකාශ කළ සේක.

1087. මෙයින් අපරිමෙය කල්පයෙහි දිවතුරු බුදුහු අපට යමක් ප්‍රකාශ කළසේක් ද, අපි ඒ බස අනුමෝදන් වෙමින් එ පරිදි කරනසුලු වූමහ.

1088. එහි සිත් පහදවා මොනවට කළ ඒ කර්මයාගේ විපාකයෙන් අසාධ්‍ය වූ දෙවිමිනිස් දෙගතික ලබා -

1089. දෙවිලොව ද මිනිස්ලොව ද සුවසුක් විඳ පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි ශාක්‍යතුලයෙහි උපනුමහ.

1090. රු ඇත්තමෝ හොඟ ඇත්තමෝ යශස් හා සිල් ඇත්තමෝ යළි සියලු ශරීර සම්පත් ඇත්තමෝ කුලයන්හි අනිශඬින් සත්කාර කරන ලදුවමහ.

1091. ලාභය ප්‍රශංසා සත්කාරය ලොකධර්මසමාගමය හා දූෂ්පත් සිත ද නැති, කොඬිනුන් නො බිය වැ වාස කරමහ.

1092. එකල්හි (සුදෙවුන්) රජුගේ ඇමොවුරෙහි දී භාග්‍ය-වතුන් විසින් තෙල වදන ලද මැ යි, විරයන් වහන්සේ ඤාත්‍රිය-යන්ගේ කිඹුල්වත් පුරෙහි දී, (පෙර ලද) උපකාරය ද ප්‍රකාශ කළහ.

1093. යම් ස්ත්‍රියක් උපකාර ඇති වූ ද යම් ස්ත්‍රියක් සුව සුක් දෙකෙහි සම වූ ද, යම් ස්ත්‍රියක් ගිතවැඩ පවසන්නී ද යම් ස්ත්‍රියක් (ස්වාමියාට) අනුකම්පා කරන්නී ද -

1094. සුවර්ත ධර්මයෙහි හැසිරෙන්නේ යැ, දුශ්චරිතයෙහි නො හැසිරෙන්නේ යැ, ධර්මවාරී පුද්ගල මෙලොවැ ද පරලොවැ ද සුවසේ හැසිරෙයි.

1095. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමහ, අඛම්සක් නො පත් කල්හි ඇපි සිවුසස් අවබෝධ කළමහ.

1096. සාගරයාගේ රළ මෙන් අපට බොහෝ දෙන සිවුරු ද පිඩුවා ද ගිලන්පස ද සෙනසුන් ද එළවත්.

1097. කිලෙසා ක්‍රාපිතා අමුණං හවා සඤ්ඤා සමුහතා
නාගිව ඛන්ධනං ජෙක්ඛා විහරාම අනාසවා.
1098. ස්වාගතං චත මනා ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තකෙ
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1099. පටිසම්භිද චතස්සො ච -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1100. එවං බහුවිධං දුක්ඛං සම්පන්නං ච බහුබ්බිධා
විසුද්ධිභාවං සම්පන්නා ලහාම සබ්බසම්පදා.
1101. යා දදනති සකනනානං පුක්කදාකාය මහෙසිනො
සභායසම්පදා භොතති නිබ්බානපදමසම්බිතං.
1102. පරිකම්භං අතීතං ච පච්චුප්පන්නං අනාගතං
සබ්බං කම්මමපී නො ඛිණං පාදෙ චක්‍රම චක්ඛම.
1103. නිබ්බානාය චජන්තිතං කිං වො චක්ඛාම උත්තරිං
සන්තසම්බන්ධපදං හි පසොථ අමතං පදං.

ඉදං සුදං යසොධරාපමුඛානි අට්ඨාරසම්බන්ධ-
සහස්සානි හගවතො සම්මුඛා ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

යසොධරාපමුඛඅට්ඨාරසම්බන්ධසහස්සාපදානං දසමං.

කුණ්ඩලකෙසිවග්ගො තතිසො.

තත්ත්වදානං :

කුණ්ඩලා ගොතමී වෙව ධම්මදිග්ගා ච සකුලා
චරනක්‍ර ච සොණා ච කාපිලානි යසොධරා,
දසසහස්සම්බන්ධානි අට්ඨාරසසහස්සකා
ගාථාසකානි චත්තාරි ඡ ච සත්තති මෙව ච.

1097. අප විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිදු ඇතිනියන් මෙන් ආසුව රහිත වූ වාස කරමිහ.

1098. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් සම්පයෙහි අපගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යාවෝ පසක් කරන ලදහ, බුදුසසුන් කරන ලද.

1099. සිවුපිළිසිඹියාවෝ ද පසක් කරන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

1100. මෙසේ බහුප්‍රකාර දුක් විද බහුප්‍රකාර සම්පත් ලැබ විසුඤ්ඤාවයට පැමිණියමෝ සියලු සම්පත් ලබමහ.

1101. යම් ස්ත්‍රී කෙනෙක් ස්වකීය ආත්මභාවය පින් සඳහා මහර්මින්ට පුදත් ද ඔවුනට සහායසම්පත්තිහු වෙති, අසංඛත වූ නිවන ද වේ.

1102. අතීතය ද ප්‍රත්‍යුත්පන්නය ද අනාගතය ද ගෙවී ගියේ යැ, අපගේ සියලු කර්ම ද ඤය වී, පසැස් ඇති සර්වඥයෙනි, ඔබගේ පාසඟුවවන් වලුමහ.

1103. නිවනට වදනා වූ නොපට මතුයෙහි කුමක් කියන්නෙමි ද, යම් හෙයකින් යන්ත්‍රත් සංඛතදෙස ඇති අමෘතපදයට පැමිණෙ වූ ද එහෙයිනි.

මෙසේ යසොධරාවන් ප්‍රමුඛ වූ අටළොස්දහසක් භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළාහු යැ.

දසවැනි යසොධරා ප්‍රමුඛ අටළොස් මෙහෙණදහසුන්ගේ අපදන යි.

තුන්වැනි කුණ්ඩලකෙසි වර්ග යි.

එහි උද්දනය:

කුණ්ඩලකෙසි අපදන යැ, කිසාගොතමි අපදන යැ, ධම්මදික්ඛා අපදන යැ, සකුලාපදන යැ, ජනපදකල්‍යාණී නන්‍යපදන යැ, සොණාපදන යැ, කාපිලානී අපදන යැ, යසොධරාපදන යැ -

දසදහසක් භික්ෂුණින්ගේ අපදන යැ, අටළොස්දහසක් භික්ෂුණින්ගේ අපදන යැ යි දසයෙකි. ගාථා සාරසිය සැන්තුසයෙක් ද වේ.

4-1. යසවතිපමුබ්‍රහ්මකුන්තං අපදනං

1104. හවා සංඛං පරිකම්භා හවස්සං චිතොවිතා
සංඛංසවා ච නො නත්ති ආරොචෙම මහාමුනෙ.
1105. පුරිමං කුසලං කුසලං යං කිංඤ්ච සාධු පත්තිං
පරිභොගමයං දික්ඛං කුසලාසාය මහාමුනෙ.
1106. ඉද්ධපච්චිකඤ්ඤානං ඉද්ධානං සාවකාන ච
පරිභොගමයං දික්ඛං කුසලාසාය මහාමුනෙ.
1107. උච්චතිවමයං කුසලං හික්ඛුන්තං සාධු පත්තිං
උච්චාකුලපරිකම්භං කතමෙතං මහාමුනෙ.
1108. මහතෙව සුක්කමුලෙන චොදිතා කම්මසම්පද
මානුසිකමත්තිකකතානා ජායංසු බ්‍රහ්මයෙ කුලෙ.
1109. උප්පන්නෙ ච කමෙ කමෙම ජාතියා වාපි එකතො
පට්ඨමෙ එකතො ජාතා බ්‍රහ්මයා කුලසම්භවා.
1110. රූපවති භොගවති ලාභසක්කාරපුරිතා
අනෙකපුරෙ භොවීර දෙව්‍යානං විය නැදුනෙ.
1111. නිබ්බිද්දිකා අභාපමො පබ්බපිමභ'නගාරියං
කතිපාහං උපාදය සංඛං පනතා'මෙ නිබ්බුතිං.
1112. විචරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චයං සයනාසනං
උපනෙතති බහු අමෙහ සද්ද සක්කතපුරිතා
1113. කිලෙසා කුමාරිනා අමං හවා සංඛං සමුහතා
නාගිව බ්‍රහ්මනං ඡෙදා විහරාම අනාසවා.
- 1114-1115. සවාගතං වත නො ආසි -පෙ-
පටිසඤ්ඤි වතසො ච -පෙ- කතං ඉද්ධස්ස සාසනං.

ඉද්ධං සුදා යසවතිපමුබ්‍රහ්මනි අධාරසංඛතියකඤ්ඤා
හික්ඛුතිසහස්සානි හගවතො සමුච්චා ඉවා ගාථායො
අභාසිකානි.

යසවතිපමුබ්‍රහ්මාධාරසහික්ඛුතිසහස්සාපදනං පට්ඨමං.

යසවතිපුමුඛ භික්ෂුණීන්ගේ අපදනය

1104. මහාමුනිවරය, ඔබට ආරෝචනය කරමිහ., අපගේ සියලු හවයෝ ක්ෂය වූහ, හවයන්සිය මුදනා ලද, අපගේ සියලු ආසුචියෝ නැති.

1105. මහාමුනිවරය, පූර්වකුශලකම් (ජනිත වූ) මනා කොට පනන ලද යම් කිසි පරිභොගාර්ථ (වස්තුවක් ඇද්ද) එය තුඛ-වහන්සේ සඳහා දෙන ලද.

1106. මහාමුනිවරය, තුඛ වහන්සේ සඳහා බුදු පසේබුදුවරයන්ට ද බුද්ධිශ්‍රාවකයන්ට ද පරිභොගාර්ථ වස්තු දෙන ලද.

1107. මහාමුනිවරය, භික්ෂුණීන්ට (පරිත්‍යාගයෙන්) කුදුමහත් පින්කම් කොට මොහව්ව පනනලද උච්චාකුල (උපතට නිසි) විනාවත් කරන ලද.

1108. එ මැ කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද කම්යම්පත්තියෙන් මානුෂික (රූපාදිය) ඉක්මවුවාහු නැත් කුලයෙහි උපන්න.

1109. උපතෙහි ද පින්කම් කරන කල්හි ද ජාතියෙන් ද එක්ව විසුමහ, පශ්චිම හවයෙහි එක්ව ක්ෂත්‍රිය කුලයෙහි උපනුමහ.

1110. මහාවීරයන් වහන්ස, රූපවත් ව භොගවත් ව ලාභ-යත්කාරයෙන් පූර්ණ ව දෙවියන්ගේ නඤ්ඤයෙහි මෙන් අන්ත: පූරයෙහි විසුමහ.

1111. ගිහිගෙයින් කලකිරී ගායනයෙහි පැවිදි වූමහ, කිහිප දවසක් ඉක්මැයෑමෙන් ඇපි සියලුදෙන නිවනට පැමිණියමහ.

1112. හැම කල්හි අපට සත්කාර පූජා කරන බොහෝ ජනයෝ සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස හා සෙනසුන් ද එළුවත්.

1113. අප විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ. සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිද ඇතින්නන් මෙන් ආසුච රහිත ව වාස කරමහ.

1114. බුද්ධිශ්‍රෙෂ්ඨයන් සම්පයෙහි අපගේ පැමිණීම ස්වාභාවික විය ... බුදුසසුන් කරන ලද.

1115. සිව්පිළිසිඹියා ලබන ලද .... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ යසවති පුමුඛ අටළොස්දහසක් ක්ෂත්‍රියකන්‍යා භික්ෂුණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ ගාථා කීහ.

යසවති පුමුඛ අටළොස් මෙහෙණදහසුන්ගේ අපදන යි.

4-2 බ්‍රාහ්මණකඤ්ඤාභිකවුත්තිනං අපදනං

1116. චුලලාසිතිසහස්සානි බ්‍රහ්මඤ්ඤාකුලසමභවා
සුබ්‍රමාලහස්පාද පුරෙ තුය්‍යං මහාමුනෙ.
1117. වෙස්සසුද්දකුලෙ ජාතා දෙවා නාගා ච කිත්තරා
වාතුද්දිපා බහු කඤ්ඤා පුරෙ තුය්‍යං මහාමුනෙ.
1118. කෙවි පබ්බජිතා අඤ්චි සම්මදස්සාවිනො බහු
දෙවා ච කිත්තරා නාගා බුජ්ඣස්සනති අනාගතෙ.
1119. අනුභොථා යසං සබ්බං පඤ්ඤා සබ්බසම්පද
කිසි පසාදං පටිලඤ්ඤා බුජ්ඣස්සනති අනාගතෙ.
1120. අමෙහි බ්‍රාහ්මණධිතා තු බ්‍රහ්මඤ්ඤාකුලසමභවා
පෙකකිතො නො මහාවීර පාදෙ වන්ඤාම වක්ඛම.
1121. උපහතා හවා සබ්බෙ මුලනණ්ණා සමුහතා
සමුච්ඡින්නා අනුසයා පුඤ්ඤාසම්බරා දුලිතා.
1122. සමාධිගොචරා සබ්බා සමාපත්තිවසී තථා
කුමාරනා ධම්මරතියා විහරිස්සාම නො සද.
1123. හවිතෙතති අවිජ්ජා ච සබ්බරා'පි ච බෙට්ඨිතා
සුද්දස්සං පදං ගතන්තං අනුජානාථ නායක.
1124. උපකාරා මම. තුමෙහි දිසරතං කතාවිනො
බහුතං සංසයං ඡෙත්වා සබ්බා ගම්මන්තා¹ නිබ්බුත්ති.
1125. වන්ඤාම මුත්තිනො පාදෙ කත්වා ඉඤ්චිකුබ්බණං
කාචි දස්සනති ආලොකං අත්ථකාරමථාපරා.
1126. දස්සනති වන්ඤාමුත්තෙ සාගරං ච සම්මුඛකං
සිතෙතරුපරිහණ්ණං ච දස්සනති පාරිජනනකං.

බ්‍රාහ්මණකන්‍යා භික්ෂුණීන්ගේ අපදනාය

1116. මහාමුනිවරයන් වහන්ස, උපර නුඹ වහන්සේට (සුඵ) අසුදහසක් සිසුමැලි අත්පා ඇති බමුණුකුලයෙහි උපන් (කන්‍යාවෝ වූහ.)

1117. මහාමුනිවරයන් වහන්ස, පෙර නුඹ වහන්සේට වෛශ්‍ය ශුද්‍ර කුලයෙහි උපන්නා වූ ද දෙව නාග කීන්තර වූ ද සිව්මහ දිවයිනි, වූ බොහෝ කන්‍යාවෝ වූහ.

1118. කිසි කෙනෙක් පැවිදි වූවාහු ඇත, බොහෝ දෙන සිවුසස් දක්නාසුලු වෙති, දෙවියෝ ද කීන්තරයෝ ද නාගයෝ ද අනාගතයෙහි සිවුසස් අවබෝධ කරන්නාහ.

1119. සියලු යහස් වළඳා සියලු සමපතට පැමිණ නුඹ වහන්සේ කෙරෙහි ප්‍රසාදය උපදවා අනාගතයෙහි සත්‍යාවබෝධය කරන්නාහ.

1120. පසැස් ඇති මහාවරයන් වහන්ස, බමුණු කුලයෙහි උපන් බ්‍රාහ්මණධිතා වූ අපි වැලිත් දක්නාවූ නුඹ වහන්සේගේ පාසඟුළුවන් වලුමහ.

1121. සියලු හවයෝ නයන ලදහ, තෘෂ්ණාමූලය මුලුසුන් කරන ලද, අනුශයයෝ සිඳින ලදහ, පුණ්‍යසංස්කාරයෝ බිඳින ලදහ.

1122. සියල්ලෝ සමාධි ගොවර කොට ඇත්තාහ, එසේ මැ සමවත්ති වශී වූහ, හැම කල්හි ඇපි ධ්‍යානය ගෙන කොට ධර්මයෙන් සුක්ක වැ වාසය කරමහ.

1123. හවනෙන්ති වූ අවිද්‍යාව ද සංස්කාරයෝ ද ගෙවන ලදහ, නායකයන් වහන්ස, සුදුර්දශ වූ නිර්වාණ පදයට යන්නට අනුදන වදළ මැනැව.

1124. කළ කිසි ඇති තෙපි බොහෝ කලක් මට උපකාර වූවහු යැ, බොහෝ දෙනාගේ සැක සිඳිපියා සියල්ලෝ නිවනට යෙක්වා.

1125. මුනින්ද්‍රයන්ගේ පාසඟුළුවන් වැද සාද්ධිවිකර්මණ කොට කිසි කෙනෙක් ආලෝකය දක්වති, යළි අනායෝ අනිකාරය දක්වත්.

1126. සද්දහි රු දක්වති, මසුන් සහිත සයුර ද මහමෙර හා කුලපව ද පරසතු රුක ද දක්වත්.

1127. නාවතිංසං ව භවනං යාමං දසෙසනති ඉඤ්ජියා
තුසිතං නිඤ්ජෙන දෙවෙ වසවතති භෙසිසෙරො.
1128. බ්‍රහ්මානො කාවි දසෙසනති වඛකමං ව මහාරහං
බ්‍රහ්මවණණං ව මාපෙකා ධම්මං දෙසෙතති පුඤ්ඤං.
1129. භානාවිකුක්කණං කකා ඉඤ්ජිං දසෙසි යසනුතො
දසාසිංසු බලං සබ්බා පාදෙ වඤ්ඤිංසු සනුතො.
1130. ඉඤ්ජිසු ව වසී හොම දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියක්කණස්ස වසී හොම මහාමුතො.
1131. පුබ්බෙතිවාසං භානාම දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්මා නත්ථිදති පුනාතොවො.
1132. අසුධම්මනිරුත්තිසු පටිභානෙ තපෙව ව
ක්කණං අමිතං මොචිර උප්පන්නං තව සනත්තො.
1133. පුබ්බානං ප්‍රොකනාපානං සඛගමං නො නිදසෙසිතං
අධිකාරා බහු අමිතං තුග්ගත්ථාය මොමුතො.
1134. යං අමෙහති කතං කමමං කුසලං සරතං මුතෙ
තුග්ගත්ථාය මොචිර පුඤ්ඤානුපටිත්තානි නො
1135. සතසහසෙස ඉතො කප්පෙ පදුමුත්තරො මොමුති
පුරං හංසවති නාම සම්බුද්ධස්ස තුලාසයං.
1136. අමාරෙන හංසවතිසා ගඬ්ඛා සන්දති සබ්බද
උබ්බාලො නදියා හික්ඛු ගමනං න ලහනති තෙ.
1137. දිවිසං දො තයො වෙව සත්තාහං මාසකං තතො
වතුමාසමෙ සම්ප්‍රණණං ගමනං න ලහනති තෙ.
1138. තද අහු සත්තසාරො ජට්ටො නාම රට්ඨිකො
ඔරුදො හික්ඛිවො දිසවා සෙතු ගඬ්ඛාය කාරසී.
1139. තද සතසහසෙසති සෙතුං ගඬ්ඛාය කාරසී
සඛස්ස ඔරිමෙ තිරෙ විහාරං ව අකාරසී.

1127. තථිකසා හවන ද යාමය ද කුසිතය ද නිර්මාණරති දෙවියන් ද මහත් ඉසුරු ඇති වසවර්තී දෙවියන් ද සෘද්ධියෙන් දක්වත්.

1128. කිසි උකහනක් බමුනි දක්වන, ආහැඟි සක්මන ද කෙරෙහි, බුන්මවෙහෙය ද මවා ඉන්යන ධර්මය දෙන්නා කෙරෙහි.

1129. නානා විකුර්වණ කොට ශාස්තෘන් වහන්සේට සෘද්ධි දක්වා සියල්ලෝ බලය දක් වූහ, ශාස්තෘන් වහන්සේගේ පාසඟුවනින් වැන්දහ.

1130. මහාමුනිවරය, සෘද්ධියෙහි ද වගී වම්හ, දිව්‍යශ්‍රෝත්‍ර-ධාතුයෙහි ද වෙනොපරියඤායෙහි ද වගී වම්හ.

1131. පෙර විසූ කෙපිළිවෙළ දනුමහ, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ඤාය කරන ලදහ, දැන් පුනර්භව-යෙක් නැති.

1132. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සම්පයෙහි අපට අක්ඛිධර්මාරුක්කිත්ති ද ප්‍රතිභානයෙහි ද ඥානය උපන.

1133. මහාමුනිවරය, පූර්වලොකනාථයන්ගේ සංගමය අපට දක්වන ලද, නුඹ වහන්සේ සඳහා අපගේ බොහෝ අධිකාරයෝ වූහ.

1134. මුනිවරය, යම් කුශලකම්යක් කරන ලද ද, එය සිහි කළ මැනැව, මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා අප විසින් පින් රැස්කරන ලද.

1135. මෙයින් සියදහස්වන කල්පයෙහි පියුමකුරා නම් මහා මුනිහු වූහ, ඒ සම්බුද්ධන්ට කුලභවන වූ නුවර භංසවතී නම් විය.

1136. භංසවතී නගරද්වාරයෙන් හැම කල්හි ගංගානදිය ගලයි, නදියෙන් බාධිත වූ ඒ භික්ෂුහු (පරතෙර) ගමන නො ලබත්.

1137. ඒ භික්ෂුහු දවසක් දෙකක් තුනක් ද සතියක් මාසයක් ද යළි සපුරා සාරමසක් ද (පරතෙර) ගමන නො ලබත්.

1138. එකල්හි සත්තිසාර වූ බෝසත් ජට්ටිල නම් රැවියෙක් විය, හේ ඇවිරුණු භික්ෂුන් දැක ගඬයායෙහි හෙයක් කැරැවී.

1139. එකල්හි සියදහසකින් ගඬයායෙහි හෙයක් කැරැවී, සඬකයාට (ගනිත්) මෙතෙර විහාරයක් ද කැරැවී.

1140. ඉක්කියෝ පුරියා වෙව් උච්චනිවකුලානි ව
තස්ස සෙතුවිහාරෙ ව¹ සමභාගං අකංසු තෙ.
1141. අමෙහ අසෙසෙ ව මනුජා විෂයනෙතන වෙනසා
තස්ස කමෙසු දයාද නගරෙ ජනපදෙසු ව.

  1142. ඉක්කී පුරියා කුමාරා ව බහු වෙව් කුමාරිකා
සෙතුවනො ව විහාරස්ස වාලුකා ආකිරිංසු තෙ.
  1143. විචිසම්මජ්ජනං කතා කදලී පුණ්ණසංචෙ ධජෙ²
ධුපං වුණ්ණං වං මාලං ව කාරං කතාන සත්ථුනො.
  1144. සෙතුවිහාරෙ කාරෙකා නිමනෙනකා විනායකං
මහාදනං දදිකාන සබ්බොධිං අභිපක්ඛි.
  1145. පදුමුත්තරො මහාවීරො තාරකො සංඛපාණිනං
අනුමොදනියං³කාසි ජට්ඨස්ස මහාමුනි.
  1146. “සතසහස්සෙ අතික්කන්තෙ කප්පො හෙස්සති හද්දකො
භවාභවෙ”ත්‍රහොකාන පාපුණ්ණිස්සති බොධියං.
  1147. යෙ කෙවි හස්පරිකම්මං කතාචි නරනාරියො
අනාගතස්සිං අද්ධානෙ සබ්බා හෙස්සන්ති සම්මුඛා.
  1148. තෙන කමෙවිජාකෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව
උපපන්නා දෙවභවනං තුය්හං තා පරිවාරිකා.
  1149. දිබ්බං සුඛං අසබ්බොයාං මානුසං ව අසබ්බොයං
අනුභොජති ටිරං කාලං සංසරිමහ භවාභවෙ.
  1150. සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ සුක්කනං කමෙසම්පදං
සුමුමාලී මනුස්සෙසු අපො දෙවපුරෙ වරෙ.
  1151. රූපභොගයසෙ වෙව් අපො කිත්තිං ව සක්කනං
ලහාම සතනං සබ්බං සුක්කනං කමෙසම්පදං.
  1152. පච්ඡිමෙ භවෙ සම්පන්නෙ ජාතාමහ ඛාහමණෙ කුලෙ
සුමුමාලහස්පාද සක්කපුත්තනිවෙසනෙ.

---

1. කෙසු සෙතුවිහාරෙසු - සිමු.
2. පුණ්ණකුච්චපා - PTS.
පුණ්ණසංචා ධජා - මජ්ඣං.
3. ධුමුණ්ණකුච්ච - PTS.

1140. ස්ත්රීහු ද පුරුෂයෝ ද උස්පහන් කුලවාසියෝ ද යන ඔහු ඒ හෙයෙනි ද විහාරයෙනි ද සම කොටස් කළහ.

1141. ඇවිදු නගරයෙහි ද ජනපදයෙහි ද වූ අන් මිනිස්සු ද පහන් සිතින් යුක්ත වූ ඔහුගේ කුශලකම්යන්හි හිමිකරු වූමහ.

1142. බොහෝ ස්ත්රීපුරුෂයෝ ද කුමරු කුමරියෝ ද යන ඔහු හෙයට ද විහාරයට ද වැලි විසුළහ.

1143. විදි හැමදු රඹගස් පුන්කලස් හා ධජ ද සුවඳ දුම් හා සුණු ද මල්මාලා ද (යන මෙයින්) ශාස්තෘන් වහන්සේට සත්කාර කොට—

1144. හෙය හා විහාරය කරවා විනයක වූ බුදුරදුන් පවරා මහදන් දී සම්බෝධිය ප්‍රාචීනා කෙළේ යි.

1145. මහාවීර වූ, සියලු ප්‍රාණින් (සසරින්) තරණය කරවන පියුමතුරා මහාවුනිහු ජටිල රැවියාට අනුමෙවෙනි කළහ.

1146. කප් සියඳහසක් ඉක්මැගිය කල්හි හඳුකල්පයෙක් වන්නේ යැ, කුදුමහත් හවයෙහි සුවදුක් විඳ සම්බෝධියට පැමිණෙන්නේ යැ.

1147. යම්කිසි ස්ත්‍රී පුරුෂ කෙනෙක් එහි අත්තම් කළාහු ද, ඔහු සියල්ලෝ අනාගත කාලයෙහි (ඒ බුදුන්ට) හමු වන්නාහ.

1148. ඒ කම්චිපාකයෙන් ද වික්කප්‍රණ්ඩියෙන් ද ඒ (අපි) දෙවිලොවට පැමිණියමෝ නුඹ වහන්සේට පිරිවර වූමහ.

1149. අසංඛ්‍ය වූ දිව සුව ද අසංඛ්‍ය වූ මිනිස් සුව ද විදි-මින් බොහෝ කලක් කුදුමහත් හවයෙහි සැරිසැරූමහ.

1150. මෙයින් සියඳහස්වන කපෙහි මොනොවට කළ යම් කම්සම්පත්තියෙක් වී ද එයින් මිනිසුන් කෙරෙහි ද යළි උතුම් දෙවිලොව ද සිසුමැලි වූ උපනුමහ.

1151. සුකෘත වූ යම් කම්සම්පත්තියක් ඇද්ද එයින් රූප භොග යශස් ද යළි කීර්තිය ද සත්කාර ද යන සියල්ල නිරතුරු ලබමහ.

1152. පශ්චිම හවය පැමිණි කල්හි බමුණුකුලෙහි උපනුමහ, සිසුමැලි අත්පා ඇතියමෝ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ මාළිගායෙහි විසුමහ.

1153. සබ්බකාලෙපි පඨවිං න පඤ්ඤාම'නලබ්බිතං.
විතබ්බලග්ගමිසුචිං න පඤ්ඤාම මහාමුනෙ.
1154. අගාරං වසනෙන අමෙහ සක්කාරං සබ්බකාලිකං
උපනෙනති සද්ද සබ්බං පුබ්බකමමබලෙන නො.
1155. අගාරං පජ්ඣිකාන පබ්බජිකා'නගාරියං
සංසාරපථනිකතිණ්ණං විතරාගා භවාමසෙ.
1156. විවරං පිණ්ඩපානං ව පච්චියං සයනාසනං
උපනෙනති සද්ද අමෙහ සහස්සානි තතො තතො.
1157. කිලෙසා කුමාරිකා'මහානං භවා සබ්බෙ සමුහනා
නාගිව බන්ධනං ඡෙත්වා විහරාම අනාසවා.
1158. සවාගනං වත නො ආසි බුද්ධසෙට්ඨස්ස සනතිකො
තිසෙස්සා විජ්ජා අනුසුතතා කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
1159. පටිසම්භිද්ද ... කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං වතුරාසිතිත්‍රාහමිණකඤ්ඤාතිකත්‍රාතිසහස්සානි
ගගවතො සමුද්ධා ඉමා ගාථායො අභාසිකාති.

වතුරාසිතිතිකත්‍රාතිසහස්සාපදනං දුතියං.

4-3 උපපලදයිකාපදනං

1160. නගරෙ අරුණවතියා අරුණො නාම බතතියො
තස්ස රටඤ්ඤා අහං හරියා එකජ්ජං වාරයාමහං.
1161. රහොගතා නිසිදිකා එවං විනෙන්ස'හං තද්ද
ආදය ගමනියං හි කුසලං නත්ති මෙ කතං.
1162. මහාසිනාපං කටුකං සොරරූපං සුදරුණං
තිරයං නූත ගව්ජාමි එත්ථ මෙ නත්ති සංසයො.
1163. එවාහං විනාශිකාන පහංසෙකාන මානසං
රාජානං උපගහකාන ඉදං වචනමබුචිං.

1153. මහාමුනිවරය, සියලු කල්හි මැ නො සැරැසූ පොළොවක් නො දකුම්හ, නො පිරිසුදු මඩබිමක් නො දකුම්හ.

1154. ගිහිගෙයි වසන අපට සැරවකාලික සත්කාරය විය, පූර්ව කම්බලයෙන් අපට හැම කල්හි සියල්ල එළවත්.

1155. ගිහිගෙය හැරපියා ශාසනයට වැදූ සසරමහ තරණය කළමෝ විතරාග වූමහ.

1156. හැම කල්හි අපට ඒ ඒ තැනින් දහස්ගණන් සිවුරු පිඬුවා ගිලන්පස හා සෙනසුන් එළවත්.

1157. අප විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු හවයෝ නසන ලදහ, බැඳුම් සිඳි ඇතින්නන් සෙයින් ආයුච රහිත වැ වාස කරමහ.

1158. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ සමීපයෙහි එකාන්තයෙන් අපගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවද්‍යා ලබන ලද, බුදුසසුන් කරන ලද.

1159. සිවුපිළිසිඹියා ලබන ලද ... බුදුසසුන් කරන ලදී.

මෙසේ සුවාසුදහසක් බමුණු කන්‍යා මෙහෙණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ ගාථා කීවාහු යැ.

දෙවැනි සුවාසු මෙහෙණදහසුන්ගේ අපද්‍යා යි.

4-3 උපපලදසිකාපද්‍යා

1160. අරුණවතී තගරයෙහි අරුණ නම් රජෙක් විය, එ රජුට භාය්‍යා වූ මම් එක් තැනැ සිත් අලවා වෙසෙමි.

1161. එකල්හි මම රහොගත වැ හිඳ මෙසේ සිතීමි; යම් හෙයෙකින් මා විසින් කළ ගෙනයායුතු කුශලයක් නැද්ද, එහෙයින් -

1162. මහත් තැවුලි ඇති කටුක වූ කැකුළු පියවි ඇති ඉතා දරුණු වූ නිරයට එකාන්තයෙන් යෙමි, මෙහි ලා මට සැකයෙක් නැති.

1163. මම මෙසේ සිතා සිත පහදවාගෙන රජු සමීපයට ගොස් මෙවදන් කීමි:

1164. “ඉත්ති නාම මයං දෙව පුරිසානුගතා සද්
ඵකං මෙ සමණං දෙති භොජයිස්සාමි බ්‍රහ්මය.”
1165. අද්ධි මෙ තද රාජා සමණං භාවිතිජ්ජියං.
තස්ස පතනං ගහෙත්වාන පරමතෙනන පුරධිං.

  1166. පුරෙත්වා පරමං අත්තං සහස්සග්ගනකෙනහං¹
මහාවෙලෙන ඡාදෙත්වා අද්ධිං තුට්ඨමානසා.
  1167. තෙන කමෙවන සුකතෙන වෙතනාපණ්ඩිති ච
ජහිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡහං.
  1168. සහස්සං දෙවරාජුතං² මහෙසිත්තමකාරධිං.
සහස්සං චක්කවත්තීනං මහෙසිත්තමකාරධිං.
  1169. පදෙසරජ්ජං විපුලං ගණනානො අසබ්බියං.
නානාවිධං බහුං අක්කදං තස්ස කමෙවලං තතො.
  1170. උපපලස්සෙව මෙ වණේණං අභිරුපා සුද්දස්සනා
ඉත්ති සබ්බබ්බසම්පන්නා අභිජාතා ජුතිත්තිරා.
  1171. පච්ඡිමහවෙ සමපතෙන අජාධිං සාක්ඛියෙ කුලෙ
නාරිසහස්සපාමොක්ඛා සුදොධාදනසුතස්සහං.
  1172. නිබ්බජ්ජිත්වා අගාරෙහං පබ්බජිං අනගාරියං
සත්තමිං රත්තිමප්පත්වා චතුසච්චමපාපුණිං.
  1173. විවරං පිණ්ඩපාතං ච පච්චියං සයනාසනං
පරිමෙතුං න සකෙකාමි පිණ්ඩපාතස්සදං ඵලං.
  1174. යං මය්හං පුරිථිං කමමං කුසලං සරසෙ මුනි
කුසලස්ථාය මහාවීර පරිච්ඡින්නං බහුං මයා.
  1175. ඵකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ යං දනවද්දිං තද්ද
දුග්ගතිං නාභිජානාමි පිණ්ඩපාතස්සදං ඵලං.
  1176. ඥෙ ගතියො පජානාමි දෙවත්තං අප් මානුසං
අක්කදං ගතිං න ජානාමි පිණ්ඩපාතස්සදං ඵලං.
  1177. උචෙව කුලෙ පජායාමි මහාසාලෙ මහඤ්ඤෙන
අසොක්ක කුලෙ න ජානාමි පිණ්ඩපාතස්සදං ඵලං.

1. සහග්ගධරෙපනං - පිඬු.

2. සහස්සදෙවරාජුතං - පිඬු.

1164. “දෙවියන් වහන්ස, ඇපි ස්ත්‍රීහු නම් හැම කල්හි පුරුෂයන් අනුව ගියම්හ, ඤාත්‍රියය, මට එක් මහණකු දුන මැනැවැ, වළඳවන්නෙමි” යි.

1165. එකල්හි රජ, වැඩු ගුද්ධාදි ඉඳුරන් ඇති මහණකු මට දින, ඔබගේ පාත්‍රය ගෙන උතුම් අහරින් පිරව්මි.

1166. උතුම් අහර පුරවා මම දහසක් අගනා මහත් වස්ත්‍ර-යකින් වසා සතුටු සිත් ඇති වැ දිනිමි.

1167. මොනවට කළ ඒ පින්කමින් ද විත්තප්‍රණිධියෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තවුනියා දෙව්ලොවට ගියෙමි.

1168. දහසක් දෙවරපුන්ට මෙහෙසිබව කළමු, දහසක් සක්-විත්තනට මෙහෙසිබව කළමු.

1169. මහත් වූ ප්‍රදේශ රාජ්‍යය ගණනින් අසංඛ්‍ය වෙයි, ඒ කුශලයාගේ එයින් අන්‍ය වූ නන්වැදෑරුම් බොහෝ කම්ඵලය විය.

1170. මාගේ පැහැය උපුලකට බදු වෙයි, අභිරූප වූ දකුම් කලු වූ සර්වාඛක සම්පන්න අභිජාත වූ සොභාවත් ස්ත්‍රියක් වෙමි.

1171. පැසුළු හවය පැමිණි කල්හි ශාක්‍යකුලයෙහි උපන්නු, මම ශුඬොදන පුත්‍රයාගේ ස්ත්‍රීන් දහසකට පාමොක් වූමු.

1172. මම ගිහිගෙයි කලකිරි ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු, සත්-වැනි රාත්‍රියට නො පැමිණ වතුසසත්‍යාවබෝධයට පැමිණියමු.

1173. සිවුරු පිටුවා ගිලන්පස හා සෙනසුන් ද පමණ කරන්නට නො හැකි වෙමි, මේ පිණ්ඩපාතයාගේ අනුසයි.

1174. මුනිවරයන් වහන්ස, මාගේ යම් පූර්වකුශලකර්මයක් සිහි කරන්නහු ද මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සඳහා මා විසින් බොහෝ දෑ පරිත්‍යාග කරන ලද.

1175. මෙයින් එක්තිස්වැනි කපැ එකල යම් දනක් දුනුමු ද, එයින් දුගතිය නො දනිමි, පිණ්ඩපාතයාගේ මේ විපාක යි.

1176. දෙව්බව ද යළි මිනිස්බව ද යන දෙගතිය දනිමි, අන් ගතියක් නො දනිමි, මේ පිණ්ඩපාතයාගේ විපාක යි.

1177. මහාසාර වූ හෙද්ධන ඇති උද්ව්‍යකුලයෙහි උපදිමි, අන් කුලයක් නො දනිමි, පිණ්ඩපාතයාගේ මේ විපාක යි.

1178. භවාභවෙ සංසරිතා සුක්කමුලෙන චොදිතා
අමනාපං න පසසාමි සොමනස්සකතං ඵලං.¹
1179. ඉධිසු ව චසි හොමි දිබ්බාය සොතධාතුයා
චෙතොපරියක්කංසංසං චසි හොමි මහාමුති.
1180. පුබ්බෙ නිවාසං ජාතාමි දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා නත්ථිද්දති පුනඛතථො.
1181. අත්ථධම්මනිරුත්ථිසු පටිභානෙ තථෙව ව
ක්කංසං මම මහාවීර උප්පතං තව සතතිකෙ.
- 1182-1184. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං ... කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං උප්පලද්ධිකා භික්ඛුනි භගවතො
සමමුඛා ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

උප්පලද්ධිකාපෙරියාපදනං තතිසං.

4-4 සිගාලමාතෘපදනං

1185. පදුමුක්කරො නාම ජිනො සබ්බධම්මානපාරගු
ඉතො සතසහස්සමහි කප්පෙ උප්පජ්ඣි නායකො.
1186. තදහං හංසවතියං ජාතාමච්චිකුලෙ අහුං
නානාරතනපජ්ජොතෙ ඉද්ධෙ ජීතෙ මහද්ධතෙ.
1187. පිතුනා සහ ගන්ථාන මහාජනපුරකකිතා
ධම්මං බුද්ධස්ස සුචාන පබ්බජිං අනගාරියං.
1188. පබ්බජිත්වාන කායෙන පාපකම්මං විවජ්ජයි.
චච්ඡව්චරිතං භික්ඛා ආජීවං පරිසොධයි.
1189. බුද්ධෙ පසන්නා ධම්මෙ ව සබ්බෙ ව තිබ්බගාරවා
සද්ධම්මෙසවතෙ. යුත්තා බුද්ධස්සනලාලසා.
1190. අග්ගං සද්ධාධිමුක්තානං අසෙසාසිං භික්ඛුනිං තද
තං යානං පත්ථිත්වාන නිසෙසා සික්ඛා අපුංඤිං,
තතො මං සුගතො ආහ කරුණානුගතාසයො.

1. සොමනස්සකතාඵලං - සිමු.

1178. කුදුමහත් හවයෙහි සැරිසරා කුශලමූලයෙන් මෙහෙයන ලද වැ අමනාප දෑක් නො දක්මි, සොමනස් සහගියබැව්හි මේ විපාක යි.

1179. සාද්ධියෙහි ද දිවසෝධාහි ද වගී වෙමි, මහාමුනිවරය, චෙතොපරියක්ඛාණයෙහි වගී වෙමි.

1180. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද සියලු ආසුචයෝ ඤාය කරන ලදහ, දැන් පුනර්භවයෙන් නැති.

1181. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අත්ථි ධර්ම නිරුත්තින්හි ද එසේ ම ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඤාණය උපන.

1182-, 1184. මා විසින් කෙලෙස් දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලද.

මෙසේ උප්පලයිකා මෙහෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුයෙහි මේ ගාථා පැවසූ යැ යි.

තුන්වැනි උප්පලයිකා මෙහෙණියගේ අපදන යි.

4-4 සිගාලමාකාපදානය

1185. මෙයින් සියදහස්වන කපෙහි ලොකනායක වූ සියලු ධර්මයන්ගේ පරතෙරට ගිය සියුමතුරා නම් ජිතපක්ඛිංගාරයෝ පහළ වූහ.

1186. එකල්හි මම භංසවතියෙහි නන්රුවනින් බබළන සමෘද්ධ වූ ආඨාය වූ මහත් ධන ඇති ඇමැතිකුලයෙක උපන්වු.

1187. මහාජනයා විසින් පෙරටු කරන ලද වැ පියා සමග ගොස් බුදුරදුන්ගේ දහම් අසා ශාසනයට පැමිණියෙමි.

1188. පැවිදි වැ කයින් පවකම් දුරු කළමු, වාක් දුසිරිත හැරපියා ආජීවය පිරිසුදු කළමු.

1189. බුදුන් කෙරෙහි පහන් වූවා දහමිහි ද සතුන් කෙරෙහි ද දැඩි ගෞරව ඇති වැ බණ ඇසීමෙහි යෙදුණි, බුදුන් දැකීමෙහි ලොල් වූමු,

1190. එකල්හි සද්ධාධිමුක්ත වූවන් කෙරෙහි අග්‍ර වූ මෙහෙණක ඇසුමු, ඒ තනතුර පතා ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් පිරුමු, ඉක්බිති කරුණායෙන් යුත් සිත් ඇති සුගතයන් වහන්සේ මට මේ වදළහ.

1191. “යසස සඤ්ඤා නථාගතෙ අවලා සුප්පතිධිනිතා
සීලං ව යසස කල්‍යාණං අරියකතනං පසංසිතං.
1192. සබ්බෙ පසාදෙ යාසස්ස උජ්ඣතං ව දසස්සනං
අදළිඤ්ඤති තං ආහු අමොසං තස්ස ජිවිතං.

  1193. නසමා සඤ්ඤා ව සීලං ව පසාදං ධම්මදසස්සනං
අනුයුක්ඛෙථ මෙධාවී සරං බුද්ධානසාසනං”.
  1194. තං සුඤ්ඤා පමුදිතා අප්පච්ඡං පණ්ඩිතං මම
තද අනොමො අමිතො ව්‍යාකරිත්ථ විනායකො.
  1195. බුද්ධෙ පසන්නා කල්‍යාණි ලව්ඨයෙ තං සුප්පත්තං
සත්තසහස්සෙ ඉතො නප්පෙ ධික්ඛාකතුලසම්භවො
ගොතමො නාම නාමෙන සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.
  1196. තස්ස ධම්මෙසු දයාද ඔරසා ධම්මනිමිතො
සීගාලකස්ස මාතා ති භෙස්සති සත්ථා සාවිකා.
  1197. තං සුඤ්ඤා මුදිතා හුඤ්ඤා යාවජිවං තද ජිතං
මෙක්ඛවිත්තා පරිවරිං පටිපත්ති නායකං.
  1198. තෙන කම්මෙන සුක්කතො වෙනනාපණ්ඩිති ව
ජනිත්වා මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගච්ඡතං.
  1199. පච්ඡිමෙ ව භවෙද්දති ගිරිබ්බජජුරුත්තමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ථීතෙ මහාරත්තසංඝථයෙ.
  1200. පුත්තො සීගාලකො නාම මමාසි විපථො රතො
දිට්ඨිගහනපක්ඛනො¹ දිසාපුජනත්තරො.
  1201. නානාදිසා නම්‍යස්සනං පිණ්ඩාය නගරං වජං
තං දිඤ්ඤා ඔවදී බුද්ධො මග්ගෙ යත්තා විනායකො.
  1202. තස්ස දෙසයනො ධම්මං නිනාදෙ² විමහයො අහු
දෙවකොට්ඨාරනාරිතං ධම්මාභිසමයො අහු.
  1203. තදහං³ පරිසං ගන්ත්වා සුඤ්ඤා සුගතභාසිතං
සොනාපක්ඛිථං පත්තා පබ්බජිං අනගාරියං.

1. දිට්ඨිගහනපක්ඛනො - සිමු.

2. පනාදෙ - සිමු.

3. තද හං - PTS.

1191. “තථාගතයන් කෙරෙහි යමක්හුගේ ශ්‍රද්ධා නො සැලී පිහිටියා ද, යමක්හට (මාර්ගඵලසම්ප්‍රසක්ත හෙයින්) ආයාසිකාන්ත වූ පසස්තා ලද කලායාණ ශීලය ඇද්ද,

1192. යමක්හට සඤ්ඤා කෙරෙහි ප්‍රසාදය ඇද්ද, ධර්මදර්ශනය සෘජු වූයේත් වේ ද, ඔහු නො දිළිත්දෙකැ යි කියති, ඔහුගේ ජීවිතය නො සිස් වේ.

1193. එහෙයින් නුවණැතියේ බුදුන්ගේ අනුසසුන් සිහි කෙරෙමින් ශ්‍රද්ධාව ද ශීලය ද ප්‍රසාදය ද ධර්මදර්ශනය ද යන මෙහි යෙදෙන්නේ” යයි.

1194. ඒ අයා මම සතුටුව මාගේ ප්‍රණීධිය (ගෙන) පුළුවස්මු, එකල්හි අමත ගුණ ඇති අනොම නම් විනයකයන් වහන්සේ මේ ප්‍රකාශ කළහ.

1195. කලායාණිය, (තෝ) බුදුන් කෙරෙහි පහන් වූවා තෙල පහන ලද්ද ලබන්නාව, මෙයින් ලක්ෂයක් වන කල්පයෙහි ඔක්කාක කුලයෙහි උපන් නමින් ‘භගාතම’ නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ ලොවැ පහළ වන්නාහ.

1196. ඔබගේ දහමිහි දයාද ඇති ඖරස වූ ධර්ම නිර්මිත වූ ‘සිගාලමාතු’ යන නම් ඇති ශාස්තෘශ්‍රාවිකාවක් වන්නී ය.

1197. ඒ අයා සතුටු වැ එකල්හි යාවජ්ජිවයෙන් මෙන් සිත් ඇති වැ ජින වූ ලොකනායකයන් වහන්සේට පිළිවෙතින් පරිවරියා කළමු.

1198. මනා කොට කරන ලද ඒ පින්කමින් ද සිත පිහිටුවීමෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා නවතිසා දෙව්ලොවට ගියමු.

1199. යළි දැන් පශ්චිම හවසනෙහි ගිරිවුප් (රජගහ) පුරවරයෙහි මහත් රත්නසංඝය ඇති සමාද්ධ වූ සිටුකුලයෙහි උපන්මු.

1200. මට විරුද්ධ මාර්ගයෙහි ඇලුණු දෘෂ්ටිගහනයට පිවිසි දිශාවන් පිදීමෙහි, තත්පර වූ, ‘සිගාලක’ නම් පිනෙක් වී.

1201. පිඬු සිභා නුවරට වඩනා විනයක වූ බුදුහු නානා-දිශාවන් නමස්කාර කරන ඔහු දැක මාර්ගයෙහි සිට -

1202. ඔහුට දහම් දෙසන බුදුරජුන්ගේ නිනාදය විස්මය දනවනු විය, දෙකෙළක් ස්ත්‍රී පුරුෂයනට ධර්මාවබෝධය වී.

1203. එකල්හි මම පිරිස කරා ගොස් සුගතයන්ගේ භාෂිතය අසා සොවන් ඵලයට පැමිණියා ශාසනයට පැමිණියමු.

1204. න විරෙතෙව කාලෙන බුද්ධස්සනලාලසා
අනුයසතිං තං භාවෙත්වා අරහන්තං අපාපුණිං.
1205. දස්සනස්ථාය බුද්ධස්ස සබ්බද්ව වජ්‍රමහං
අතිත්තායෙව පස්සාමි රූපං නයනනඤ්ඤං.
1206. සබ්බපාරමිසලෙහං ලක්ඛිතීලයනං වරං
රූපං සබ්බසුභාකිණිණං අතිත්තා විහරාමහං.
1207. ජිනො තස්මිං ගුණෙ තුට්ඨො එතංග්ගෙ යපෙසි මං
‘සිගාලකස්ස යා මාතා අග්ගා සද්ධාධිමුත්තිකා.’
1208. ඉද්ධිසු ව වසී භොමි දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාණස්ස වසී භොමි මහාමුත්ති.
1209. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණො නත්ථිද්දති පුනඛහවො.
1210. අස්ථධුමනිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙව ව
ඤ්ඤං මම මහාවීර උප්පාත්තං තව සතතිකෙ.
- 1211-1213. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං සිගාලමාතා භික්ඛුනී හගවතො සමුමුඛා
ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සිගාලමාතාපෙරියාපද්‍යනං වතුත්ථං.

4-5 සුක්කකාපද්‍යනං

1214. එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ විපස්සි නාම නායකො
උප්පජ්ඣි වාරුත්තයනො¹ සබ්බධම්මෙවිපස්සකො.
1215. තද්‘හං බද්ධමනියං ජාතා අඤ්ඤතරෙ කුලෙ
ධම්මං සුත්වාන මුත්තිනො පබ්බජිං අනගාරියං.
1216. බහුසුත්තා ධම්මධරා පටිභානවතී තථා
විචිත්තකට්ඨිකා වාපි ජිනසාසනකාරිකා.

1, වාරුදස්සනො - මජ්ඣං.

1204. නොබෝ කලකින් ම බුදුන් දැකීමෙහි ලොල් වූ මම ඒ බුද්ධානුස්මාතිය වඩා රහත්බවට පැමිණියමු.

1205. බුදුන් දැකීම පිණිස මම හැම දින මැ යම්, නයන නඤ්ඤා වූ බුද්ධරූපය තෘප්ති රහිත ව මැ දක්මි.

1206. සියලු පාරමිබලයෙන් හටගත් ලක්ෂම් නිවාස වූ සියලු ශූභ ලක්ෂණයෙන් ගැවැසිගත් උත්තම රූපය මම අතෘප්ත වැ (බලමින්) වෙසෙමි.

1207. ඒ ගුණයෙහි සතුටු වූ ජින වූ බුදුහු 'සිගාලක' ගේ මාතෘ වූ මෙහෙණ අග්‍ර වූ ග්‍රද්ධාධිමුක්ති ඇත්තී යයි මා එතද-ග්‍රයෙහි තැබූහ.

1208. මහාමුනීද්‍රයන් වහන්ස, සෘණි විෂයෙහි ද දිව්‍යශ්‍රෝත්‍ර ධාතුයෙහි ද වශී වෙමි, පරසිත් දන්තා නුවණෙහි ද වශී වෙමි.

1209. පූර්වනිවාස දනිමි, දිවඥාස පිරිසිදු කරන ලද සියලු ආසුචයෝ ඤය වූහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති,

1210. මහාවීරයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ සමීපයෙහි අඤ්ඤා ධර්ම නිරුත්තිනාහි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මාගේ ඤාණය උපත.

1211-1213. මා විසින් ක්ලෙශයෝ දවන ලදහු ... බුදුන්ගේ අනුසසුන් කරන ලද.

මෙසෙයින් සිගාලමාතෘ මෙහෙණ මේ ගාථා කිවූ යැ.

හතරවැනි සිගාලමාතෘ සංවිරාපදන සි.

4-5 සුක්කාපදනාය

1214. මෙයින් එක්අනුචත කපෙහි මනහර ඇස් ඇති සර්ව-ධර්මයන් දක්නා වූ විපසයි නම් ලොකනායකයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

1215. එකල්හි මම් බන්ධුමතී නුවර එක්තරා කුලයෙක්හි උපන්වූ, මුනින්ද්‍රයන්ගේ දහම් අසා ශාසනයෙහි පැවිදි වූමු.

1216. බහුශ්‍රැත වූ ධර්මධර වූ එසේම ම වැටහෙන නුවණැති බුදුසසුන් පිළිපදනා විවිත්‍ර ධර්මකර්මකාවක් ද වූමු.

1217. තද්ධම්මකථං කඤ්ඤා ජනනාය හිතං බ්‍රහ්ම
තනො චුතා'හං තුසිතං උපපන්නා යසසසිනි.
1218. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ සිඛි විය සිඛි ජිනො
තපනනා යසසා ලොකෙ උප්පජ්ඣි වදනං වරො.
1219. තද්ධම්මකථාන චුතසාසනකොවිද
ජොතෙතො ජිනවාකායාති තනොපි තිදිවං ගතා.
1220. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ වෙසෙහු නාම නායකො
උප්පජ්ඣි මහාඤ්ඤා තද්ධම්මකථා ව තපෙවහං.
1221. පබ්බජිතො ධම්මධරා ජොතසිං ජිනසාසනං
ගතො මරුපුරං රත්තං දුන්නොසිං මහාසුඛං.
1222. ඉමම්හි හඳුනෙ කප්පෙ කකුසන්ධො ජිනනතො
උප්පජ්ඣි නරසද්දලො¹ තද්ධම්මකථා ව තපෙවහං.
1223. පබ්බජිතො මුනිමතං ජොතසිං යථාසුකං
තනො චුතා'හං තිදිවං අගං සහවනං යථා.
1224. ඉමම්හි යෙව කප්පෙති කොණාගමන නායකො
උප්පජ්ඣි ලොකසරත්තො සබ්බසත්තානමුත්තමො.
1225. තද්ධම්මකථාන සාසනෙ තස්ස තාදිනො
බ්‍රහ්මසුතා ධම්මධරා ජොතසිං ජිනසාසනං.
1226. ඉමම්හි යෙව කප්පෙති කසපො පුරිසුත්තමො
උප්පජ්ඣි ලොකනායකො අරත්තො මරණනතු.²
1227. තස්සාපි නරවීරස්ස පබ්බජිතො සාසනෙ
පරියාප්පතසංකම්මො පරිපුච්ඡාවිසාරද.
1228. සුසිලා උප්පජ්ඣි වෙව තිසු සිසංඝාසු කොවිද
බ්‍රහ්ම ධම්මකථං කඤ්ඤා යාවජිවං හිතාවහං.³
1229. තෙන කම්මෙන සුතංගෙන වෙනනාපඤ්ඤිති ව
ජනිතො මානුසං දෙහං තාවතිංසං අගප්පිහං.

1. වරසද්දලො - PTS.

2. අරත්තො අමතංගතො - සිඞ්.

3. මහාමුනෙ - සිඞ්.

1217. එකල ජනතාවට හිත වූ බොහෝ ධර්මකර්ම කොට මම එයින් සැවැ යහස් ඇති වූ තුසිත දෙව්ලොවට උපන්මු.

1218. මෙයින් එක්තිස්වන කපැ ගිනිසිලක් මෙන් දිලියෙන යහසින් යුත් දෙශකයන් අතුරෙන් උතුම් වූ සිඬි නම් ජිනපක්ඛ-මාරයන් වහන්සේ ලොවට උපන්හ.

1219. එකල්හි දු පැවිදි වැ බුදුසසුන්හි නිපුණ වැ බුදුවන්න බබුළුවා එයින්දු සැවැ දෙව්ලොවට උපන්මු.

1220. මෙයින් එක්තිස්වන කපැ මහත් ඥාන ඇති වෙස්සභු නම් නායකයන් වහන්සේ උපන්හ, එකල්හි දු මම එසෙයින් මැ -

1221. පැවිදි වැ ධර්මධර වූවා බුදුසසුන හෙබැවිවි, (දෙනු සැවැ) සිත්කලු දෙව්ලොවට ගොස් මහත් සුඛ වින්දමු.

1222. මේ හදුකල්පයෙහි නරභාරදුල වූ කකුසන්ධ නම් ජිනෝත්තමයන් වහන්සේ උපන්හ. එකල්හිදු මා එසෙයින් මැ -

1223. පැවිදි ව, ආයු පමණින් සිට බුද්ධත්වය බබුළුවා එයින් ව්‍යුහ වූ මම සිය හවනයට මෙන් දෙව්ලොවට ගියමු.

1224. මේ කල්පයෙහි මැ ලොවට සරණ වූ සියලු සත්තට උතුම් වූ කොණාගමන නම් නායකයන් වහන්සේ උපන්හ.

1225. එකල්හි දු ඒ නාදි බුදුරදුන්ගේ සසුන්හි පැවිදි වැ බහුමුත්ත ව, ධර්මධර ව, බුදුසසුන බැබළවිවි.

1226. මේ කල්පයෙහි මැ කෙලෙස් රණ රහිත වූ මරණාත්තයට (නිවනට) පැමිණි ලොකනායක වූ කසාප නම් පුරුෂෝත්තමයන් වහන්සේ උපන්හ.

1227. ඒ නරවීරයන්ගේ ද සසුන්හි පැවිදි වැ පුහුණු කළ සදහම් ඇති ව පරිපාවජායෙහි විශාරද වූවා -

1228. සුසිල ද ලජ්ජා ඇත්ති ද වී ත්‍රිවිධ ශික්ෂායෙහි නිපුණ වී යාවජීවයෙන් හිත එළවන බොහෝ ධර්මකර්ම කොට -

1229. මනා කොට කළ ඒ කර්මයෙන් ද වෙනතා පිහිටු-වීමෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා පවතිනා දෙව්ලොවට ගියමු.

1230. පාසුමෙ ව හට්ඨද්විති ගිරිකප්පුරුක්කමෙ
ජාතා සෙට්ඨිකුලෙ ඵිතෙ මහාරතනසංඝදියෙ.
1231. යද භික්ඛුසහස්සෙන පරිතො ලොකනායකො
උපාගමී රාජගහං සහස්සකෙඛාන වණ්ණිතො.
1232. “දන්තො දන්තානි සහ සුරාණපටිලෙහි විප්පුකො
විප්පුකොහි
සිඛිගිතිකඛසවණ්ණො රජාගහං පාවිසි හගවා.”
1233. දිස්වා බුද්ධානුභාවං තං පුත්වා ව ගුණසංඝයං
බුද්ධො විතං පසාදෙත්වා පූජයිං තං යථාබලං.
1234. අපරො ව කාලෙන ධම්මදින්නාය සනතිකෙ
අගාරා නිකම්භිකාන පබ්බජිං අනගාරියං.
1235. කෙසෙසු ජිජුමානෙසු කිලෙසෙ ඤාපයිං අහං
උග්ගහිං සාසනං සබ්බං පබ්බජිත්වා ‘විරොන්හං.
1236. තතො ධම්මමදෙසෙසිං මහාජනසමාගමෙ
ධම්මෙ දෙසියමානංති ධම්මාභිසම්මො අහු.
1237. නෙකපාණසහස්සානං තං විදිත්වා‘තිවිමිත්තො
අභිප්පසන්තො මෙ යකො හමිකාන ගිරිබ්බජං.
1238. “කිංමෙ කතා රාජගහෙ මනුස්සා මධු පිතාව අව්ජරෙ
යෙ සුක්කං න උපාසනාති දෙසෙන්නිං අමතං පදං.
1239. තස්ස අප්පට්ඨානියං අසෙවනකමොජවං
පිවනති මෙ ඤාඤ සප්පඤ්ඤා වලාහකම්චදාගු.”
1240. ඉඤ්ඤා ව වසි හොමි දික්ඛාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියක්ඛණස්ස වසි හොමි මහාමුතො.
1241. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාමි දික්ඛවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භො නත්ථිද්විති පුනඛ්භාවො.
1242. අසුඛමමනිරුත්තිසු පටිභානෙ තප්ථෙ ව
ඤ්ඤං මම මහාවීර උප්පත්තං තව සනතිකෙ.
- 1243-1245. කිලෙසා ඤාපිතා මයහං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං පුදං සුක්කා භික්ඛුහි හගවතො සනතිකෙ
ඉමා ගාථායො අභාසිත්වාති.

සුක්කාපරියාපදනං පඤ්චමං.

1230. දැන් පශ්චිම හවයෙහි ගිරිවුළු (රජගහ) පුරවරයෙහි සමාධි වූ මහත් රත්න සංඝය ඇති සිටුකුලයෙහි ජාන වුවා -

1231. යම් කලෙක භික්ෂූදහසුන් විසින් පිරිවරන ලද ලොක-නායකයන් වහන්සේ සහසැස්සු විසින් පසස්තා ලද්දහු රජගහ නුවරට වැඩියෙක් ද (කියෙ යැ යත්):

1232. රත්නිකක් සම වර්ණ ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (තමන්) දමුණු සේක් (තමන්) විප්‍රමුක්ත සේක් (කෙලෙසුන් කෙරෙන්) වෙසෙසින් මිදුණු පුරාණ ජවීල වූ දහසක් රහතුන් සමග රජගහ නුවරට පිවිසි සේකැ යි.

1233. ඒ බුද්ධානුභාවය ද දැක ගුණ සමූහය ද අසා බුදුන් කෙරෙහි සිත පහදවා ශක්ති පරිදි උන්වහන්සේ පිදිමි.

1234. යළි පසුකලෙක ගිහිගෙන් නික්මැ ධර්මදිනනා මෙහෙණ සමීපයෙහි අනගාරිය සාසනායෙහි පැවිදි වීමි.

1235. මම කෙස් සිදිනු ලබන් මැ කෙලෙසුන් දවීමි, පැවිදි වැ නොබෝ කලෙකින් මම සියලු ශාසනය ඉගෙනගන්මි.

1236-1237. ඉක්බිති මහජන සමාගමයෙහි දහම් දෙසීමි, (මා) දහම් දෙසන කල්හි නොයෙක් දහස්ගණන් සත්ත්වයන්ට ධර්මාව-බෝධය වී, ඒ දැන අතිශයින් විස්මයට පැමිණි මාගේ (දහමට) පැහැදුණු යක්ෂයෙක් රජගහනුවර හැසිර -

1238. “යම් කෙනෙක් අමාත්‍යපදය දෙශනා කරන සුක්කා මෙහෙණන් ඇසුරු නො කෙරෙත් ද, මේ රජගහනුවර මිනිස්සු කුමක් කළාහු පුරා පානය කළවුන් සෙයින් සිටිත් ද” යි.

1239. බැහැර නො ලියැයුතු පියවින් මිහිරි වූ ඕජාවක් ඒ ධර්මය ද මැගියෝ වලාහකයක් මෙන් නුවණැත්තාහු පානය කෙරෙහි සිතමි.

1240. මහාමුනිවරය, සාඤ්ඤියෙහි ද දිව්‍යශ්‍රෝත්‍රධාතූයෙහි ද වශී වෙමි, පරසින් දන්තා නුවණෙහි ද වශී වෙමි.

1241. පෙර විසූ කඳපිළිවළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුවයෝ ක්‍ෂය වූහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1242. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සම්පයෙහි අත්ති ධර්ම නිරුත්තින්හි ද එසේ මැ පටිභාගයෙහි ද මාගේ නුවණ උපත.

1243-1245. ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ ... බුදුසසුන් කරන ලදි. මෙසේ සුක්කා මෙහෙණ මේ ගාථා ප්‍රකාශ කළා යි.

පස්වැනි සුක්කා සංවිරාපදන යි.

පස්වැනි බණවරයි.

4-6. රූපනන්දපදනං.

1246. එකනවුතෙ ඉතො කපො විපස්සි නාම නායකො
උප්පජ්ඣි වාරුනායනො සබ්බධමෙසු වකඛුමා.
1247. තද්භං බන්ධුමතියං ඉදො චිතෙ මහාකුලෙ
ජාතා සුරූපා දසිතා සුජනියා ජනස්ස ව.
1248. උපගතඤා මහාචීරං විපස්සිං ලොකනායකං
ධම්මං සුභිකා සරණං උපෙසිං නරනායකං.
1249. සිලෙසු සංවුතා හුඤා නිබ්බුතෙ ව නරුහ්ණමෙ
ධාතුච්ඡිපස්ස උපරි යොණණ්ණවජ්ඣනං අසුජස්සිං.
1250. මුක්ඛවාගා සිලවති යාවජිවං තතො වුතා
ජනිතා මානුසං දෙහං තාවතිංසුපගා අහං.
1251. තද දසති යානෙති අධිභොජාන සෙසකෙ
රූපසද්දෙති ගජෙති රසෙති චුස්සෙති ව.
1252. ආයුනාපි ව වණ්ණණ්ණ සුබ්බෙත යසසාපි ව
තථෙවාධිපතෙයොන අධිගස්සා විරොවහං.
1253. පච්ඡිමෙ ව හවෙද්දති ජාතාහං කපිලවර්යෙ
ධිතා බෙමකසක්කස්ස නන්දනාමාතිවිසුතා.
1254. අභිරූපං උපපදං අහු මෙ කතතිසුවකං
යද්භං යොබ්බනප්පත්තා රූපලාවකුඤ්ඤාසිතා.
1255. තද මමසං¹ සකායානං විවාදෙ සුමහා අහු
පබ්බාපෙසි තතො තතො මා සකායා විනස්සිසුති.²
1256. පබ්බජිතා තපාගතං³ රූපදෙස්සිං නරුහ්ණමං
සුඤ්ඤාන නොපගච්ජාමි මම රූපෙන ගබ්බිතා.
1257. ඔවාදමි න ගච්ජාමි බුද්ධදස්සනතිරුකා
තද ජිනො උපායෙන උපනෙතා සසතතිකං.
1258. නිසෙස්සාඤ්ඤා නිදෙස්සසි ඉද්ධියා මහකකොවිදෙ
අවජරාරූපසද්දිසං තරුණිං ජරිතං මහං.

1. ඉදං මමසෙ - මජ්ඣ., PTS.

2. විනස්සං ඉති - මජ්ඣ., සී, PTS.

3. තපා වාහං - PTS.

6. රූපනන්දපදනය

1246. මෙයින් එක්අනුවන කපෙහි මනහර ඇස් ඇති සියලු දහම් විසයෙහි නුවණැස් ඇති විපසී නම් නායකයන් වහන්සේ පහළ වූ සේක.

1247. එකල මම බන්ධුමනී නුවර සමාදාන වූ ධනධාන්‍යයෙන් පිරුණු මහාකුලයෙහි උපන්නී මනා රූ ඇති මහජනයාට ප්‍රිය ද සුඡතිය ද වූවු.

1248. මහාවිර වූ විපසී ලෝකනායකයන් වහන්සේ කුරා එළඹූ බණ අසා නරනායක වූ බුදුන් සරණ ගියවු.

1249. සීලයෙන් සංවර වූ යළි බුදුන් පිරිනිවි කල්හි ධාතු ස්තුපය මතුයෙහි රන්සතක් පිළුව.

1250. මුදන ලද ත්‍යාග ඇති ව යාවජීවයෙන් සිල්වත් වූ එයින් සැවූ මම මිනිස්කය හැරපියා තවතිසාවට පැමිණියවු.

1251-1252. එකල්හි මම රූපයෙන් ශබ්දයෙන් ගන්ධයෙන් රසයෙන් හා ස්ප්‍ර්ෂාවයෙන් ද - ආයුෂයෙන් ද වර්ණයෙන් සුඛයෙන් යශ්ශින් ද එසේ මෑ ආධිපත්‍යයෙන් ද යන දසකරුණෙන් සෙසු දෙවියන් යටපත් කොට අභිභවා බැබළුම්.

1253. දැන් මම පශ්චිම භවයෙහි කිඹුල්වත් නුවර උපන්වු. බෙමක ශාක්‍ය රජුගේ දියණි වූ අතිශයින් ප්‍රසිද්ධ නන්ද නම් වූවු.

1254. කාන්තිය සුවනය කරන “අභිරූප” යන උපපදය මට විය, යම් කලෙක මම රූප ලාවණ්‍යයෙන් අලංකාර වූ යොවුන් වියට පැමිණියම ද -

1255. එකල මා සඳහා ශාක්‍යයන්ගේ ඉතා මහත් විවාදයක් විය, ඉක්බිති පියරජ තෙමේ ශාක්‍යයෝ නහමක් වැනසෙත්ව’ යි මා පැවිදි කැරැවී.

1256. පැවිදි වූ නරොත්තම වූ තපාගනයන් රූපයට ද්වේෂ්‍ය වූහ යි අසා මාගේ රූපයෙන් ගර්විත වූ බුදුන් වෙත නො යමි.

1257. බුදුන් දැකීමෙහි බියපත් වූවා අවවාදයට ද නො යමි, එකල බුදුහු උපායෙකින් තමන් වහන්සේ සමීපයට (මා) පමුණුවා -

1258. මාර්ගයෙහි නිපුණ වූ බුදුහු අප්පරා රූපයක් බඳු වූ තරුණියක ද ජරාවට පැමිණියක ද මළ එකක ද යන තුන් ස්ත්‍රී කෙනෙකුත් සාද්ධියෙන් දැක්වූ සේක.

1259. තායො දිඨ්ථා සුසංවිග්ගා විරතා සෙ කලෙඛරෙ
අට්ඨාසිං හවනිබ්බිනතා තද මං ආහ නායකො
1260. “ආතුරං අසුචිං පුතීං පසස් නඤ්ඤ සමුසස්සයං
උග්ගසරත්තං පග්ගුරාතං බාලානං අභිනාදිතං.
1261. අසුභාය විතං භාවෙහි එකග්ගං සුසමාහිතං
යථා ඉදං තථා එතං යථා එතං තථා ඉදං.
1262. එවමෙතං අවෙකකන්තී රත්තිඤ්චමාදිතා
තතො සකාය පඤ්ඤාය අභිනිබ්බිජ්ජ වච්ඡයි.”
1263. තසස්සා මෙ අප්පමානාය විහරන්තායා’ධ යොතිසො
යථාභූතං අයං කායො දිට්ඨො සන්තරබාහිරො.
1264. අථ නිබ්බිඤ්ඤා’හං කායො අප්පමානං ව විරජ්ජ’හං
අප්පමානා විසංයුතා උපසන්නා’භි නිබ්බුතා.
1265. ඉඤ්ඤිසු ව වසී හොමී දිඛාය සො’ධාතුයා
වෙට්ඨොපරියක්ඛණස්ස වසී හොමී මහාමුතෙ.
1266. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාමී දිඛවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්භා නාඤ්ඤති පුනබ්බවො.
1267. අසුඛමඤ්ඤිතිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙව ව
ක්ඛණං මම මහාවීර උප්පන්නං තව සන්නිකෙ.
- 1268-1270. කිලෙසා ක්කාපිතා මග්ගං -පෙ- කතං
බුද්ධස්ස සාසනං.
- ඉදං සුදං රූපනඤ්ඤ භික්ඛුනි හගවතො සන්නිකෙ
ඉමා ගාථායො අභාසිකානි.

රූපනඤ්ඤපෙරියාපදනං ඡයං.

4 - 7 අඨ්ඨකාසී අපදනං

1271. ඉමමිහි හද්දකෙ කප්පෙ බුභලඤ්ඤි මහායසො
කසසප්පො නාම නාමෙන උප්පජ්ඣී වදනං වරො.

1259. ඔවුන් දක අනිගධින් සංවෙගයට පැමිණියා සිය සිරුරෙහි විරක්ත වූ හවයෙහි කලකිරී සිටියමු, එකල්හි මට නායකයන් වහන්සේ මේ වදළහ:

1260. “නන්දවෙනි, (රොගයෙන්) ආතුර වූ අපචිත්‍ර වූ කුණු වූ යෙම් සොටු නැහෙන මල මූ වැහිරෙන, බාලයන් විසින් අභිනාදනය කළ ශරීරය බලව.

1261. අරමුණෙහි එකඟ වූ මොනොවට සමාහිත වූ සිත අසුභය නිමිති කොට වඩව, මේ කය යම්සේද තෙල කයත් එබඳු යැ, තෙල අසුභය යම්සේ ද මේ කයත් එබඳු යැ.

1262. ඔ දහවල නො මැලී වූ තෙල අසුභය මෙසේ බලමින් යළි ස්වකීය ප්‍රඥයෙන් නිර්වේදයට පැමිණ වාසය කරන්නාව.

1263. මෙහි නො පමාව නුවණින් යුක්ත වූ වාසය කරන ඒ මා විසින් යානාර බාහිර වූ මේ කය තතුසේ දක්නා ලද්දේ ය.

1264. ඉක්බිති මම කයෙහි කලකිරීම්, මම අධ්‍යාත්මයෙහි ද නො ඇලුණිමි. අප්‍රමාද වූ සංයෝග රහිත වූවා උපශාන්ත වූ (කෙලෙස් පිරිනිවර්ත) පිරිනිවියා වෙමි.

1265. මහාමුනිවරය, මම සාද්ධි විෂයෙහි ද දිව්‍යාශ්‍රාත්‍රධාතුයෙහි ද වශී වෙමි. පරසින් දන්නා නුවණෙහි ද වශී වෙමි.

1266. පෙර විසූ කඳපිළිවෙළ දැනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුචයෝ ක්‍ෂය වූහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1267. මහාවීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සමීපයෙහි අඤ්ඤා - නිරුත්තීන්හි ද එසේ මැ පටිභානයෙහි ද මාගේ ඥානය උපන.

1268-1270. ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදී. මෙසේ රූපනන්ද මෙහෙණ මේ ගාථාවන් කිවු යැ.

සවැනි රූපනන්ද සංවිරාවදන සි.

7. අධ්‍යක්‍ෂකාසී අපදනය

1271. මේ හදුකල්පයෙහි බ්‍රහ්මබන්ධු වූ මහා යශස් ඇති වාදීන් කෙරෙහි උතුම් වූ නමින් කස්සප නම් වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ උපන්සේක.

1272. තදහං පබ්බජිත්වාන තස්ස බුද්ධස්ස සාසනෙ
සංවුත්තා පාතිමොක්ඛස්මිං ඉන්ද්‍රියෙසු ව පඤ්ඤිසු.
1273. මත්තඤ්ඤති ව අසනෙ යුක්තා ජාගරියෙපි ව
වසන්ති යුක්තයොගා'හං භික්ඛුතිං විගතාසවං.
1274. අකෙකාසිං දුට්ඨවිත්තාහං "ගණිකෙ"ති ව ගණිං තද
තෙන පාපෙන කමෙතන නිරුමෙ අපච්ඡිසං.
1275. තෙනෙව කමෙසෙසෙන අජායිං ගණිකාකුලෙ
බහුසොව පරාධිනා පවුත්තමාය ව ජාතියං.
1276. කාසිසු සෙට්ඨිකුලජා බුහුමවරියඵලෙනහං
අච්ඡරා විය දෙවෙසු අහොසිං රුපසමෙද.
1277. දිස්වාන දස්සනියං මං ගිරිබ්බජ්ජරුක්කමෙ
ගණිකතෙන නිවෙසෙසුං අකෙකාසනඵලෙන මෙ.
1278. සා'හං සුත්වාන සද්ධම්මං බුද්ධසෙට්ඨස්ස දෙසිතං
පුබ්බවාසෙසමප්පන්නා පබ්බජිං අනගාරියං.
1279. නතොපසමපද්ඤාය ගවුජනති පිත්තසන්තිකං
මග්ගෙ ධුතෙන ධීතෙ සුත්වා ලභිං දුතොපසමෙදං.
1280. සබ්බං කමමිං පරික්ඛිණං පුඤ්ඤං පාපං තථෙව ව
සබ්බසංසාරමුක්ඛිණං ගණිකතං ව බෙජිතං.
1281. ඉද්ධිසු ව වසී හොමී දිබ්බාය සොතධාතුයා
වෙතොපරියඤ්ඤාණස්ස වසී හොමී මහාමුත්තෙ.
1282. පුබ්බෙ නිවාසං ජානාමී දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා නත්ථිද්දති පුත්තඛතවො.
1283. අක්ඛධම්මනිරුත්ඤ්ඤ පටිභානෙ තථෙව ව
ඤ්ඤාණං මම මහාවීර උප්පන්නං තව සන්තිකෙ.
- 1284-1286. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉක්ඛං සුදං අබ්බිකාසි භික්ඛුති ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

අබ්බිකාසිපෙරියාපදනං සත්තමං.

1272. එකල්හි මම ඒ බුදුන්ගේ ශාසනයෙහි පැවිදි වැ ප්‍රාති-
මොක්‍ෂයෙහි ද පඤ්ඤායාමයෙහි ද සංවෘත වැ -

1273-74. හොජනයෙහි පමණ දන්ති නිදිවැරිලෙහි ද යෙදුණි,
යොගයෙහි යෙදි වාස කරන මම රහත් මෙහෙණකට ආක්‍රොශ කළමු,
එකල මම දුෂ්ට සිත් ඇති වැ “ගණිකාවකැ” යි කිමි. ඒ පව
කැමිත් නිරයෙහි පැයිණිමි.

1275. එ මැ කර්මාවශෙෂයෙන් බෙහෙවින් මැ පරාධින
වැ ගණිකා කුලයෙහි උපන්මු. යළි පත්වීම ජාතියෙහි -

1276. බබ්සර එලයෙන් මම කාසිජනපදයෙහි දිවුකුලයෙකැ
ඉපිද රු සපුයෙන් දෙවලොවැ අප්පරාවක මෙන් වීමු.

1277. දර්ශනිය වූ මා දෑක මාගේ ආක්‍රොශඑලය හෙතු
කොටගෙන රජගහ පුරවරයෙහි ගණිකා බැවිහි තබාපුහ.

1278. ඒ මම බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන් විසින් දෙසනලද සදහම් අසා
පුඵවාසනායෙන් සමන්විත වැ ශාසනයෙහි පැවිදි වීමු.

1279. ඉක්බිති උපසම්පද වීම සදහා බුදුන් සම්පයට යන්නී
මහැ ධූර්තයන් සිවියවුන් අසා දුතොපසම්පදව ලදීමු.

1280. සියලු කර්ම ද එසේ මැ පින්පව ද ඝෞර්වය,
සියලු සසර තරණය කළමු. ගණිකාබව ද ඝෞර්වය කරනලද.

1281. මහාමුනිවරය, සාද්ධිත්ති ද දිව්‍යෝධායෙහි ද වර්ග
වෙමි, වෙනොපරියක්‍ෂණයාගේ ද වර්ග වෙමි.

1282. පෙර විසූ කදපිළිවෙළ දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරනලද,
සර්වාස්තවයෝ පරික්ෂිණයහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1283. මහාවිරයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේ සම්පයෙහි අත් -
බමු - නිරුත්තිත්ති ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මාගේ නුවණ උපන.

1284-1286. කෙලෙස්හු දවන ලදහ... බුදුසසුන කරන ලදි.

මෙසේ අඛණ්ඩාසී මෙහෙණ මේ ගාරා කිවු යැ.

සත්වැනි අඛණ්ඩාසී සංවිරාමයා යි.

4-8 පුණ්ණපදනං

1287. විපසිනො භගවතො සිඛිනො වෙසාහුංඝ ච
කකුසන්ධස්ස මුනිනො කොණාගමනාදිනො.
1288. කසාපස්ස ච බුද්ධස්ස පබ්බජිතාන සාසනො
භික්ඛුනි සීලසම්පන්නා නිපකා සංවුච්ඡියා.
1289. බහුස්සුතා ධම්මධරා ධම්මස්පරිපුච්ඡකා
උග්ගහෙතා ච ධම්මානං සොතා පසිරුපාසිකා.
1290. දෙසෙනති ජනමජ්ඣේ'හං අහොසිං ජිනසාසනො
බාහුසච්චෙන තෙනා'හං පෙසලා අනිමඤ්ඤස්සං.
1291. පච්ඡමෙ ච භවේ'දනි සාවකීයං පුරුත්තමෙ
අනාථපිණ්ඩිනො ගෙහෙ ජාතා'හං කුමහදසියා.
1292. ගතා උදකභාරිකං සොකීයං දිපමද්දස්සං
සිත්ථං තොයමජ්ඣමහි තං දිස්වා ඉදමබ්බවිං.
1293. උදහාරි අහං සිතෙ සද උදකමොඤ්ඤි
අය්‍යානං දණ්ඩහසභිතා වාචාදෙසහසට්ඨිතා.
1294. කස්ස බ්‍රාහ්මණ ත්වං භිතො සද උදකමොතරි
වෙධමාතෙහි ගතෙහි සිත්තං වෙදයසෙ භුස්සං.
1295. ජානනති වත මං හොති පුණ්ණිකෙ පරිපුච්ඡසි
කරොන්තං කුසලං කම්මං රුක්ඛන්තං කතපාපකං.
1296. යො වුඛෙස්සා දහරො වාපි පාපකම්මං පකුබ්බති
දකාභිසිඤ්ඤානා හොති පාපකම්මො පමුච්චති.
1297. උත්තරන්තස්ස අකබ්බසිං ධම්මස්සංභිතං පදං
තං ච ඤජා ස සංවිග්ගො පබ්බජිතා'රහා අහු.
1298. පුරෙතති උභතකසතං ජාතා දසිකුලෙ යතො
තතො 'පුණ්ණා'ති නාමං මෙ භුජිස්සං මං අකංසු'තෙ.
1299. සෙට්ඨිං තතොත්‍රමොදෙතා පබ්බජිං අනගාරියං
න විරෙතෙව කාලෙන අරහත්තං අපාපුණිං.

8. පුණ්ණාපදනය

1287. විසසි භාගාවතුන් වහන්සේගේ ද, සිඛි - වෙසසහු - කකුසන්ධ යන මුනිවරයන්ගේ ද, කොණාගමන තාදීන් වහන්සේගේ ද -

1288. කසසප බුදුරදුන්ගේ ද ගාසනයෙහි පැවිදි වූ සිල්සපන් නුවණැති සන්ත්තන් ඉසුරන් ඇති මෙහෙණක් වූ -

1289. බහුගුහ වූ ධර්මධර වූ ධර්මාඤ්ච පුළුවස්නා වූ (මම) දහම් උගන්නී ද අසන්නී ද (ගුරුන්) ඇසුරුකරන්නී ද වීම්.

1290. ජනයා මැද දහම් දෙසන මම බුදුසසුන්හි (ප්‍රකට) වීම්, ඒ බහුගුහ භාවය හෙතු කොටගෙන මම ප්‍රියසීල මෙහෙණන් ඉක්වො සිතීම්.

1291. යළි දැන් පශ්චිම හවයෙහි සැවැත් පුරයෙහි මම අනේපිඬු සිවුහුගේ ගෙයි කළදස්සක කුස උපන්නු.

1292. දිය ගෙන ඒමට ගියා දියමැද සිතලෙන් වෙවුළන සොක්කිය බමුණකු දිටිම්. ඔහු දැක මෙය කීව්:

1293. හැම කලා සිතයෙහි දිය ගෙන යන මම හිමියන්ගේ දඩුවම් බියෙන් බිය පත්වූ වාක් දෙස හසින් පිඩින වූ ජලයට බස්මු.

1294. බමුණ, හෙපි කවරකුට බියපත් වූ හැම කල්හි වෙවුළන ගාත්‍රයෙන් යුක්ත වූ දියට බසිනු ද, අභිශයින් සිත විඳිනවු යැ.

1295. හවතිය පුණ්ණාවෙනි, කුශලකර්මයක් කරන කළ පව වළභාලන මා එකාන්තයෙන් දැනූ දැනූ ම පුළුවස්ව.

1296. හවතිය, මහලු වූ හෝ තරුණ වූ හෝ යමෙක් පව කම් කෙරේ නම් උදකාභිසෙවනයෙන් පාපකර්මයෙන් මිදේ යයි.

1297. දියෙන් නැගිසිටිනහුට ධර්මාඤ්චයෙන් යුක්ත වූ වදනක් කීම්, එ ද අසා සංවේගයට පත් හේ පැවිදි වූ රහත් වී.

1298. එකකින් උන වූ සියය පුරමින් යම් හෙයෙකින් දූස් කුලෙහි උපන්නු ද, එහෙයින් “පුණ්ණා” යයි මාගේ නම විය, ඔව්හු මා නිදස් කළහ.

1299. ඉක්බිති සිටාණන්ට අනුමොදනා කොට ගාසනයෙහි පැවිදි වීම්, නොබෝ කලෙකින් මැ රහත්බවට පැමිණියුමු.

1300. ඉද්ධිසු ව වසි හොමි දිකාය සොතධාතුයා
වෙනොපරියඤාණස්ස උසි හොමි මහාමුත්තො.
1301. පුත්ථො නිවාසං ජානාමි දිබ්බවකුචු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරිකම්මා නන්දිති පුත්තභවො.
1302. අක්ඛන්ධනිරුත්තිසු පටිභානෙ කපේව ව
ඤාණං මෙ විමලං සුඤ්ඤං බුද්ධියෙධංස්ස වාහසා.
1303. භාවනාය මහාපඤ්ඤා සුතෙන ව සුතාවිති
මානෙන නිවකුලජා න හි කඉං විතස්සති.
- 1304-1306. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කතං බුද්ධස්ස සාසනං.
ඉත්ථං සුදං පුණ්ණං හික්ඛුති ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පුණ්ණාපේරියාපදනං අට්ඨමං.

4-9. අබ්බපාළි අපද්‍යනං

1307. යො රංසිච්ඡිසිතාවෙලො චුසො නාම මහාමුති
තස්සා'හං භගිනි ආසිං අජාමිං බ්‍රහ්මයෙ කුලෙ.
1308. තස්ස ධම්මං සුඤ්ඤා'හං විප්පසනෙතන වෙනසා
මහාදුතං දදිත්වාන පක්ඛිං රුපසම්පදං.
1309. එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ සිඛි ලොකභ්‍රාතෘනායකො
උප්පජ්ජ ලොකපජ්ජාතො තිලොකසරණො ජිතො.
1310. තද්දරුණපුරෙ රතෙම බ්‍රහ්මඤ්ඤාකුලසමභවා
විමුක්තවිතං කුපිතා හික්ඛුති අභිසාපමිං.
1311. “වෙසිකාව අනාවාරා ජිනසාසනදුසිකා”
එවං අකෙසාසයිත්වාන තෙන පාපෙන කම්මුතා
1312. දුරුණං නිරයං ගතවා මහාදුක්ඛසම්පජ්ජිතා
තතො චුතා මනුස්සෙසු උප්පත්තා තපස්සිති.
1313. දසජාතිසහස්සානි ගණිකතමකාරමි.
නම්මො පාපා න මුච්චිස්සං භුත්වා දුට්ඨවිසං යථා.

1300. මහාමුනිවරය, සාද්ධිත්ති ද දිබ්බසොභධාතූයෙහි වසී වෙමි, වෙතොපරියක්‍යණයාගේ ද වසී වෙමි.

1301. පූර්වනිවාස දනිමි, දිව ඇය ශුඛ කරන ලද, සර්වා-සුවයෝ පරික්ෂිණයහ, දන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1302. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ අනුභවිත් අසී ධර්ම නිරුක්තින්හි ද එසේ මැ ප්‍රතිභානායෙහි ද මාගේ ඥානය නිර්මල විය, පරිශුද්ධ වී.

1303. භාවනායෙන් මොහොතක් ඇතිවීමි, ශ්‍රායය හෙතු කොට ගෙන ශ්‍රැතාවිති වෙමි, මානායෙන් නිවතුලයෙහි උපන්මු, එසේ මැය, කම්ය නො නැසෙන්නේ යි.

1304-1306. ක්ලෙශයෝ දවන ලදහු .. ... බුද්ධසුත් කරන ලදි.

මෙසේ පුණ්ණා මෙහෙණ මේ ගාථා කිවු යැ.

අටවැනි පුණ්ණා සංවිරාවදන යි.

4-9. අඛෙපාලි අපද්‍යාය

1307. රස් පහස් ලද රැළි ඇති යම් පුස්ස නම් මහාමුනි කෙනෙක් වූවාහු ද, මම් ඔබට බුහුන වීමු. කැත්තුලෙහි උපන්මු.

1308. ඒ බුද්ධන්ගේ දහම අසා වෙසෙසින් පහන් සිතින් යුක්ත වැ මහදන් දී රූප සම්පත් ප්‍රාචීනා කළමු.

1309. මොබින් එක්තිස්වන කපෙහි ලොකාග්‍රත්‍යායක වූ ලොවට ප්‍රදීප වූ තුන්ලොවට සරණ වූ සිබි නම් ජීවපක්‍ෂමාරයන් වහන්සේ පහළවූ සේක.

1310. එකල රම්‍ය වූ අරුණ පුරයෙහි බමුණු කුලයෙහි උපන්මු, කිපුණු සිත් ඇති වැ රහත් මෙහෙණකට ශාප කළමු.

1311. “වෛශ්‍යාවක මෙන් අනාවාර ඇති වැ බුද්ධසුත් දූෂණය කරන්නී” යයි මෙසේ ආක්‍රොශ කොට ඒ පව් කැමින් -

1312. දරුණු වූ නිරයට ගොස් මහත් වූ දුකින් මධනා ලදුමු, එයින් සැවැ මිනිස් ලොවැ බැගැපත් වැ උපන්මු.

1313. දසදහසක් ජාතියෙහි ගණිකාබව කළමු, දුෂ්ට වූ විෂයක් වළඳා වෙන් ඒ පාපයෙන් නො මිදිණිමි.

1314. බ්‍රහ්මවරියමසෙව්‍යසං කසුපෙ ජීන සාසනෙ
තෙන කමමවිපාකෙන අජායිං නිදසෙ පුරෙ.
1315. පරික්‍රමෙවෙ සමපකෙන අහොසිං ඔපපතිකා
අමෙසාධනතරෙ ජාතා අමෙපාලිති ගෙන හං.
1316. පරිවුතා පාණකොටිති පබ්බතං ජිනසාසනෙ
පත්තාහං අවලං යානං ධීතා බුද්ධස්ස ඕරසා.
1317. ඉද්ධිසු ව වසී හොමි සොතධාතුවිසුඤ්ඤා
වෙනො පරියක්‍රණස්ස වසී හොමි මහාමුනෙ.
1318. පුබ්බෙ නිවාසං ජාතාමි දිබ්බවක්ඛා විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛණා නත්ථිද්‍යති පුනත්තාවො.
1319. අත්ථධමුනිරුත්තිසු පටිභානෙ තථෙව ව
ක්‍රණං මෙ විමලං සුඤ්ඤං බුද්ධසෙට්ඨස්ස වාහසා.
- 1320-1322. කිලෙසා ක්කාපිතා -පෙ- කහං බුද්ධස්ස සාසනං.

ඉත්ථං සුදං අමෙපාලි භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

අමෙපාලිපෙරියාපදනං නවමං.

4-10. පෙසලාපදනං

1323. ඉමමිති හද්දකෙ කප්පෙ බ්‍රහ්මබ්‍රහ්මිමහායසො
කසුපො නාම නාමෙන උප්පජ්ඣ වද්‍යං වරො.
1324. සාවත්ථියං පුරවරෙ උපාසකකුලෙ අහං
පසුතා තං ජීනවරං දිස්වා සුත්වා ව දෙසනං.
1325. තං වීරං සරණං ගග්ගා සීලානි ව සමාදිසිං
කදවි සො මහාවීරො මහාජනසමාගමෙ.
1326. අත්තනො අභිසම්බොධිං පකාසෙසි තරාසහො
“අනත්තසුත්තෙසු ධම්මෙසු පුබ්බෙ දුක්ඛාදිකෙසු ව.
1327. චක්ඛු ක්‍රණං ව පඤ්ඤා ව විජ්ජාලොකො ව ආසි මෙ”
තං සුත්වා උග්ගහෙත්වාන පරිපුජිතං ව භික්ඛවො.
1328. තෙන කමෙමන සුකතෙන වෙනනාපණ්ඩිති ව
ජහිත්වා මාත්‍රසං දෙහං නාවතිංසං අගච්ඡා.
1329. පවිජ්ජමෙ ව හවෙද්‍යති ජාතා සෙට්ඨිමහාකුලෙ
උපෙච්චි බුද්ධා සඤ්චමං සුත්වා සච්ඡාසංභිතං.

1314. කසුප් බුදුන්ගේ ශාසනයෙහි බබ්බර විසිමි, ඒ කම් විපාකයෙන් දෙව්ලොවු උපන්වු.

1315. පශ්චිම භවය පැමිණි කල්හි ඔප්පාතිකා වීම, අභි අතු අතර උපන්නි එයින් මම 'අබ්බපාලි' නම් විමු.

1316. ප්‍රාණකොටින් විසින් පිරිවරන ලද වැ බුදුසසුන්හි පැවිදි වීම, අවල වූ (නිර්වාණ) ස්ථානයට පැමිණියා බුදුරදුන්ට ඔරුම වූ දියණියක් වීමු.

1317. දිව්‍යශ්‍රොත්‍රධාතු විගුද්ධියෙන් යුක්ත වැ සාද්ධිත්හි ද වසී වෙමි, මහාමුනාවරය, වෙනොපරියක්කුණයාගේ ද වසී වෙමි.

1318. පූර්වනිවාස දනිමි, දිව ඇස පිරිසිදු කරන ලද, සියලු ආසුරයෝ ඤය කරන ලදහ, දැන් පුනර්භවයෙක් නැති.

1319. බුද්ධශ්‍රේෂ්ඨයන්ගේ අනුගමින් අත් ධම්ම නිරුත්තින්හි ද එසේ මැ පටිභානායෙහි ද මගේ ඥානය නිර්මල යැ, පරිගුද්ධ වී.

1320-1322. ක්ලෙශයෝ දවන ලදහ... බුදුසසුන් කරන ලදි.

මෙසේ අබ්බපාලි මෙහෙණ යම් ගාථාවන් කිවු යැ.

නවවැනි අබ්බපාලි සංවිරාවදන යි.

10. පෙසලාපදනය

1323. මම් හදුකල්පයෙහි බ්‍රහ්මබන්ධු වූ මහායශස් ඇති වාදින් කෙරෙහි උතුම් වූ නමින් කසසප නම් බුදුහු උපන් සේක.

1324. මම් සැවැත්පුරවරයෙහි උවසුකුලයෙක උපන්වු. ඒ ජිනවරයන් දැක දෙශනාව ද අසා -

1325-1326. ඒ වීරයන් සරණ ගොස් සිල් ද සමාදන් වීම, කිසිකලෙක ඒ නරාසහ වූ මහාවීරයන් වහන්සේ මහාජන සමාගමයෙහි තමන් වහන්සේගේ අභිසම්බෝධිය ප්‍රකාශ කළ සේක: "දුක්කා දි වූ පෙර නො ඇසූ වීරු ධර්මයන්හි -

1327. නුවණැස ද ඥානය ද පඤ්ච ද මාගේ විද්‍යාලෝකය ද වී" යයි ඒ අසා ඉගෙන යළි හික්කන් විවාළුමු.

1328. මොනොවට කළ ඒ කර්මයෙන් ද වෙනනා පිහිටුවීමෙන් ද මම මිනිස්කය හැරපියා තව්තිසා දෙව්ලොවට ගියමු.

1329. දැන් පශ්චිම භවයෙහි මහ සිවුකුලයෙහි උපන්වු. බුදුන් කරා එළැඹූ සත්‍යප්‍රතිසංයුක්ත වූ සද්ධර්මය අසා -

1330. පබ්බතං විරෙතෙව සච්ඡන්ති විවිතනයං
බෙපෙතා ආසවෙ සංඛං අරහන්තං අපාපුණිං.
1331. ඉඤ්ච ව වසී හොමි දිබ්බාය සොනධාතුයා
චෙතොපරියක්කන්තං වසී හොමි මහාමුතො.
1332. පුබ්බං නිවාසං ජානාමි දිබ්බවක්ඛු විසොධිතං
සබ්බාසවා පරික්ඛිණා නත්ති'ද්දති පුතඛගචො.
1333. අක්ඛන්ධිකිරුතතිසු පටිභානෙ නරොච ව
ක්කන්තං මෙ විමලං සුඤ්ඤං බුද්ධසංඝං වාහසා.
1334. කිලෙසා ක්කාපිතා මය්ගං භවා සංඛං සමුහතා
නාගිව බන්ධනං ඡෙතා විහරාමි අනාසවා.
1335. සාගතං වත මෙ ආසි බුද්ධසංඝං සන්තිකං
තිස්සං විජ්ජා අනුප්පන්නා කතං බුද්ධාසං සාසනං.
1336. පටිසම්බුද්ධං වත සෙසා ව විමොක්ඛා'පි ව අරහි'මෙ
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා කතං බුද්ධාසං සාසනං.

ඉත්ථං සුදං පෙසලා භික්ඛුනි ඉමා ගාථායො
අභාසිත්වාති.

පෙසලාපෙරියාපදනං දසමං.

බ්‍රහ්මයාවගෙහි වතුකො.

තත්ත්වද්‍යන:

බ්‍රහ්මයා බ්‍රාහ්මණී වෙව නථා උප්පලද්ධිකා
සිගාලමානා සුක්කා ව අභිරුපා අධිස්තාසිකා,
පුණ්ණං ව අමබ්‍රාහ්මි ව පෙසලාති ව තා දස
ගාථායො භික්ඛුනානෙසං භික්ඛුනාලිය චුත්තරි.

අථ වග්ගද්‍යන:

සුමෙධා එකුපොසවා කුණ්ඩලකෙසි බ්‍රහ්මයා
සහස්සං තිස්සා ගාථා සාන්තරාලිය පිණ්ඩිතා,
සහ උක්ඛිතගාථාහි ගණිතායො විහාචිති
සහස්සං තිස්සා ගාථා සන්තප්ඤ්ඤාසමෙව වා'ති.

පෙරිඅපදනං සමන්තං.

සමන්තා අපද්‍යනපාළි.

1330. පැවිදි වැ නොබෝ කලෙකින් මැ සත්‍යාර්ථයන් විමසමින් සියලු ආසුචයන් ගෙවා රහත්බවට පැමිණියමු.

1331. මහාමුනිවරය, සාද්ධිත්ති ද දිවයෝධායෙහි ද වසී වෙමි, වෙනොපරියක්‍ෂණයාගේ ද වසී වෙමි.

1332. පූර්වනිවාස දනිමි, දිව ඇස විශොධිත යැ, සියලු ආසුචයෝ ඤය වූහ, දෑත් පුනර්භවයෙක් නැති.

1333. බුද්ධාග්‍රණ්‍යයන්ගේ අනුගමින් අසුබ මම නිරුත්තින්ති ද එසේ මැ පටිභාතයෙහි ද මාගේ ඥානය විමල යැ, පරිභුද්ධ සි.

1334. මා විසින් කෙලෙස්හු දවන ලදහ, සියලු භවයෝ නසන ලදහ, කෙලෙස් බැඳුම් සිදු ආසුච රහිත වැ ඇතින්නක මෙන් වෙසෙමි.

1335. බුද්ධාග්‍රණ්‍යයන් සමීපයෙහි එකැතින් මාගේ ස්වාගතය විය, ත්‍රිවිද්‍යා අනුප්‍රාප්තයහ, බුද්ධසුන් කරන ලද.

1336. සිව්පිළිසිඳියා ද අභවිමොක්‍ෂයෝ ද මඬහිඳ ද පසක් කරන ලදහ, බුද්ධසුන් කරන ලදි.

මෙසෙයින් පෙසලා මෙහෙණ මේ ගාථා කිවු යැ.

දසවැනි පෙසලා සාවිථාවදන සි.

හතරවැනි බ්‍රහ්මයා වර්ග සි.

එහි උද්දනය:

කැත් මෙහෙණන්ගේ අපදන යැ, බැමිණි මෙහෙණන්ගේ අපදන යැ, උපාලද්ධිකා යැ, සිගාලමාතු යැ, සුක්කා යැ, අභිරුපනඤ්ඤා යැ, අධිභිකාසි යැ -

පුණ්ණා යැ, අභිසංඝා යැ, පෙසලා යැයි අපදන දසයක් වෙති, එහි ගාථා දෙසාලියක් අධික කොට ඇති දෙසියයක් වෙත්.

යළි වර්ග උද්දනය:

සුමෙධා වර්ග යැ, එකුපොසථික වර්ග යැ, කුණ්ඩලකෙසි වර්ග යැ, බ්‍රහ්මයා වර්ග සි එහි ගාථා සත්සාලියක් හා එක්දහස් තුන්සියයෙකි.

විභාවිත් විසින් උද්දන ගාථා සමග ගණන ලද්දහු එක්දහස් තුන්සියසත්පනසෙකි.

ථෙරිඅපදනය සමාප්ත යැ.

අපදනපාළි සමාප්ත සි.

ගාථාදීපාදානුකක්මණිකා

අ	පිට්ඨකා
අක්කමිකාන සරසි	8
අකෙකාසි. දුට්ඨවිත්තාහං	210
අක්කනෙත නාම බන්තබ්බං	48
අංගං සද්ධාධිමුක්තානං	196
අගාරං පජ්ඣිකාන	172, 192
අගාරං වසනෙත අමෙත	192
අගාරං විජ්ඣිකාන	168, 180
අඛගගතෙ අලංකාරෙ	164, 176
අඛගුලගෙත ඡාදෙසි	56
අවජරානං සහස්සානි	22
අවජරා සතසහස්සා	26
අඤ්චිං පග්ගහෙකාන	30, 84
අඤ්ඤාසි කතං කමමං	172
අඤ්ඤානභාපෙතනී භොජෙනති	34
අට්ඨ උපපලහස්ථානි	166
අට්ඨසක්කතිවස්සාහං	158
අට්ඨාරස සහස්සානි	174
අතික්කනෙත ව සත්තාහෙ	72
අති ව පඤ්ඤාවාසිං	98
අත්තදීපා තතො භොථ	70
අත්තනො අභිසමෙධාධිං	216
අත්ථානෙතිරුත්තිසු	70, 86, 90, 116, 118, 162, 176, 188, 196, 200, 204, 208, 216, 218
අත්ථ ධම්මෙ ව නෙරුනෙත	62
අථ නිබ්බිද්දහං කායෙ	208
අථො ජාතික්කයං පතෙතා	156
අදසි තස්ස මං තාතො	110
අදසි මෙ තද රාජා	194
අදසි මෙ මහාරාජා	10
අද්දසාහං ඉමං ඉඤ්ඤිං	92
අද්දසනෙත විබ්භාගා	84
අධිකාරා බහු අමෙතං	178
අධිකාරං බහුං මයා	166
අත්තං පානං බාදනීයං	92
අනිමිත්තං ව භාවෙති	82
අනුකම්පකො කාරුණිකො	134
අනුජානී න නො තාතො	76, 94, 102, 110, 118
අනුපානතස්ස මග්ගස්ස	128
අනුභොකා යසං සබ්බං	186
අනුභොකා සුඛං දුක්ඛං	96
අනුමග්ගෙන සමුද්ධො	164, 168, 178

අ	පිටියකො
අනුමොදි මහාවීරො	108
අනෙකජාතිසංසාරං	172
අනන් පානං බාදනීයං	28
අපරිමෙයො ඉතො කප්පො	168, 180
අපරෙත ව කාලෙන	204
අප්පසද්දුනාකිණ්ණං	78
අභබ්බප්පාතො වජ්ජකා	90, 162, 176
අභිකුසුකා ව මහාපෙරා	158
අභිරුපං උපපදං	206
අභිවාදිය සමුද්ධං	142
අමෙහ අකෙසෙසු ව මනුජා	190
අමහං සබ්බපතී හොති	170
අමෙහ බ්‍රාහ්මණ ධිතාතු	186
අයං පච්ඡිමකො මඤ්ඤං	34
අයොසන හතරෙසව	70
අලං පුත්තා විසාදෙන	64
අචිතරාගා තං සුඤ්ඤා	44
අච්චිකා දිසා නත්ති	22
අසබ්බියානි දිපානි	18
අසජ්ජමානා අගමා	54
අසීති දෙවරාජුතං	20, 34, 36
අසුභාය විතං භාවෙති	82, 208
අසමාහි පටිවිණේණාසි	62
අහමයි තත්ථ ගච්ඡිසසං	144
අහං උප්පලවණ්ණං ව	76, 102
අහං උපොසථං කතා	26
අහං ඛෙමා ව සප්පකුසුකං	94
අහං තෙන සමයෙන	26
අහං මඤ්ජනපදෙ	156
අහං සුගතමානා තෙ	46
අහං සබ්බබ්බ සමෙකතා	136
අහො අච්ඡරියං මඤ්ඤං	70
අහො'නුකම්පිකා අමහං	60
අහො සමමා උපායො තෙ	84

ආ

ආකාසායතනකෙසෙව	64
ආතුරං අසුචිං පුත්තිං	82, 140, 208
ආනන්දෙ ව තද සෙවෙයා	52
ආයාචිං සො තද අහං	114
ආයුතාපි ව වණේණන	206
ආරුහුණියානග්ගං	142

ආ	පිටපත්
ආරඤ්චිරියෙ පහිතතෙත	52
ආරඤ්චං මම ඵතං	12
ආරාධනො මහාවිරො	146
ආරාමං සුකතං කතා	2
ආසනං පරිවාරෙතා	18, 36
ආසිට්ඨාලයසමෙ	50

ඉ

ඉත්තිකානඤ්ච පට්ඨජ්ජං	48
ඉත්තියො නාම ලොකග්ග	48
ඉත්තියො පුරිසා වෙව	190
ඉත්ති නාම මයං දෙව	192
ඉත්ති පුරිසා කුමාරා ච	190
ඉදං පාඤ්චකං මඤ්ඤං	62
ඉදං සුවණ්ණං කෙයුරං	112
ඉදංවි තෙ සුභං රූපං	138
ඉත්තිපාදෙසු කුසලා	16
ඉත්තියා ච චසි ආසි	70
ඉත්තියා ච චසි ආසි	84
ඉත්තියා ච චසි හොමි	90, 204
ඉත්ති චාපි නිදසෙසං	174
ඉත්ති චාපි නිදසෙසති	88, 160
ඉදං අනෙකා දසෙසං	92
ඉදං අනෙකා දසෙසං	60
ඉදංසු ච චසි හොම	62, 188
ඉදංසු ච චසි හොම	106, 114, 120, 128, 132, 162, 196, 200, 208, 210, 214, 216, 218
ඉධ සංකප්පිත කුසලා	2
ඉමමහි හද්දකෙ කප්ප	130, 202, 208, 216
ඉමමහි හද්දකෙ කප්ප	74, 94, 102, 110, 118, 124
ඉමමහි යෙව කප්පමහි	2, 76, 202
ඉසි ගහෙතා පුප්ඵාති	166

ඊ

ඊදිසෙපි වනෙ රඤ්ච	80
------------------	----

උ

උච්චිතො ච මහාමෙසො	104
උච්චිතං වා පරිලාභො වා	22
උච්චිතං වාමයං කමි	184
උච්චිතං වාමයං පජායාමි	194

C

පිටියබ්බා

උත්තරනනසස අකකාසිං	212
උතතිණ්ණ විවිකිවෙජා සො	128
උදග්ගවිත්තා සුමනා	16, 132
උදහාරි අහං සීතෙ	212
උපකාරා ව යා නාරි	180
උපකාරා මම. කුමෙහ	186
උපගග්ගා මහාවිරං	206
උපට්ඨාකො මහෙසිසස	2, 94, 102, 110, 118, 124
උපසසයෙ යාධිවත්තා	44
උපහතා හවා සබෙබ්	186
උපපතෙහ ව කතෙ කතෙබ්	184
උපපලසෙසව මෙ වණේණා	16, 88, 194
උබ්බතතයිත්වා පඨවිං	88
උභො පුත්තා කාලකතා	104

ඵ

ඵකකං සුබමාසීනං	80
ඵකතිංසෙ ඉතො කපෙප	16, 194
ඵකනවුතෙ ඉතො කපෙප	12, 24, 28, 30, 74, 94, 150, 200, 206
ඵකද ලොකපජ්ජානො	40
ඵකපුත්තපසුත්තාහං	104
ඵකසමිං සමයෙ රතෙබ්	158
ඵකිකා අභිනිලේකා	56
ඵකිකා බහුධා ආසී	54
ඵචමාදිති වත්තන	160
ඵචමෙතං අවෙකත්තනි	142, 208
ඵචං කිරාකුලං ආසී	134
ඵචං බහුවිධං දුක්ඛං	96, 170, 182
ඵචං විලපමානං තං	52
ඵචං සමො විමුත්තානං	70
ඵචාහං විනතයිත්වාන	192
ඵසා අනන්තරධායාමි	98
ඵහි තං උපගුහිංසං	112

ඞ

ඞකකාකචංසසස යසො	46
ඞවිජිත්වා නං සලලං	30
ඞරසා මුබ්බතො ජාතා	92
ඞරොපයඤ්ඤ කල්යාණි	112
ඞරොහිත්වාන ගගනා	60
ඞවාදකො විඤ්ඤපකො	134
ඞවාදමපි න ගවජාමි	206

ක

පිටුවකිනා

කකුබො වීලසනෙතාව	14
කකුඤ්ඤ සහසසපමුඛා	160
කචචප්පුභිකා දකුන	12
කකුතා පඤ්ඤාන කුටි	60
කථං වරහි සමුද්දො	52
කදව් ධර්මං දෙසෙතො	52
කදව් නියමානාය	16, 22
කදව් පිතුනා සභිං	56
කදව් සො කාරුණිකො	156
කදව් සො නරාදිනො	76, 146
කප්පෙ ව සතසහසෙස	170, 178
කප්පෙ සතසහසෙස ව	166
කච්චිතො මෙරුරාජාපි	64
කරෙහි උරං පහතො	64
කය්‍යපය්‍ය ව බුද්ධිය	212
කය්‍යබ්‍රාහ්මණ කං භිතො	212
කාමධාතුමනිකානො	160, 174
කාලපකමහි දිවසෙ	18, 36
කාසි රඤ්ඤ මහෙසි'හ.	96
කාසිසු සෙට්ඨිකුලපා	210

කි

කිලෙසා කුමාරිනා අමහං	62, 184
කිලෙසා කුමාරිනා මඤ්ඤං	4, 6, 8, 10, 14, 16, 20, 24, 28, 54, 218
කිං මෙ ඉමාහි මාලාහි	14
කිං මෙ කතා රාජගහෙ	204

කු

කුටුම්භික කුලෙ චිතෙ	152
කුණපං ජඩ්ධිකාන	120
කුසලං විජ්ජනෙ මඤ්ඤං	40
කුසලාහං විරුද්ධසු	86
කුහිං වදන සොහා නෙ	140
කුහිං සසිනිහං වතං	140

කු

කුටාගාරඤ්ඤ පාසාදං	28
කුටාගාරවරෙ රජෙම	66
කුටාගාරානි සකකානි	68

කෙ	පිටුවනිකා
කෙවි පබ්බතා අඤ්ඤා	186
කෙසෙසු ජිජ්ජමානෙසු	204

කො

කොණාගලනසස් චූන්තො	6
කොණඤ්ඤානඤ්ඤා නඤ්ඤා	46
කොමාරි බුහුවරියං	76, 94, 102, 110, 118, 126
කොසෙය්‍ය කම්බලියානි	28

බ

බඤ්ඤා අනිච්ඡතො දිස්වා	144
බලිතං වෙ පුරෙ අඤ්ඤා	174
බෙමා උපුල්වණ්ණා ව	110, 118

ග

ගව්‍ය පසස් මහාභොගෙ	78
ගතා උදකභාරිකං	212
ගක්ඛිතෙලෙන පුරෙකා	148
ගක්ඛි. චලෙපනං මාලං	172
ගරුචිත්තං උපදායපෙකා	18, 36
ගොණක විතතකාදිහි	32
ගොතමී ආදිකා තායො	62
ගොතමී නිධනං යාතා	70

ස

සටං ගහෙකා ගව්‍යනති	122
සනකඤ්ඤානිබ්බන්ධන	156
සරමෙතෙන වසේන	150
සරතො නිකම්භිකාන	8
සරෙ වාහං තිලෙ ජාතෙ	156

ව

වකකඩකුසධජාතිමේඤ්ඤා	48
වක්ඛවත්තං සපරිසං	56
වක්ඛවාලගිරිතුණ්ණං	162
වක්ඛවාලගිරිතුණ්ණං	176
වක්ඛවාලසමං කායං	162, 174
වක්ඛවාලසමං පාණිං	88
වකුලු සැණඤ්ඤා පඤ්ඤා ව	216
වතුජාතෙන ගහෙකා	154
වතුආරෙසු සොහනති	148
වතුනවුතෙ ඉතො කප්පෙ	6, 10, 40

ව	පිටුවක
චතුසලිඞ් දෙවරාජුන.	26
චතුසාගර කොයානි	56
චන්තාරො ලොකපාලා නෙ	68
චක්කුභාගා නදිනිරෙ	8, 30, 40
චලනී රචනී පඨවි	180
චිත්තකානි කරිත්තාන	68
චිත්තසුඞ්. චිත්තභූතම	98
චිරං ජිව භොවිර	52
චිරානුපරි ආසිතං	166
චිවරං පිණ්ඩපාකඤ්ඤ	100, 168, 180, 184, 192
චුට්ඨාසිති සහ සසානි	186
චෝයානි ව කාරෙත්වා	154
චොරං වධන්තං නියනතං	110

ඡ	
ඡට්ඨානාසාහං ධිතා	124
ඡන්තිංස දෙවරාජුන.	40, 82
ඡක්කුරොදය කාලෙව	54
ඡිත්තං ගඤ්ඤ සමිපෙ මෙ	114

ජ	
ජනෙත්වානපසකං පිති.	116
ජරාවසානං යොධකඤ්ඤ.	138
ජාති ධිත්වා ජරා ව්‍යාධි	174
ජාතියා සත්තවස්සාහං	20, 28, 38
ජාතනති වත මං භොති	212
ජිනො තසමි. ගුණෙ තුට්ඨො	86, 100, 106, 122, 126, 200
ජෙට්ඨො භාතා තිලොකඤ්ඤා	136

ක	
කායිනිතං හික්ඛුණිතං	134

ක	
කතො අවොච මං සසා	106, 130
කතො උපසංසයං ගතො	54
කතො කලලිතවිත්තං මං	82
කතො ගොතමි ධාතුනි	70
කතො ව මං හික්ඛුණියො	144
කතො විත්තං විමුච්චි මෙ	114
කතො චුතා අහු රාජා	154
කතො චුතා ජනපදෙ	96

	පිටියුරියා
තතො චුතා මනුසසනෙත	4, 72
තතො චුතා මනුසෙසසු	96, 110
තතො චුතා මයං සබ්බා	76
තතො චුතාමහං තිසේ	154
තතො චුතා යාමමගං	4, 72, 108, 136
තතො චුතා රිට්ඨපුරෙ	96
තතො චුතා සපත්තියා	60
තතො චුතාහං තුසිතං	74
තතො චුතාහං මනුපෙ	94
තතො ජරාභිභූතා සා	80
තතො තං උග්ගහෙත්වාන	114
තතො තෙසං අදං යාගුං	96
තතො දෙවා ච බ්‍රාහ්මා ච	66
තතො ධම්මමදෙසෙසිං	204
තතොපණ්ණාසි සිරසා	84
තතොපසම්පදත්ථාය	210
තතො භොජනවිත්ථිසම්මිං	86
තතො මහාකාරුණිකො	132, 138
තතො මඤ්ඤං අකාමාය	144
තතො මං ස ජිනො ආහ	72
තතො මං සුගතො ආහ	124
තතො මුදිත විනෝහං	100
තතො මෙ අය්‍යකො තුට්ඨො	124
තතො මෙ ආසි සංවෙගො	82
තතො මෙ සාමි ආගග්ඛො	104
තතො යා සා වික්ඛප්පිකා	64
තතො විනයධාරිතං	100
තතො චුට්ඨාය ඤ්ඤාසි	64
තතො චුට්ඨාය සංවිග්ගා	114
තතො සා අනුසාසෙත්වා	50
තතො සිසං මමචෙකසා	138
තතොහං අතිසංවිග්ගා	142
තතොහං විනයං සබ්බං	106
තත්ථ තොයුලවාසිනා	42
තත්ථ මෙ සුකතං ව්‍යමහං	18, 26, 34, 36
තථා පක්ඛසතානාමි	42
තථා පබ්බජිතා සන්තී	120
තපෙව හඤ්ඤාපිලාතී	156
තපෙවාධිපතෙය්‍යාන	58
තද්දානං ජබ්බසිත්වාන	152
තද්ද අදනනදමකො	134
තද්ද ආවො ච මං සත්ථා	102

	පිට්ඨකයා
තද අවො ව මං සබ්බං	42
තද අහු සත්ථාරො	188
තද ආමනතං සඤ්ඤා	66
තද උදකමාහිනා	144
තද උපාසිකා තස්ස	64
තද උපාසකො සො මං	126
තද කිසා ව පණ්ණාසිකා	104
තද කොට්ඨසප්පතානං	154
තද ගතභාවං භික්ඛුනිසො	144
තද ගමිකා සාවකං	120
තද ව භික්ඛුනිං වීරො	116
තද ව සො භවිකාන	154
තද ජිනස්ස මාතුල්ලා	42
තද තස්ස මහෙසීහං	150
තද තං අනුජානෙතො	126
තද තං පානසිකාන	112
තද්ධවිමුක්තා සබ්බං	56, 90
තද දසති ධානෙහි	206
තද ධම්මකපං කතො	202
තද නන්ද නිරානන්ද	66
තදපි තස්සහං ආසිං	150
තදපි පබ්බජිකාන	202
තද මමස්සං සත්ථාරං	206
තද මහාකාරුණිකො	82, 108, 140
තදයං බන්ධුමතියං	150
තද රුණපුරෙ රමෙම	214
තද විජාන දුක්ඛත	104
තද සත්ථසහසෙසහි	188
තද ස රාජා සුගතං	86
තද සෙට්ඨිකුලෙ ජාතා	142
තද සො ධම්මකට්ඨකං	124
තද සො පබ්බජී ධීරො	156
තදහං අකුල්ලං කතො	150
තදහං පණ්ණාසිකාන	112
තදහං පබ්බජිකාන	210
තදහං පරිසං ගතො	198
තදහං චූලච්ඡිනං	78
තදහං බන්ධුමතියං	200, 206
තදහං බාරාණසියං	74
තදහං මුදිතා හුතො	102
තදහං හංසවතියං	56, 72, 100, 108, 116, 122, 130, 134, 196
තදහි සො ලොකගරු	130

ක	පිටුව
කද නිපටව සම්බුද්ධ	54
කද නිමනන සිතන	134
කද පි තම හි අසන්න	154
කද හු හංසවතිය	146
කදෙකිකා විවිනනාසු	144
කදෙතරා හිකතනියො	48, 60
කනුමජ්ඣා පුටුසෙසානි	140
කමහං එහි සුහගෙ	138
කමහං ලොකනායක	74
කමහං විමහිතා දිසවා	138
කමානෙකාන තෙ සබ්බ	152
කමපි දනං සහාදසි	152
කයා නාන සමජ්ඣිකියො	52
කසමා සද්ධං ච සිලං ච	198
කසමිං සො සමයෙ බුද්ධො	178
කසස කමමසස සුතකසස	168, 180
කසස තෙ අනුකම්පනා	168
කසස දෙසයනො ධම්මං	198
කසස ධම්මං සුභිකාහං	114, 214
කසස ධම්මෙසු දයාද	58, 72, 102, 108, 118, 124, 130, 136, 142, 198
කසස ධම්මෙසු දයාදෙ	198
කසස සිතා චතුසාසි	110
කසස බුද්ධසස මාතුවසා	58
කසසාපි නරවිරසස	202
කසසාපි හගිනි ආසි	154
කසසා මෙ අසමනාය	208
කසසාසිං ජෙලසිකා සිතා	76
කසසාසිං තනියා සිතා	102
කසසාසිං දුතියා සිතා	94
කසසාසු සනතධිතරො	124
කසසාහං හරියා ආසි	154
කසසාහං සුප්පියා ආසි	78
කං ච අසට්ඨානියං	204
කං ච ලභං මයා වීර	46
කං වීරං සරණං ගතවා	216
කං සුකාන පමුදිතා	58
කං සුකා පමුදිතා හුකා	120
කං සුකා මුදිතා හුකා	72, 108, 118, 136, 142, 148, 198
කං සුකා වන සමිඳ්ධි	78
කං සුකාහං පමුදිතා	198
කා එවමනුසාසිකා	46
කායො දිසවා සුසංවිතා	208

පිටිකා

නාවතිංසකා භවනං	188
නාවතිංසෙසු දෙවෙසු	58
නාසං සහායිකා හුත්වා	4
නාසං සොකපහානත්වං	44
තරොකුඩං තිරොසෙලං	132
තිස්සාත්ථො නිදසෙසි	206
තිංසානං දෙවරාජුනං	12
තුලිකා විකතිකාහි	34
තෙන කමෙවිපාකෙන	190
තෙන කමෙවන සුකතෙන	4, 8, 18, 22, 30, 36, 40, 72, 94, 102, 118, 124, 130, 136, 184, 190, 194, 198, 202, 216
තෙන කාලෙන ආසිමන	178
තෙන කාලෙන සො ආසි	166, 178
තෙන කාලෙන සො ආසිං	166
තෙන දිපං පදිපෙත්වා	130
තෙනෙව කමෙසෙසෙන	210
තෙනෙව රුකබ්බිලෙන	184
තෙමාසං තප්පසිකාන	154
තෙසට්ඨි වසාවතතිනං	16
තෙසං බුද්ධො වියාකාසි	180
තෙහි කමෙවති සුකතෙහි	76, 96, 104, 110, 118, 126

උ

ථිනං අද්ධි පබ්බජං	46
ථිනං ධම්මාහිසමයෙ	54
ථිනං සත්තපහසානං	160
ථුපස්ස වෙදියො තිස්සො	150

ද

දකතිංසකා සරං පිණ්ඩං	162, 174
දතොතා දතොතාහි සහ	204
දසකොට්ඨසහසානි	90
දසකබ්බතුං සත්තකබ්බතුං	2
දසජාති සහසානි	214
දසනනං වකාවතතිනං	40
දසවසසසහසානි	74
දසසනත්ථාය බුද්ධස්ස	200
දසෙසත්වා ද්විවිධා ඉද්ධි	56
දසෙසත්වා පාටිභීරානි	60
දසෙසතාති වන්දසුරියෙ	186
දනසිලමයං සබ්බං	170

පිටුවලකා

දුනෙ ව ගහනෙ වෙව	152
දරුණං නිරයං ගහණං	212
දිට්ඨිගහන පක්ඛනතා	84
දික්ඛවක්ඛු විසුඛං මෙ	20, 38
දිංඛං සුඛං අසලෙඛයාං	190
දිවසං දො නයො වෙව	188
දිසවා ආදිනවං ලොකෙ	156
දිසවා විතං පයාදෙනා	58
දිසවා ජලනං යසසා	132
දිසවා තමෙවං විතොසි	80
දිසවාන දස්සනියං මං	210
දිසවා පච්චෙක සමුද්ධං	96
දිසවා බුද්ධානුභාවං තං	204
දිස්සනති වැදුසුරියා	68
දිස්සගුලි තමනතෙ	50
දීපඛකරො මහාවීරො	170
දීප සතසහස්සාති	20, 38
දුසෙඛන දුක්ඛතා හොමි	140
දුට්ඨෙ කුලෙ පජායාමි	34
දුට්ඨෙ හට්ඨෙ සංසරාමි	22, 34
දෙයාධමෙමා ව මෙ නත්ති	22
දෙවකඤ්ඤා මනුස්සා ව	180
දෙවලොකා වච්ඡානා	20, 38
දෙවා දිංඛෙහි ගජෙඛි	68
දෙවා නාගාසුරා බ්‍රහ්මා	66
දෙවෙ මහිඤ්ඤා අහුමහ	2
දෙසෙනති ජනමජ්ඣෙහං	212
දෙමනස්සං න ජානාමි	34
ද්වන්ධස්ස ලක්ඛණොපෙතං	48
ද්වාරෙන හංසවතියා	184
දොග්ගියො පජානාමි	194
දොනවුතෙ ඉතො කප්පෙ	14

ධ

ධංඤ්ඤාහං තෙ මහාවීර	50
ධනධංඤාපරිව්වාගං	164, 178
ධම්මෙකො නස්ස අසෙසාසිං	116
ධම්මදිනතා යථා සිරා	126
ධම්මං වරෙ සුචරිතං	180
ධාතියො මං උපට්ඨන්ති	34
ධිතාහං බුද්ධසෙට්ඨස්ස	88
ධිතු තුඤ්ඤං මහාවීර	88

න

පිටපත

නගරෙ අරුණවතියා	14, 16, 192
නගරෙ බන්ධුමතියා	10, 22, 26, 30
නගරෙ තංසවතියා	18, 32, 36
න ගාමධිමො නො නිගමස්ස ධිමො	120
න ව මෙ වන්තං වීර	62
න විරෙනෙව කාලෙන	138, 156, 200
න ජරා මඤ්චා යස්ස	44
නනඛා දණ්ඩුතියා	80
න කිත්තපුබ්බං තවදස්සනෙන	50
නාඤ්ච ජාතිජරාව්වාධි	160
නදතො පරිසායං තෙ	50
න නු නාම ගතොධන	80
නෙකු රාහුලහඤ්ච	50, 158
න පඤ්ඤාකාලො සුභගෙ	138
නමො තෙ සබ්බදස්සාවි	82
න යුත්තං සොචිතුං පුත්ත	52
න රොවෙසි පතිං මයගං	104
න විජ්ජනො මනා යස්මිං	120
න සනති පුත්තා තාණාය	106
න සොචියා පරෙසං සා	70
න හි සබ්බෙසු ධාතෙසු	112
නාගානං පචරං පුප්ථං	94
නාගාසුරා ව බ්‍රහ්මානො	68
නානා පරිමලාක්ෂණණ්ණ	50
නානා දිසා නාමස්සනානං	198
නානා විකුබ්බණං කන්ධා	88, 188
නානාවිධං බහුං දුක්ඛං	164, 178
නානුජානාසි මං තාතො	126
නාභිනාඤ්ච සො දනං	152
නිට්ඨිතෙ ව මහාදුපෙ	6
නිතතිණ්ණං ජාතිසංසාරං	86
නිපච්ච මුනිවීරං තං	116
නිපච්ච සිරසා පාදෙ	146
නිපතිතා මහෙසිස්ස	82
නිබ්බතති එකතො හොති	88
නිබ්බානං ගොතමී යාසි	44
නිබ්බානාය වජ්ජනනිනං	42, 182
නිබ්බාසිස්සාම ඉතොච්චං	62
නිබ්බණ්ණං සංඝසංඛාරෙ	84
නිබ්බන්ධිතා අගාරමනා	184
නිබ්බන්ධිතා අගාරෙහං	194
නිබ්බන්ධිතා සංසාරෙ	168

න	පිටුවක
නිබ්බූතෙ තවති ලොකගෙන	148
නිමනාසිකා සුගතං	124
නිවහ්නා උක්කුසො'හාසි	104
නිසස්ස පාදමුලමිති	58
නිසින්නං ජනකායසමි	150
නිසින්නො රුක්කමුලමිති	80
නිසිදි නසං සමනො	32
නෙකකොටි සහස්සානං	164, 176
නෙකකොටි සහස්සානි	164, 176
නෙකපාණසහස්සානි	204

ප

පක්ඛිපිකා පදිපෙකා	154
පාචනාදෙස විසයෙ	166, 178
පච්චයාකාරකුසලා	74
පච්චිකඤ්ඤා දිසවාන	152
පච්චිමග්ගෙ සමපනෙත	194, 216
පච්චිමෙ ගවෙ සමපනෙත	20, 38, 126, 172, 190
පච්චිමෙ ච ගවෙදති	76, 104, 110, 118, 126, 132, 144, 198, 204, 206, 212, 216,
පඤ්ඤා සත්‍යානුනා	58
පඤ්ඤාකා නව භොගානු	166
පඤ්ඤාසං චක්කවත්තිනං	12
පඤ්ඤාමි තස්ස ධිතාසිං	118
පඤ්ඤානම්‍යාසනම්ථං	32
පඤ්ඤාසං දෙවරාජ්ජනං	22
පටිගච්චාසුසභිකරො	42
පටිග්ගහෙකා තසෙව	124
පටිග්ගහෙකා සමබ්බාදා	12, 30
පටිලොමෙන කුමාරානි	64
පටිසම්භිද්‍ය චතසෙසා ච	4, 6, 8, 10, 28, 54, 62, 218
පුණ්‍යමාමි නරාදිච්චං	48
පුණ්‍යකාසි මහාපඤ්ඤා	70
පුණ්‍යකා උසස්සානෙකා	68
පුත්තිං ධපෙකා සෙසා	118
පුත්තංසිං තෙසි පුත්තංසු	96
පුද්ගලාකාරස්ස ඤාණස්ස	122
පුද්ගලාකාර නාම ජිනො	72, 100, 108, 142, 196
පුද්ගලාකාරො නාම ජිනො	56, 116, 122, 128, 146
පුද්ගලාකාරො මහාවීරො	190
පදෙසරස්සං විජුලං	194
පනාදිතා දුක්ඛිකා	64

ප

පිට්ඨකා

පබ්බතියා විරෙතොව	218
පබ්බතියා තරාගතං	206
පබ්බතියා තද වාහං	84
පබ්බතියා ධම්මධරා	202
පබ්බතියා මුනිමතං	202
පබ්බතියො දුමගෙහ වා	22
පභින්නා වදනං වාසි	140
පමොදිතාහං සුමනා	92
පරක්කමං තං සඵලං	166
පරමමුඛා නිසිදිකා	18, 36
පරික්ඛිණං අනිත්තං	170, 182
පරිවිමුක්ඛා මයා සකා	44, 100, 106, 122, 126, 132
පරිවුතා පාණකොට්ඨි	216
පරිඤ්ඤානං මයාදුක්ඛං	44
පරිනිබ්බාතුවිජ්ජාමි	48
පරිනිබ්බාතාකාලං මෙ	54
පරිපකෙසා වයො මග්ගං	158
පරිබ්බාපිකිනී ආසිං	130
පරිසාහි චතුහි සො	92
පසන්නවිත්තා සුමනා	8, 40
පසිදසු මහාමොගෙ	41
පස්සකා ආයුසකිකාරං	158
පස්සකා ජනසම්මතං	166
පාණිනා තානි පගග්ගං	70
පාදපක්ඛාලනෙනාහං	114
පිණ්ඩවාරං වරතාසස්	12
පිණ්ඩාය විවරනො සො	12, 152
පිණ්ඩිතං ලොකසාරං ව	138
පිත්තා අඤ්ජනසකෙසා මෙ	60
පිතුනා සහ ගහකාන	196
පුත්තො ව රාහුලො නාම	88
පුත්තො සිගාලකො නාම	198
පුත කසස්පවීරස්ස	152
පුත්තො නිමනහසිකාන	152
පුත්තො පතනං ගහකාන	152
පුබ්බදකඛිණ පච්ඡාසු	66
පුබ්බානං ලොකනාථානං	176
පුබ්බන්තිවාසං අඤ්ඤාසි	70
පුබ්බන්තිවාසං ජානාම	176
පුබ්බන්තිවාසං ජානාමි	62, 86, 90, 106, 114, 120, 128, 134, 162, 188, 196, 200, 204, 208, 210, 216, 218
පුරකකිකා හිත්ඛුනිහි	158

	පිටුවකිනා
පුරතො දෙවමනුජා	68
පුරිමං කුසලං කමමං	184
පුරිමානං ජිනභානං	90
පුජා මෙ තාදිසං රමමං	150
පුරඤ්චා පරමතතං	10
පුරෙච්චා පරමං අතතං	194
පුරෙතනී උපතකසතං	212

ආ

චුළලාරච්ඡා සංකාසෙ	48
-------------------	----

ක

කභ්‍රසුතා ධම්මධරා	200, 212
කාලං ආදය අතරිං	104
කම්මකම්මානං තද රාජා	78
කුඤ්චපට්ඨක කුඤ්චානං	184
කුඤ්චමාතාති පඤ්ඤානති	66
කුඤ්චසාසනපාලනා	52
කුඤ්චස්ස පරිනිබ්බානං	42
කුඤ්චස්ස පරිනිබ්බානෙ	68
කුඤ්චස්ස රංසිං දිසවානං	14
කුඤ්චස්ස වචනං සුඤ්චා	92
කුඤ්චානං ලොකනාථානං	162
කුඤ්ච පසන්නා කල්‍යාණි	198
කුඤ්ච පසන්නා ධම්මෙ ව	196
කුඤ්චා තස්ස ව සඤ්චම්මො	44
කුඤ්චවරියමසෙ වීර්‍යං	216
කුඤ්චදෙවඤ්චා සමබ්බුඤ්චා	164, 178
කුඤ්චවණ්ණඤ්චා මාපෙච්චා	162
කුඤ්චානො කාචි දසෙස්සනති	188

භ

භගවතී කොණාගමනෙ	2
භවතෙහි අවිජ්ජා ව	186
භවාභවෙ සංසරනති	34
භවාභවෙ සංසරිච්චා	196
භවාමි තෙන කමමන	74
භවා සබ්බෙ පරිකම්මා	184
භාවනාය මහාපඤ්ඤා	212
භික්ඛාය ගාමං ගව්ඡනෙත	96
භික්ඛුනි උපපලවණ්ණං	86
භික්ඛුනි නිලයො සුඤ්ඤා	44

හ	පිටිය ගා
හිතඛුනිහි විවුහතාහි	42
හියොයා විතනං පසාදෙසිං	166
භුඤ්ඤාන සමබ්බද්ධා	92
භුමිවාලො තද ආසි	42
භුමිං උද්ඝාතං කතා	88
හොජයිකාන සත්තාහං	100

ම

මකුළුමිබුරුභාකාරා	140
මග්ගං ච පටියාදෙසි	90
මග්ගඤ්ඤා ච මග්ගවිදු	128
මජ්ඣිමනිකායෙ සූරියො	32
මජ්ඣිම අට්ඨකථාමහිතං	148
මණ්ඩපෙ රුකබ්බුලෙවා	20, 34, 38
මණ්ඩපෙ ච පලලංඝන	92
මහනඤ්ඤාති ච අසනෙ	210
මධුරානි පහට්ඨානි	50
මකුණාදි නරිඤ්ඤා	46
මමඤ්ඤා විතතමඤ්ඤා	92
මම පුත්තනාහිනිකාමම	60
මයා හිතඛුනියො වීර	48
මයං සභාවනිකානතා	42
මහතා ච පයනෙතන	138
මහතා ජනකායෙන	62
මහතා පරිවාරෙන	78
මහාකාරුණිකො සත්ථා	128
මහාදනං දදිකාන	94
මහාධනෙ සෙට්ඨිකුලෙ	98
මහානෙලසස ජදනං	16
මහාහිතාපං කට්ඨකං	10, 192
මහාසමුද්දෙ චතුරො	88
මහොරගො මහානාගො	90
මාතරං පිතරං වාපි	72
මාතුච්ඡා නෙ මහාවීර	56
මා නො සරණෙද නාපෙ	64
මිත්තා හිතඛුනියො නා හි	42
මුග්ගවාගා සිලවනි	206
මුහුත්තනණ්ඩාසමනං	46

ය

යත් නාම ජිනසංඝායං	50
යත් යත් නිසිතනාහං	142

ය

පිටියකිනා

යක් යක්ඛප්පජාමි	2, 4, 72, 108, 132, 152
යක් යක්ඛප්පකාහං	74
යතො සරාමි අත්තානං	112
යථා ඉදං තථා එතං	82, 140
යථා පි හණ්ඩසාමුග්ගං	168
යද ඉච්ඡාමි ගමනං	34
යද ව පිණ්ඩාය මුනි	78
යද ව යොබ්බනප්පත්තා	144
යද ව යොබ්බනුපෙතා	104
යද තෙ යොබ්බනප්පත්තා	96
යද පබ්බජිතා ආසි	156
යද භික්ඛුසහසෙසන	204
යද රූපගුණොපෙතා	126
යද චුද්ධා සුනමති	96
යද සො තරුණො හද්දො	120
යදහං ලොකසරණං	84
යදහං යොබ්බනං පත්තා	76
යදි තෙ රුවච්ඡෙ රාජ	84
යදි තෙ රුවිතං අයො	42
යදි බුද්ධො අමිතගුණො	18
යදි බුද්ධො අමිතයසො	36
යසග්ගප්පත්තො සිරිමා	128
යසොධරා අහං වීර	160, 162
යසොධරා මයං වීර	176
යසොධරි මහාවීර	174
යස්සකාය පබ්බජිතා	44, 100, 106, 116, 122, 126, 132
යස්සකේ සුගතෙ සද්ධා	66
යස්ස සද්ධා තථාගතෙ	198
යා ඛෙමං පරිවාරිංසු	66
යා තයා වණ්ණිතා වීර	102
යා දදන්ති සකත්තානං	182
යා පධානනමා තාසං	64
යා වඩ්ඪසී පයතෙතන	66
යාවතා අභිකඛ්ඛාමි	18, 36
යාවතා පරිසා අත්ථි	86
යාවතා පරිසා එක්ථ	160
යා සසඛ්ඤං අහොපෙඨි	58
යුවනීනකඤ්ඤා සබ්බාසං	136
යෙ තෙච්ඡි හස්පරිකමමං	190
යෙන වෙච්චනං දිට්ඨං	78
යෙ රාගරත්තානුපතකාණි සොනං	82
යො ව උපානිතං අක්ඛං	112

ය

පිටියකො

යො ව වසසසනං ජිවෙ	120, 146
යොනියො පට්ඨවෙකඛිකා	26
යො පි මෙ හවතෙ භාතා	74
යො රංසිච්ඡිසිතාවෙලො	214
යො වුධෙසා දහරො වා පි	212
යො සො මහතරො බිකේසා	70
යං අමහං පුරිමං කමමං	176
යං අමහං පටිමනෙතසි	178
යං අමෙහති කතං කමමං	188
යං න දිට්ඨං පුරාණෙහි	52
යං මයහං පුරිමං කමමං	162, 194
යං මයහං පටිමනෙතසි	164
යං මයා පුරිතං කමමං	90
යං යං ජනපදං යාමි	6
යං යං යොක්‍යුපපජ්ජාමි	20, 38

ර

රඤ්ඤා මාතා මහෙසිනි	46
රතනානට්ඨපඤ්ඤාසං	134
රතනාමයං මණ්ඩපං ව	90
රත්තංසුකුපසබ්බාතා	80
රථිකාය වජ්ජනීං තං	44
රමමං වෙළවනං යෙන	78
රහොගතා නිසිදිකා	10, 192
රාජකඤ්ඤාහි සතිතා	130
රාජානං උපසංකමම	10
රාජාපි රජං ජබ්බෙසිකා	26
රාජපුරුෂොන නිබ්බන්ධං	78
රාහුලො ච අහං වෙව	88
රූපභොගයසෙ වෙව	190
රූපවති භොගවති	168, 180, 184
රූපසංකෙහි ගතෙති	58
රූපාචාරගුණුපෙතා	174
රූපාචාර ගුණෙ සුත්තා	160
රූපෙන කිං තවානෙන	64

ල

ලහුඤ්ඤා වත බිප්පඤ්ඤා	112
ලාභං සිලොකං සකකාරං	168, 180
ලාභග්ගෙන යසං පතතා	172
ලාභියො අනන්තපාතානං	172
ලොකනාටො ධරතොනව	158

ව

පිටස් ටිකා

වැඩනරකබලෙ මඟුං	46
වැනිකා මුනිනො පාදෙ	186
වයං හි පවසීමේ කාලෙ	158
වරගැනිකු මාලකු	28
වසනනියා තමහි නගරෙ	158
වසසසනසහසසානි	134
වාසවං විය වසෙසනනං	58
විවරනි අමකුකුසං	78
විපසුකො හගවතො	212
විපසුසස හගවතො	8
විමහිතා තා ජිනවරං	144
විරියං මෙ ධුරධොරඟුං	16
විරොවනි පරිකුකතා	148
විසුඛමනසා අජජ	22, 40
විසුඛනසනා හොමි	132
විහාය නතුනං දිසවා	78
විට්ඨිලෙසනං කකා	190
විසානං වසකවත්තං	12
වුත්තං හෙතං හගවතා	180
වෙසස පුද්ද කුලෙ ජාතා	186
වෙසිකාව අනාවාරා	214

ස

සකකතා පුජිතා ආසිං	98
සකුණි ව යථාකාසෙ	54
සකෙන අනුභාවෙන	138
සකිනිකණණං සෙනකති	80
සකිකාරාමමදසිමහ	74
සකෙක පසාදෙ යසසකි	198
සවෙ මයි දයා අකි	46
සණ්ඛාසෙන ව කෙසෙ මෙ	112
සත්ත උපපජ්ජප්ථානි	16
සත්තති දෙව රාජුනං	16
සත්තමාලා ගහෙනින	14
සත්තපාති සහසසානි	154
සත්තයොජනිකං දුපං	148
සත්ත රත්තකිං තක	18, 36
සත්තසත්තසහසසානි	148
සත්තපුද්ගලා කාමා	98
සත්තසහසෙස අති කතනෙත	190
සත්තසහසෙස ඉතො කපෙ	20, 34, 38, 58, 72, 90, 108, 118, 124, 130, 134, 142, 146, 188, 190

ස	පිටියකා
සතං සහසාන පි ධුතතකානං	98
සතානි පඤ්ඤානුතානි	154
සතිපට්ඨානකුසලා	16
සදෙවකඤ්ඤා පසස්සනා	170
සදාමප්පවනෙ සුතෙත	124
සනාතනා කුටීනාහුමි	32
සබ්බං කමමං පරිකමිණං	210
සබ්බං සරිරසඤ්ජානං	140
සබ්බකාලමපි පඨවිං	192
සබ්බඤ්ඤං ඵුලලිතං දිසවා	92
සබ්බස්ස විගතා නන්දි	98
සබ්බ පාරමිසමගුතං	200
සබ්බබ්බන්ධන මුත්තාහං	12
සබ්බවොසිත වොසානා	20, 38
සබ්බසො ජාදිතං ආසි	68
සබ්බාපි තා භික්ඛුනියො	68
සබ්බාසො පුරතො නිතා	68
සමචිත්තා සමකමමා	168
සමණී සමණගුත්තා ව	76, 94, 102, 110, 118, 126
සමපත්තිං අනුභොජ්ඣාන	12, 74, 110, 136
සමපත්තිං තං කරිත්ථාන	32
සමපත්තිමනුභොජ්ඣාන	4, 12
සමපත්තියො'නුභොජ්ඣාන	150
සමබ්බුද්ධං අභිවාදෙත්වා	158, 174
සමබ්බුද්ධං පතිමානෙත්ති	14
සමාධිගොචරා සබ්බා	186
සයමගුතො පඤ්ඤාසනා	60
සහ ආවජ්ජනා මඤ්ඤා	18, 36
සහ තස්ස නිපාතෙන	140
සහ පුඤ්ඤස්ස කතතාරො	60
සහ මෙ ජාතමත්තමිති	76
සහස්සං දෙවරාජුතං	194
සහාහං සෙට්ඨිනා තෙන	150
සා කඤ්ඤා කතකාභාසා	80
සාකියමහි කුලෙ ජාතා	136
සාකියානිහි ධිරාහි	60
සා තාහි සහ ගතචාන	64
සා දදති සත්තනානං	170
සා පට්ඨෙධිතසබ්බසිති	140
සාවකං ධුතවාදනං	146
සාවතී නගරං ගතචා	104
සාවතීයං පුරවරෙ	216

ස

පිටස්ථානා

සා විසං වසංසන්තා	56
සාසනං ජොතස්සිකාන	148
සාහං තමකං පුච්ඡිස්සං	114
සාහං තෙහි විතා භුතා	96
සාහං සුකාන සඳ්ධිමං	210
සාහං සුකානිමා ගාථා	120
සිද්ධාස්ස හගවතො	6
සිනෙරුං දණ්ඩං කකාන	54
සිරිං ව රුපිනිං දිස්වා	136
සිලෙසු සංවුතා හුකා	206
සුඛ දුකෙබ්බු භොකාන	180
සුඛපපත්තා න මොදම	178
සුඛපත්තා න මොදමි	164
සුඛිතො සජ්ජිතො හුකා	150
සුඛෙධිතා ව තෙ සබ්බෙ	144
සුඤ්ඤකතනි චිදිකාන	80
සුභිකා තමහං භට්ඨා	130
සුකා තං මුනිතො වාචං	160
සුකා දකා මහාදනං	58
සුකාන තස්ස වචනං	160
සුකා සුත්තනා සෙට්ඨං තං	82
සුකාහං මාතු වචනං	138
සුතො බුද්ධස්ස දයාදෙ	156
සුදස්සනා සුප්පියා ව	168
සුදිනතං මෙ දනවරං	14
සුදුරට්ඨා පි තං සුකා	66
සුද්ධ අනුතො මම භික්ඛුසංඝෙ	48
සුපුප්ඵිතග්ගං උපගමම භික්ඛුනි	98
සුරතතං සුකතං වෙනං	148
සුසිලා උප්පිනි වෙව	202
සුවණ්ණරාසි සංකාසං	48
සුවණ්ණවණ්ණා හුකාන	26
සෙට්ඨිං තතොනුමොදෙකා	212
සෙට්ඨිකා තද හුකා	94
සෙට්ඨිතො අනුකම්පාස	146
සෙතු විහාරෙ කාරෙකා	190
සෙසභාගානි ධයතිංසු	70
සෙසා සකායකුලෙ ජාතා	60
සොකට්ඨා දිනවදනා	120
සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි	114
සො මෙ භුසනලොහෙන	110
සොවණ්ණමයං රුපිමයං	28

ස

පිටුව

සො හෙතු ව සො පහවො	4
සවාගතං වත මෙ ආසි	4, 6, 8, 10, 28, 54, 62, 218
සංකාරකුටා ආහතා	122
සංසරිකා ව සංසාරෙ	160
සංසාරෙ සංසරනියාය	86
සංසාරෙ සංසරනනිනං	58
සංවස්ථිතො'යං සුගත	46

හ

හස්සියානං අස්සියානං	26
හස්සිවණ්ණං නට්ඨවස්සං	162, 176
හස්සී අස්සා ගවා වාපි	164, 178
හත්තං පරිනිබ්බස්සං	54
හා යොගා විප්පයොගනා	66
හා සන්තිං ගොතමී යාති	52
හිතාය සබ්බසත්තානං	128
හෙමදෙලාහසවනා	80

සංස්කෘත නාමානුකූල නීති

අ	පිටුවක	බ	පිටුවක
අක්ෂරාක්ෂක	60	බෙමකසකක	206
අරිට්ඨපුර	96	බෙමා	2, 72, 82, 94, 102, 110, 118, 126
අරුණ	192		
අරුණවතී	14		
ආ		භ	
ආනන්ද	42, 46, 50, 52, 66, 70, 130,	භිරිබ්බජ	110
		භිරිබ්බජපුරුකම	198, 204
		ගොතම	20, 72, 102, 108, 130, 134, 140, 142, 164
		ගොතමී	50, 66, 68, 70, 118, 156, 158
උ		ච	
උදකද්ධිකා	24	චන්ද්‍රභාගා නදි	8, 30, 40
උප්පලද්ධිකා	196		
උප්පලවණ්ණ	76, 86, 102, 110, 118, 126.		
උප්පලසවහයා	88		
ඵ		ජ	
ඵකපිණ්ඩපානද්ධිකා	12	ජට්ට	188
ඵකුපොසට්ඨිකා	28	ජනපදකලාණි	142
		ජොන්දිපසනාමක	180
ඹ		ක	
ඹකකාකකුල	102, 108, 138, 142, 146	කාවතිය	76, 96, 102, 108, 130, 136, 142
ඹකකාකකුලසමිභව	130, 134	කිරිටව්වජ	96
		කුසිත	4, 8, 72, 108, 136
ක		ද	
කකුසන්ධි	202	දිපඬුකර	178
කටවල්ලි කකාද්ධිකා	14	දෙවදහ	60
කපිල (පුර)	136, 206		
කපිල	156		
කලාණි	136		
කසුපො	2, 76, 94, 102, 110, 130, 148, 156, 202		
කාසිරාජා	76, 94		
කිකි	2, 76, 94, 102, 110, 118		
කිසාගොතමී	76, 94, 102, 110	ධනසුජාති	2, 74
කුණ්ඩලා	76, 94, 118, 126	ධම්මදින්න	76, 94, 102, 110, 118, 126, 204
කොණ්ඩකුකු	46	ධම්මා	76, 94, 102, 110, 118, 120
කොණ්ඩගමන	2, 74, 202		
කොසියගොතන	154		

න	පිටියකිකා	ම	පිටියකිකා
නතු	42, 46, 50, 136, 154, 158	මතුර	56
නතු	130, 136, 140, 206	මනුකු	46
නළමාලිකා	8	මහාගොනම්	42
නිමොනරනි	4, 108, 136	මහානිකු	154
■		මහානිධාන සුකත	76, 82
පඤ්චිපා	20	මුල්ලිකු	56
පඤ්චිපි	18, 36	මෙබලාදයිකා චෙට්ටි	6
පටාචාරා	76, 94, 102, 110, 118, 126	මෙරු	56
පද්මවතී	154	මෙරුරාජ	64
පද්මකර	56, 72, 90, 100, 108, 130, 134, 142, 146, 188, 190	මොදකදයිකා	32
පිසල්ලායන	154	ය	
බ		යසොධරා	136, 158, 170, 174
බ්‍රහ්මදත්ත	154	යාම	108, 136
බ්‍රහ්මදෙව	164, 178	ර	
බ්‍රහ්මනි	10, 22, 26, 30 150, 200	රාජගහ	158, 204
බ්‍රහ්මා	10, 26	රාහුල	42, 46, 50, 88
බාරාණසි	2, 74, 94, 102, 110	රාහුලහස්ස	50, 158
බිම්බිසාර	76	ච	
■		චසවත්තපුර	4, 72, 108, 136
හද්දක	94, 130	චිදෙන	146
හද්ද	102	චිපසි	8, 30, 74, 94, 150, 200, 206
හද්ද කාපිලානි	156	චිසාබා	76, 94, 102, 110, 118, 126
හද්දකුණ්ඩලකොසා	108	චිසුද්ධිනායකා	132
හිත්තදසි	110	චෙත්සන	202
හිත්තදසිකා	76, 94, 102, 110, 118, 126	චෙත්චන	78
හිත්තනි	94, 102, 110, 118, 126	■	
ම		සකායා	206
මණ්ඩලදයිකා	6	සකුලා	130, 132
මද්දපනපද	156	සංඝදයිකා	76, 94, 102, 110, 118, 126
මද්ද	76	සපතපුරමාලිකා	14
		සමගාගුණසමච්ඡයා	94

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සමනලා	76, 94, 102, 110, 118, 126	සුමන	156
සමන	76, 94, 102, 110, 118, 126	සුමනා	158, 136
සලලප්පිකා	30	සුමනා	76, 94, 102, 110, 118, 120
සාකිය (කුල)	136	සුමනා	136
සාගලා	76, 156	සුමනා	108
සාවතී	104, 142	සුමනා	154
සිව්	200	සුමනා	4
සිගලක සංඝමානා	198	සුමනා	178
සිගලක	198	සුමනා	142
සිද්ධා	6	හ	
සුකා (හි කුමාරි)	204	හංසවතී	18, 32, 72, 100, 108, 130, 134, 146

විසේසපද්‍රව්‍යකකමණිකා

අ	පිටියකිනා	අ	පිටියකිනා
අභාරෙ	4	අමෙජ්ඣහරිතා	140
අවලංපදං	14, 86	අමෙජ්ඣ	152
අවයං	82, 84	අමරං	160
අවුරියං	70	අමෙරෙ	14
අජ්ඣන්තං	82	අය්‍යකො	124
අක්ඛලිං	84	අරණං	84
අඛිපලලකං	64	අරණො	202
අනප්‍රනෙය්‍යාරූපෙන	80	අරහන්තං	84
අනිදසිතා	150	අරිඤ්ථ	84
අනිසංකතා	168, 180	අරුණං	94
අනුලිඛිපරකකමා	90	අවතංසා	148
අත්ථමනනිරුපනිසු	70, 86, 116	අවඤ්ඤා	52
අත්ථවිච්ඡින්නකා	112	අසුචිං	82
අත්ථ	62	අසුභාය	82
අද්‍රණදමකො	134	අසෙවනකං	204
අභිගු	204	අංසෙති	68
අභිමායෙ	84		
අභිකුච්චනා	98	ආ	
අනගාරියං	8, 74	ආකාශායනනං	64
අනාණො	46	ආකික්ඛිකං	64
අනාපෙක්ඛිනො	82	ආදිවේදා	68
අනවට්ඨිතං	50	ආදේශ්‍යවචනා	16
අනාසාසිතං	64	ආනාදුග්‍රහරිකාලො	46
අනාසවා	6, 12	ආයතපණිකෙ	50
අනිමිතං	82	ආරමුණං	12
අනුකම්පකො	8	ආරාමං	2
අනුබ්‍රාහ්මණසම්පන්නං	132	ආවෙලං	56
අනුමොදනං	121	ආසවා	86
අනොමො	198	ආසිච්ඡාලය	50
අපරාජිතං	8		
අපරාධං	86	ඉ	
අපරාධො	86	ඉත්තරං	50, 64
අප්‍රච්චානියං	204	ඉත්ථිගුබ්‍රෙසස	150
අප්‍රමෙය්‍යචලං	72	ඉත්ථිමණේඛ	162, 176
අහබ්බවධානෙ	90, 162, 176	ඉත්ථියබ්‍රෙහ	160
අභිජ්ජමානෙ උදකෙ	54	ඉත්ථිරතනං	2
අභිඤ්ඤාවොසිතො	156	ඉභිං	88
අභිධම්මනායකං	86	ඉභිපාද	98
අභිරුපිනි	80	ඉභියා	70, 84, 86
අමතංදද	82	ඉද්ධිසු	66
අමතෙන	84	ඉභි	104, 142
අමරිඤ්ඤස	58	ඉසිගිලිපසෙස	96
අමිතො	198		

ඉ	පිටස්ඛිකා	ඔ	පිටස්ඛිකා
ඉසිසතනම	54	ඔගනාකාසපදුමා	68
ඉසිසතනමං	66	ඔපතනපදුමං	96
ඉසිසතනමො	58	ඔරසා	102
ඉසසරා	16	ඔරුදො	188
		ඔහිනො	100, 106
ඊදියෙ	80		
උ		ක	
උග්ගතො	134	කකුටො	14
උග්ගතමානසං	166	කභිබ්බං	88
උච්චාකුලිනා	34	කකුච්චාගඤ්ඤියා	148
උච්චබෙඛ	138	කකුච්චාගඤ්ඤියසංඛාරාසො	134
උතතරාසං	66	කකුච්චා	80
උදකභාරිකා	122	කකුච්චාසහසසපදුමා	160
උදග්ගවිතතා	16, 132	කටච්ඡුහිතං	12
උදග්ගවිතතො	82	කටුකං	10
උදයනතං	80	කටුසිසංවිතතකාහි	34
උදහාරෙත	22	කතකුච්චි	8
උද්දකඛලං	88	කථාච්ඡා	86
උද්දච්චකතලොමිහි	34	කදලි	190
උද්දමානං	140	කදලප්පමං	50
උපට්ඨාකො	2, 76	කතකාභාසා	80
උපාදිකා	12	කනියසි	152
උපාදිප්පජ්ජිකා	80	කතනිසුචකං	206
උපපලස්සි	16, 88	කප්පමිහි	2
උපපලගක්ථානි	166	කප්පාකප්පවිසාරදං	100
උපපලා	14	කප්පා	72
උපපාදෙතා	128	කලුග්ගිථා	140
උබ්බාද්ධා	188	කමුච්ඡස	2
උබ්බිද්ධං	148	කමුච්ඡාලෙහි	152
		කමුච්ඡාරො	60
		කමුච්ඡන	4
		කරුණං	52
		කරුණං රාවං	64
උභවා	152	කරුණාකර	82
උභවියො	168, 180	කලලපුණ්ණං	152
		කලසාකාරසුචනි	80
		කලිමලාකිණේණ	50
		කලෙබරං	48
ඵකජ්ඣං	10, 192	කලෙබරෙ	50
ඵකනනලොමි	34	කලුග්ගිතවිතං	82
ඵකාසනඵලං	34	කාමං	80
ඵකිකා	54, 104	කාමබ්බෙසොසනාරිනං	70
ඵකදග්ගං	72	කාමරාගවිමොහිනා	84
ඵකදග්ගමිහි	72	කාමලාලසං	138
ඵකදග්ගෙ	86	කාමච්ඡාහිනි	172

ක	පිටුවක	ග	පිටුවක
කාමිපුටු	82	ගබ්බකා	206
කායෙ	82	ගරුළු	56
කාරං	72, 116, 142	ගහවෙස්න	80
කාරයනාසස	8	ගාථා	82
කාසිරාජා	102	ගායකෙ	78
කිත්තයං	130	ගිරිගබ්බරෙ	112
කිත්තිජනනං	138	ගිරිබ්බජ්ජුරුත්තමෙ	78
කිත්තරි	8	ගුණසිර	50
කිත්තාරිදෙහං	8	ගුණසනාතිවයං	78
කිලෙසා	4, 6, 10, 86	ගුණ	86
කුත්තියෙ	148	ගොණකවිත්තකාදිහි	32
කුටිකා	32	ගොතෙත්තන	2
කුඤ්ඤසනා	80	ගොතමිනිබ්බානෙ	68
කුත්තදිං	104		
කුමහදසි	26		
කුසලං	10	ස	
කුටාගාරවරෙ	66	සරතො	8
කුටාගාරානි	68	සොරරුපං	10
කෙයුරං	112		
කෙසරී	14	ච	
කොකිලාගිතසහිතං	78	චක්කංකුයධජාකිණේණ	48
කොට්ඨකං	22, 60	චක්කුම	88
කොමලබෙහා	120	චක්කුමා	72
කොමාරකො	88	චක්කවාළගිරිතුණං	176
කොමාරිබුහමවරියං	76, 94, 102	චතුරස්ස රථං	98
	110, 126	චතුරොසෙ	84
කොසෙය්‍යකමුලියානි	28	චත්තාය	144
		චඤ්ඤබා	48
ඛ		චඤ්ඤරියා	68
ඛත්තිය	10	චඤ්ඤර විසාලකම්බා	174
ඛනනි	4	චරිමො	34
ඛණ්ඩා	70	චලාචලං	64
ඛලිතං	86, 174	චාරිකි	18
ඛලිතජ්ඣායයො	110	චාරුතයනො	74, 94, 150
චුජ්ජා	34	චික්ඛලලහුමිං	192
චෙමං	76	චිත්තකානි	68
චෙලාසිකා	34	චිත්තං	8, 82
චොමකප්පාසිකානි	28	චිත්තප්පාදෙන	8
		චිත්තමුඤ්ජං	88
ග		චිරානං	166
ගනි	70	චිවරං	6
ගජධිගෙහං	86	චුණ්ණං	190
ගජෙහි	68	චුලලං	144
ගජො	16	චුලලාසිනි සහසානි	186
		චෙනනාපණ්ඩිති	4, 72, 104

ව	පිට්ඨකයා	න	
වෙනොපරියක්ඛණංස	62, 70, 84	නභිනිණ	66
වොරපපානං	110	නනුමජ්ඣා	80
		නඛනතට්ඨ	50
		නඛනිඛෙවරොඨයං	140
ඡ		නරුණං	78
ඡක්ඛංස දෙවරාජුනං	8	නභිං	68
ඡදං	14, 16	නා	68
ඡද්දං	82	නානො	76, 102, 110, 126
ඡසසුරොදයකාලෙ	54	නාදිං	100
ඡළභිකුක්ඛ	4, 62, 116	නාදිනො	8, 84
ඡඵනාරියං	160	නාණාය	106
ඡිජ්ජමානෙසු	204	නාරණාය	104
		නාරකා	68
		නාරා	66
		නාරුකෙක්ඛ	138
ඡනපදං	6	නාවතිංසං	18, 22, 94
ඡන්ධියො	2	නිණ්ණසංසාර	82
ඡරාභිභුතා	80	නිණ්ණසංසාරසාගරා	70
ඡලජුක්ඛමනායකො	92	නික්ඛිකාවරියෙහි	52
ඡාතවෙදසො	70	නිරොකුඩ්ඨං	132
ඡාතිසංසාරං	86	නිරොසෙලං	132
ඡානපදං	104	නිලොකසරණො	134
ඡායා	58	නික්ඛං	50
ඡාලං	82	නික්ඛියෙ	134
ඡාලාමාලාකුලං	54	නිසෙසා	2
ඡිණ්ණිකා	80	තුණ්ඩං	162
ඡිනං	72	තුලිතා	178
ඡිනග්ගසංස	76, 102, 110	තුලිකාවිකතිකා	34
ඡිනග්ගානං	90	තෙලමනකං	130
ඡිනවච්ඡලො	52		
ඡිනසමමුඛා	86	උ	
ඡිනසාසනෙ	74, 86	ථියො	46
ඡිනාලයං	80	ථුපං	6
ඡිනො	72, 84, 86	ථුපකාරසංස	6
ඡිවිතං	66		
ඡිවිතාපාදිකා	58	ඳ	
ඡුතිකිර	88	දකදනසංස	22
කු		දණ්ඩදුතිකා	80
කුමානං ඡුක්ඛින පරං	138	දග්ගර	56
		දගිතා	110, 118, 130
		දනවරං	14
කු		දනානි	4
කුණං	70, 86	දිජවරො	150
කුණමභි	14	දිට්ඨපුබ්බං	80
කුණිසංචක්ඛන	16	දිට්ඨිගහන පක්ඛානා	84

ද	පිට්ඨකයා	ධ	පිට්ඨකයා
දිට්ඨිගහන පක්ඛිනොනා	198	ධිතා	76
දිබ්බගන්ධං	16	ධිතු	88
දිබ්බවක්ඛු	62, 70, 86	ධිරො	14
දිබ්බාය සොතධාතුයා	70, 84	ධුතවාදනං	146
දිසො	110	ධුරධොරඤ්ඤා	16
දිසංඛුලි	50	ධුවං	6
දිනමානසා	104	ධුපං	190
දිපවට්ඨි	66	ධුමිකං	54
දිපොදයං	84		
දුක්ඛස්ස නතං	70		
දුග්ගච්චං	26	න	
දුග්ගතිං	6		
දුග්ගුහිසො	64	නචෙවහි	68
දුබ්බණ්ණියං	16	නචො	64
දුමගෙහ	22	නතඤ්ඤා	80
දෙවගන්ධකා	14	නන්දනං	78, 96
දෙවදුග්ගුහි	42	නහං	14
දෙවමනුජා	68	නහපථලං	68
දෙවා	66, 68, 78	නසනං	73
දෙවානං	68	නරපතිං	84
දෙවෙසු	2, 4, 74	නරපුබ්බව	50
දෙළාලාලා	140	නරපුබ්බවො	146
දෙසගසානි	50	නරසද්දලො	134, 202
ආරගාමකෙ	152	නරසාරථි	72
ආරාසනෙත	14	නරසාරථිං	74, 82
ආරදං	56	නරාදිවං	146
		නරාසනො	80
		නරිස්සරො	2, 76, 102
		නරුත්තමො	86
		නවකච්චිය	6
		නවතිවෙසච්චි	2
		නවසොබ්බනො	80
		නළඤ්ඤා	148
		නළමාලං	8
		නාගා	66, 68
		නාගි	4
		නාගිව	54
		නාථස්ස	70
		නානාහමරකුපිතං	78
		නානාරතනපජ්ජානෙ	98, 134
		නායකො	66, 72
		නිකිට්ඨං	112
		නිගමෙ	6
		නිත්තණ්ණං	86
		නිපකා	122
		නිබ්බානං	4
ධපෙ	190		
ධඤ්ඤා	50		
ධම්මකට්ඨකං	124		
ධම්මකායො	46		
ධම්මබීරං	46		
ධම්ම චක්ඛුං	82, 114		
ධම්ම දෙසනං	72		
ධම්ම නිමිතො	72, 136		
ධම්ම නිමිතො	148		
ධම්ම රතාය	4		
ධම්මෙ	62		
ධම්මෙසු	72		
ධාතියො	34		
ධාතුප්පස්ස	206		
ධාතුනි	70		
ධිතරො	4		

න	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
නිබ්බානදෙ	84	පරිකිත්තං	124
නිබ්බානෙ	68	පරිවිමුඛණ්ණ	132
නිබ්බිද ඛුලා	82	පරිනිබ්බානං	68
නිරයං	10	පරිබ්බාජකිනී	130
නිරානදෙ	66	පරියාපුතසංඛමො	202
නිරාසනා	64	පරිවජ්ජිතසනිකාපා	70
නිරික්කිතො	52	පරිවෙසිකෙ	124
නිරිහකෙ	50	පරිසා	16, 86
නිසංසන්නි	140	පරිසංසමො	52
නෙකජාතිසු	4	පවාසිතෙ	104
නෙතෙන්න	80	පවෙධමානා	80
නෙරුතෙන්න	62	පවෙධිතසබ්බකි	140
නෙවස ඤාණං	64	පසන්නවිත්තා	8
		පසුතිසමයෙ	104
		පහුතරතනො	146
		පාටිභිරං	36
		පාටිභිරානි	60
		පාණිනො	8
		පාණිති	6
		පාතිශො	148
		පාදපකඩාලනෙත	114
		පාදපුජනනපුරා	50
		පාදමුලමි	82
		පාදෙ	88
		පාපිම	98
		පාමොක්ඛා	160
		පාරිවජ්ජනකං	186
		පාසාදවරෙ	14
		පිඤ්ඤං	162, 174
		පිණ්ඩවාරං	12
		පිණ්ඩපාතසං	12
		පිණ්ඩාය	78
		පිතරං	72
		පියංවද	160
		පිළිකාවිකතිං	60
		පිතමට්ඨං	96
		පුඤ්ඤකමමයමොහිතා	4
		පුඤ්ඤකමම සං	6
		පුණ්ණකුමහානි	148
		පුණ්ණසංචෙ	190
		පුණ්ණලොචනො	66
		පුටුපඤ්ඤා	70
		පුටුපොසාණි	140
		පුනඛතවො	10, 70, 86
		පුනො	152
පඤ්ඤානි	66		
පටාකානි	148		
පටිපත්තං	74		
පටිභානෙ	62, 70, 86, 116		
පටිසම්භිද	4, 62, 116		
පණ්ඩිතා	70, 112		
පණ්ඩි	72		
පතාකා	68		
පතං	10		
පදකම්මං	84		
පද්මානනලොචනා	60		
පද්මොදරෙ	96		
පබ්බජ්ජා	76, 84		
පබ්බාරමි	158		
පහවො	4		
පයතෙන්න	138		
පරකම්මකරි	122		
පරමස්ථිතිවෙදකං	134		
පරමතෙන්න	10		
පරමසංසාදං	116		
පරමාසනෙ	64		
පරායතෙත	50		

ප	පිටපි	බ	පිටපි
පුප්පකකුකා	68	බුද්ධපට්ඨානනිර්ණා	4
පුප්පදනසස	16	බුද්ධවර්ග	4, 74
පුප්පවුට්ඨි	64	බුද්ධවර්ගපට්ඨෙත	74
පුප්පදකතිණපට්ඨාසු	66	බුද්ධකුලසමභවා	186
පුබ්බසංකප්ප	82	බුද්ධනිවේසන	54
පුබ්බසංකප්පෙන	150	බුද්ධබ්‍රහ්ම	2, 74, 102, 130
පුබ්බසනිව්‍යාස	62, 70, 86	බුද්ධා	66
පුරුකකතා	158	බුද්ධානෝ	68
පුරුකතමෙ	76		
පුරෙ	76		
පුළුවාකුල	114	භගවති	2
පුජිතා	6	භග්‍යසාමුග්ග	168
පුනි	82	භක්තා	74
පුච්ච	122	භක්තක	112
		භද්ද	84, 102, 108
		භද්දා	120
		භයප්‍රොකව	162, 176
ඵලිකාමයා	34	භරියා	10
ඵලිකාමය	28	භවනෙතති	100, 106, 132
පිනෙ	104, 142	භවසන්ධි	184
ඵලප්‍රදේශන	162	භවා	4
ඵලප්‍රතිපින	78	භවෙසු	12
ඵලපින	92	භාකර	56, 80
ඵලින	88	භාවිතින්ද්‍රිය	10
		භාසිත	66
		භික්ඛවො	68
බන්ධන	4	භික්ඛාදනසස	14
බන්ධවා	106	භික්ඛුනිතිලයා	42, 44
බහිච්චා	82	භික්ඛුනිසංඝසස	70
බාලකත	48	භික්ඛුනුපසසය	64
බාලාන	82	භික්ඛුනුපසසයෙ	42
බාලියා	82	භිසජ්ජනම	120
බිබ්බොලිසි	80	භොජනවික්‍රමසම්	86
බිහව්‍ය	140		
බුද්ධනිබ්බාන	70		
බුද්ධපුත්‍රසංඝසස	2	මසකවතො	82
බුද්ධපුත්‍රසංඝන	78	මකුළුබුරුහාකාරා	140
බුද්ධපුත්‍රය	16	මනුහාසිති	156
බුද්ධපොසිකා	50, 68	මණ්ඩක	66
බුද්ධමානර	68	මණ්ඩපු	68
බුද්ධමානා	66	මණ්ඩලින	4, 136
බුද්ධසාසනවර්ණ	64	මණ්ඩපො	6
බුද්ධසාසනෙ	86	මණ්ඩයා	34
බුද්ධසෙට්ඨසස	4	මණ්ඩන	14, 16
බුද්ධනව්‍යුත්තා	52	මධුරතිසංඝාසො	84
බුද්ධානුපා	136	මනසා	12

ම	පිටියබ්බා	ම	පිටියබ්බා
මනුජේසු	74	මානානුසයං	82
මනුසුසෙතෙ	4	මානාභිසමයා	82
මනුසෙසු	2	මානුසං (දෙහං)	4
මනොනෙතරසායනා	80	මානුසකමිති	2
මනොසිලාය	150	මානුසකෙ (හවෙ)	2
මඤ්චනි	112	මානුසෙසු	4
මයුරගණනවිතා	78	මාලං	190
මරණනගුං	84	මාලාහි	14
මය්හං	16	මාලුකා	32
මරුපුරං	202	මාලෙහි	68
මහාකාරුණිකො	82, 84	මීගමුණණි	112
මහාවෙලෙන	194	මීගරාජා	14
මහාදයං	78	මුජ්ඣිමා	80
මහාදුක්ඛං	84	මුඛනි	16
මහානෙලං	} 16	මුනි	84
මහානෙලස්ස		මුනිවාණිකා	84
මහාපඤ්ඤා	70	මුනෙ	66
මහාපරිසනිං	58	මුලං	4
මහාසුපෙ	6	මුලනණ්ණා	186
මහාභිතාපං	10, 192	මෙඛලිකා	6
මහාහොගෙ	78		
මහාමුනි	86	ය	
මහාමුනෙ	66, 158	යථාරක්ඛං	32
මහාරාජා	10	යථාසත්ති	116
මහාවීරං	72	යාගසමපද	14
මහාවීර	86, 88	යසොධරා	174, 176
මහාසාලෙ	194	යසොධරී	174
මහාසුඛසමප්පිතෙ	134	යාවජීවිතං	12
මහාසොකසමප්පිතා	104	යොගා	66
මහාභිතං	84	යොබ්බ ඤ්ඤා	136
මහිඤ්ඤා	2	යොබ්බනං	76
මහියා	54, 68	යොබ්බනට්ඨා	160
මහිනලං	78		
මහිපති	78, 84	ර	
මහෙසිතං	4, 72, 136	රඬගමජෙක්ඛ	64
මහෙසිනං	84	රඤ්ඤා	10, 78
මහෙසිනො	72	රට්ඨිකො	188
මහෙසිස්ස	2, 76, 82	රතනමණ්ඩපං	152
මහෙසි	2	රතනානට්ඨපඤ්ඤාසං	134
මහොරගො	90	රතනාමයං	148
මාතරං	72	රනිං	80
මාතුවජා	50	රතන ඤ්ඤා	70
මාතුවජං	58	රජීයං	8
මාතූනිබ්බුතී	66	රමෙහාරු	80
මාතූයා	68, 70	රංසිං	14
		රංසිමාලාකුලං	58

ර	පිටියකිනා	ව	පිටියකිනා
රාගරන්තා	82	වණණකිකිහතො	128
රාජ	84	වණණධාතු	98
රාජකඤ්ඤ	76	වණණා	16, 88
රාජඤ්ඤ	4	වතං	4
රාජධානියො	6	වත්ථුගෙන	10
රාජපුඤ්ඤන	78	වනදස්සනකාමාය	84
රාජානං	10	වනයමිද්ධිං	78
රාජිනො	76	වනයස්ස	78
රාජුනං	4, 72, 110	වජ්ඣයා	52
රුකභමුලෙනි	80	වරදදං	84
රුකභස්ස	70	වරාකියා	144
රුදමුඛා	120	වරිකියා	80
රුපං	82	වලිවිතරසබ්බසිග්ගි	80
රුපකෙලායනෙ	78	වසවතතිනං	4
රුපදෙස්සං	206	වාකායං	106
රුපනිරතා	84	වාකායානි	50
රුපයොබ්බතලාලිතා	138	වාතපානෙ	132
රුපාවාරගුණුපෙතා	160	වාදිකෙහි	68
රුපානං	78	වාදිදප්පාපහාරිනො	50
රුපෙ	84	වාදිපවරං	60
		වාහසා	108, 122, 132, 136
		විචිතකට්ඨිකා	200
ලක්ඛිනිලයනං	200	විජ්ජා	4
ලජ්ජිනිං	100	විඤ්ඤාණායතනං	64
ලඛ්ඛාසුභපයොධරා	80	විඤ්ඤන සද්ධම්මා	114, 120
ලහුං	112	විඤ්ඤාපකො	134
ලුඛො	80	විතානෙන	68
ලුතා	138	විදෙහො	146
ලොකජෙට්ඨස්ස	8	විනදනනං	56
ලොකනාර්ථස්ස	6	විනයෙ	84
ලොකනාරො	8	විනයකං	72
ලොකනායකං	74	විනයකො	100
ලොකනායකො	8	විනිලං	140
ලොකපාලා	68	විපුබ්බං	140
ලොකබ්බන්ධනො	6	විප්පකුලෙ	132
ලොකසරණං	84	විමනො	52
ලොකසාරං	138	විමලා	90
ලොකෙ	72	විමුක්තානං	70
ලොභිතබ්බකමයා	34	විමොක්ඛා	4
		විමොක්ඛො	62
		විභිතා	138
වචනං	10, 82	විරජං	8
වචො	70	විරියං	16
වච්ඡලො	52	විවණණා	80
වණිතකිබ්බියා	140	විසයජං	80

ව	පිටස්ඛිකා	ස	පිටස්ඛිකා
විසාවෙන	64	සංක්‍රීයාසනකාරිකා	66, 106
විසුද්ධිසු	86	සංඛා	66
විහාරදාං	2	සංඛාවිමුක්තානං	196
විහාරං	74, 188	සනාගාසුරවුහමකා	68
විජමානා	80	සනාගනකුපිතා	22
විරූප	74	සතතිං	66
විටියා	12	සතතිකෙ	4
විසංවසසසතිකා	56	සබ්බකාමසම්භිති	98
වෙදජානා	8, 16, 92	සබ්බබ්ගසම්පන්නා	132
වෙදියො	150	සබ්බබ්ගසම්පද	180
වෙමාතුහගිනි	130	සබ්බදස්සාවි	82
ව්‍යාග්‍රං	18, 20, 26	සබ්බදුක්ඛං	86
		සබ්බධම්මොනපාරගු	100
		සබ්බධම්මවිපස්සකො	74
		සබ්බධම්මෙසු	72
		සබ්බපති	170
		සබ්බවොසිතවොසානා	20, 38
සකකාරං	66	සබ්බසම්බාරෙ	84
සකාපුත්තනිවෙසන	160	සබ්බසංවරිං	130
සකාහිසබ්බවො	114	සබ්බායො	68
සබ්බමනක්ඛා	8	සබ්බාවයවමණ්ඩිතං	2
සබ්බාරකුටා	122	සබ්බාසවා	12
සකුලාලයං	104	සබ්බාසවෙ	12
සබ්බියො	2	සමණං	10
සබ්බාරා	66	සමතිග්ගයා	132
සබ්බිනතකණ්ණං	80	සමොධානං	4
සබ්බිතිනි	68	සමංකම්	4, 12, 74
සබ්බාට්ඨපාරුතො	80	සමංකම්යො	74
සබ්බාරාමමහි	2	සම්බුද්ධං	14
සබ්බුත්තකුසලා	2	සම්බුද්ධො	12
සබ්බකුසලා	48	සමුඛවෙ	88
සණ්ඩායෙන	112	සමුච්චපායො	84
සතරංසි	148	සසනාසනං	100, 180
සතහත්ථකං	152	සයමහුං	8
සතිකායගතා	82	සයං	82
සතතොජ්ඣක්ඛිතා	70	සරණං	72
සතමාලා	14	සරද්දිව්වසදිසං	58
සතසාරො	188	සරීරං	66
සනා	84	සරීරකං	70
සනාහං	72	සරෙන	66
සනාහිකං	146	සලලං	30
සත්තිසුලුපමා	98	සලාලවදනා	80
සතූකං	112	සවාහිනි	156
සතකුසලොධා	112	සසබ්බෙස	72
සත්ථා	12, 16, 72	සසංඝො	148
සත්ථාගමෙන	150		
සත්ථුතො	6, 12, 86		

[illegible]

ශ්‍රද්ධාශ්‍රද්ධ දර්ශනය

පිට	පෙළ	ශ්‍රද්ධ	අශ්‍රද්ධ
38	1	යොනුපපජ්ජාමි	යෙනුපපජ්ජාමි
84	1	දිට්ඨි ගහනපකඛනතා	දිට්ඨිගහනපකඛනතා
116	26	තදනුමොදි	තාදනුමොදි
144	11	විවිනෙනසිං	විවිනෙනසුං
146	17	සතතාහිකං	සතතාහිතං
176	7	ඉද්ධිසු	බුද්ධිසු
192	22	මහාහිතාපං	මහාසිතාපං
198	20	විපලං	විපලං
206	20	තාතො	තතො
208	11	කායෙ	කායො

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

ආරම්භය:

ශ්‍රී සම්බුද්ධ වර්ෂ 2500 අනුස්මරණය කිරීමේ බුද්ධජයන්ති මහෝත්සවය සංවිධාන කොට පැවැත්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 1954 දී පත් කරන ලද ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගිනි.

සංස්කරණය:

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කරන ලදුව දැනට සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙනි.

සැලැස්ම:

හැම ග්‍රන්ථයක ම වම් පස පිටුවේ පාළු පෙළ ද, දකුණු පස පිටුවේ සිංහල පරිවර්තනය ද යොදා ඇත. හැම ග්‍රන්ථයක් ම අඟල් $11 \times 7\frac{1}{2}$ ප්‍රමාණයේ පිටුවලින් සමන්විත වේ.

ප්‍රකාශනය:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

විකිණීම:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

තැපෑලෙන්: මුදල් ඵවා ලබාගැනීමට:

ලේකම්,

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

212, බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 7.

පැමිණ මිලට ගැනීමට:

ජයන්ති පොත්හල,

135, ධර්මපාල මාවත, කොළඹ 7.

(විහාරමහාදේවී උද්‍යානය ඉදිරිපිටයි)

බුද්ධිමයතනී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	කඩයයි බැම්ම
1.	පාරාජිකපාළි	1959	696	විකිණි
2.	i. පාවිත්තියපාළි 1	1981	604	105.00
	ii. පාවිත්තියපාළි 2	1981	640	85.00
3.	මහාවග්ගපාළි 1	1957	608	විකිණි
4.	„ 2	1957	458	විකිණි
5.	i. චූළචග්ගපාළි 1	1976	442	30.00
	ii. „ 2	1983	628	90.00
6.	i. පරිවාරපාළි 1	1978	391	37.50
	ii. පරිවාරපාළි 2	1979	342	57.50
7.	දීඝනිකාය 1	1962	700	විකිණි
8.	„ 2	1976	600	45.00
9.	„ 3	1977	616	45.00
10.	මජ්ඣිමනිකාය 1	1964	846	විකිණි
11.	„ 2	1973	800	55.00
12.	„ 3	1974	642	50.00
13.	සංයුත්තනිකාය 1	1960	540	විකිණි
14.	„ 2	1962	512	විකිණි
15.	„ 3	මුද්‍රණයෙහි	—	—
16.	„ 4	1981	760	100.00
17.	i „ 5	1982	508	90.00
	ii „ 6	1982	420	75.00
18.	අභිගුණනිර්නාය 1	1960	672	විකිණි
19.	„ 2	1962	580	විකිණි
20.	„ 3	1968	506	විකිණි
21.	„ 4	1970	544	විකිණි
22.	„ 5	1977	589	45.00
23.	„ 6	1977	701	55.00
24.	බුද්ධකපාය } ධම්මපද } උද්දන } ඉතිවුත්තක }	1960	628	විකිණි
25.	සුත්තනිපාත	1977	400	30.00
26.	විමානවක්ඛාන }	1982	480	75.00
27.	පෙතවක්ඛාන }			

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	කඩදසියකිම
28.	ථෙරගාථා	1972	362	විකිණි
29.	ථෙරිගාථා	1972	150	විකිණි
30.	ජාතකපාළි 1	1983	—	—
31.	„ 2	මුද්‍රණයෙහි	—	—
32.	„ 3	අමුද්‍රිත	—	—
33.	මහානිද්දෙසපාළි	1961	788	14.00
34.	චූලලනිද්දෙසපාළි	1976	676	45.00
35.	i. පටිසම්භිද්දමනපාළි	1971	562	18.00
	ii. „	1972	274	18.00
36.	අපදනපාළි 1	1961	700	14.00
37.	i. „ 2	1977	443	50.00
	ii. „ 3	1983	—	—
38.	බුද්ධචංසපාළි } චරියාපිටකපාළි }	1977	400	30.00
39.	නෙත්තිප්පකරණ	1982	340	40.00
40.	පෙටකොපදෙස	අමුද්‍රිත	—	—
41.	ධම්මසංඛගණිප්පකරණ	1973	579	50.00
42.	විභංගප්පකරණ 1	1975	408	50.00
43.	„ 2	1975	342	50.00
44.	කථාවන්ත්‍රප්පකරණ 1	1967	622	විකිණි
45.	„ 2	1968	588	විකිණි
46.	„ 3	1969	554	විකිණි
47.	ධාතුකථාප්පකරණ } පුගලපඤ්ඤානි }	1976	452	30.00
48.	යමකප්පකරණ 1	අමුද්‍රිත	—	—
49.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—
50.	පට්ඨානප්පකරණ 1	අමුද්‍රිත	—	—
51.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—
52.	„ 3	අමුද්‍රිත	—	—

විකිණි = විකිණි අවසානයයි.

ත්‍රිපිටක පොත් මුද්‍රණයට හවුල් වීමට සාධාරණමය අවසාංචක්

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ මහා පින්කමට සහභාගී වීමට පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුන්ට අගනා අවසාංචක් ලබා දීමට සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය තීරණය කර තිබේ. මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා වියදම් දැරීමට කැමැති පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුන්ට තරාගත සමාගම් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී මුඛ දෙශනාව මුද්‍රණය කරවීමේ අති උතුම් පින්කමට සහභාගී වීමට ලැබීමට අමතරව පහත දැක්වෙන ප්‍රයෝජන ද අත් වේ.

- i. මුද්‍රණ වියදම් සඳහා මුදල් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුන්ගේ නම එම මුදල් වැය කොට මුද්‍රණය කරනු ලබන පොත්වල ඇතුළත් කරනු ලැබේ.
- ii. මේ සඳහා පරිත්‍යාග කරන මුදල් සියලු බදු වලින් සම්පූර්ණයෙන් ම නිදහස් වේ.

ඒ සඳහා කළ යුතු වන්නේ මෙම මුදල් භාරගෙන මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල මගින් නිකුත් කරනු ලබන කුචිතාන්සිය ආදියම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම පමණකි.

- iii. මුද්‍රණ වියදම් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුන්ට තමන්ගේ වියදමින් මුද්‍රණය කරන පොතින් පිටපත් 500 ක් තම නැදෑ හිතවතුන් අතර බෙදා හැරීම සඳහා පිරිනමනු ලැබේ.

- iv. මෙසේ පරිත්‍යාග කරන මුදලින් මුද්‍රණය කරනු ලබන පොත් ඉතා අඩු මුදලකට මිළ නියම කරනු ලබන බැවින් පොත් මිළදී ගන්නා සෑම කෙනෙකුට ම පරිත්‍යාගය නිසා සහන මිළකට පොත් ලබා ගැනීමට පිළිවන් වේ.

- v. මෙම පොත් විකුණා ලැබෙන මුදල් නැවතත් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා ම යොදවනු ලබන බැවින් පරිත්‍යාගයේ අගය ද ඉන් ලැබෙන පින් ද තවත් වැඩි වේ.

02. සාමාන්‍යයෙන් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයක් ක්‍රමයෙන් 4 ප්‍රමාණයේ පිටු 600කින් පමණ සමන්විත වේ. එක් පොතක් මුද්‍රණය සඳහා දළ වශයෙන් රුපියල් ලක්ෂ 2½ ක් පමණ අවශ්‍ය ය. එම මුදල පොතේ පිටු ගණන අනුව පොතින් පොතට මද වශයෙන් වෙනස් වේ.

03. සුළු වශයෙන් කරන පරිත්‍යාග පවා මේ සඳහා ඉතා සතුටින් භාරගනු ලැබේ. රු. 6000 රු. 1000/- හා රු. 500/- බැගින් වූ පරිත්‍යාග දැනටම ලැබී තිබේ.

04. මේ සත් කෘත්‍යයට කරන සියලු පරිත්‍යාග පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන ලෙස ඉල්ලේ. වැක්පත් මුදල් ඇණවුම් ආදිය මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල නමට ලියා එවීම මැනවි.

ලේකම්,
සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය,
212 බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 7.